

༄༅། རོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75709
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	7
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.



ཐོན་བཟུན་པ།

བྱུང་གསར་འཛིན་གྲུ་ཉེ་སློབ་དེབ།

དྲང་ངེས་མེམས་ཅམ་སྒོར། ཀུན་གཞི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ།
བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན།

ལེན་གྲུ་མཐོ་མཐོ་ནང་བཟུན་སློབ་མིང།

- [illegible]

ཐོད་བརྟན་པ།

༡༡། །བྱུང་གསར་འཛིན་གྲུབ་སྒྲོབ་དེབ།



མེར་བྱུལ་མཐོང་ཡིན་ནང་བརྟན་སྒྲོབ་ཀྱིང་གིས་བསྒྲིགས།

བཙུ་ཕྱིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་སྐྱིད་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མེན་བྱང་ཚོས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྤྱར་གསའི་ཆ་རྒྱལ་ལ་ལྟུང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་བོད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་ལྡན་ཞིང་། སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་ཡང་འགྲན་བཟོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟད་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་ན་ཅན་ཚོའི་རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱད་དུ་བསད། སྒྲོམ་པ་དང་དུ་ཁྲེགས་ཏེ་ནང་འདྲེན་བྱས་པའི་མཉམ་མེད་ཤུག་མེད་གཏི་ཟེབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཉུ་བྱ་དང་། བཙུ་ཕྱིག་རིག་པའི་གནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པ་འདི་ལ། ཚོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་བྱོན་ཟིན་པ་རྣམས་དང་། འཚོ་གཞེས་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅིན་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲོམ་སྤྱོད་ཉམས་བཞེས་ཐོག །བཤད་སྤྱོད་ལུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུན་འཛིན་དར་སྤེལ་སྤྱོད་མཐོ་བ་ཞིག་གནད་ཉེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ལུང་གྲུ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཛམ་སྐྱིད་ན་ངོམས་རིན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཏིར་དུ་ལྱུར་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐུན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྤྱོད་དུ་ཡོད་ལ། མེས་པོ་གོང་མ་ཚོས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བཟུང་བའི་རིན་ཐང་བལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་།

ལུགས་དང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཙམ་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འཛིན་
 དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་ཕྱིས་སྔོན་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེན་འགན་ཁུར་ཕྱི་
 མོ་ཞིག་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བལ་པ་སྒྲོས་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་ལ་མཛད་རྗེས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་མེར་བྱུང་དགོན་གྱི་བློ་སྤྲོད་མོ་བརྟན་
 པ་ལ་ཐུབ་བསྟན་སྟན་གཤམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆོན་
 འོག་གི་ཁྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོར་མེར་བྱུང་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲོབ་སྤྱིར་འདི་གསར་འཛུགས་
 དབྱ་བྱེད་གནང་ཞིང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
 མཛད། དེ་བཞིན་ལས་རྩེ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱུ་སྤྱོར་
 དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་བློ་པ་རག་དབང་ལེགས་འོངས་མཆོག་
 གིས་གཙོས་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་དགོ་ཞུན་དུ་མས་སྒྲོབ་བྱ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་
 ལས་གསུམ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྤྱོད་ལྟོད་མེད་གནང་ཞིང་། སྒྲོབ་སྤྱིར་
 གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་སྒྲོབ་སྤྱིར་སྤྱིའི་རྒྱིག་འཇུགས་དང་། རྒྱགས་
 སྔོན་ལམ་ལུགས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་སོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐད་ནས་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་ཐུག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
 དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྱིད་རྒྱན་ལྷན་དུ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་
 ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་སྤྲུགས་དང་བཅས་པའི་
 འཆད་ཉན་ཆ་ཆང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱིག་འཇུགས་རྒྱགས་
 སྔོན་གྱི་ཆོད་གཞི་སོགས་གང་ཐད་ནས་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོས་ཀ་རུང་ལེགས་པའི་ནང་
 བསྟན་སྒྲོབ་སྤྱིར་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྱིས་ཀྱང་སྔོ་བཀྲགས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཆོད་དུ་སྤྱང་། ད་
 ལམ་སྒྲོབ་སྤྱིར་འདིའི་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམ་པས་གཟིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བདེ་དང་། རྒྱིག་གཞི་
 ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་ཆོན་གཏན་ཁེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་སོགས་
 དེང་རབས་ཀྱི་འགོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
 ཏེ། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཞུན་རྣམ་པས་དབྱ་བྱིད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྒྲོབ་གཉེར་བ་

མང་པོས་མུར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱིས་ཁྱེད་གཞི་སྒྲིག་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
སློབ་སྦྱོང་གི་རྒྱུག་ལམ་གཞིར་བཟུང་ཉེ་གཞུང་ཆོན་ཆེད་རྒྱུག་གི་སློབ་དེབ་བཞོད་རྒྱུ་གསལ་
པའི་ཁོངས་ནས། ཟུར་གསར་འཛིན་གྲུབ་སློབ་དེབ་འདིའི་ནང་དུ། རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སློ་
བཟང་གཤམས་པའི་གསུང་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་སེམས་ཅམ་སྟོར། རློ་བ་དཔོན་
དབྱིན་གཉེན་གྱི་གསུང་གྲུལ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཉེ་གྲུ་པའི་ཆོག་ལེན་བྱས་
པ་གཉིས་དང་། རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གཤམས་པའི་གསུང་ཀྱན་གཞིའི་རྩ་བ་དང་ཡིད་
དང་ཀྱན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
གསུང་བསམ་གཟུགས་སྦྱི་དོན། རྟེན་འབྲེལ་སྦྱི་དོན། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་
གསུང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེུ་དང་པོ། ལུང་འགལ་དང་གྲུབ་དོན། ཆད་
མ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་། གཞན་སེལ་སྟོང་བཅས། ཟུར་ལྷའི་སློབ་ཆོན། བཀའ་འགྱུར་ལས་
ཟུར་བཏོན་ཞུས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་མདོ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་བཅས་
ཚུགས་བརྒྱགས་ཀྱིས་དཔེ་སྤྲུལ་ཞུས་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ཁྱེད་གཞི་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སྒྲིགས་
དང་། ཆོག་རྒྱུག་གི་སྤྲུལ་སྤྱུ་གའི་རྩེས་སྤྱུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སྒྲིགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གཅིག་གྱུར་
བཅོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐང་ནས་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐར་ནས་
སོར་འཛོག་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་གཤམས་པའི་མདོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཅོར་འགའ་ཞིག་ཅོར་
བཅོས་བྱས་མོད། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐར་ཐོག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
བཅོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་ཞུས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་སྤངས་སེར་བྱེས་མཁས་སྤྲུལ་གྲུ་ཆད་
གི་ཕྱག་བཞེས་སྤངས་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་འཛིན་གྲུ་བཅུ་བཞིའི་སློབ་ཆོན་ལ་

ཁག་བཤོས་ལྷན་གྱི་དེ་མཚུངས་ཀྱི་བྱུང་ལྟའི་སྒྲིབ་ཆོན་གཤམ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྟན་ཡོད།
 རྒྱལ་གྱི་འཛིན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་བ་ཁོངས་གསར་ཆེན་རྒྱུད་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་
 ལྟར་གྱི་གཞུང་ཆེན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་བ་
 ལ་པོད་ཁམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་གདམ་གསེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
 བསྐྱེགས་ལྷན་ཏེ་ཁྱོད་འཛིན་སྐྱ་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་བ་སྒྲིབ་བསྐྱེགས་ལྷན་ཡོད། ས་
 བཅད་འཛིན་སྐྱ་དང་དཀར་ཆག་སྐྱེག་སྐྱ་དང་མི། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ཞལ་རྒྱུན་
 ལྟར་ནང་གསེས་གཞུང་ཆོན་རེ་རེ་བརྒྱུད་བྱའི་གནད་ཆོང་བའི་མཚན་དང་དེ་མཚུངས་
 ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱེགས་ལྷན་ཡོད།

གསུམ་པ། སྒྲིབ་གཉེར་བ་ཆོས་ཚུད་གཞུང་གི་སྒྲིབ་དེ་བ་འདི་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལོ་
 འཁོར་རེ་རེ་ཚུད་གཞུང་ལ་སྒྲིབ་གཉེར་གྲུབ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
 ཀྱི་རྒྱ་པོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནད་དགོས་པ་དག་ཆུན་སོ་སོར་
 བཀའ་འདི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་བྱུང་ལྟའི་དཔེ་དེ་བ་འཆོལ་སྟོག་དགོས་
 པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཆུན་རྣམ་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་དེ་བ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་སྐྱ་
 སོ་སོའི་ཚུད་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་རྫོགས་མཚམས་སྟོམས་བསྐྱེགས་གནད་སྟེ་སྒྲིབ་
 མའི་ཤེས་སྟོན་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་སུ་འགྱུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

མེས་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲིབ་སྒྲིང་གི་སྒྲིབ་གཉེར་ཁང་ནས།
 ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

དྲ་ལྷན་པའི་འབྲེན་མཁུ་ཙམ་སྐོར།	1
མཚོད་བརྗོད།	1
དྲ་ལྷན་པའི་འབྲེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	2
མདོ་མེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དྲི་བ།	3
འགལ་བ་དེ་སྔོང་བའི་ལན།	4
རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་པོ་རོས་གཟུང་བ།	13
དེ་དག་གི་བྱ་བ་པའི་དོན་ལྷན་པ།	16
བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	21
བསྐྱ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	26
མདོ་མེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	36
དབྱུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	39
སྔོ་འདྲི་གས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།	43
དགོངས་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་སྔོང་བ།	51
གནོད་འཛོམས་དང་འགལ་བ་སྔོང་བ།	53
དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲ་ལྷན་པའི་འབྲེན་པའི་ཚུལ།	57
ལུས་ཙམ་པའི་ཆེན་མེད་པའི་བྱ་བ།	62
ཉི་ཤུ་པའི་ཆེན་མེད་པའི་བྱ་བ།	65
ཀྱན་གཞིའི་ཆ་བ།	67

ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་ཆེད་འབྲེལ་བ།	71
མཚོད་བརྗོད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲིལ་འགྲོ།	71
རྟེན་དུ་ལྷུང་བ་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་ཀུན་གཞི།	75
བརྟེན་པ་ས་ཐོན་གྱི་ཀུན་གཞི།	84
ཉོན་ཡིད་རྣམས་ཤེས།	113
ཀུན་གཞི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས།	123
ཉོན་ཡིད་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ།	137
རྣམས་ཤེས་ཚོགས་དགུ་འདོད་པ་དགག་པ།	143
རྣམས་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་འདོད་པ་དགག་པ།	147
བསམ་གཟུགས་སྒྲིལ་བ།	152
འཇུག་སྦྱབ་སྒྲིལ་བརྟན་པ།	152
ཉེས་བཟློགས།	152
ཞི་ལྷག་སྦྱབ་ཚུལ།	155
ཡིད་བྱེད་དུག་སོ་སོའི་དོན།	159
དངོས་གཞི་སྒྲུལ་འཇུག་སྒྲིལ་བ།	163
སྒྲུལ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན།	165
སྒྲུལ་འཇུག་དག་པ་བ།	168
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་	169
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམས།	176
ཐོབ་པ་པོའི་རྟེན།	180
མཐའ་དབུང་པ།	182
ཚད་མེད་བཞི།	204
རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིལ་བ།	208
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམས་གཞག་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	208
རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིལ་རྣམས་གཞག་	211

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བླག་རུ་བཤད་པ།	220
མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།	222
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	233
སྤྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།	236
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།	239
འཕངས་འབྲས་བཞི།	241
འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང།	246
གྲུབ་འབྲས་གཉིས།	247
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་བ།	250
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས།	252
ཡན་ལག་རྟེན་རུ་འཁྱར་ཚུལ་དང་བྱེད་ལས།	256
ཚོ་རུ་ལ་རྒྱུགས་པ།	258
ས་གང་རུ་གཏོགས་པ།	264
རྟེན་འབྲེལ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ།	273
རྣམ་འབྲེལ་བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལུ་དང་པོ།	276
ལུང་འགལ།	276
གྲུབ་དོན།	286
ཚད་མ་རྒྱགས་གསུམ།	294
གཞན་ལེལ་སྟོང།	299

བྱར་ལྟེ་སྒྲོབ་ཚན།

ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ།	311
མདོ་ཐོག་གོང་ས་པ་ངེས་འབྲེལ།	315
དང་པོ། དོན་ཐབ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་གྱི་ལུ།	315

གཉིས་པ། ཚེས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ།	322
གསུམ་པ། གློ་གོས་ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་གི་ལེའུ།	324
བཞི་པ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ།	330
ལྔ་པ། གློ་གོས་ཡངས་པའི་ལེའུ།	335
དྲུག་པ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ།	339
བདུན་པ། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ།	343
བརྒྱད་པ། བྱམས་པའི་ལེའུ།	362
དགུ་པ། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་ལེའུ།	387
བརྒྱ་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལེའུ།	407

༭། གྲང་རིས་རྣམ་འབྱེད་མེས་མ་རྒྱུད།

རྒྱུ་ཚོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་གཤམ་པ།

མཚན་བརྗོད།

༭། ཁ་མོ་གུ་རུ་མཚུ་སྒྲོ་ལ། བདེ་འབྱེད་རྒྱུ་ལ་ཞོན་དང་གསེར་གྱི་མངལ། ལྷུས་མེད་བདག་པོ་ཐ་གུའི་སྒྲོ་ལ་སོགས། ཤིང་ན་དྲེགས་པའི་ར་རྩ་ཆེར་སྒྲོག་པའི། རྒྱུ་པས་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་གི་སྒྲུ། མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཉི་མས་མེ་བྱིར་བཞིན། མཚན་པར་གྱུར་ཆོ་མཛེས་པའི་ཅོད་པན་གྱིས། གང་གི་ཞབས་པད་གུས་པས་སྟེན་བྱེད་པ། ལྷུ་དབང་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ལྷུ་འཆལ་ལོ། མཁྱེན་བཙེའི་གཏིང་མཐའ་ཤིན་རུ་དཔག་པར་དཀའ། བྱང་རྒྱུ་སྒྲོད་པའི་རྒྱལ་ཆེན་ཆལ་ཆེལ་གཡོ། ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱུར་འཇམ་པའི་དབྱངས། རྒྱལ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་གུས་ལྷུ་འཆལ། བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ། ལེགས་པར་བྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཚོག ཁ་གསུམ་འགོ་ན་ཉི་ལྷར་གསལ་མཚན་པ། ལྷུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྒྱི་བོས་འདུད། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྒྲོལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། འཇམ་སྒྲིང་སྒོ་གསལ་བྱེ་བའི་མིག་འབྱེད་པ། འཕགས་པ་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེདས། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་རྒྱ་བ་གཤམ་པའི་ཞབས། དབྱིག་གཉེན་ཞབས་དང་སྒོ་བརྟན་སྒྲིགས་སྐྱང་དང་། རྒྱུ་གྱི་གཤམ་པའི་ཞབས་སོགས་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱ། ལྷུ་བ་བསྟན་མི་རུབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཚོག མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད། གཞུང་ལྷུས་མང་སྒོས་རིགས་པའི་ལམ་རུ་ཡང་། རལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མི་དམན་རུ་མས་ཀྱང་། འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་

དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མཐོང་གིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་
བདག་གིས་བཤད། །བརྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་གིས། །སྤྱོད་བྱ་ཆེ་མེད་
འདོད་རྣམས་གྲས་པས་ཉོན། །

དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

ངེས་པ་ཏུ་འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོད་གིས་ཞུས་པ་ལས། རྟོང་པ་ནི་བསྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་ཀྱང་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་
ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། །མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོ་
བར་གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་རུ་མ་ཞིག་
གིས་དེ་ཁོང་རུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྟན་པ་དག་
གིས་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ཁོང་རུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། །དེ་གཉིས་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཡུང་ཅམ་གྱིས་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་རུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་
འབྱེད་པའི་དགོངས་འགྲུལ་བརྒྱུ་མས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། །གསུང་རབ་
ལས་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་རུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །འདི་ནི་འདི་ལོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱི་ཡུང་གིས་དེ་ལྟར་གཞག་པར་ནི་མི་རྟུས་ལ་དེའི་ཆོ་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་མ་
ཁྱབ་པ་ན་བྱེ་བྲག་དྲང་ངེས་ལ་ཡང་འདི་འདི་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་མི་
རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ཡུང་བརྟན་པའི་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་དག་གིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཞིང་དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་
དོན་གཞན་རུ་འདྲན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། །གཞན་རུ་དྲང་རུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་

དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པས། མཐར་གཏུགས་ན་ངེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་
དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྟེ་བ་པོ་ཆད་མའི་སྐྱེས་ལུ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། དགོས་པ་དག་གས་
མཁས་ནམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་བཅད་བཟར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་
ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ལྷན་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྐྱེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དྲི་བ།

དེ་ལྟར་ན་དང་ངེས་འབྲེད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྐྱེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཚུགས་དང་། རྩོམ་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མདོ་སྐྱེ་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་
ལ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྐྱེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྔོང་བའི་ལན། ར་
པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁྲུས་པའོ། །དང་པོ་
ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནམ་གངས་དུ་མར་ཕྱང་པོ་ནམས་ཀྱི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟེལ། སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་
དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྟེལ། ཕྱང་པོ་ནམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་ཟས་ནམས་ཀྱི་བར་
ཡང་བཀའ་སྟེལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་བདེན་པ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་སྤང་བ་དང་མངོན་དུ་བཅི་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་དང་ཁམས་ནམས་ཀྱི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་ཁམས་དུ་མ་དང་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཚུགས་སོ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་
པོ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱར་ཞིང་འབྱུང་བ་
དང་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྟེལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་རྩོམ་གྱི་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞི་མ་ནས་ཞི་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ་ལགས་ན། བཙམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་གྱི་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་བཙམ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཟུང་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་གྱི་མ་མཆིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་
གཞི་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྤྲུལ་
བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཁྱུ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིས་ནི་མདོ་སྤེལ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་གྱི་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་གཉིས་སྤྱེ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་
དགོངས་ནས་རྩོམ་གྱི་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་དྲིས་ཏེ། དེས་ནི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཁྱེས་
སོ། །འདིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱན་བརྟགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་
བརྟགས་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་བྱེད་ཡོད་པས་མཆོན་ཉིད་རྩོམ་གྱི་མེད་པ་
ཀྱན་བརྟགས་ལ་བཤད་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྟོན་ཏུ་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་པ་
དང་ཏུ་མ་ལ་འགྲེལ་པ་ནམས་ཀྱིས་གཞན་ཏུ་བཤད་ཀྱང་འག་ནས་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་
སྤྱིར་ན་ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་དང་ཁམས་རྒྱལ་ལ་བྱའོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་བཟུང་པའོ། །

འགལ་བ་དེ་སྤྱོད་བའི་ལན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོམ་གྱི་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་རྩོམ་གྱི་མེད་པར་

གསུངས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཤད་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 དཔེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རྩོམ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་རྟོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རྩོམ་
 ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་ལ་དགོངས་ནས་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ལས་
 གྲང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་པ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས་གྲང་། རྩོ་
 པོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །རྩོམ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་ནི། །རྩོམ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་དག་ཤིར་
 ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལོ་ཞེས་འཆད་
 པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཁིང་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུས་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་ལས་གྲང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལོ། །འདི་ལྟར་ཅི་ལ་དགོངས་
 རྣམ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དྲིས་པ་ནི་ཅི་ལ་བསམས་ནས་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་
 བསྟན་པ་དང་རྩོམ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ་ལན་གྱིས་གྲང་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་
 སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་རྩོམ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས། རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་འདུ་ཁིང་དེའི་རྩོམ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཤད་ན་གོ་སྟེ།
 བར་དགོངས་ནས་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ། རྟོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་སོ། །དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པ་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་

པར་ཕུང་པོ་ལྷ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་
 དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་
 པར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་
 རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་སྟོས་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས། མདོ་མེ་
 དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་
 རོ་ཞེས་སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སྟེ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་གསུམ་དུ་སྟུང་ན་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་བཤད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བཅས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་གྱི་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱིས་ཀུན་
 བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པས་དེའི་རྒྱ་
 མཆོན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དགག་ཚུགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་སྐྱབ་
 ཚུགས་ནས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསུངས་སོ། །མདོ་ཡི་དམིགས་
 འབྱེད་པ་འདིས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་བརྟགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །འདིར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཆོད་ནི་མིང་དང་བཅས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་
 ཡིན་ལ། བཞག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཅིང་། འཛོག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འཕྱུར་བས་
 ཡོད་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་རང་མཆོན་གྱིས་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འཕྱུར་བའི་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་

ལ་གཞི་འགའ་ཞིག་སྒྲུ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་འཇམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ནི་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེ་བ་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མིན་པའི་ལུགས་སོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཚེས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚེས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དབང་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཞག་ཅེ་ན།
 རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ན་བདེན་ཡང་། ལོག་རྟོག་
 དགག་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་དམ་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་གི་ཀུན་བརྟགས་མ་བཞག་གོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་དབང་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འཕྱར་བར་
 ཤེས་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དཔོན་པས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དམིགས་པར་འཕྱར་བས་དོན་དམ་པར་འཕྱར་རོ་སྟུང་དུ་དོགས་པ་སྟེ་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དོགས་པ་དེའི་སྒྲིན་ནི་མེད་དེ། སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་ངེས་པས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་སྒྲིག་ཀྱང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པས་རྟག་འཛིན་མི་སྒྲིག་པ་
 མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་
 པའི་དོན་དམ་དེར་མ་བྱལ་ཀྱང་དོན་དམ་གཞན་དུ་བྱལ་མ་བྱལ་ནི་འཆད་པར་འཕྱར་རོ། །

དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱལ་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་
 པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། ཁེས་གསུངས་སོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཡིན་པར་
 བྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་

ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འཇུག། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་རུ་བདག་མེད་འཛོག་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་འཛོག་པར་ཤིན་རུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་རུ་འདོད་བཞིན་རུ་འཇུག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་བཅད་ཚུགས་མི་འཛོག་པར། ཁྱོའི་ཡུལ་རུ་འཆར་བ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྦྱབ་པ་རང་དབང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བའོ། ཡོངས་གྲུབ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ནམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དགག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དཔེ་རི་དང་འདྲ་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་མེ་རྟག་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟླ་བར་བྱའོ། འདོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྦྱ་མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟླ་བར་བྱའོ། འདོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱའོ། འདོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་རུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་རུ་སྔང་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རུ་བྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་རུ་སྔང་བ་གཅིག་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་མཁའི་མེ་རྟག་དང་འདྲ་པ་ནི་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། ཤེས་ན་དབང་སྦྱ་མ་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འཇུག་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དོན་ནི་དཔྱུས་ན་གསལ་ཡོ། འདོན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རུ་བཤད་ཀྱི་དེ་ལྟ་

མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
བཤད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྷོ་ལ་སྐྱེ་ཁྲིམ་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་ན་མེད་ལྟམས་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པས་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་
མི་རུང་བས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
ན་དངོས་པོའི་གཤིས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུགས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
གྲུབ་པར་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་
ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་རྒྱུ་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་
འདོགས་པ་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པས་ཀུན་བརྟགས་ཡེ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་རིལ་བ་
བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཏེ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འོ། །མ་འགགས་པ་
ཁོ་ན་འོ། །གཟོད་མ་ནས་ཞིབ་ཁོ་ན་འོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཁོ་ན་འོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་ཁྲིམ་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་
གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་འཐོབ་
པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་

ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་
 པ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་
 ཡང་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། །དོན་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་
 ལ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་འདོད་པའི་
 ལུགས་སོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་
 བ་ནི་དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་
 མན་ཆད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་ནོ། །རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཡང་གཞན་
 དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གང་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་
 བས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞོན་མ་ནས་
 ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་
 དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞོན་མ་ནས་ཞི་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་

གྲིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་བསྐྱེད་པར་
བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱན་བརྟགས་ལ་སྦྱེ་འགག་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱེ་འགག་ཡོད་ན་རང་མཚན་
གྲིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྦྱེ་འགག་ཡོད་པར་
ཡང་བསྟན་རྟོ། །སྦྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞན་གྲིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པར་བསྟན་ཏེ་ཐུང་ན་ནི་འདིར་ཀྱན་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཡང་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་
བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ་མ་འགགས་
པ་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་
རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་
པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་
གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་
སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ནི་སྤྱི་མཐོང་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་
ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ནི་སྤྱི་མཐོང་པའི་དུས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་འདིར་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་གསུམ་ག་ལ་མཛད་ནས་སྦྱེ་བ་ལོགས་མེད་པའི་
གཞི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས་ཀྱང་ཀྱན་
བརྟགས་པའི་རྩོམ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྦྱེ་བ་
རྩོམ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་

སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །ཇི་
ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་
གཞིན་མ་ནས་ཞི་ལོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་
མཆོན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
ན། འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མིན་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས་བཤད་པ་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་
དགོངས་པ་མིན་ལ་གཞན་དབང་སལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེས་པས་ཆོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་
གཞིར་མ་མཛད་པ་ནི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་
ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་རྒྱ་དེའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་
མ་འགགས་ལ་གཞིན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། གདོད་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཞུང་བ།

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་བརྟགས་ཉིད་
གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་
དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་སྐྱེའོ་ཞེའམ་འགག་པ་ཞེའམ་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་

གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
ཆོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་འདྲིགས་པའི་གཞི་བསྟན་ལ་དེ་མཉམ་ཆད་གྱིས་
ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། འདི་གཟུགས་ཕུང་རོ་ཞེས་རོ་བོ་དང་གཟུགས་ཕུང་སྒྲུའི་
ཞེས་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་ཞིབ་དུ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་དབང་སྒྲེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་དབང་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་
ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་
གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལགས་
ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་པས་ཀུན་བརྟགས་གྱི་
གདགས་གཞི་དང་གསུམ་པས་རང་གི་རོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །

ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་
ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་
གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་
གྲུབ་ཅིང་རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ།
དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་
དེ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དུ་རོགས་བཟུང་རོ། །

ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དེ་གང་ཞེན་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་
པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་སྟུམ་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ཞེས་ཀུན་
བརྟགས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་ནས་ཁོ་ནས་ཞེས་པས་ནི་གཞན་གཙོང་
པས་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་བྱེད་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་
རོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་གོང་མས་བཤད་པ་ནི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བསྟན་ནས་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཏུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པས་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་
 ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་ཏུ་འདོད་
 པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་
 ཡང་འགལ་བའོ། །སྟོང་ལུགས་ཀྱང་ས་སྟོགས་བྱམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར་དོན་གཞན་ཏུ་ཡོད་
 པ་བཀག་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་རྩལ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རོ་བོར་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་
 ཉིད་དེར་ཡོངས་སྤྲུལ་གྲུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གང་གིས་སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བརྟགས་ངོས་བབྱང་བའི་སྐབས་
 གཉིས་ཀར་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཞན་མ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུགས་སུང་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
 བཞིན་ཏུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་
 ཟས་བཞི་དང་ཁམས་རྒྱག་དང་བཙོ་བརྟུད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྲུབ་
 བར་གསུངས་སོ། །རྒྱག་བདེན་ལ་ནི་གདགས་གཞི་སྒྲུབ་བཞིན་ལ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་
 པའོ་ཞེས་རོ་བོ་དང་རྒྱག་བདེན་ཡོངས་སྤྲུལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱི་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བརྟན་བཞག་
 པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་སྟོང་བཞིན་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྟོང་དང་འདྲ་ལ་
 རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བདེན་པ་
 ལྟག་མ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་རོ། །བྱང་སྟོགས་ལྡེ་ཆན་བརྟན་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ཏེ་གདགས་གཞི་སྒྲུབ་
 བཞིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་རོ་བོ་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་
 པོ་སྟགས་སྒྲུབ་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་འོ་ཞེས་བྱང་པར་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཀུན་
 བརྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རྒྱག་བདེན་བཞིན་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་
 འགལ་སྟོང་དྲིས་པའི་སྐབས་སྤྲུལ་བཤད་པའི་གཞུགས་སུང་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་

པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྩ་བཤད་པར་བདག་གིས་གོའོ་ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ། །

དེ་དག་གི་བྱའ་པའི་དོན་ལྟས་ལ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། བཛོད་གོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་
རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
ལེགས་པར་སྤྱེ་བའི་མདོ་ལྷོ་གསུམ་བྱང་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་
སྤྱེ་མ་སྤྱེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ་སྤྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་རྩ་བར་མི་བྱ་བས་ངེས་པའི་དོན་
དང་། མ་སྤྱེ་བ་ནི་དོན་གཞན་རྩ་བར་དགོས་པས་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
གཉིས་ཡོད་པས་མདོ་ལྷོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་རྩ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྩ་བ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་
སྒྱུར་བའི་བྱང་ངེས་སུ་འགྱུར་རྒྱལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ནི་
དགོངས་འབྱེལ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་སྤྱི་རྒྱ་མིར་བྱང་སྤྱོད་སྒྲུབ་
རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆོར་མཐད་རྩ་བར་བསྟོན་
ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་རྩ་མ་བསྐྱར་བ་གཅིག་རབ་
རྩ་བསྐྱར་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་རྩ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་ན་
མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་བྱང་བའི་དོན་ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས། སྤྱི་བ་མ་མཆིས་
པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་

པ་རྒྱལ་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོས་པའི་རྒྱལ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་
སྤྲུལ་མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་ཚིག་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་
ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས། རྟེ་
བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞི་དམ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་རྒྱལ་ལ། ལེགས་པར་རྒྱལ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་རྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
བ་འདི་ནི་སྤྲུལ་མ་མཆིས་པ་སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་རྟེ་ཚིག་པའི་གཞིའི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་
ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱར་བ་ལ་གནས་ནི་ཆོག་
དང་པོས་བསྟན་ལ་གཏུལ་བྱ་ནི་གཉིས་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱར་རྟེ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན་རྟེ། །བདེན་པ་བཞིའི་རྒྱལ་པ་བསྟན་ཞེས་
པ་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྒྱལ་ནས་བསྟན་པའོ། །ངོ་མཚར་སོགས་ནི་དེའི་བསྟན་པས་
པའོ། །དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ནི་ངེས་དོན་མིན་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་མཆིས་པ་ནི་
འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །སྐྱབས་མཆིས་པ་ནི་འདི་ལས་སྐྱབས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའོ། །རྟོང་པ་ཉིད་མི་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པར་སྟོན་པས་དྲང་
བའི་དོན་ནོ། །ཚིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་ཉན་སྐྱོས་སྟེ་བ་
རྒྱལ་ཀྱི་ཚིག་པ་སྤྲུལ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སྟོན་ཆོག་གིས་བཤད་དོ། །མདོའི་དོན་
ནི་དང་པོ་ནི་སྤྲུལ་མ་ཉིད་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གཞན་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིའི་དོན་རིམ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོལ་བ་གཞན་
ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྐྱབས་མཆིས་པའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་སྐྱོལ་བ་དང་བཅས་པ་

ཞེས་ཀྱང་བསྐྱར་བས་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་
 པའོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་པས་གསལ་པོར་མ་བྱེ་བས་དོན་ལ་མི་མཐུན་
 པར་ཚད་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ནས་ཞེས་
 པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྒྱམས་པའོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་གང་ལ་བསྐྱར་བའི་
 གདུལ་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་པ་
 ལ་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་
 ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་དེའི་དོན་ཡོད་པ་མཁྱུད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འབྱུར་ནི་དེ་ལེགས་ལ་དོན་
 ནི་འཁོར་ལོ་བྱེ་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས་སྟོན་པར་འདྲ་བ་
 ལ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བར་པས་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟར་ལྟར་མ་བྱེ་བས་མི་མངོན་
 པའི་རྣམ་པས་ཞེས་གསུངས་ལ་ཐ་མས་བྱེ་བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཐེ་སྟོན་གསུམ་པ་ཐེན་ཆོག་གིས་གསུམ་པ་ལ་སྟོས་ནས་སླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ལས་མ་
 བཤད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡང་དག་བདེན་པའི་བཤད་པ་བཀོད་མོད་ཀྱང་ལེགས་
 པར་མི་སྤྲང་བས་མ་བྱིས་ལ། རང་གི་ལུགས་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྒྱམས་པ་བར་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། གདུལ་
 བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་
 སོ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལེགས་པར་བྱེ་བ་ནི་སྟར་བཤད་པ་
 ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་
 ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་ཞེས་
 ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་སྟོས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྟོས་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཏུས་ཐ་མར་གསུངས་
 ཀྱང་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་མ་བྱེ་བའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་མིན་
 བོ། །འཁོར་ལོ་དེའི་ཆེ་བ་ནི་སླ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། འདི་མཆོག་དུ་མང་དུ་
 བྱང་ཞིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པས་སླ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། ཕྱིས་མཆོག་དུ་འབྱུར་

བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། ཡོད་མེད་རྫོགས་
པར་བསྟན་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྟུང་བའི་གཞིའི་གནས་མིན་པའོ། །ཞེས་མེན་
ཆོག་གིས་བཤད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་སྟུང་བདག་གིས་བྲུ་ན་ཡོད་
པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །མདོ་སྡེ་སྡེ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟུང་
ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་ལ་འདི་ལ་མེད་པ་ནི་སྟུང་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་དྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། རྩོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་མདོ་
སྡེའི་དོན་རྩོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་གྲགས་ལ་པབ་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པས་
བཟགས་ན་རྩོད་ས་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི་རྩོད་པ་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་གཉིས་
པ་ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་
རྒྱ་ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཀགས་ལ། མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་དང་བསྟན་ན་གསུམ་
པ་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་འདིས་དྲང་ངེས་སུ་
འཛོག་པའི་རྒྱལ་ནི་ལེགས་པར་སྟེ་མ་སྟེ་གཉིས་ཡིན་ལ། དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་
ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་རྩོད་ཡོད་མཉམ་ཏུ་གསུངས་པ་
དང་། མེད་མཉམ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། ཡོད་མེད་ལེགས་པར་སྟེ་བ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི།
མདོ་སྡེ་ལ་འགྲེལ་སྟོང་གི་དྲི་བ་དང་དེའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་རེ་རེ་ལ་རྩོད་ཀྱི་
གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩོད་ཀྱི་མེད་པར་བཤད་
རྒྱལ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་ཏུས་སྡེ་སྡེ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
དྲང་ངེས་བྱས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྡེ་ཏུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་
ལ་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
དྲང་དོན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཏུས་དང་པོར་གསུངས་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་
མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཏུས་དང་པོར་ལ་རྩ་སྤྱོད་ལ་ཤེས་ཤེས་ལྟམ་པོར་བཞོ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྲབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཙོད་མི་དགོས་

པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བྱ་
 ཡི། རུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྒྱམས་པའི་མདོ་
 ཟེ་ལ་འགལ་སྤོང་བྱིས་པ་ལྟར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདྲིར་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་མི་དགོས་
 གོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྤྱེ་བ་
 རྣམས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཤིན་དུ་གསལ་ལ། དཔེར་ན་མུ་
 ངན་ལས་འདའ་ཁར་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་གསུངས་
 ཀྱང་དེ་མདོ་འདྲིས་ངེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་འདྲིས་ཅི་ཞིག་འབྲུག་
 པར་འདོད་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་དྲང་ངེས་སྤྱེ་བ་ཡིན་སྟུང་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་སྤྱེ་
 པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་
 བརྒྱུག་ནས་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་པོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ཉིད་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དུ་དེའི་གཏུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་
 བས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་
 གོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདྲི་ལ་བརྟེན་ནས་རུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་
 ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱུབས་ནས་གཞན་སྤེའི་རིགས་ཅན་བདག་དུ་སྐྱ་བ་ལ་ཞེན་པ་
 རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་
 མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བའི་སྒོས་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་གི་
 ངོ་པོ་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་མི་བདེན་
 རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ནི་སྐར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་
 ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདྲིས་དྲང་ངེས་སྤྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོགས་སྒྲ་མས་སྐྱ་བ་ལྟར་
 འབྱུར་རོ་སྟུང་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འགོག་གོ། །དེ་གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་མདོ་འདྲིར་མདོ་སྤེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལུགས་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པས་

ལན་བཏབ་ལྷགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲུང་ངེས་སུ་བཞག་ལྷགས་རྣམས་ལ་ཞིབ་རྒྱ་
མ་བརྟགས་པར་དྲུང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚུད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཚོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་
བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། བསྐྱེད་པ་ལས། འོན་པར་པ་མཚན་ཉིད་ལྡང་ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་
དྲངས་ཤིང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ལ། ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲུང་ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་
མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་སོ། །བྱང་
སའི་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་རྒྱ་བཏགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་རྒྱ་གསུངས་པ་ཉིད་བཤད་པའི་རྣམས་གྲངས་མང་པོས་གཏན་ལ་
འབབས་པར་མཛད་ངོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་
བཤད་པ་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འདིའི་
དོན་དང་ཤིན་རྒྱ་མཐུན་པས་ལྷགས་འདི་ལ་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་ཚུ་
བར་སྒྲུང་ངོ་། །

བྱང་ས་རྣམས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་སྒྱུར་བསྟན་པ། སློ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
བྱེ་བྲག་རྒྱ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲུང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གློ་སྐྱར་རྩ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ས་ལས། རི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལེགས་པར་མ་བྱེན་པ་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ལེགས་པར་མ་བྱེན་པ་སྤངས་པ་ཡོད་དོ། ཞེས་སྒྲོ་སྐྱར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པ་འདིས་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་གསུངས་ལ། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་རྟེན་རྩ་བྱུར་པ། བརྗོད་རྩ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྩ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་རྩ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་སྐུ་མས་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་བསྟན་ལ་ཆུད་གཞོན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བླ་མོ་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་བཟགས་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱའོ། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་བྱ་སྟེ་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །བྱང་སའི་སྐུ་བས་གཞན་རྩ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀུན་བཟགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་བརྗོད་རྩ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་འདྲིན་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་བརྟགས་
 འོན་དམ་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐོ་འདོགས་དང་ངོ་ཤོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་
 པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་གཉིས་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་སྐྱར་འདེབས་སུ་
 བཤད་པའི་ཁྲིམས་དྲངས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་སྐོ་འདོགས་སུ་བཤད་
 དགོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ལ་སྐོ་
 འདོགས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མ་
 བསྟན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པས་
 ཀུན་བརྟགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྐོ་འདོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །

དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་
 རོ་ཤོ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལ་གསུངས་པས། གཞུང་འདིས་
 བརྟགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་
 དངོས་བསྟན་གཞན་དབང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཡོངས་ཀྱབ་ཀྱང་
 དོན་དམ་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པ་ལ་སྐོན་མེད་དེ་བྱང་ས་ལས།
 གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་
 ན་ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྟངས་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་
 བཤམ་སྒྱུར་མེད་དོ་ཞེས་པ་མིན་གྱི་སྐར་གོང་ཏུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་ཅེས་པ་སྐྱར་
 འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐོ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྐོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ལ་སྐོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་རོ་ཤོ་དང་ཁྱད་པར་
 ཏུ་བརྟགས་པ་ངེས་དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་བསྟན་པས་འགོག་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱང་ས་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དང་དེའི་

རྒྱུ་མཐུག་སྤྱི་འདུན་གྱི་དཔེ་ལྟར་གྲུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་
 ཟག་གདགས་སྤྱི་འདུན་གྱི་མེད་ཏུ་ཟིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སྤྱི་མེད་
 འོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གྲུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅན་ཡོད་ན་གྲུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སྤྱི་འདུན་གྱི། མེད་ཏུ་ཟིན་ན་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་འོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་
 གཞི་མེད་ཏུ་ཟིན་ན་ནི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་བཀག་གོ། །དེ་ལ་འདིར་སྐྱར་འདེབས་འགོག་པའི་སྒྲིགས་སྤྱི་ཁས་ལེན་མཁན་
 ནི་གཞན་སྟེར་འོང་དོན་མེད་ལ་རང་སྤྱི་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ལ་མིང་དང་བཟས་ཐ་སྟངས་
 འདོགས་པའི་གཞིའི་གྲུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་
 ལེན་པ་ཡང་མེད་འོ། །

དེས་ན་བསྐྱབ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ་དེ་
 ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྤྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་
 རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱིར་མི་སྤྱིད་པ་དང་
 ཐ་སྟངས་ཏུ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་གཏན་མིན་པས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྤྱི་ཡོ། །དེས་ན་
 དངོས་པོ་ཅན་མེད་ན་ཞེས་འགོག་པ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཡང་
 དག་གི་དངོས་པོ་མི་སྤྱིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་བཟགས་ལ་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་བོ་
 ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པ་ཡིན་
 འོ། །གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་དེ་རང་གི་རང་
 མཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་སྤྱི་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མིན་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་
 བར་སྤྱི་བས་ནས་སྤྱི་བའི་ཞེས་བཏགས་པ་ཅན་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་
 སྤྱི་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་ཏུ་ལུགས་འདིས་བསམས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དབང་གི་
 སྤྱི་འགག་སྤྱི་འཁུལ་བས་སྤྱི་འགག་ཏུ་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་ངོར་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྱི་འགག་

པའི་གཞི་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། མི་མ་ནི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་བས་
སོ་ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ཞིང་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་
པ་ནི་ཆོག་སྲ་མའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་
འདོགས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་སྟོང་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་
དང་གང་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་སྲ་མས་ཕྱི་མ་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་
ལ་དེ་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
སྤངས་པས་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་སྤར་འདེབས་སྤངས་པས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་
གཉིས་སུ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། འདི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་
པའི་མཐའ་ཐུག་ཏུ་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། དངོས་པོ་སྲ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་བརྟུས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བརྟུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཆུལ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱགས་སྲ་མ་དགོད་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་དྲིས་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་
བཏབ་པའི་སྤྱགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་ལ་རང་
གིས་ཉེས་པར་བབྱང་བས་འདི་སྐད་ཅས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་
པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ནི་
མེད་ལ་ཐ་སྟོང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཞེས་སྤྱེ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་མེད་
ཀྱི་བྱད་པར་སྤྱེ་བ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལུན་པ་དོན་དམ་

པ་ནི་གང་ཡིན་ཀྱང་རྫོང་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་
འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་
ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱང་
རྫོང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀྱང་རྫོང་ཀྱང་
བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ནས་དེའི་ལན་བཏབ་
པ་ཕྱོགས་སྒྲར་མཛད་པའོ། །

དེ་ལ་འདིར་དོན་དམ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དྲིས་པ་
ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཀྱི་མེད་པས་དོན་དམ་ཀྱི་མེད་པའི་མེད་
ས་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ཀྱི་ན་ཆོས་ཐམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་སྒྲ་བར་
མི་རིགས་ཏེ། དབྱ་མ་པས་དོན་དམ་ཀྱི་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དོན་
དམ་ཀྱི་ཡོད་པར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་རྫོང་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ཡང་ཀྱང་རྫོང་བདེན་
པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡོད་པའི་
ཡོད་སའི་ཐ་སྐད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་འཇོན་པ་ཀྱང་རྫོང་བོ་ཞེས་སྒྲ་བར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཇོན་ཡིན་པས་
དེའི་ཞེན་ལྷལ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡང་མེད་པར་དབྱ་མ་པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
ཅེས་པའི་མེད་སྐྱེའི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀྱང་རྫོང་གྱི་ངོས་འཇོན་
འཇོག་པ་ནི་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་
པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀྱང་རྫོང་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་
ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀྱང་རྫོང་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། གལ་ཏེ་མངོན་པར་
བརྗོད་པ་དང་ཀྱང་རྫོང་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་
མངོན་པར་བརྟུན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་
པར་བརྟུན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟམ་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་
དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བརྟུན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ་དེའི་ཆོ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲུབ་མའི་རྒྱས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་མངོན་པར་བརྟུན་པའི་ནམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་
ཅམ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་ནི་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ་འདིར་དོན་དམ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་རོལ་པོས་དོན་དམ་རྒྱུ་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིར་མེད་ཅེས་མ་
སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་རྒྱུ་མི་རུང་སྟེ། འདོགས་པའི་གཞི་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་མངོན་པར་བརྟུན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་གཞན་
ནམས་ཀྱང་དེ་ཅམ་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འཁོག་པ་ནི་དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་
ཞེས་ཀྱང་བརྟུན་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་
གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྟུན་
པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་
ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་
ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་
དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆོས་འདི་
དག་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཆོན་དམིགས་བཞིན་རྒྱུ་དེ་མེད་ཅེས་རི་
ལྟར་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་དམིགས་པའི་སྒྲོས་མི་གཞོད་དེ་སྟོ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་

ན། འོ་ན་འབྲུལ་བ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་
 ཏུ་མི་རུང་ལ། མེད་ན་ནི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་
 དོ། །འདིར་ཡང་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བཟག་པ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲ་ཞིང་
 བཟག་པ་སྐྱེ་མ་གོ་སྒྲ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཀུན་བཟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་
 ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིན་མ་བཟུན་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བཟགས་ནས་སྒྲིན་བཟུན་པ་ནི། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
 མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དང་
 ཀུན་བཟགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་
 འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལས། དེ་ལ་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྤྱུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
 དང་། སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྤྱུ་གྲུབ་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་
 པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་
 ཟུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མ་
 གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་སུ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ས་དང་འདི་གཉིས་སྒྲི་
 སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་དེ་སྤོང་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཀུན་བཟགས་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་ཏུ་ཡིན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། མངོན་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གང་དང་
 མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་གིས་རྣམས་པར་འཛོག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའམ་འོན་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྤྱུས་པ། ཐ་སྙད་ལས་ནི་
 དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གོམས་པའི་མིང་ལ་

བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཞེས་གསུངས་ནས་འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་
ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པ་མིན་པས་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་
དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པར་གཞག་གོ། །

དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཅིག་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟུ་
མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ཀུན་རྫོབ་རུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་
ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྩལ་རུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་
མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཐེག་བསྟུས་སུ་དགོངས་འགྲེལ་དྲངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་
བསྟུབས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཁིང་། བྱང་
ས་དང་བསྟུ་བ་དང་ཡང་འགལ་ལ་དེར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་ཡང་དྲངས་པས། ཁ་ཅིག་དེ་
ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ། །བསྟུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
གྲིང་གཞིའི་ལེའུ་མ་གཏོགས་པ་ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་པལ་མོ་ཆེ་དྲངས་ཤིང་དཀའ་གནས་
རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་འདུག་པས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་འགྲེལ་བ་བྱར་རུ་མཛད་
དགོས་པར་ཡང་མི་སྟང་ངོ་། །ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྟད་རུ་ཡང་མེད་
པར་བ་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་ཐ་མ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐོགས་མེད་སྟུ་
མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ཡང་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་རུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བྱང་
པར་རུ་གཞན་དབང་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པའི་དོན་འབྲུལ་བའི་སྟོས་དེ་ལ་སྟེ་འགག་སོགས་ཡོད་
པར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་སྟེ་འགག་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། གཞན་
དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་
སྐྱར་པ་བཏབ་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་སྐྱར་བྱང་
ས་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཁིང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་

སྤྱིགས་ལ་སྤང་དུ་མེད་པའི་འགལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་བ་ལས། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་པན་ཚུན་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་འཕྱུར་ན་ནི་དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་འཕྱུར་རོ། །རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འཕྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དབྱས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ལུ་ལྟུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལྷེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། རྩོེ་དང་འཇིག་མེད་བྱི་བར་མི་འཕྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་པར་དག་འཕྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཆན། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་རྩོེ་འཇིག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་པར་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཆན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བརྫོད་པར་བྱའམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
བཞག་པ་སྟེ། མདོ་ལས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མང་རུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དབྱུ་མ་པ་དང་རང་གཞན་
གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྟེ་བ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཚད་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའོ། །དེའི་དབང་རུ་བྱས་ན་སྤར་བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ཡོད་ལ་
དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་ཐ་སྟངས་རྒྱ་
མེད་པས་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ལས་སྤར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བསྐྱ་བ་ལས། མདོན་
པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་
པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་
གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་དེས་རྩས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་
ལྟ་བུས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་ལས་དེས་ཀྱང་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །མདོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་རྣམས་པར་བསལ་བའི་མིང་ཅན་
གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་
རུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། རྩས་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་གར་ཡང་དེ་
བཞིན་རྒྱ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རྩས་བརྟགས་ཀྱང་བསྐྱ་བ་ལས། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་
ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་རྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་
པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྩས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་
གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རྩས་
སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་ཅན་རུ་བརྟགས་
པ་དེའི་དཔེར་མཛད་དོ། །ཆོས་གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཟུང་རུ་མེད་ཅིང་ལྟོས་

ནས་གཟུང་དགོས་པའི་བཀག་ཡོད་དང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས་ཀྱང་གཞིའི་བག་ཆགས་
ལྟ་བུ་བཀག་ཡོད་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་གྱི།
མིང་དང་རྟོག་པས་བཀག་པའི་བཀག་ཡོད་དང་ནི་འགལ་ལོ། །འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པ་
ལྟར་ན་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྦྲུབ་པ་ནི། དོན་དམ་ལྷན་པ་གསུམ་ཏུ་
འདོད། ཅིས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་དོན་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་
དམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་
བྱས་ནས་དེའི་དོན་ཏེ། དུལ་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ལྷན་དོན་དམ་པ་ཁྱེས་གསུངས་པ་ནི་
བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་ནི་ལྷན་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་
ཡང་ཡིན་ནོ། རྟེན་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ལྷན་དག་སྟོན་ཡུལ་ལྷན་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ཁོ་
ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁྱེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
བརྗོད་དོ། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་ལྷན་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་
ནོ། ཁྱེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་སྦྱབ་པ་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། ལྷགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ཏུ་འཁྱར་རོ་
སྟམ་ན། དུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་
སྟོན་མེད་དོ། རྟེན་ན་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་
ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
པའི་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པ་འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། །

ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀྱང་ལས་བདུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། ལྷན་
ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཏུ་ཡོད། ཁྲོ་མཚོའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། ལྷན་འཕྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཏུ་གྲགས། ཁྱེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་སྤར་མ་ལ་དགོངས་སོ། རྟེན་
མ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏུ་མ་ནས་ལྷན་འཕྱོར་སྟོན་པ་པ་དང་ཚོད་པ་ན་གཞན་དབང་ཡོད་

མེད་ལ་ཚྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཚྱེད་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ནི་དོན་དམ་པའི་ལྷན་གཞག་གི་མའི་ཚུགས་ལ་བརྟེན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། བཟུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། ལྷན་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ལྷན་དངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་སློང་བའི་དོན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མིང་དང་བཟོའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྐྱོད་འདྲགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཚོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཤད་ངོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །བརྗོད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་རྒྱུང་པའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀོ་གྲུས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲུའི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐུ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེའི་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཐ་སྐྱོད་འདྲགས་པའི་གཞིའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་དང་ཀྱན་ནས་

ཉེན་མོངས་སྒྲོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉེན་
 ཐོས་ཐེ་པས་དོན་དམ་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལས། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་
 དམིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་
 མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་ངེ་ལྟར་
 བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ལན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལས་དེ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་བྲིས་པ་ན། མིང་དང་བརྗོད་པ་དང་གདགས་པ་
 དང་ཐ་སྟངས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཉིས་མིང་ཏུ་ཡང་ཡོད། རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ངེ་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་ཏུ་རྟོག་ལ་རག་གོ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་བྱི་མ་ལྟར་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དོན་དམ་དེར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་
 པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲི་ངེ་བཞིན་པར་མི་འདོད་པས་
 འདི་པ་ལ་མི་འགལ་ལོ། གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སུ་མེད། ལས་དང་རྣམ་
 སྤྲིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་
 འཇིག་རྟེན་གཉིས་པའི་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཏུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་སྒྲི་བ་ལ་སྤར་གྱི་ལྷན་ཀ་དེ་འཇུག་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་
 པ་ལས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དབུས་མཐའ་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་བཞིན་བརྗོད་པར་རགས་
 པ་ཡིན། ཞེས་རགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་
 ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་ཏུ་མཇོང་ནས། ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་

དང་སྐྱུར་བའི་ཕྱི་མ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྣམས་བཏགས་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གི་ཡང་དེ་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་སྤྱད་ན་གྲུབ་མཐའ་གལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་རུས་ཤིང་། དངོས་པོར་སྤྱོད་བས་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་མང་པོ་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་ཡར་མེད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་རྩ་བ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་ཅེས་རྩ་བུ་ཟད་དོ། །

མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ། མེད་མྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མི་གནས་མྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། མེད་མྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་རྣམས་རྒྱན་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་མེད་པའི་མྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །འདིའི་དོན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དབུ་མ་སྤང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་གང་འགགས་པ་ནི་སྤྱར་ཡང་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་མེད་པའི་མྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །སྐྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་སྤྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྒྱས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་མྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །མདོར་ན་མུ་གུ་མ་འོངས་པ་རང་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་མུ་གུ་འདས་པ་བསྐྱར་ནས་མུ་གུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མི་སྐྱེ་ལ་མུ་གུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་རྒྱས་གཉིས་

པར་མི་སྤྱོད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅེས་པའོ། བྱིས་
པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། གཞན་ནི་གཟུང་
འཛིན་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ལ། མ་སྐྱེས་
པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་མ་འགགས་ཞེས་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མ་རྩུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
འབྲུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་རྟེན་ཡིན་པས། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིན། སྐྱེ་
མེད་འགག་མེད་གཞོད་ནས་ཞི། །རང་བཞིན་ལྷ་རན་འདས་པ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་ཏེ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་རང་དང་
གཞན་དུ་འབྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་པར་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་
ལ་བཟོད་པར་བཤད། ཅེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། དེ་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་སྤྲུལ་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་གཞན་ནི་སྤྱི་མ་སྤྱི་མེན་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འབྲེལ་པས་བཤད་དོ། །དེའི་
དོན་ནི་འཁོར་བ་ན་སྤོང་མེད་པའི་མེས་ཅམ་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲུལ་འགགས་པ་དང་རིགས་
མཐུན་པ་སྐྱེ་བས་ཆོས་སྤོང་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དབུ་མ་སྤྲང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རང་
མཆོན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ལ་སྟེ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རང་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་དབང་
ལའོ། །གཞན་འབྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལའོ། །ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད་
པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ལའོ། །བྱུང་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་ལའོ། །ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་འདི་བཞིན་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་དང་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
བཤད་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་ཚུལ་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་ཚུལ་སྐྱེ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེ་གཉི་ག་དང་བྱན་མོང་བའོ། བྱི་བྱག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་
པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །

གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་བཞིན་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་ལས་
ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་བཞིན་ཏུ་གསུངས་པས་བདེན་པར་བྱལ་བ་དེ་དག་
གི་དོན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་བཤད་པས་བདེན་པར་མི་སྟོན་པའི་
ངེས་པ་མེད་དེ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་ལས།
རི་ལྟར་སྐྱེ་མ་དེ་བཞིན་ཏུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་འདོད། །སྐྱེ་མའི་ནམ་པ་རི་ལྟ་
བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲལ་བ་བརྗོད། །ཅིས་གསུངས་པ་འདིས་སྐྱེ་མ་དཔེར་བྱེད་
ལུགས་བརྟན་ཏེ། །འབྲལ་བའི་གཞི་བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱགས་གྱིས་
བཏབ་པ་ནི་ཀྱང་རྟོག་གཞན་དབང་དང་འདྲ་སྟེ་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དོན་ནོ། །སྐྱེ་
མའི་ནམ་པ་རི་ལྟར་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི། གཞན་དབང་གཟུང་འཇིན་
རྒྱང་ཆད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ་ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་དོན་ཏུ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་
དོ། །ཡང་རྒྱན་ལས། རི་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །རི་
ལྟར་དེ་ནི་དམིགས་ཀྱང་པ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་ཀྱང་རྫོབ་ཉིད། །ཅིས་སྐྱེ་མ་ལ་སྐྱང་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་པ་དོན་དམ་དང་
སྐྱེ་མ་དེ་རྟ་སྐྱང་གི་དོ་བོར་དམིགས་པ་བཞིན་ཏུ་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ལ་ཀྱང་བརྟགས་པ་
དེ་ཀྱང་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་དམིགས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །རྒྱན་ལས། བྱང་གི་
སྐྱེ་མཆེད་དུག་བདག་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པར་མེད་བཞིན་ཏུ་དེར་སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མ་
དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཉེ་བར་སྦྱད་བྱར་མེད་བཞིན་ཏུ་དེར་
སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མ་ལས་ལྟ་བུར་མདོ་སྤེལ་གསུངས་པར་བཤད་གྱི་སྐྱེ་བྱང་གི་འདུས་
བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་ཏུ་དེར་སྒྲུང་བའི་དཔེར་མ་གསུངས་སོ། །ཐེག་བསྐྱས་
ལས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེར་གཞན་དབང་བརྟན་
པའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་ཏུ་རི་ལྟར་དམིགས་སྐྱེ་མ་པ་བརྟོག་

པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་དང་། འོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེ་པ་བརྒྱུག་པའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་ག་སྐྱེ་དང་། འོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་སྐྱེ་པ་བརྒྱུག་པའི་
ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཤད་དོ། སྐྱེ་མ་སོགས་མི་བདེན་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་
ལ་ཡང་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་མི་བདེན་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པར་
བྱལ། །

དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་
ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་
མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་
ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་དང་གཉིས་པས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་
ནི་དེས་སྟོང་པ་དང་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡོད་མེད་ཡང་དག་པ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་ལ། འདིས་
ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་པ་བསྟན་རྟོ། །གང་ན་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་གཞི་སྟེ་
དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་དོ། །གང་མེད་ཅེས་པའི་མེད་
སྐྱེ་ནི་གཟུང་འཇིག་རྟེན་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོ་སྟེ་ཀྱན་བརྟགས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན་
ཞེས་པས་ནི་སྐྱེ་མ་དེ་ཕྱི་མ་འདིས་སྟོང་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་མེད་ན་དེའི་བྱལ་དུ་ལྷག་མ་
ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཀྱན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཀྱང་པ་བཞི་པས་ནི་དོགས་
པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་
དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྟོ་བརྟན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་
ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་དེའི་

ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་
བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱན་
རྟོག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚོགས་པས་དེའི་ལྷག་མ་དབྱེད་དགོས་ལ་དེ་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་འདིའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་འཇམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པའོ། །ཡོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཡོངས་
གྲུབ་ལ་ཡང་འདྲའོ། །

ཆོག་གཉིས་པས་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་མདོ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་འདི་
ལྟར། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་
ཕྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཀྱན་
རྟོག་དེ་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆད་དུ་སྒྲུབ་པ་
དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་
གི་དོན་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པས་
ལྷགས་འདི་ལ་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གསུམ་པས་
དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་ཡེ་
མེད་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །ཀྱན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་གཉིས་པོ་མེད་ཅེས་པས་ཡོད་པ་སྐྱེ་མ་དང་མེད་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་

པར་བསྟན་པས་སྟོང་ཉིད་མེད་སྟམས་པའི་དོགས་པ་བྱང་བ་བསལ་ལོ། །ཀྱན་རྟོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་ཚུད་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྤངས་པ་སྟེ། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟེང་ནས་ལན་མཛད་དོ། །སྟམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྩས་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀྱན་རྟོག་ཉིད་དུ་ཡོད་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྟམས་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྟོབ་པ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱེད་པ་བཅམས་སོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡི་མེད་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་བྱང་ས་དངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡི་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅེས་འཕོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ། །ཀྱང་པ་བཞི་པས་ནི་གཉིས་སྟོང་ཀྱན་རྟོག་ལ་གཏན་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་སྟམས་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཀྱན་རྟོག་ཡོད་པས་དེས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་དུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འཇུག་གི་དབྱུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་དོན་དུ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་མིན་ཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་མི་སྟོང་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྟོག་གི་འདུས་བྱས་དང་སྟོང་ཉིད་གྱི་འདུས་མ་བྱས་སོ། །བཤད་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་དུ་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པར་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དང་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་རྟོག་དང་མེད་པ་ནི་གཉིས་པོ་དང་ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་རྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་པམ་ཚུན་ཡོད་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་དཔོན་སྟོབ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའི་དེ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པས་

ཅིག་ཤོས་སྟོང་པའི་ཞེས་འདི་དག་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་པར་འཆད་
པ་ལྟར་མི་བྱའོ། །འོད་སྤངས་ཀྱི་ལུ་ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བཤད་ནས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད། དེ་ནི་
དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྟོབ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེས་ན་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དབྱ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པས་དབྱ་མ་པ་གཞན་གྱི་
ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲི་མ་མཚོག་དུ་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉེན་དང་སྟོབ་སྟོས་བརྟན་པས་བཀའ་ཚུལ་ནི་
སྐབས་སྐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། རྟོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་ཀྱང་བརྟན་སྟོང་པའི་དོན་རྣམས་ཐེག་
བརྟན་དང་མཐུན་པར་བརྟན་སྟོང་དོན་བརྟན་སུ་བཀའ་ལོ། །

ཆོས་ཀྱི་བྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། གཉིས་ཀའང་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འང་དེ་ཉིད་
ཡིན། །ཞེས་གསུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོ་སྤེལ་གསུངས་པའི་དོན་
ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགྲེལ་ཏེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་
ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །གཟུང་དང་
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་
པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་དུ་བཤད། །ཅེས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་ལ་སོགས་
པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་མིན་གྱི་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་
གྱིས་འབྱེད་དོ། །གཉིས་སྤང་ཡང་སྤང་པ་སྟེ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཡང་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱང་མེད་ཅིང་། །གཉིས་སུ་སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་
རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་
གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་

ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྱལ། ཞེས་གསུགས་ལྟར་ལ་སོགས་པ་མཚན་བྱ་དང་། གསུགས་
 སུ་དུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ་འདི་ནི་ཉན་
 གོས་སྡེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བཤོ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཅུས་མེད་
 བ། ལ་བོན་སོགས་ནི་ཟུག་སོགས་ལ། ཅུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། འདོད་ན་ངེ་
 ལྟར་དེ་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤར་བརྩུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་
 གོ། འདི་དག་གི་བཀའ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །

སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ངེ་ལྟར་འགོག་
 པའི་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་ནི། ལུགས་འདི་འཛིན་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤར་
 འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་སྡེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤར་བའི་
 ལུགས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྤྱོད་གཉིས་
 ཡོད་ལ་ཀུན་བརྟགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྤར་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། ལྟན་སྤྱོད་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སྤོན་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐས་ཚོས་བདག་བརྟགས་པ་ཡང་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་
 ཚོས་བདག་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤར་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་
 པའི་སྤར་རོ། འདི་འཛིན་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཞན་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་
 བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་བསྟུ་བ་དང་
ཐེག་བསྟུས་ལས་ཀྱང་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་མཐར་
སྟག་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འབད་པ་ཏུ་མས་བསྟུབས་པས། གཞན་
དབང་ལ་ཚོས་བདག་སྟོང་བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་མི་ཤེས་ན་ལྷགས་
འདིའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཚད་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཀྱན་
བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འདོད་པའི་
ཀྱན་བཏགས་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་རོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་
སྤྱོད་པའི་ཞེས་སོགས་བྱང་པར་ཏུ་མིང་དང་བརྟན་བཏགས་པའི་རོ་བོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་མིན་ཀྱི་སྤང་སོགས་
རོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྟན་ལྷལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ལྷལ་ཡིན་པ་འགོག་ན་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱེད་རྒྱུད་
བྱེད་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱི་དངོས་མེད་ཏུ་དོན་སྤྱི་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཐིན་པས་གཞན་དབང་དེས་
སྟོང་པར་བསྟུབ་མི་དགོས་པ་དང་། དེས་སྟོང་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་མས་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོན་པས་ཤེས་སྤྱོད་དག་པར་མི་འགྱུར་བས།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་རང་མཚན་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་བྱང་ས་ལས་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྤྱོད་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་
པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཟུགས་སོགས་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ལྷལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་
ལ་ཞེན་ལྷལ་གྱི་གཞི་ལྷོག་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་ལྷལ་གྱི་རང་ལྷོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
ན་འང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་པར་མདོ་ཞེ་བས་ཀྱང་
གྲུབ་པས་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་གྲིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་
གིས་སྟུ། །ཚོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྒྱུད་པ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་

ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུང་ཉན་ཐོས་ཟླ་པ་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་དེ་
ལས་ལྷག་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མི་སྤང་
ངོ། །སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དང་བཀག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་
དོན་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་
ཡང་རི་ལྟར་འཐད། དེས་ན་ལྷགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་རི་ལྟར་མེད་པའི་རྩ་མཚན་
བཤད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་སྟོང་ཚུལ་འདི་བྱང་ས་ལས་ཤེས་སྤྱིབ་དག་
པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབྱ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གོང་ན་
མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྟུས་ལས་འདིའི་སྟོན་པ་འཇུག་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ཏུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཟླ་པས་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་
བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱི་སྟོན་འདོགས་ངོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེར་གཟུགས་
སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
ཟླ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པར་བྱང་ས་ལས་ཡུང་གིས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་གཞན་
ཟླ་ལ་རང་གི་སྟོན་པའི་ཡུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་བྱང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་ཟླ་ཡང་
ཡོད་ལ། ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འགོག་པ་མིན་
པས་ཉན་ཐོས་ཟླ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་མ་དྲངས་པར་དེ་དག་ལ་གྲུབ་
པའི་ཡུང་གསུམ་གྱིས་བཀག་གོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་སྟོན་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ངོས་གཟུང་ན་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་
རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྩ་ལྷན་མིང་རི་ལྟ་བ་དང་བརྗོད་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དངོས་
པོ་དེའི་ངོ་པོ་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་ན་ངོ་པོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱི་མིང་
གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་རྩ་མཚན་དང་པོར་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་
གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་པོ་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་དེའི་ངོ་པོ་ཉིད་གཟུགས་
ཡིན་ཞེས་སྤྱིའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་

དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་
 པའི་ཆོ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་སྤྲང་བལྟས་པས་ན་
 མིང་དང་བརྟན་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པ་བཞིན་རུ་
 སྤྲང་དོ། །སྟོན་པོ་དེ་རི་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་རུ་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་
 སོ་ཞེས་མིང་རུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་
 ཡིན་ལ། དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤར་བཤད་པ་དེས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་
 སྤངས་དེ་འཐད་ལྡན་རུ་དོན་སྒྲུ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྒྲུའི་བརྗོད་བྱའི་རང་སྟོག་
 རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་སྟོག་རུ་རང་མཆོན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས།
 བྱང་པར་རུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སྟོ་འདོགས་ཚུལ་དང་ཆོས་གཞན་ལ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་
 དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཤར་བ་ན་གཉིས་ཀ་རྩས་ཐ་
 དད་རུ་སྤང་བ་བཞིན་རུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་རུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་
 སོ། །ཚུད་པ་སྟག་མའི་ལན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 བློ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
 མ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ས་དང་བསྐྱ་བ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་གསུམ་
 གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་
 བདག་ཉིད་རུ་རི་ལྟར་སྤྲང་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། ཞེས་ངོ་བོ་
 བཏོད་པའི་ལན་རུ། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་དེས་ཕྱིར། །དེ་
 ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགྲལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་རུ་འགལ་བས་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
 སྟོང་པ་འགྲུབ་ཚུལ་གོ་སྒྲུབ་བརྗོད་ན། ལྟོ་སྤྱིར་བ་བྱུམ་པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་གཞི་འམ་གནས་
 ཡིན་པ་དེ་ལྟོ་སྤྱིར་བའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན། བརྟའི་དབང་
 གིས་མ་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟོ་ན་བརྟའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྟོ་ཡང་བརྟའ་ལ་མི་སྟོས་པས།

བྱམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ལྟ་མྱོང་བ་ལ་བྱམ་པའི་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་
རྟོ། །དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་འབྱུབ་པ་ནི་སྐྱབས་སྤྱུར་
ན་དོན་གཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྩ་མ་
འཇུག་པ་དེ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤར་བ་དེ་བཞིན་
རྩ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་རྩ་མར་འབྱུར་རྟོ། །དོན་མ་འདྲེས་པའི་རོ་བོ་འདྲེས་
པར་འགལ་བས་འབྱུབ་པ་ནི་སྐྱབས་སྤྱུར་ན། སྐྱེས་བྱ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཞེས་པའི་
མིང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཆོ་འདི་ཉེར་སྤྱོད་སོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་མིང་དང་རྟོག་པ་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་རྩ་འབྱུར་རྟོ། །གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་
དམ་པའམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ནའང་མིང་རྩ་བཏགས་པའི་གནས་
རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བས། འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྟུན་མི་ཤེས་
པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྐྱོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགྲོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་འདྲའོ། །

བྱང་སར་དོན་སྤར་ཡོད་ལ་འདི་འདིའོ་ཞེས་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་
པའི་ཆོ་དོན་དེའི་རོ་བོ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། མ་བཏགས་པའི་ཆོ་ཡང་རོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་
འདོགས་ན་མིང་མ་བཏགས་པའི་རྩ་སྤྱུ་འདི་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཞེས་
བཀག་གོ། །གང་ལ་བརྟུན་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་རོ་བོར་རང་མཆོན་
གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟུན་འབྲེལ་བྱས་པར་མི་སྟོན་པར་མིང་གི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་བརྟུན་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་དེར་མི་འབྱུར་རྟོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་དག་སྤྱོད་མོད་
ཀྱང་འདྲའོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་དང་བརྟུན་བཞག་པའི་
ཀུན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆོད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་རྣམས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་
དག་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཅེས་གྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཤེས་

བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་
དོ། །འོན་ཀྱང་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྩ་འབྲས་མི་རུང་བར་
འདི་པ་འདོད་དོ། །

དོན་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སྟགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བཅ་འདོགས་པའི་གནས་
སྲ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཤེས་ཏེ་ཆད་མ་པ་ལ་
གྲགས་པའི་རང་མཆོན་ནི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་ས་
ཚྭགས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མི་འགོག་པ་
ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཀྱན་བརྟགས་
ཡིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟ། །ཞེས་སྟགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་
མདོ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་དོན་བྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་པལ་
ཆེན་སྡེ་པའི་ལུང་ལས་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་པས་ཀྱན་གཞི་ལ་བཤད་
པ་བཞིན་ནོ། །སྤར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་མཆོན་གྱིས་སམ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་
མེད་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་དོ། །

རིགས་པ་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུག་སྟམ་ན། གཟུགས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་
གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིགས་པ་ན། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་
བརྫོང་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྫོང་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་
པར་དུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་སའི་དོན་མེད་པས་དེ་
ལྟར་འཛིན་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་རིག་
ཙམ་ལ་འབྲུག་སྟེ། ཐེག་བསྟན་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཙམ་ལ་འབྲུག་པར་བཙོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གེ་དང་དོན་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བརྫོང་བ་དེ་

གྱི་སྒོ་འཛིན་ལ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེ་སྤང་བ་ན་གཉིས་
 སྤང་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་དེའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་ངེས་པར་གཉིས་སྤང་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་
 འཆར་བ་ན་འདྲ་ཕྱིར་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་
 ངེས་པར་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་དང་
 ཡུལ་དེ་གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་གཉིས་སྤང་རུབ་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ་གཉིས་སྤང་རུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་ངོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་མ་རྟ་སྤང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་
 མི་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་དང་
 བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་ཀྱབ་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་བཀག་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །མདོ་དེ་ལས་
 ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་སྤྱི་རྟོག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཀུན་བརྟགས་
 ལ་སྤྱི་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་ཀྱབ་དུ་འཛོག་པའི་སྐབས་
 སུ་དེ་དག་མི་མཐོང་བས་སོ། །དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བཟུང་འཛོག་མི་རུས་པའི་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་རྟོག་པ་ལྟོས་པའི་གཞུང་འཛིན་འགོག་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་སུ་མི་ལམ་དང་གཞུགས་
 བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་ཉི་ཤུ་པར་རྩལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཞུང་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྦྱིས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་དང་ཚྭ་གས་སྤང་གིས་རྩལ་འདུས་པ་དང་ཕྱ་རབ་གཞུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་

པ་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་
འགོག་པ་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་རྒྱལ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་
ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་པས་རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་པ་རུ་མ་ཞིག་སྟེ་དགོས་ལ། རྟག་མི་
རྟག་ལ་སོགས་པ་གང་རུ་ཡང་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྒྱལ་གྱང་ལྷགས་འདིས་
བཤད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་རུ་གཟུང་ས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྒྱལ་ལ་
མཉམ་གཞག་དང་། འདི་ཡིན་འདི་མིན་སྟེ་ནས་གཟུང་ས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྗེས་སྐོབ་
ཤན་འབྲེན་པའི་རུས་ལ་དགོངས་ས་ཞེས་སྟེ་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ་ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

བྱང་ས་དང་ཐེག་བསྟུས་དང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་སོགས་པར་ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་
སྤྱུ་ཤེས་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་རྣམ་པར་རིག་
པ་ཙམ་ལ་འརྱག་པའི་སྟོང་མ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་གཞི་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་
སྦྱིབ་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
པའི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་དགག་བྱའི་སྟོང་འདོགས་ས་མོ་ནས་ཤེས་དགོས་
པར་སྣང་། བྱུང་པར་རུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཁིགས་ནས་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འརྱག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ཡང་དཔྱད་པ་ཙམ་ཡང་མ་
ཞུགས་པར་མཐོང་ནས་སྟོང་གོས་ཙམ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པའི་སྟོང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ། །

དགོངས་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ།

གཉེས་པ་ནི། དགོངས་འབྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རུ་
མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིང་ཅིང་དེས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ།
གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་དག་རིམ་པ་
བཞིན་ལྟོག་པར་གསུངས་ནས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་གས་ལམ་འདི་ཉིད་དང་

སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་འཕྲོབ་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་
 དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མདོ་འདིའི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་བྱེད་
 བ་སྤར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །མི་བྱེད་ན་མདོའི་དོན་རི་
 ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་ངོ་མོ་དང་བྱང་པར་དུ་རྟོག་པ་དང་རིལ་པོར་
 འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོས་པའི་གནས་སྐྱེད་ལ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་ལྟ་སྟེ་ཞིང་དེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་
 འཁོར་ལ། ཆོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིས་རྣམ་རྟོག་གིས་བབྱུང་བའི་དོན་མེད་
 པར་ཤེས་ན་དེ་དག་ལྟོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་མོ་དང་བྱང་
 པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཀྱིས་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་
 དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ལྟོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་
 ལྟོག་པ་མིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་གཏུགས་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
 མི་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་
 བྱ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟས་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཅུམ་ཀྱི་རྣམ་
 གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་བྱང་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་
 གསུངས་སོ། །

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཀུན་
བཏགས་དང་དེ་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོའི་དོན་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀལ་བའི་ཤུགས་གྱིས། ཕུང་པོའི་གཞན་དབང་གང་
ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལྷན་གཞན་དེ་ཅམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་ཏུ་གོ་
ལུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཏུ་རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཏུ་མི་
རུང་བ་ལ་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤུགས་གྱིས་འགྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་
པར་སྤྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
དེའོ། །

གནོད་འཛུམས་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ།

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་བཏགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱི་ཀུན་
བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་
སྐྱམ་གཉིས་གྱིས་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱ་དགོས་ན། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛུམས་ལས། དེ་ལ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་གོ། །མིག་
གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་གིས་སོ། །སྟོང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ན་བ་ན་བས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་
གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་པ་དང་དབུ་མ་པ་
སུའི་ཡུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན་སྟོང་གཞི་
གང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་

དེ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྱུལ་རྒྱུ་བཟུང་ནས་སྒྲག་པའི་སྒྲག་བསྐུལ་བསལ་བར་འདོད་པ་ན་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་སྒྱུལ་གྱིས་སྟོང་རོ་ཞེས་བཏུན་དགོས་ཀྱི། ཐག་པ་སྒྱུལ་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཐག་པ་དང་སྒྱུལ་དོན་གཞན་རྒྱུ་ཡོད་པས་སྟོང་རོ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་རབ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་གཟུང་བ་དང་། རྒྱས་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་དེ་འཕྱད་པའི་རྒྱན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་ན་མས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་བཏུན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་བདག་རྒྱ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་རོ་ཞེས་བཏུན་དགོས་ཤིང་། གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཡང་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་ན་མས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་གཞན་དབང་འདི་ཙམ་ལ་བདག་རྒྱ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་རྒྱུ་ཡོད་དོ་སྟེན་རྒྱ་བཟུང་ནས་འབྲུལ་བ་མིན་པས་ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་རྒྱུ་ཡོད་པས་སྟོང་རོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཆོས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་སྤྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་སོ་སྟེངས་ཆད་རྒྱ་སྟངས་བ་ན་རི་ལྟར་སྟངས་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གྲུབ་པར་འཛིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་སྟངས་བ་དེ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་རྒྱ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་རྒྱུ་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་དག་སྟོང་

ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ལྟར་མིན་གྱི་ཐག་པ་སྐྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ།
 ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲེ་གར་སྒྲོར་
 གནོད་པ་ལ་སྐྱེད་ཅུབ་སྒྲོར་གཏོང་ཞེས་པ་ལྟར་མ་སོང་བར་གང་ལ་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་
 གཞི་གཞན་དབང་དེ་རི་ལྟར་བབྱང་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་
 གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམས་ན། བདག་འཇིག་གྱི་གཞེན་པོར་འགོ་
 བ་ཡིན་གྱི་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པ་བསྐྱེམས་ན་ནི་བདག་འཇིག་ལ་
 ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ། །

གནོད་འཇོམས་གྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་སྒྲིུ་དང་བརྒྱུ་བྱ་དོན་སྒྲིུ་
 རྒྱང་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མིག་དང་། གཟུང་བ་གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དེ་འཇིག་པའི་
 བདག་ཉིད་གྱི་མིག་ཏུ་རྒྱང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་གྱི་མིག་དང་། རྒྱ་དོན་གྱི་སྒྲིར་ལྟར་པའི་
 བརྒྱུ་པར་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བརྒྱུ་ཏུ་མེད་ཅིང་། མིག་གི་གཟུང་འཇིག་ཏུ་སོ་སོར་
 རྒྱང་བར་ལྟར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 ཆོས་ཉིད་གྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
 རིག་པའི་དོན་བརྒྱུ་བྱེད་དང་གཟུང་འཇིག་ཏུ་རྒྱང་བའི་གཉིས་རྒྱང་དང་བྲལ་བ་
 ལ་ངོ་མོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་རྒྱང་སྐྱ་མ་ནི་
 ཀུན་བརྟགས་དང་ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་
 ལ་བརྒྱུ་པར་བྱ་བ་དང་བརྒྱུ་པའི་རྣམ་པར་བབྱང་བའི་མིག་ཅས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་
 ཀུན་བརྟགས་པའི་མིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་
 པ་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྒྱང་བ་ནི་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་མིག་སོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱུ་
 པར་བྱ་བ་དང་བརྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྒྱུ་ཏུ་མེད་པ་རྒྱང་བ་དང་བཅས་
 པར་ལྟར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་ནི་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་མིག་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེས་པའི་
 ཆོ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མའི་དངོས་པོ་མི་རྒྱང་བས་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མེད་གྱི་ཀུན་རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་

ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་གཉིས་སྤང་མེད་པ་
ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཞིའི་ལྷ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མིན་ནོ། །

གནོད་འཛོམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་
ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ལྟགས་དཔྱད་པའི་རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་གཏན་མི་འདོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་
འདོད་པ་ལ་དམིགས་གིས་སྤྱེ་བའི་དགག་པ་རྒྱ་མ་བརྗོད་པས་ཤེས་ཏེ་མངས་པས་འཛིགས་
ནས་མ་བྱས་སོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀྱང་བརྟགས་གིས་སྟོང་པ་
ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་རྒྱ་བཤད་པས་རྣམ་བཏགས་གྱི་མིག་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་མིག་གིས་སྟོང་
པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་དོན་སྤྲ་མ་གཉིས་གྱིས་སྤྱི་མ་
སྟོང་པ་མདོའི་དོན་རྒྱ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་ངོ་། །

འདི་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱན་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་ཁ་འཕངས་
པ་བཞིན་རྒྱ་ཉི་བྲི་རྣམ་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་ལྟགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིག་གཉེན་
གིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་དགོས་
པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་རྒྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་ལ། སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྟིང་པ་རྣམས་ལས་དྭུ་སེ་ནས་མཛད་
པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེས་གསུང་པའི་བྱེད་པའི་འབྱེད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱིས་བཀལ་བའི་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་བྱས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་སྤྱི་རྒྱུ་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་དགོངས་གཞི་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་པོན་གང་
 ལས་སྤྱ། །ཀྱམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྦྱེ་མཆེད་ནི། །ཀྱམ་པ་གཉིས་སྤྱ་
 ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔོན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སོགས་
 སྦྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྦྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་
 པ་སྟེ། །བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནང་
 གི་སྦྱེ་མཆེད་ལས་གཟུགས་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཀྱམ་ཤེས་འབྱུང་པར་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་
 ལ་གནོད་བྱེད་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་
 པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཟགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
 ལ་མ་སྦྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དང་དོན་ནོ། །ཀུན་ལས་
 བཏུས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྟན་ལས་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱས་པ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་བཟགས་དང་སྦྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་
 དཔེ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་
 པར་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོར་སྤང་བས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་དོན་དུ་བཤད་
 པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་དོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཡང་
 ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྤྱི་བཤད་པ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་འདོད་པ་བཀག་
 ཅིང་། དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ལ། ཞེས་

གསུངས་པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་བཞེད་དོ། །

འདི་བྲང་དོན་རྒྱ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་གསུངས་པ་བྲང་
 དོན་རྒྱ་འགོ་ལྷགས་དང་ཆེས་ཤིན་རྒྱ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་པོན་སྒྲིན་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་པོན་དང་སྣང་བ་ལ་
 དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་
 ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱ་མི་རུང་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྒྱ་
 འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་རྒྱ་
 འཆད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་སྟེ་བར་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཡེ་མེད་རྒྱ་འདོད་པར་ཡུམ་
 གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་མ་སྟེ་བར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་
 དེ་བྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི་དེ་འདྲ་བ་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་རྒྱ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་མ་ངས་གྱི་ད་རུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་བྲང་དོན་
 རྒྱ་འཆད་དོ། །འཆད་ལྷགས་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་རྣམས་གྱི་བདག་གི་རོ་བོར་མེད་པས་
 དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་
 དོན་རྒྱ་འཛིན་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་གང་གི་ཆེད་རྒྱ་གསུངས་པའི་གཏུལ་བྱར་མི་འདོད་པས་
 དེའི་ཆེད་རྒྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་རྒྱ་
 རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཤིན་
 རྒྱ་རྒྱས་པ་ལ་མོས་ཀྱང་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ནས་མདོ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བ་བཀག་ནས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་མིན་པའི་མདོ་ཡི་དོན་ཡོད་པ་དེ་

དགོངས་འབྲེད་གྱིས་གསལ་བར་འཆད་པས་དེ་ལ་ངེས་དོན་དང་། དུམ་གྱི་མདོ་དོན་
 དེ་གསལ་བར་མ་བྱེ་ཞིང་སྐྱོད་ཅི་བཞིན་བར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དྲང་དོན་ཞེས་ཟེར་
 རོ། སྐྱོད་ཅི་བཞིན་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་ནི་སྐྱོད་ཅི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐྱུར་འདེབས་སུ་སྐར་གསུངས་པ་དེ་
 ཉིད་དོ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས། ཚས་
 ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལན་མང་དུ་བརྟན་
 ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་
 པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ཕྱི་ལ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྟན་
 པའོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་
 སྐྱོད་ཅི་བཞིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་འདི་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འཕྱར་ཏེ། སྐྱང་བར་བྱ་
 བ་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འདི་ལས་འདི་ལྟ་བུར་འཕྱར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྐྱང་བ་ནི་
 རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་དེ་ལྟར་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་
 སྐྱང་བར་སེམས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོག་དེ་རྣམས་ནི་སྐྱོད་ཅི་བཞིན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་གཟུང་
 བར་མི་བྱའོ། འོ་ན་ཅི་ཞེན་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་
 ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ནང་འགལ་སྟོན་ནོ། འགལ་ཆུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འདི་དང་འདི་
 ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱང་བྱ་དང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་
 དང་། ལྷན་པས་ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་འཕྱར་བའི་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྐྱོད་ཀྱི་གཙོ་
 ཆེར་གཞན་དབང་མི་རུང་ཞེས་བཞེད་དོ། དུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 དེ་ཡང་འཛིག་ཉིད་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱང་དོར་དང་
 རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་སྦྱིར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དམ་ཐ་སྐད་དུ་
 མེད་པར་མི་འདོད་ལ་མདོ་ནས་རེ་རེ་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་སྦྱི་ལ་སྐྱར་བཞིན་པས་དོན་དམ་པར་
 མེད་པ་སྐྱོད་ཅི་བཞིན་པར་འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ས་དང་བརྟུ་བ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་ཅིང་

བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ལ་བཙམས་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་
འབྱེད་པ་ནི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ལ་འདིར་གཞོད་པ་
བསྟན་པ་ལ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལེགས་པོར་འགོག་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལེགས་པའི་
དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་འཛོག་ལེགས་པོར་ཤེས་
ན་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་བྱ་གཏུག་བྱེད་པ་ཆོད་མས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྤྱི་བར་
སོང་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་བར་སྤྱོད་པའི་དོར་སྤྱི་བས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེད་ཏུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
འཐད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་བས་ནི་གཞོད་པ་སྤོང་མི་རྣམས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བཀྲལ་བའི་རྒྱལ་འདི་ལ་བཞེན་ན་མཛོས་སོ། །དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྤྱོད་མང་པོ་
ཡོད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ལུགས་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ལྟར་ཡིན་པར་སྤོང་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་
དང་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆོད་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དང་
པོར་ལ་ར་རྩ་མིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་
ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་ཏུ་
གསུངས་པའི་སྐོར་གཅིག་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྐོར་གཅིག་སོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་སོ་
སོར་བྱེད་པའི་སྐོར་གཅིག་གྱུང་བས་དེའི་དབང་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ། སྟོན་རྒྱལ་དེ་དག་ལས་
གཞན་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྣམས་འདིའི་དྲང་ངེས་དཔྱད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་
མེད་དོ། །

ཤར་སྤྱིན་མན་ངག་ལས་མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་
པའི་དོན་ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་ལ་ནི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདིའི་དོན་ངེས་པ་

ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བས་ན་ངེས་པའི་དོན་རྟོ། །གང་གིས་དོན་ངེས་ཤེ་ན་མདོ་དེ་ཉིད་དང་དེ་
ལས་གཞན་པ་དང་གཉིས་གས་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི་ལང་གཤེགས་དང་
དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་དེ་དག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྟེའོ་སྟུམ་
རྩ་བས་མས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ལ་འདོད་དེ་འདི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
མེད་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་རྩ་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་བས་མས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉི་ཤིང་ལ་སོགས་
ལ་འདོད་དེ་འདིའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་རྩ་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་
བ་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་འདིའི་དྲང་དོན་འགྲེལ་
བས་སྟུམ་རྩ་བས་མས་སོ། །བར་པ་ལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མེད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །དེའི་
ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་རྩ་བཞེད་དོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་དེ་ལྟར་འཐད་
ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དགོངས་
འགྲེལ་ལ་སོགས་མདོ་སྟེ་གཞན་གྱིས་དྲང་དོན་རྩ་བསྐྱབས་ཤིང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལ་ནི་
སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་སྐྱ་ཕྱིའི་འགལ་བ་བསྟན་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་མ་བསྐྱབས་པས་སྐྱ་
མཆེད་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་གཉིས་འདྲ་མོ་ཡོད་པས་བྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་
དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཐ་སྟངས་རྩ་ཡོད་
པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའི་དོན་རྩ་བཤད་རྩ་མི་རྩང་བ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་
དབྱེད་གཞི་ཡང་ཤིན་རྩ་འགངས་ཆེ་སྟེ་དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

༡༡། ལྷ་མ་ཙུ་པའི་ཚོག་ལེན་པ་བྱས་པ།

སྒྲོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན།

༡༡། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཅིང་ཤི་ཀ་ཀྲ་རི་ཀྲ། བོད་སྐད་དུ། ལྷ་མ་ཙུ་པའི་ཚོག་ལེན་པ་བྱས་པ། འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། བདག་དང་ཚོས་སུ་ཉེར་འདོགས་པ། ལྷ་ཚོགས་དག་ནི་གང་བྱུང་བ། ཇི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར། གྱུར་པ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་དང་ངར་སེམས་དང་། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། ཇི་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། ཇི་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། ཇི་ལ་ཚོར་བ་བྱང་སྟོན་པ་ཉེ། ཇི་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན། རིག་ལ་སོགས་པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། ཇི་ནི་རྒྱན་འབབ་ཆུ་པོ་བཞིན། འགྲ་བཙམ་ཉིད་ན་དེ་ལྟོག་གོ། ཇི་ལ་གནས་ཉེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། ཇི་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། བསྐྱིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་མོངས། བདག་རྒྱལ་བདག་ཆགས་འདུ་ཤེས་པ། གང་དུ་སྦྱིས་པ་དེའི་འོག་ཞན། རིག་སོགས་ཀྱང་དེ་དགྲ་བཙམ་མེད། འགོག་པའི་སྟོན་པར་འཇུག་ལ་མེད། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་འང་མེད། འདི་ནི་གྱུར་པ་གཉིས་པའོ། གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམ་དུག་པོ་ལ། འདམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། འགོ་དང་མི་དགོ་གཉི་ག་མིན། ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་བྱེ་བྲག་དེས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགོ་བ་དང་། ཇི་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་མོངས། ཚོར་བ་གསུམ་དང་དེ་མཚུངས་ལྡན། ཇིང་པོའི་རིག་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུན་མོས་དུན་དང་བཅས་པ་

དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཞོ་བྱེ་བྲག་དེས། འད་དང་རྩ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་དང་། མ་ཆགས་ལ་
 སྐྱེས་གསུམ་བཅོམ་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་དང་བག་ཡོད་བཅས། རྣམ་མི་འཚོ་དག་
 ཉོན་མོངས་ནི། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་དང་། འད་ཀྱི་ལྷ་པ་ཐེ་ཆོམ་མོ། ཁྱོད་དང་
 ཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འཚབ་དང་འཚོག་དང་ལྷན་དོག་དང་། ཁེར་སྤྲོད་དང་ནི་སྤྱར་
 བཅས་དང་། གཡོ་ཆུགས་རྣམ་འཚོ་རྩ་ཆ་མེད། ཁྲིལ་མེད་ཆུགས་དང་ཆོད་པ་དང་། མ་
 དང་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་བཟེད་ངས་དང་། རྣམ་གཤེད་ཤེས་བཞིན་
 མ་ཡིན་དང་། འཁྱོད་དང་གཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྣམ་གཉིས། ལྷ་རྣམས་ཙུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལས། ཇི་ལྟ་འཁྱེད་ལས་
 འབྱུང་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་གམ་མ་ཡིན། རྩ་ལ་རྒྱབས་རྣམས་ཇི་བཞིན་ནོ། ཡིད་
 གྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། རྟོག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། རྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་
 གཉིས་དང་། ཁེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་
 འདི། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིས་གང་། རྣམ་བརྟགས་དེ་མེད་དེས་ན་འདི། ཐམས་
 ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ། རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། ལན་ཚུན་དག་གི་དབང་
 གིས་ན། ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་འབྱུར་བར་འགྲོ། ཇི་ལྟ་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་དེ་སྟེ། ལས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། བག་ཆགས་བཅས་པས་སྤྲོ་མ་ཡིས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཟད་
 བས་གཞན། རྣམ་སྤྲིན་སྟེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས། འདོས་
 བོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་པ། ཇི་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡི། འདོས་ཉིད་མེད་དེ་མེད་
 བོ། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་རྟོག་ལས་བྱུང་། བྱུ་བ་ནི་དེ་ལ་སྤྲོ་
 མ་པོ། རྟོག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་། ཇི་མྱེར་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལས། གཞན་མིན་
 གཞན་མ་ཡིན་པ་འདང་མིན། མི་རྟོག་པ་སྐྱེས་བཞིན་ཏུ་བཟོད། ཇི་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་
 མཐོང་། འདོས་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། འདོས་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། འདོངས་ནས་
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། འདོས་ཉིད་མེད་བརྟན་པ་ཡིན། འདང་པོ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱི། འདོས་ཉིད་མེད་གཞན་པ་ཡང་། ཇི་ནི་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བས། འདོས་ཉིད་མེད་

གཞན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་པ་འང་དེ། །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། །རུས་
 རྣམས་ཀྱན་ནའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ། །རི་སྲིད་རྣམ་རིག་ཙམ་
 ཉིད་ལ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ། །འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ། །དེ་ཉིད་རྣམ་
 པར་མི་ལྟོག་གོ། །འདི་དག་རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་ཅེས། །དེ་སྟམ་དུ་ནི་དམིགས་ནས་སྟ། །ཅི་
 ཡང་རུང་སྟེ་མདུན་འཛིན་ན། །དེ་ནི་ཙམ་ལ་མི་གནས་སོ། །རྣམ་ཞིག་ཤེས་པས་དམིགས་
 པ་རྣམས། །མི་དམིགས་དེ་ཡི་ཆོན་ནི། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་གནས། །གཟུང་བ་མེད་
 པས་དེ་འཛིན་མེད། །དེ་ནི་སེམས་མེད་མི་དམིགས་པ། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མེད། །གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་ལྟར་པ་སྟེ། །གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྤངས་པའོ། །དེ་ཉིད་
 ཟག་པ་མེད་དང་དབྱིངས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་དགོ་དང་བརྟན། །དེ་ནི་བདེ་བ་རྣམ་
 གོལ་སྟ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཞེས་བྱ། །

སུམ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་
 རྟོགས་སོ། །

ཀྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རིན་པོ་འཕྲོ་དང་ཤི་ལེན་དུ་བོ་རྟེན་དང་། །ཁྱ་ཆེན་གྱི་ལོ་ལྔ་བ་བན་
 དེ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྐྱར་ཞིང་ཁྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

༄༅། །ཉི་ཤུ་པ་འི་ཚོག་ལེན་ཁུ་བྱས་པ།

སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན།

༄༅། །ཁྱེ་གར་སྐད་དུ། བི་ཀ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཉི་ཤུ་པ་འི་ཚོག་ལེན་ཁུ་བྱས་པ།
འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་ཅུམ་
ཉིད། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྣང་བྱིར། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །སྒྲ་རྒྱ་ལ་
སོགས་མེད་མཐོང་བཞིན། །གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་དོན་མིན་ན། །ཡུལ་དང་རུས་ལ་དེས་མེད་
ཅིང་། །སེམས་ཀྱང་དེས་མེད་མ་ཡིན་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་པ་འང་མི་རིགས་འགྱུར། །ཡུལ་ལ་
སོགས་པ་དེས་འགྱུར་སྟེ། །ཁྱི་འདྲའོ་སེམས་ཀྱང་དེས་པ་མེད། །ཡི་དྲགས་བཞིན་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། །ལྷང་ལ་རང་ལ་སོགས་མཐོང་བཞིན། །བྱ་བྱེད་མི་ལམ་གནོད་པ་འདྲ། །ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བཞིན། །དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་སོགས་མཐོང་དང་། །དེ་དག་གིས་
ནི་གནོད་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་དུད་འགོ་མཐོ་རིས་སྟ། །འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དཔྱལ་བ་མིན། །ཡི་
དྲགས་མིན་ཏེ་འདི་ལྟ་བུར། །དེ་ཡོད་སྟུག་བསྐལ་དེས་མི་ལྟོང་། །གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ལས་ཀྱིས་
དེར། །འབྱུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་འགྱུར་བར་འདོད་ན་གོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པར་ཅིས་མི་འདོད། །གཞན་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ། །འབྲས་བུ་དག་ནི་གཞན་དུ་
རྟོག །གང་ན་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེར། །ཅི་ཡི་བྱིར་ན་འདོད་མི་བྱ། །གཟུགས་སོགས་སྒྲེ་
མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྲེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
སྟེ། །རྩུ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །རང་གིས་བོན་གང་ལས་སྟ། །རྣམ་རིག་སྤང་
བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དག་དེ་ཡི་སྒྲེ་མཆེད་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱབ་པས་གསུངས། །དེ་
ལྟར་གང་ཟག་བདག་མེད་པར། །འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་ཡང་། །བཞུན་པས་ཚོས་

ལ་བདག་མེད་པར། །འབྲུག་འཁྱར་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ནི་གཅིག་ནའང་
 ཡུལ་མིན་ལ། །སྤྲ་རབ་རྩལ་རུ་རུ་མའང་མིན། །དེ་དག་འདུས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་
 ལྟར་རྩལ་སྤན་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། །དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །སྤྲ་རབ་རྩལ་ཆ་དྲུག་རུ་
 འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྩལ་སྤན་ཅམ་རུ་འགྱུར། །རྩལ་སྤན་སྦྱར་
 བ་མེད་ན་ནི། །དེ་འདུས་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས། །ཆ་ཤས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་སྦྱར་མི་
 འགྲུབ་མ་ཟེར་ཅིག །གང་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་ཡོད། །དེ་ནི་གཅིག་རུ་མི་རུང་ངོ་། །གྲིབ་
 དང་སྒྲིབ་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །གོང་བུ་གཞན་མིན་དེ་དེའི་མིན། །གཅིག་ནི་རིམ་གྱིས་
 འགྲོ་བ་མེད། །ཟིན་དང་མ་ཟིན་ཅིག་ཅར་མེད། །རིས་ཆད་རུ་མར་གནས་པ་དང་། །མིག་
 གིས་མི་སོད་སྤྲ་བའང་མེད། །མངོན་སུམ་སློ་ནི་མི་སོགས་བཞིན། །དེ་ཡང་གང་ཆོ་དེ་
 ཡི་ཆོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་མི་སྣང་ན། །དེ་ནི་མངོན་སུམ་རི་ལྟར་འདོད། །དཔེར་ན་དེར་
 རྣང་རྣམ་རིག་བཞིན། །བཤད་ཟིན་དེ་ལས་དྲན་པར་ཟད། །ཁྲི་ལས་མཐོང་བ་ཡུལ་མེད་
 པར། །མ་སང་བར་རུ་རྟོགས་མ་ཡིན། །གཅིག་ལ་གཅིག་གི་དབང་གིས་ན། །རྣམ་པར་
 རིག་པ་པན་ཚུན་དེས། །སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ལོན་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་མི་དང་འབྲས་མི་
 མཚུངས། །འཆི་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་གིས། །བྱེ་བྲག་ལས་ཏེ་དཔེར་བྱ་ན། །འདྲེ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡིད་དབང་གིས། །གཞན་གྱི་དྲན་ཉམས་འཁྱར་སོགས་བཞིན། །དྲང་སྟོང་ཁྲོས་པས་
 དན་ཏ་ཀའི། །དགོན་པ་རི་ལྟར་སྟོངས་པར་གྱུར། །ཡིད་ཉེས་ཁ་ན་མ་ཐོ་ཆེར། །དེ་མིས་རི་
 ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །གཞན་སེམས་རིག་པས་ཤེས་པ་ནི། །དོན་བཞིན་མ་ཡིན་རི་ལྟར་
 དཔེར། །རང་སེམས་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྟོད་ཡུལ་རི་བཞིན་མ་ཤེས་ཕྱིར། །རྣམ་
 རིག་ཅམ་རུ་གྲུབ་པ་འདི། །བདག་གིས་བདག་གི་མཐུ་འདྲ་བར། །བྱས་ཀྱི་དེ་ཡི་རྣམ་པ་
 ཀུན། །བསམ་ཡས་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་ལ། །ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རི་མི་ཏ་དང་། སྤྱི་ལོ་བཟོ་བོ་རྟེན་དང་། རྒྱ་ན་སྤྱི་ལ་དང་། ལྷ་
 ཆེན་གྱི་ལོ་ལྷ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྤེས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་བའོ། །

༡༡། །ཀུན་གཞིའི་རྩ་བ།

རྩོམ་ཁ་པ་སློབ་མཁན་གསལ་པ།

༡༡། །ཀུལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཤུལ། །ལེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་
རི་བཞིན་ཐུགས་རྒྱུད་ནས། །མ་ནོར་མ་འདྲེས་རྫོགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། །མཁས་པའི་
མཁས་པ་དེ་ལ་མགོས་ཐུག་འཛུལ། །རྣམ་རིག་གཞུང་གི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། །ཡིད་
དང་ཀུན་གཞི་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སླ་
མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །སླ་བའི་དམ་པས་ཐེག་པ་མཆོག་ །འཛིན་
པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་སྟུག། །ཐེག་མཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྩེས། །ལུང་བསྟན་
བརྟེན་པའི་ཐོགས་མེད་གྱིས། །སྟོལ་བཏོད་སྟོན་ཏུ་དབྱ་མ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་
བྱེད་པ་དང་། །དགྲ་དང་གཅིག་སྤར་འདོད་པ་དགག་ །དོན་རྣམས་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་
དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་བྱ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། །རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟེན་གྱུར་ཀུན་
གཞི་ནི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །ལུང་ཏུ་
མ་བསྟན་རིག་ལ་སོགས། །ལྟ་ཉིད་དང་ལྡན་ས་བོན་གྱི། །དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་
ནི། །སྤང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཀུན་གཞིའི་གཞུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །རྣམ་ཤེས་
ལྟ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །དུག་པས་ཐ་སྟངས་འདོགས་པས་ན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་
པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཟུགས་མེད་པ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་དང་། །གཟུགས་
ཅན་པ་ཏུ་ཐལ་འཕྱུར་ཏེ། །ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་མེད་ཕྱིར་
རོ། །འོག་ནང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི། །ཀུན་གཞི་ལ་ནི་སྟོན་དང་བཅུད། །ཐམས་ཅད་

སྤང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི། །ལྷ་ལ་འང་དཔུལ་སྤང་འབྱུང་བ་དང་། །དཔུལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས། །སྤོང་བཅུད་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང་། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡི། །ཡུལ་
 རྣ་ཚོགས་པ་སྤང་བར་འགྱུར། །དངོས་སྤྱོད་རང་གི་དབང་དོན་ནོ། །བརྒྱུད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་
 རྒྱལ་གི། །ཡུལ་དུ་སྤང་བར་གང་ཅུས་པ། །ཀྱུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འང་འཛོག་པ་ཡིན། །དབང་
 དོན་ལས་གཞན་རྒྱལ་པའི་ཡུལ། །ཀྱུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་པ་བརྟགས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དང་། །ཀྱུན་གཞི་བཀྲར་འཛིན་གྱིས་དབེན་ཕྱིར། །བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡིན་
 ཕྱིར་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་མཛོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་
 བསྐྱེདས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །རིག་སོགས་ལྡར་
 དེས་ཚར་བ་ནི། །བར་མའོ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ནི། །སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཀྱུན་གཞིའོ། །ལྷག་མ་
 མེད་དང་རྩོ་རྩེ་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཇུག །བརྟེན་པ་ས་བོན་ཀྱུན་གཞི་ནི། །སྤོ་
 བར་བྱེད་པས་བསྐྱོ་གཞི་ལ། །འགག་ལ་སྤོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཚོ། །བཞག་པའི་རྣམ་པའོ་བསྐྱོ་
 གཞི་ནི། །བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྐྱོ་བྱ་བ། །སྤོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །མཐའ་
 གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །བྱུང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་
 བ། །གཉིས་དང་ཀྱུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱུན། །ས་བོན་རྣམ་
 པ་རྒྱལ་དུ་འདོད། །གཞན་ཡང་མཛོན་བརྫོད་བདག་ལྟ་དང་། །སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བག་
 ཆགས་གསུམ། །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། །ཚོར་དང་བཅས་དང་ཚོར་མེད་
 པའི། །ས་བོན་རྣམ་བཞི་གནས་ངན་ལེན། །ཤིན་དུ་སྦྱངས་དང་སྦྱང་བྱིན་དང་། །མ་བྱིན་
 པ་དང་བཞི་རུ་འང་གསུངས། །བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། །རྫོགས་གཅིག་ཐ་དད་གང་
 ཡང་མིན། །ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྷ་ཡི་ས་བོན་རྣམས། །འཚོལ་བ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱང་འཚོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མིན། །རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀྱུན་
 གཞི་གཉིས། །ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། །དེས་ན་རྟེན་ལས་དེ་ཉིད་དང་། །གཞན་
 དུ་བརྫོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །འཛོག་བྱེད་དགེ་སོགས་
 གང་ཡིན་ཀྱང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལུང་མ་བསྟན། །དགེ་དང་མི་དགེ་མཚན་ཉིད་

པར། །འདྲོད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད། །བག་ཆགས་འཛིག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། །ཆོས་
 ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྟོན་མེད་བསྟེན། །དེ་དག་གཉིས་ཀར་འདྲོད་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྒྱུའམ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རུ། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །དེ་
 ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་ལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཛིག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཁོན་ཉིད་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་
 ལྟ་བུའི་བསམ་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །རིག་དང་ཆགས་སོགས་དགུ་ཁོ་ན། །འཕྲོག་པ་མཉམ་
 གཞག་གནས་སྐབས་དུས། །དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་
 རུ་འཛིག་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་རིགས་ཅམ་ཡོད་ཕྱིར་
 དང་། །ཆོས་འཛིན་སྟེད་ལུས་མ་ལོག་ཕྱིར། །ཡིད་ཤེས་མེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད། །ཐོབ་
 པའི་སྦྱོན་གཉིས་རིང་དུ་སྤངས། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་དུག་ལས་
 ཐར་དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །རྣལ་
 འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་ཀྱང་
 ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཆོར་དང་། །སྟོན་པ་འཇུག་འཆི་འཕོ་
 མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། །ཐིག་
 དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་། །ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྤྲིད་པ་ཡན་
 ལག་ཇི་སྤྲིད་པའི། །ལུང་པོའི་རྣམ་གངས་དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཀུན་
 གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མིའུ་ཐུང་དབྱངས་སྟོགས་གསུམ། །རིམ་བཞིན་ལུང་པོ་ཆོར་བ་
 དང་། །འཛིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞིས་འདྲོད། །ཐིག་པ་ལོག་མའི་ལུགས་དག་ལ། །ཚུལ་
 དེ་མི་རུང་མེད་མོད་གྱི། །ཐིག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རུ། །འདྲོད་པ་ཆེས་ཆེར་བཟང་བ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། །བཀལ་
 བ་སྦྱོན་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་
 དང་། །ལྟ་པོ་དག་དང་འབྲ་བ་དང་། །སྟོན་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །དེས་ཆོག་
 མེད་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་རྒྱན། །ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྦྱོན་

ཅུ་འགྱུར། །རར་འཛིན་པ་དང་ལུན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་མྱིར། །ཉོན་ཡིད་
 ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བརྟན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀུན་གཞི་གསུམ་ཏུ་འཆད་
 པ་དང་། །དགུ་པ་དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྟ། །འདོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལྷགས། །ཚོགས་
 བརྒྱད་དག་ལས་ལོགས་པ་ཡི། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཡུར་ན། །རྟག་པའི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་བའི་མྱིར། །ཚོགས་དགུར་འདོད་ལ་སྦྱབ་བྱེད་མེད། །ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་
 ཅུག་གི། །རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཚོ། །སོ་སོའི་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ། །བྲམ་ཟེའི་ཚོམས་
 དང་སྦྱེ་མཆེད་ནི། །བརྟུ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཅིག་སྤར་གསུངས་དང་
 རྣམ་ཤེས་ཅུག །ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུངས་མྱིར། །ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་སྤར་
 ལོ། །ལྷང་དོན་གཞན་ཏུ་རུས་མྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོག་ཡུར་དང་། །འདས་
 དང་མ་འོངས་འཛིན་ཡུར་མྱིར། །ཚོགས་གཅིག་འདོད་པ་ལུན་སྟུལ་ལོ། །དེ་མྱིར་ཡིད་
 ཆེས་ལྷང་རིགས་ཀྱིས། །བྱབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་མྱིར། །གསང་བའི་གནས་ལ་མི་
 བྱམ་པའི། །མཁས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་
 གནས། །གསལ་བར་སྟོན་འདི་མཁས་མཆོག་རྣམས། །ཇི་ལྟར་བཞེད་བཞིན་ལྷ་མ་
 ཡི། །གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁམས་པ། །སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་སྦྱར་བ་ཡི། །དགེ་དེས་
 སྤུབ་བསྟན་རྒྱས་ཡུར་ཅིག། །

མ་ནོ་མི་རྣམས་ལ་ཡ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཀློང་།

༡༡། ཡིད་དང་ཀྲན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་

རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ།

རྒྱུ་ཅིང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟའ་བྱགས་པ།

མཆོད་བརྗོད་དང་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཐོན་འགྲོ།

༡༡། བཅོམ་ལྷན་འདས་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ལོ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་རྣམས་གཤེགས་པའི་བཤུལ། ལེགས་གསུངས་ལེགས་ལམ་རི་བཞིན་ཐུགས་རྒྱུད་
ནས། མ་ནོར་མ་འདྲེས་རྒྱུགས་པར་སྟོན་མཛད་པའི། ལམས་པའི་ལམས་པ་དེ་ལ་མགོས་
ཕྱག་འཛུལ། རྣམ་རིག་གཞུང་གི་མིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས། ཡིད་དང་ཀྲན་གཞི་གསལ་
བར་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་དུན་པ་གསོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་གསུང་ལ་
བརྟེན་ནས་འདིར་བཤད་བྱ། །

འདིར་ཡིད་དང་ཀྲན་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་ན་དེ་དག་གང་ནས་འབྱུང་བའི་
སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དུས་ཅི་ཅམ་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། སྤྱི་བའི་དམ་པས་ཐེག་
པ་མཆོག འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ལྟས། ཐེག་མཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་
རྣམས། ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། སྤྱི་བའོད། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྤྱོད་མས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམས་སུ་འཛུལ་བྱའི་ལྷིང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི་
ཅུབ་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅམ་ཞིག་གནས་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡང་
བྱེད་བྱས་སྤྱི་བ་ཐོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱུར་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ལ་ནི་གྲས་པས་
གཅིས་སྤྱི་བའི་བྱེད་པ་དང་། མདོན་པར་སྤྱི་བ་པོ་མེད་པས་ཆོས་མདོན་པ་འབྱུང་པ་ལ་
ཐོགས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པར་བྱུར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་

བའི་མདོ་རྒྱལ་ཉི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པར་གྲགས་ཏེ། སློབ་
 སྤྲངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚན་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། རྒྱལ་པར་དག་
 ཚུལ་གང་ཡིན་སྲུ་མགོའི་གདངས་ཀ་ཅན། ཆེན་པོ་རྒྱལ་གྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གྱས་
 མཐོས་ནས། །ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། ཅེས་སོ། །དེ་ནས་
 འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མགོན་པོ་བྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། འཛིན་པར་སྲུ་
 འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ། བདེ་གཤེགས་བྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། ཚུལ་རྒྱལ་འཛིན་པར་
 འགྱུར་བ་དེ། རྣམ་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ཁྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱད་ཤེས་ཕྱོས། ཁྱོ་
 སྟགས་བེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། དགོ་སྤྲོད་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། དེ་མིང་སྲུ་ཞེས་བོད་
 པ་ལྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟགས་འཇིག་བྱེད། རང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། ཁྲམ་མེད་
 ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་
 འོ། ཞེས་ཡུང་བསྟན་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་སྲུ་སྦྱབ་ལྟོ་སྟགས་བེ་དའི་ཡུལ་དུ་སྲུ་འབྱུངས་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་སྲུའི་ཡུལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྒྱལ་སྦྱན་དངས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྲིང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་
 མ་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གཞན་གྱི་ཕྱེ་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་
 བར་མཛད་པ་དབྱུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱལ་མཛད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགོ་སྤྲོད་ནི། བསྟན་
 བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དུང་བའི་དོན། རྒྱལ་པ་མང་པོའང་
 རབ་དུ་འབྱེད། འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་
 འགྱུར། དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །སྤྱི་ལའི་སྔ་མོ་ཞེས་བཞོད། དེ་ཡི་སྟགས་ཀྱི་མཐུ་
 ཡིས་ནི། ཁྲོ་ནི་བཟང་པོ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། མདོ་
 ཡིས་དེ་ཉིད་དོན་སྦྱད་བྱེད། ཡོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུར་འཛོ། དེ་ཡིས་ཞིག་ནས་ལྟ་ཡུལ་
 འགྲོ། འཁོར་བ་རྒྱལ་སྲུ་འཁོར་བ་ན། ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྲོད་ནས། བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་ཡུང་བསྟན་པའི་སློབ་

དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱབས་པས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དགའ་ལྷན་
དུ་བྱོན་ནས་བྱམས་པའི་ཆོས་ལུ་སོགས་གསན་ཅིང་སྐར་འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་བྱམས་ཆོས་
ནམས་བྱིན་བྱོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་པ་སོགས་མཛད་ནས་སེམས་
ཅམ་གྱི་ལྟ་བའི་སྒོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཐོགས་
མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོས་རྒྱན་ཏིང་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །འཕགས་
པ་མི་པམ་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་སྒྲགས་པ། །གསན་པའི་སྒྲིམ་པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྒོལ་བཏོད་པའི་སྟོན་དུ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེ་ན། སྟོན་དུ་དབུ་མ་ཉིད། །ཐོགས་མེད་གྱི་སྟོན་དུ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བཀའི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལས་གཞན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གསལ་
བར་མཛད་པ་པོ་སྐྱ་སྐབ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལྷན་རྒྱུད་འཇུག་དབུ་
མ་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་ཡང་། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐབ་
ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་དར་བར་བྱས་པའི་ཆོ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་པརྟེ་
ཏ་ནམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་མ་ཐོས་པ་དང་། རང་གིས་ཆད་མར་
ཁས་ལྷངས་པའི་ལྷོ་སྟོང་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འདུག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐར་བ་བྱུང་བའི་ཆོ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ལ་མཐའ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བཅོམ་
ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀླ་ལྷ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་
པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཀའི་དགོངས་པར་བསྐྱན་པ་དང་། །སེམས་ཡོད་
སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོོད། །ཅེས་གསུངས་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་སྐབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བའི་སྒོལ་རྒྱས་པར་

བཏོད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དངོས་སློབ་ལོགས་ལྷན་འབྲེང་ལ་སོགས་པས་ན་མ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་
 འདྲི་དང་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདིར་དེ་དག་
 གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། སྤུབ་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་བྱེད་བྱལ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་གྱི་
 བརྒྱ་ཏ་རྣམས་གྱིས་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་སོགས་བརྩམས་ནས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱས་
 པར་བྱས་ཏེ་མདོའི་དོན་གཞན་ཏུ་བཀྲལ་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་ཅན་ཏུ་བྱས་ཏེ།
 རི་སྐད་ཏུ། རྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་མིག་ནི་ཟུམ་ཡུར་ཅིང་། །དཔང་ཡུར་སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་
 པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་ཡུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་འདི་
 དཀྲུགས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་རྟོན་པས་གསུངས་སོ་ཡོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་
 རྒྱུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་གྱི་ལས་ཆེར་གཡོས། སྡེ་པ་རྣམས་གྱི་འཛིན་
 པ་སོ་སོ་ནས་ལངས་ཏེ་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ལྷ་སྒྲུབ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྟེན་པས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མཆོན་མ་མེད་པའི་
 རྟོང་པ་ཉིད་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་སོགས་མཛད་ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཏུས་རིང་མོའི་བར་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཤིན་ཏུ་དར་ལ་
 ཐོག་ཆེན་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་ཐོག་ཆེན་དར་བར་བྱས་ཏེ་སྟོལ་བཏོད། དེ་
 རྗེས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུའི་སྟོལ་རྒྱས་པར་བཏོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གྱི་སྟོན་ཏུ་དབུ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་མིང་ཅམ་
 ཡོད་སྟེད་ཀྱང་མདོའི་དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་མ་དང་ཏུ་བཀྲལ་ནས་གཞུང་འཇུགས་
 པ་ནི། སྒར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཟུང་སྟེ་གཞན་ཏུ་ན་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་སོགས་གྱི་སྟོན་
 ཏུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྟོལ་བཏོད་པའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་སློབ་དཔོན་
 གང་ཡིན་པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཏུས་ཅི་ཅམ་
 བས་བྱང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ཏུ། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ཡོ་
 བོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བདུན་

ཅུ་ཙ་ལུ་པ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་རྩ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་
ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་སེམས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་འགྲེལ་
པ་དང་། དབུ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤངས་
པས་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་འཕགས་པའི་ལྟ་ལ་སོགས་པས་
གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་ཅིང་སྟེལ་ཏེ། སངས་རྒྱུ་
རྩ་རྩ་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མདོ་
སྤེལ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་དང་། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་དེ་ཡང་དག་པར་བླངས་
ནས་རབ་ཏུ་སྟེལ་ཏེ། དེའི་ཆོས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྤྱོད་
བ་ལ་ཚུད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཉེ་བའི་འོད་ན་རེ། ལོ་སྟོང་གི་མདུན་རོལ་
ཏུ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་གོ། །དེ་ཆུན་ཆད་ནས་ནི་བྱན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁད་
ཀྱིས་འགགས་པས་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་
བཤད་དོ་ཞེའོ་ཞེས་སོ། །

རྟེན་བྱ་ཐུབ་པ་རྣམས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་གཞི།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་དང་
ཉོན་ཡིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དགུ་དང་གཅིག་ཕུར་
འདོད་པ་དགག། །དོན་རྣམ་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ཤེས་པར་
བྱ། །མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དགུར་
འདོད་པ་དང་། །ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་དོན་བཞི་ཡིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་
ཡིད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏོ། །

ཟུར་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ལ། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་
 ཀུན་གཞི་དང་། བརྟེན་པ་ས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།
 མཆོན་ཉིད་གཉིས་ལས་ཀུན་གཞི་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །མཆོན་ཉིད་
 རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འདོད། རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བུ་ཞེ་ན། དེ་
 ལ་རྟེན་གྱུར་ཀུན་གཞི་ནི། རྟོན་དང་སེམས་ཅན་བག་ཆགས་ལ། རྣམས་པར་རིག་པ་མི་
 རིག་པ། །ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་རིག་ལ་སོགས། །ལྷ་ཉིད་དང་ལྷན་ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །དེ་
 ཡང་། དམིགས་པ། རྣམས་པ། རོ་བོ། གྲོགས་ཏེ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་ལྟུང་
 གཟུགས་སྒྲི་བྱི་རོ་རིག་བྱ་སྟེ་དོན་ལྡན། མིག་རྣ་བ་སྒྲི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷའི་སེམས་ཅན་
 དང་། བདག་དང་ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་
 ཆགས་དང་གསུམ་ལ་དམིགས། རྣམས་པ་སྟོན་བཅུད་དེ་དག་སྤང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་
 དེས་ལ་རྗེས་སུ་དེས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་རུས་པ། རོ་བོ་མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་
 ཅིང་། འཁོར་ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རིག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་བྱུང་
 ལྷ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། དེ་སྤྲད་ཏུ་འང་། རྟོན་དང་སེམས་ཅན་ཏུ། ལྷང་
 བའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། ལུས་རྩ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་
 དང་གནས། རྣམས་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། རྟག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། རིག་དང་
 འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྷན། དེ་ལ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོན་ཏེ། དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་
 བསྟན། རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། རྣམས་སྤྲིན་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཏུ་བརྟེན་ཏུ་མེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སྤྲིན་གྱི་དམིགས་པར་རིམ་བུར་འཕྱུར་ཞེ་ན། ས་སོན་
 གྱི། དབང་གིས་གནས་དོན་ལུས་སུ་ནི། ལྷང་ཕྱིར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འདོད། ས་སོན་
 དེ་སྤང་ནས་ལྟུང་ཏུ་མི་འཕྱུར་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམས་སྤྲིན་དེ་གནས་དབང་
 རྟེན་དང་། ལུས་དབང་པོ་དང་། དོན་ལྟུང་ལྷའི་སྟོན་བཅུད་ཏུ་སྤང་བར་འཕྱུར་བས་ན་
 དམིགས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟུང་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དེའི་རྣམས་པ་ཅན་ཏུ་བྱུང་

བས་ཡུལ་དེ་མི་སྤྲང་ཡང་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྔོན་བཅུད་སྤང་ངམ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་གཞུང་ཆ་དག་ལ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ལྡོ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱག་པས་ཐ་སྦྱང་འདོགས་པས་ན། །ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞུགས་མེད་པ། །གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་འདས་དང་། །གཞུགས་ཅན་ས་ཏུ་ཐལ་འཕྱར་ཏེ། །ཤེས་ལ་གཞུགས་སུ་སྤང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་སྤྱི་རོལ་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ལ་དོན་ཏུ་དངོས་སུ་སྤང་བ་ལ་དབང་ཤེས་ལས་འཛིན་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་དོན་གཉིས་ཅར་ལ་ཐ་སྦྱང་འདོགས་པས་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྔོན་བཅུད་མི་སྤྲང་སྟེ། །གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་ལ་ཐ་སྦྱང་འདོགས་པ་མི་སྤྲིད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟེན་གཅིག་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་དོན་ལྡན་ཅིན་དེའི་དབང་ཤེས་ལས་སྟོན་ཏུ་ཕྱར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞུང་བྱ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཆར་འཕྱར་ལ། །འདོད་ན་ཤེས་པ་ལ་གང་སྤང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་གཉིས་ཇས་གཅིག་ཏུ་འཕྱར་བས་ན་གཞུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྤྲིད་དོ་ཞེ་ན། །སྟོན་མེད་དེ་ཤེས་པ་ལ་གང་སྤང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དམ། །དེ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆོ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ། །མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་དོན་གཞུང་ཆ་ཐུན་མོང་བ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་དེ་གཞན་ཏུ་ན་ཕུང་པོ་ལྡེའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་པ་དང་། །སྤྲ་ཤད་དང་། །རུང་གི་མེར་པོ་སོགས་དང་། །མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཇས་སུ་གྲུབ་པར་འཕྱར་བ་དང་། །གཞུགས་སྒྲ་སོགས་སྟོང་བའི་དོ་བོར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་སྔོན་བཅུད་སྤང་ན་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པར་འཕྱར་ཏེ། །གཞུགས་ཅན་གྱི་སྔོན་བཅུད་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། །ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུབ། །སྒྲ་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུབ། །ཅས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞུགས་མེད་པ་གཞུགས་ཅན་གྱི་ས་ཏུ་འཕྱར་ཏེ། །དང་པོའི་ཀུན་གཞི་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་

སྒྲིབ་བཅུད་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་
 འོག་མ་གཉིས་ན་འང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 གཟུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོན་མས་འཇུག་བསྟོན་པའི་མཐུས་
 ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ས་ཐོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་
 རེ་ཞིག་གཟུགས་མེད་ཏུ་གནས་གྱི་བར་ཏུ་གཟུགས་ཅན་སྤང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་འདུ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྟོན་མས་འཇུག་བསྟོན་པའི་མཐུས་ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཀྱག་གི་ས་
 ཐོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སྟོན་མས་འཇུག་དེ་ལས་རི་སྤྱིད་མི་ལྡང་གི་བར་ཏུ་ཚོགས་ཀྱག་མི་
 འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་ཀྱན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བཅུད་ནི་མི་སྤང་ལ་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་དོན་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལས་
 དང་། གཟུགས་བརྟན་ན་མ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་
 ལ་དམིགས་པར་བྱང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་
 ཡོད་པ་ལ་བརྟེས་མི་དགོས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀྱན་གཞི་ནི། སྟོན་གྱི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་
 བདེ་འགོ་དང་དན་འགོའི་གཞིར་འཕངས་ནས་ཅི་སྤྱིད་མ་ཤིའི་བར་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་
 ལྟོག་པས་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གི་སྤང་བའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེས་
 བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་ཏུ་དོན་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་
 པ་གསུམ་ལས་བག་ཆགས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་དམིགས་པར་འགྱུར་
 བའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེའི་མཐུས་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྤང་བྱང་ཡིན་པས་དམིགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤང་ན་གནས་པའི་ས་ཐོན་དེ་རྒྱུན་དང་སྤང་ན་ལྷ་གྱ་བསྐྱེད་བྱང་
 ཡིན་པས་ལྷ་གྱའི་རྒྱུན་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་ཀྱན་
 གཞི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བཅུད་སྤང་ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བསྟུན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །

གཟུགས་མེད་ཏུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་འང་ཀྱན་གཞི་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་

བརྒྱུད་ཀྱི་རྩལ་ཐམས་ཅད་སྤང་ངམ་ཞེན། འོག་ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་ནི་སྤྲོད་དང་བརྒྱད། ཐམས་ཅད་སྤང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི། ལྟ་ལའང་དུམ་སྤང་འབྱུང་བ་དང་། དུམ་ལ་བ་ལ་ཡང་ལྟ་རྒྱལས་ཀྱི། སྤྲོད་བརྒྱུད་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ལ་ཡང་བསྐལ་བ་ཡི། དུམ་སྤྲོད་ཆོགས་པ་སྤང་བར་འབྱུར། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལའང་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་སྤྲོད་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩལ་ཐམས་ཅད་སྤང་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ལའང་ལྟགས་བསྐལས་འབར་བ་སོགས་དུམ་ལ་བའི་སྤང་བ་རྒྱལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་སྤྲོད་བསྐལ་གྱི་གདུང་བ་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཀུན་གཞིའི་སྤྲོད་གི་དུམ་སྤང་མཆོན་ཉིད་པ་སྤང་བའི་ས་བོན་སད་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུམ་སྤང་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སྤྲོད་ལ་དེ་ཡང་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་མཐུས་དེ་དག་དངོས་སྤྲོད་ན་ཕན་གནོད་རྒྱུ་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྒྱས་སྤྲོད་ལོང་མི་འོང་གི་ཡུལ་སྤང་བས་ཕན་གནོད་རྒྱུ་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ། འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པའི་སྤྲོད་ནི་སྤང་འབྱུར་དང་སྤྲོད་འབྱུར་གཉིས་ཀའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་ཕན་གནོད་རྒྱུ་འབྱུར་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་སྤྲོད་རྒྱལས་སྤང་འབྱུར་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་ལ་སྤྲོད་འབྱུར་གྱི་ལས་ལས་མ་གྲུབ་པས་ཕན་གནོད་རྒྱུ་མི་འབྱུར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སྤྲོད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིགས་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་ཕན་པར་མཐོང་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་གནོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྤྲོད་བ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲོད་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ན་ཡིད་རྒྱུང་བ་དང་ཡིད་རྒྱུང་མི་འོང་བ་རང་མཆོན་པར་སྤང་བའི་ཡུལ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕན་གནོད་རྒྱུ་འབྱུར་གྱི་སྤྲོད་འབྱུར་ལ་མི་བསྐྱོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲོད་མའི་གཤིན་རྗེ་ལ་གཤིན་རྗེ་རང་མཆོན་པར་སྤང་བ་ན་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྲོད་མའི་ན་རྒྱུང་ལ་ན་རྒྱུང་རང་མཆོན་པར་སྤང་བ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་མི་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་ལ་དུམ་ལ་སྤང་བ་དེ་དུམ་ལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་ངམ་མི་སྤང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དུམ་སྤང་དེ་དུམ་ལ་པ་

ཁོ་ནའི་ལས་དབང་གིས་སྤང་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། ལྷགས་བསྐྱེགས་ས་གཞི་སྤྱིས་བྱས། །མོ་ཚྲགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཕྱིག་སེམས་བྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་གཞོད་དོ། །ཡང་མིའི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤོང་ཅི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དཔུལ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡང་སྤང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་མྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདྲོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཐོར་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ཀུན་གཞིའི་སྤང་བ་གཉིས་མི་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་དོན་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ག་ཀུན་གཞིའི་གཟུང་ཆ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཐིག་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དཔུལ་བ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མི་སྤང་ཡང་དཔུལ་སྤང་མཆན་ཉིད་པ་སྤང་བར་འདྲོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་འགྲོའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་པ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་རིགས་པ་འདིས་དཔགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོན་པ་བ་འགའ་ཞིག་ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བསམ་བཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་སྤང་ཞེས་འདྲོད་ལ། །ཁ་ཅིག་། བསམ་བཏན་བཞི་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་གྲུབ་པས་མི་སྤང་ལ་གཞན་སྤང་ཞེས་འདྲོད་པ་དང་། གཞན་དག །བྱི་བཤད་ལས། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ཆད་ཀྱིས་བཅད་མི་རྣམས་པའི་སྤོང་བཅུད་ཀྱི་རྩིས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འདྲོད་པ་ལ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ། གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདི་ཉིད་གཞོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཆད་ཀྱིས་བཅད་མི་རྣམས་པའི་སྤོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་སྤོན་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟུང་ངོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་

བཅད་མི་རྒྱས་ལ་རྗེས་སུ་ངེས་པ་ཡང་འདྲེན་མི་རྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤར་
ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་འབྱུག་གོ། །

འོ་ན་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་སྟོང་བཅུད་ངི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་ཞེ་ན། དངོས་སུ་རང་གི་
དབང་དོན་ནོ། །བརྒྱད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དྲུག་གི། དུལ་དུ་སྤང་བར་གང་རུས་པ། ཀུན་
གཞིའི་དུལ་དུ་འང་འཛོག་པ་ཡིན། །དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ལ་
སྤང་བའི་དུལ་རྒྱུས་ཡིན་ལ་བརྒྱད་ནས་ནི་རྟེན་དེའི་ཚོགས་དྲུག་གི་དུལ་དུ་སྤང་བར་གང་
རུས་པ་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་དུལ་དུ་འང་འཛོག་གོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པར། སེམས་ཅན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་ལྡར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པའོ་
ཞེས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་བའི་དབང་པོ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་དབང་པོ་ལྡོ་ཞེས་སྟོན་གྱི། ཀུན་གཞི་གཅིག་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབང་པོ་ལྡ་དངོས་
སུ་སྤང་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་
གཞན་གྱི་དབང་པོ་དེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་རྒྱལ་ས་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་དང་ལྷན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རིག་རྒྱལ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་
ཆགས་ལས་འབྱུང་ལ་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་གཞི་ལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་
བསྟོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་གི་དུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་དུལ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུལ་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྟོ་བཟགས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཀུན་
གཞིའི་དུལ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དབང་དོན་ལས་གཞན་དྲུག་པའི་དུལ། ཀུན་གཞིའི་
དུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དྲུག་པ་བཟགས་པའི་དུལ་ཅན་དང་། ཀུན་གཞི་བཟླ་འཛིན་གྱིས་
དབེན་ཕྱིར། །དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དུལ་ཡན་ལག་
བརྩ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འདས་སོགས་སྟོ་བཟགས་རྒྱལ་ས་ནི་ཀུན་གཞིའི་དུལ་དུ་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་སྟོ་བཟགས་ནས་དུལ་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་ཀུན་གཞིའི་
ཡང་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཟླ་བར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་གཞི་

དེ་དག་མི་དག་ལ་མི་འཛོག་པར་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བག་
 ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །དག་དང་མི་དག་མངོན་གྱུར་དང་། །རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། །མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་གྲུབ། །ཀུན་གཞི་དེ་དག་མི་དགའི་བག་
 ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་མི་དགའི་སེམས་མངོན་གྱུར་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏུ་གྲུབ་སྟེ་དག་བ་
 དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་ལ་སོགས། །ལྷ་ཉིད་
 དང་ལྷན་ཞེས་གང་སྤྲོས་པ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ལྷར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་མ་བསྟན་དང་
 མི་གསལ་ཕྱིར། །རིག་སོགས་ལྷར་ངེས། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དག་བ་
 བཅུ་གཅིག་དང་ཙ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་མི་འབྱུང་ལ་ཡུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་བར་གཙོད་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ངེས་ལྷ་མི་འབྱུང་རོ། །གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་གདགས་གཞི་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་ཡང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ལྷ་དང་ནི་མཚུངས་
 པར་ལྷན་ཏེ། །རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཐམས་ཅད་
 ལ་མྱོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་
 སྤྱི་རིས་གཙོད་པ་ཙམ་དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཙམ་དང་། །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 གཏོད་པ་ཙམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་མྱོང་བ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚོར་བ་ནི། །བར་
 མའོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་གཉིས་ཀའི་ངོ་མོར་མ་གྱུར་པ་བར་མར་ཉམས་
 གྱུ་མྱོང་བ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་ཚོར་བ་ནི་དམིགས་ལ་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་
 གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་ལ། །དཔུལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བདེ་
 བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་ན་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འཁེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །གཟུགས་མེད་པ་ལྷ་སྤྱ་
 ཡང་ཚོར་བ་གདུང་བའི་སར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་བདག་དུ་ནི། སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་འོ། །འགྲོ་བ་ལཱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་
 དུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 ཆ་དེ་དུས་གང་བར་དུ་འཇུག་ཅིང་ལྷོག་ཅེ་ན། ལྷག་མ་མེད་དང་ངོ་རྩེ་ལྟའི། བར་དུ་རྒྱན་
 མི་ཆད་དུ་འཇུག། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་ལྷང་འདས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་སུ་ལྷོག་ཅིང་དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་རི་སྐང་
 དུ། ལས་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི། བག་ཆགས་བཅས་པ་སྡུ་མ་ཡི། རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པ་ཟད་ནས་གཞན། རྣམ་སྤྲིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོ་སྡུ་མའི་
 དགོ་སྒྲིག་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྤྲིན་དེ་ཆོ་འདིར་རི་སྐང་མ་ཤིའི་བར་
 དུ་འཇུག་ཅིང་། ལས་དེའི་རྒྱས་པ་ཟད་པའི་ཆོ་དེ་ལོག་ནས་ཡང་ལས་སྤྱི་མས་བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་སྤྲིན་འཇུག་པས་རྒྱན་མི་ཆད་དོ། །འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་
 བ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྟང་དུ་མ་བསྟན་
 པ་དང་། ཆོ་རི་སྐང་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྟོན་གྱི་དགོ་བཤམ་མི་དགོ་
 བས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་དེ་
 ཀུན་གཞི་འཁོར་བཅས་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། མ་བསྐྱིབས་ལྟང་མ་བསྟན་
 དེ་དགོ་མི་དགོའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འགལ་བ་མེད་ལ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 མི་དགོ་བ་དང་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འགལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོ་བ་ཉིད་དགོ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་མི་དགོ་བ་ཉིད་མི་དགོ་བའི་
 རྣམ་སྤྲིན་དུ་འགལ་བ་མེད་པས་རྣམ་སྤྲིན་ལྟང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
 བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ཆོ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རི་སྐང་འཛོའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་སྤྲིན་དགོ་བ་

རྒྱས་པའོ། །སློབ་ཕྱིད་ཆོག་པ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱོད་གཞི་ལ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་མངོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 པའི་ཆོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་གྱི་ས་བོན་བཞག་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་
 ཆོག་པ་རྒྱག་གིས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་ཆར་གྱི་ས་བོན་འཛོག་སྟེ་དེ་དག་ལ་
 དགེ་སོགས་གསུམ་ཆར་ཡོད་པས་སོ། །ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་གྱིས་ནི་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ས་
 བོན་ཁོ་ན་བསྐྱོད་སྟེ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་རོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་ར་
 ཕྱིད་པ་ཆོག་པ་བརྟན་འཁོར་བཅས་སུ་རི་ལྟར་ངེས་ཤིང་། འཇུག་ཤེས་རྣམས་དང་ཀུན་གཞི་
 གཉིས་ཉིད་པན་རྩལ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་འདི་ལྟར་
 འཇུག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་ས་བོན་རྒྱུད་པ་གསོ་བས་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆའི་བདག་
 རྒྱུན་ཕྱིད་ལ། ས་བོན་གསར་པ་འཛོག་པས་དེའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཕྱིད་དེ་རི་སྐད་ཏུ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཉིས་ནི་གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀུན་
 རྣམ་པར་ཤེས་ལ་སྦྱོར། །དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན། །པན་རྩལ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་
 དང་། །རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོར་རྟག་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་སོ། །དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་གྱི། མི་མཉམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཆོ་སྤྱི་མའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 སྐྱེན་ཆ་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་ཡང་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དེ་དང་སྐྱོ་བ་པོ་རང་
 ཉིད་སྦྱེ་འགག་ལྟར་ཅིག་ཏུ་བྱས་པས་སློབ་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཏིལ་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ལྟར་
 ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་སྦྱེ་འགག་བྱས་པས་ཕྱིས་མེ་ཏོག་དེ་མེད་ཀྱང་ཏིལ་ལ་མེ་ཏོག་གི་དྲི་རྩིས་སུ་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་རྒྱུན་ཕྱིད་དེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་
 གསོ་བ་དང་། ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་དེ་མངོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛོན་
 པ་འཛོག་པའི་སློབ་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ས་བོན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ན་རི་ལྟ་
 རི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་ཏུ་
 མ་བརྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་གི་རྟེན་ལ་ལྟར་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་འགག་པས་སློབ་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བསྐྱོ་གཞི་དེ་ལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཤིན། བསྐྱོ་གཞི་ནི། བརྟན་ལུང་མ་བརྟན་བསྐྱོ་
བྱ་བ། སྐྱོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བྱུང་པར་
ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། བྱུང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བསྐྱོ་གཞིར་འཛིག་གོ། ལྷ་གང་ཞེ་ན།
བརྟན་པ་ནི་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོག་ལྷ་བུའི་མི་
བརྟན་པ་ནི་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་འཆགས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་ཆགས་
ཀྱང་རྒྱུད་ཚོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། འདིས་ནི་ཚོགས་བརྟན་དང་གཞུགས་བསྐྱོ་གཞིར་མི་
རུང་བར་བརྟན་རྟེ། དེ་དག་ནི་རི་སྐང་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། རྟག་དུ་འོ་འདྲ་
ཤེས་མེད་པ་ལ། སྐྱོ་མས་པར་འབྲུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་
མ་གཏོགས། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་མེད། འཕོག་པའི་སྐྱོ་མས་པར་
འབྲུག་ནའང་མེད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་སྤྱིར་དང་གཞུགས་ཀྱང་གཞུགས་
མེད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། ཇི་ལྷ་ན་ཀྱང་གཞི་ཡང་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། དག་བཙམ་
ཉིད་ནས་དེ་ལྟོག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུན་འཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་རི་
སྐང་སྐྱོ་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཚོག་པའི་སྤྱིར་རོ། ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་
ནི་སྐྱོག་རྒྱ་དང་ཅན་ལྷ་བྱ་བྱི་མི་མཉམ་པ་ལ་ས་པོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་མི་རུས་ཀྱི་ཉིལ་
ལྷ་བུའི་དྲི་མཉམ་པ་ལ་རུས་པས་ན་དྲི་མཉམ་པ་ལྷ་བུའི་ལུང་མ་བརྟན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བའི་སེམས་ཉ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། འདིས་ནི་དགེ་བ་
དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བརྟན་རོ། །

བསྐྱོ་བ་ནི། བསྐྱོ་བར་རུས་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་ལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མི་རུས་སོ་ཞེས་
པས་འདུས་མ་བྱས་བསྐྱོ་གཞིར་མི་རུང་བར་བརྟན་རོ། སྐྱོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ནི། སྐྱོ་
བྱེད་དང་བསྐྱོ་གཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ལ་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་
སོ། འདིས་ནི་རྒྱུད་ཐ་དང་དང་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་
བར་བརྟན་རོ། མཐའ་གཅིག་དུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་
གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། འདིས་ནི་ཀྱང་གཞིའི་འཁོར་ཀྱི་རིག་པ་སོགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡིན་

པ་སེལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
བརྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རེག་སོགས་དེ་དག་གིས་རང་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་ཀྱན་གཞི་ལ་
བསྐྱོད་དམ་མི་བསྐྱོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚེགས་བརྒྱན་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོ་བྱེད་ཡོད་པར་
འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་རྒྱ་མེད་ཏུ་འབྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་མེད་ཏུ་
འབྱུར་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ལུང་མ་བརྟན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱོད་དོ། །འོ་ན་ཀྱང་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པས་མ་ཤིའི་བར་ཏུ་
འཕེན་པས་འབྲུག་ཅེས་འདོད་པས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལེགས་ཏེ་གཞན་ཏུ་ན་ཀྱན་
གཞི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོད་དགོས་པས་བསྐྱོ་གཞི་མི་རྟེན་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འབྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཏུ་ཞིག་ཅེ་ན། རྒྱག་ཏུ་དབྱེ་བ། གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།
བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་རྒྱག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་
གསལ་བ། གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱན། །ས་བོན་
རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་འདོད། ཕྱིའི་ས་བོན་ནི་ནས་དང་ལྷན་ལའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའོ། །ནང་གི་ས་བོན་
ནི་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་གྱི་ཆའོ། །མི་གསལ་བ་གཉིས་ནི། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་མ་བརྟན་
པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་མི་གསལ་བའམ། དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་དང་ནང་གི་ས་བོན་
ནོ། །ཐེག་བརྟན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ནི། གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཞེས་འདོན་པ་
ལྟར་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་པམ། དགེ་མི་དགེར་དབྱེད་ན་དེ་དག་གང་
ཏུ་ཡང་མི་གསལ་བ་ལུང་ཏུ་མ་བརྟན་པའོ། །ཡང་ན་གཉིས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
ཚས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་དག་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་
གནས་སམ། རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱས་པས་དེ་དག་དང་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། མི་གསལ་བ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་
སམ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་མི་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་

གསལ་བ་སྟེ་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཉིས་སུ་ཞེས་འདོན་
 ཏེ་ས་བོན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེད་དམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འམ་
 རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་སུ་དབྱེད་ན་མི་གསལ་ཏེ་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 མོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་ས་བོན་ནི་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གསལ་
 བའོ། །ནང་གི་ཡང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མོར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་དང་། བཤད་སྒྲུར་ལས་ཀྱང་། མི་གསལ་བ་ནི་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་
 ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིའོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་དང་རྩ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་མཆོད་ཀུན་གཞི་རྣམ་པ་
 ཡང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
 པར་བྱང་བའི་ཆོས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ས་བོན་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་ཏེ་ཐ་
 རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ནི་ནང་གི་ས་བོན་
 ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསང་དང་བཤད་སྒྲུར་
 གྱི་བཤད་པ་སྤྲུལ་ཏུར་ན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཁར་ལ་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ་
 བཤད་སྒྲུར་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་པ་ཏུར་ན་དང་པོ་དང་ལྟ་བུ་པ་ཁར་བྱུང་ངོ་། །དེ་སྐད་རྩ་
 ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་
 དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ་བྱུག་རྩ་འདོད། །བརྟན་ལུང་མ་
 བསྟན་བསྟོན་བྱ་བ། །སྟོན་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །སྟོན་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་རྩ་མིན། །དེ་
 ནི་བག་ཆགས་མཆོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་མདོན་བརྗོད་བདག་ལྟ་དང་། སྲིད་
 པའི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་གསུམ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་རྩ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རབ་རྩ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བཞིར་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མདོན་
 པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་། བདག་རྩ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་སོ། །དེ་

ལ་བག་ཆགས་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་གི་ས་བོན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་
 གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་མདོར་ན་ཐ་སྙད་ལྷ་ཚོགས་
 འདྲགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆུན་རྟོ། །འདི་ལ་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རྟེ།
 ཡིད་ཤེས་ལྷལ་ལྷ་ཚོགས་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རྟེ་མིག་མིག་ཅེས་དང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་བརྗོད་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་བསུས་པར། དེ་ལ་
 ལྷས་དང་ལྷས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་
 པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་རིག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་དང་གྲངས་དང་ལྷལ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་སྤར་བརྗོད་པ་
 བློ་གཙོ་བོའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་
 ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྒྱ་རྟོག་པས་བསུས་པའི་རྣམ་རིག་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་
 ལྷས་ཞེས་པ་ནས་ཐ་སྙད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསུམ་རྒྱ་བྱེད་པ་
 ན་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་ལ་འདི་དག་
 ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མདོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤམ་རྒྱ་བསམས་
 སོ། །དེས་ན་མདོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན། དེའི་བག་ཆགས་དེ་འཛོག་
 པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ཁོ་ནས་འཛོག་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་འདྲགས་པའི་
 ཡིད་ཤེས་ཉིད་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ནི། ཉོན་ཡིད་མཚུངས་ལྟ་དང་བཅས་པས་བཞག་
 པ་བདག་དང་གཞན་རྒྱ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་རྟེ། ཇི་སྐད་རྒྱ། བདག་
 དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བདག་རྒྱ་ལྟ་བའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་

བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྲིད་པའི་
ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ནི། འཇུག་ཤེས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བས་བཞག་པ་སྲིད་པ་བདེ་
འགྲོའམ་ངན་འགྲོ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བར་སྤང་བའི་ས་བོན་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། བདེ་འགྲོ་
དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྲིད་
པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་འདི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབང་པོ་དང་དོན་འདི་དག་ལ་འདིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཤེས་རིག་
གི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
དབང་པོ་ལྟ་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་ལྡར་སྤང་བ་འདི་དག་མ་དཔུང་པ་ན་སྐྱེ་ལྟ་
བྱུར་ཀྱང་ཏུ་ཆད་པར་སྤང་ལ་དེའི་ཆོ་ནི་དེ་དག་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་དེ་འཇིག་རྟེན་
ན་གྲགས་པ་དང་མ་དག་པའི་སྒྲོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །བརྟགས་
ཤིང་དཔུང་པ་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ་ཀྱང་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ཏུ་སྤང་བར་ནི་དམིགས་ལ་
ལྷ་སྟོགས་ལྟར་གྱི་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་དང་། རང་སྤེལ་གསལ་ལྟར་གྱི་རྩལ་སྤན་ཏུ་
བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་བར་མི་རིགས་ལ་གཟུང་འཛིན་རིགས་པས་
ཞིགས་ཀྱང་ཐོང་བ་རྣམས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་
དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པར། རྣམ་པར་
རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་གཞན་གྱི་
དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་ཏུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
པར་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་ཏུ་
རྟོག་པས་བསྟུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་བའི་དོན་སྤང་བའི་གནས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀྱང་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་

ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་དོན་ཉིད་དུ་སྤང་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་དོན་གྱི་མཆན་
ཉིད་དེ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པའི་
ཐྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་
པ་ནི་དཔེར་བཟླ་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཙམ་ཉིད་གཟུགས་དང་སྤྱོད་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཁང་བྱིས་དང་ནགས་ཆལ་
དང་ས་དང་རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་གྱི་རྣམ་པར་སྤང་གི་དེ་ན་དོན་ཅི་ཡང་མེད་
དོ། །དཔེ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྩུང་པར་
བྱའོ། །སོགས་པ་སྟོས་པས་ནི་རྩུ་མ་དང་སྤྲིག་རྩུ་དང་རབ་རིབ་རྣམས་དཔེར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བཞི་ཆན་དང་པོར་དབྱེ་བ་ནི། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། ཆོར་
དང་བཅས་དང་ཆོར་མེད་པ། ས་བོན་རྣམ་བཞི། དེ་ཡང་ས་བོན་ཐུན་མོང་བ་ནི། ཀུན་
གཞིའི་ཉིང་གི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བཅུད་
གྱི་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་པའི་ས་བོན་ནོ། །དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཆོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་
ས་བོན་དང་། ཆོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་སྟོང་ནི་སེམས་
གྱིས་མ་བྱེན་པས་བདེ་སྦྱག་གི་རྟེན་དུ་མི་སྤང་ལ་བཅུད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པས་སོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་མཆན་ཉིད་གྱིས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་
གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་མེད་པ་འབྱུང་
བའི་ས་བོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཆོར་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་མཆན་ཉིད་
དོ། །ཐུན་མོང་ནི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སོ་
སོ་རང་གི་སྦྱེ་མཆེད་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཐུན་མོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་མེད་
པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོར་བ་དང་བཅས་པ་
འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་བཞི་ཚན་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན། ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་སྤྱད་
 ཟེན་དང་། མ་ཟེན་པ་དང་བཞི་རུའང་གསུངས། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ས་བོན་ནི་
 འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཙ་ཉོན་དང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ནོ། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་ས་བོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
 དགེ་བ་རྣམས་གྱི་ས་བོན་ནོ། སྤྱད་ཟེན་པའི་ས་བོན་ནི། དགེ་མི་དགའི་ས་བོན་བདེ་འགྲོ་
 དང་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཡོས་སྤྱ་བྱས་
 པའི་ཁ་ཟས་དང་འདྲ་བར་སྤྲར་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱད་མ་
 ཟེན་པའི་ས་བོན་ནི། མདོན་བརྗོད་གྱི་བག་ཆགས་ཏེ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིས་ཅམ་ནས་ཆེད་ཏུ་མ་བསྟོས་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
 པའི་སྤྱོས་པ་ཏུ་མ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུའང་། ཡང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་གྱི་ས་བོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། སྤྱད་ཟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་
 གང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཟེན་པའོ། མ་
 སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་བོན་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་རྒྱས་ནས་སྤྱོས་པ་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་
 ཐེག་བསྟུན་ལས་སྤྱད་ཟེན་མ་ཟེན་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྤྱ་བུ་སྤྱིས་པ་ན་ས་
 བོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་འགགས་པ་ལྟར། བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་ངོ་བོར་སྤྲིན་ཟེན་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་བྱུང་
 བའི་བག་ཆགས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་གསར་བས་གསོ་བར་བྱ་བ་དང་གཉིས་ཡིན་ཞེས་
 བཞེད་པ་ནི་ཐེག་བསྟུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་དེ་དག་རང་གི་རྟེན་ཏུ་ཐུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་གཅིག་

གམ་ཐ་དང་ཅེ་ན། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྟེན་ལས་ནི། རྩལ་གཅིག་ཐ་དང་དང་གང་ཡང་
 མིན། །རྩི་ལྟར་ན། གཅིག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བོན་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་ལྔ་
 ཡི་ས་བོན་རྣམས། །འཆོལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱང་འཆོལ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་
 མིན། །ས་བོན་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་ཀུན་
 གཞི་ས་བོན་ཆ་དེ་དམིགས་རྣམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲོད་ན། ས་བོན་ལ་ནི་དམིགས་
 པ་དང་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་
 འཆོལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་རྩལ་མཉམ་
 ཏུ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་
 རྩལ་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ན་ས་བོན་ལྔ་པོ་དེ་
 རྩལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲོད་ན། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འཛོག་བྱེད་མི་དགེ་བས་བཞག་
 པར་ཐལ། བན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་ས་བོན་དེ་འཛོག་བྱེད་དགེ་བས་བཞག་པ་ཐལ། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྒོ་གོས་གྱི་འཇུག་པ་ཡངས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་འབད་ཅིང་སྒྲའི་སྒྱི་
 ཅོམ་ཤར་བ་ཁ་ཅིག །འགྲོ་བ་ལྔའི་ས་བོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་
 དང་གཟུགས་གཞིན་ནོ་སྟམ་ཏུ་སེམས་ན། འདི་དབྱེད་དེ། ཅི་གཟུགས་དང་རྩལ་གཅིག་
 པའི་དངོས་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདྲོད་པ་
 མི་འབྱུང་གྱེ། ཁྱོད་ནི་གཟུགས་དང་རྩལ་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱོད་དང་རྒྱི་རོ་ལྟ་བུ་དང་
 ཡང་རྩལ་གཅིག་པར་འདྲོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རྩལ་སྲུ་འགྲོ་བ་མེད་
 དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་མ་ཡིན་ན་རྩལ་གཅིག་པའང་ཡིན་ལ་རྩལ་གཞན་པའང་ཡིན་པ་འདི་
 བློ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་སྟེ་ཁོ་པོ་ཅག་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་ཆོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རྩལ་ཀྱང་། ཤིང་
 མིན་ལས་ལྡོག་དངོས་པོ་སྟེ། །ཤ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་བ་

མིན། དེ་ཡི་རང་གཞིན་གཞན་མིན་ཕྱིར། ཁེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པའི་དངོས་པོ་དེ་
 ཤ་བ་དང་རྩས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཤིང་གི་གསལ་
 བ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཤིང་མིན་ལས་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་ཤ་བ་ལས་གཞན་ཡང་ཤིང་དང་རྩས་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་ན། ཤ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་རྣམས་པན་ཚུན་མ་འདྲིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་
 ཁེས་གསལས་པའི་རིགས་པ་དང་རྩས་སྒྲུབ་མཐུན་ནོ། དེས་ན་ཇི་སྲིད་གསལ་བ་རྣམ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་རྩས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་རྩས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་
 པའི་སྒྲིན་གཉིས་པོ་སྤོང་མི་རུས་སོ། གཞན་ཡང་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་ཆ་གཉིས་
 འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་རྩས་གཅིག་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རུས་སོ། ཡང་ཁམས་ཀྱང་འཆོལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་
 ལྟར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟའི་སྟོམས་འཇུག་བསྟོམ་པའི་མཐུས་གཟུགས་ཀྱི་ལྟའི་རྣམ་སྤྲིན་
 འབྱུང་པའི་ས་བོན་འདོད་པའི་ཀྱན་གཞི་ལ་བསྟོམ་པ་དེ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་རྩས་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་ཏེ། གསར་ཏུ་བཞག་པའི་ས་བོན་དེ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྩས་གཅིག་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

རྩས་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་ནི་ཀྱན་གཞི་གཉིས། །
 ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོ་མིན། རྩས་ཐ་དད་ན། གཟུགས་དང་ལྟན་མིན་དང་། ཆོགས་
 བདུན་གང་ཡང་མིན་ཏེ། རྩས་སྒྲུབ་པ་དང་གཟུགས་མེད་ནའང་ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་
 བདུན་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན། རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱད་ཏུ་མ་ཉིད་འགྱུར་རོ། མ་དེས་ཏེ། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་ཏུ་སེམས་བྱུང་ཏུ་མ་
 འབྱུང་བ་དང་ཀྱན་གཞི་དང་ཆོགས་བདུན་ལྟ་བུ་ཅིག་འཇུག་ཀྱང་རྒྱད་ཏུ་མར་མི་འགྱུར་བ་
 བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་གཅིག་ལ་བསྟོན་ཏེ་འཇུག་ལ་ཆོགས་བདུན་ཀྱན་

གཞི་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་གཅིག་ལ་མི་བསྟོན་
ཏེ། གཉིས་ཀ་བརྟན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་སོ་ན་གནས་སོ། །

འོ་ན་བག་ཆགས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཤེ་ན། དེས་ན་རྟོན་ལས་དེ་ཉིད་
དང་། །གཞན་ཏུ་བརྟོན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། །བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོར་བཏགས་ཡོད་
ཅམ་ཏུ་གནས་ཏེ། །རི་སྐད་ཏུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་དག་ཅི་སོ་སོ་ཐ་དད་དམ། །འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
པར་གནས་ཤེ་ན། དེ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་དང་རྣམ་སྟུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་མི་དད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་གང་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུའི་བྱད་པར་ཅན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
བ་དོན་གསང་ཏུ་དེ་ལྟར་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་གཉིས་སྤངས་བས་དེ་ལ་གནས་པ་
དེ་དག་དང་རྣམ་སྟུ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་པ་བཤད་སྐྱར་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་དང་རྣམ་
སྟུ་ན་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་
དང་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་རྣམས་གནས་པར་བརྟོན་དེ་རྣམ་པའི་བྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་ཏེ་རྣམ་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཅན་དེ་
ཉིད་དམ་གཞན་ཞེས་བརྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དམ་
ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་འདི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱུ་བྱས་ནས་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀྲལ་བས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི། རྣམ་པ་བཏགས་ཡོད། །རྣམ་
པ་ཅན་རྣམ་ཡོད་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་རྣམ་ཐ་

དང་མ་ཡིན་ལྟོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ནས་དེ་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དང་
 ཏུ་འདྲོད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐད་འཕྱུགས་པས་ན་རང་སྐད་མ་ཐོན་པ་ཡིན་
 མོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་གྱི་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཏུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 གྱི་རང་ལུགས་འགྲེལ་པ་ནི། ས་བོན་དང་རུས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་
 ལོ། །ས་བོན་ནི་བཅུགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་
 སྐྱེ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་ལོ། །

དེས་ན་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་འདི་ནི། འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོའི་ཚྭ་གས་གཅིག་ལྟན་མིན་
 འདུ་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ལ་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱང་གང་ཡང་
 མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ། ལྟན་པ་གང་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་གྱིས་ནི་སྤྲ་མ་
 བཞེན་མོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་བོན་དང་ལྟན་པ་དང་། དབང་དང་ལྟན་པ་
 དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལྟན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བག་ཆགས་
 རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གོང་ཏུ་བྲངས་པ་དང་། དོན་གསང་
 ཏུ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ས་བོན་དང་རྣམས་པར་སྤྲོན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྣམས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་རི་ལྟར་བྲངས་ཤིང་། ཉེས་པ་མེད་དེ།
 སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ས་བོན་ལ་ཡང་རྣམས་ཤེས་གྱི་སྤྲོས་བསྟན་པ་ནི། ས་བོན་དང་རྣམས་ཤིན་མ་
 བྱེ་བའི་རགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། བྱེ་ནས་ས་བོན་དང་རྣམས་ཤེས་རྣམས་གཅིག་ཐ་དང་དྲིས་པ་
 ན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དོན་གསང་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པ་ནི། མོང་གི་འཕྲོས་བཅའ་ན་བསྐྱུས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཏུ་འདུག་པ་དང་། སོ་སོ་ཐ་དང་
 དམ་ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀས་ཞལ་འཆམ་པར་བཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་
 གསང་ཏུ་ས་བོན་སྤྲ་མའི་རྒྱུ་འཇུག་པས་ས་བོན་གྱི་མའི་རུས་ཐ་དང་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱའི་རྒྱུ་
 ཡིན་མོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱང་བའི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་དམིགས་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཤད་སྒྱུར་དུ། བག་ཆགས་ཙམ་ནི་ཀུན་གཞི་ནམ་
པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཙམ་མཐོང་བས་འབྲུལ་བར་མི་རིགས་
སོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དངོས་པོར་འདོད་ལ་ཇུས་སུ་མི་འདོད་ན། སྟོན་མེད་པའི་ལྷགས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་འདི་སྐྱེ་མཆེད་དངོས་པོ་ལ་ཇུས་བཏགས་
གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་བྱས་སུ་བཞེད་ལ་ཇུས་སུ་མི་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་ལྷགས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཁས་
པ་མཛད་ས་པ་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པའོ། །

བག་ཆགས་དེ་དག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལྟར་དུ་མ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་གང་ཞེ་
ན། འཛོག་བྱེད་དགེ་སོགས་གང་ཡིན་གྱིང་། །བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལྟར་མ་བསྟན། །མ་
བསྐྱབས་ལ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མའོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྟར་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་
དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མི་དགེ་བ་གང་
ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཞེས་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གལ་ཏེ་བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལྟར་མ་བསྟན་དུ་འདོད་ན་ནམ་སྟོན་
གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལྟར་མ་བསྟན་བསྐྱེད་པའི་ས་
བོན་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོན་པ་ཐོབ་ནས་རི་སྤྲིད་མ་
བཏང་པར་དུ་དགེ་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་སྟོན་འཕེན་
པ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་དང་
རིགས་མཐུན་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་བྱུག་འགགས་པའི་ཆོན་ཡིད་མདོན་གྱུར་
དུ་ནི་མེད་ལ་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་ལྟར་མ་བསྟན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགེ་དང་མི་དགེ་མཆོན་ཉིད་པར། །འདོད་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་
པ་མེད། །ཅི་སྟེ་སྒར་གྱི་ལྟར་རིགས་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་

མཚན་ཉིད་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལྷང་
སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་དང་རིགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་ཡོད་པས་བག་ཆགས་དགེ་མི་དགེ་
མཚན་ཉིད་པར་ལྟར་ན། དེ་ལྷ་ན་གཟུགས་མེད་ཏུ་ཡང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་
པར་འཇུག་ཏེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཤད་པ་དེ་དེ་ན་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དགེ་བ་མཚན་
ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཡང་འཇུག་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་ཐལ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་
སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་འཛོག་བྱེད་དགེ་མི་
དགེས་འཕངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འཛོག་བྱེད་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་སྤྲིན་མི་སྦྱེད་
པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་བྱབ་པ་མེད་དེ། གཞན་ཏུ་ན་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱང་ཅིག་མ་སྐྱ་
ཡང་ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་པར་མི་འཇུག་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་མི་རུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་
ཀྱང་མི་གནད་དེ། འཛོག་བྱེད་དང་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་
ཚང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱོམ་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་
གནད་དེ། རི་སྤྱིད་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་རྒྱད་ལ་ཉེ་བ་ན་དོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་
དྲན་ཤེས་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཆལ་བྱིས་ཀྱི་རྒྱན་ཕྱོམ་པའི་རྩས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་
སྤར་སྤངས་པའི་ཕྱོམ་པ་ཡོད་པར་འཛོག་རྩས་ལ་དེ་ཡང་དེའི་ཆོ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་མི་གསལ་བ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་བཀལ་
པའི་ཕྱིར་ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་དོན་གསང་ཏུ། ནང་གི་ཡང་ཅུང་ཟད་ཅིག་མི་
གསལ་ཏེ། ནང་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགེ་
བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ས་བོན་རྣམས་ཀྱང་མ་བསྐྱིབས་ལ་ལྷང་
ཏུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱིབས་ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་འབྱུང་བ་ཞོ་
ནར་འཇུག་གྱི་མ་བསྐྱིབས་ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཆོས་འབྱུང་

བར་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མྱ་མ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་
མར་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རུ་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཞིན་ཕྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་སྒྲ་
མ་ནི། མི་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པའི་ན་ཡམས་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལྟགས་ནི་
སྒྲར་དངས་པའི་ན་ཡམས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོ་གུའི་ཆིང་དཔེ་བསྟན་པའི་ཐད་ཀྱི་དོན་
གསང་རུ། བག་ཆགས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཉིད་རུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཆོགས་མ་
ཡིན་ལ་ཞེས་བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་ན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲ་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་
སྒྲ་མ་དང་རང་ལྟགས་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་ལྟར་རུ་བཀལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་མི་དགེ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་མི་སྤང་
བ་ལས། འབྲས་བུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་
འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་བརྩས་པ་ལས། བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་སྒྲ་ཆོགས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཆོགས་དག་གི་རྒྱུར་ངེ་ལྟར་རུང་ཞེན། དཔེར་
ན་ཆོ་གུའི་ཆིང་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱུར་པའི་རས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་མི་སྤང་བ་གང་གི་ཆོ་ཆོན་སྟོད་ཀྱི་
སྟོད་རུ་བརྩྭ་པ་དེའི་ཆོ་རས་ལ་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་རུ་མ་
སྟོན་པ་དེ་བཞིན་རུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་ཡང་
བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་ན་སྒྲ་ཆོགས་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཆོན་གྱི་སྟོད་
རུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ན་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་སྤྲ་བ་མཆོག་རུ་ཟབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །

བག་ཆགས་དེ་དག་གཏོན་མ་ནས་ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་པ་ཞིག་གསུ། འོན་ཏེ་གསར་དུ་
བསྐྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བག་ཆགས་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
སྟོན་མེད་སྟེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀར་འདོད་པ་ཡོ། །བག་ཆགས་འཛོག་ཚུལ་ལ། ལྷན་

འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་མོ། །གང་ཞེ་ན། སློ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་
 པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། སློ་བྱེད་ཀྱིས་སྡོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པ་
 དང་སྤར་བཞག་པ་སློ་བྱེད་ཀྱིས་གསོ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་གསོ་བ་
 དང་སྡོན་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་དོན་གསར་དུ་བཞོད་ནས་
 བན་ཚུན་སྒྲིན་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་འགལ་སྤོང་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་ལུགས་དང་པོ་འཐད་
 རྩལ་སྤྱུ་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤྱོད་གསུམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་
 པོན་དང་རྩ་མཐུན་གྱི་ས་པོན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་པོན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དབྱེད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སར། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་
 འོངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་བའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྒོལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །རྩ་མཐུན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་པོན་གཉིས་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་འཇུག་
 ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལྡན་མ་བཟུན་རྣམས། །ཀུན་གཞི་དང་སྐྱེ་འགག་ལྟན་ཅིག་དུ་བྱས་པས་མ་
 འོངས་པ་ན་འཇུག་ཤེས་རིགས་འདྲ་འབྱུང་པའི་ས་པོན་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་
 འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་འཕེན་པ་མཛོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་པོན་བཞག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གསར་དུ་བཞག་པའོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་འཛོག་བྱེད་ལ་ལྟོས་མ་
 ལྟོས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་གསར་དུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་
 མ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན་རིགས་ནི་ཐོག་མ་ཡང་མེད་ལ་འཛོག་བྱེད་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་
 བེད། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྩ་མཐུན་གྱི་ས་པོན་གསར་དུ་སྤོང་
 བཞག་དེ་ཡང་རྩ་མཐུན་གྱི་ས་པོན་སྤར་མ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ས་པོན་དེ་ཡང་རྩ་མཐུན་
 འཛོག་བྱེད་དེའི་སྤར་མ་ཞིག་གིས་བཞག་དགོས་པས་ཐོག་མ་མེད་དོ། །རྩ་མཐུན་གྱི་ཁྱད་
 པར་འགལ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་ན་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དགེ་མི་དགས་མ་འོངས་
 པ་ན་རིག་མཐུན་འབྱུང་པའི་ས་པོན་མ་བཞག་པར་འབྱུར་བ་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ས་པོན་ལ་

ཐོག་མ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་
ཐོག་མ་མེད་ན་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འཁུལ་དུ་སྦྱད་པས་རྣམ་
སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་གཞག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཡང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་རྒྱུད་དུ་
གསར་དུ་བཞག་པ་དེ་ཕྱིས་ཐོས་པའི་གསོ་ན་རྒྱ་མཐུན་དང་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གསར་བ་
གསོ་བར་འགྲུབ་ཅིང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ན་འགོ་བ་ཀུན་ཐར་པའི་
རིགས་སང་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་སྦྱབ་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
ནི་འཛོག་བྱེད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཞག་པ་མིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བརྟན་
པར་བྱེད་པ་ཅི་མ་ཞིག་གོ། །གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གསར་དུ་ཐོས་པས་བཞག་པ་ནི་མེད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་
བག་ཆགས་ཅི་མ་ནི་སྦྱབ་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཅི་མ་ཞིག་ཡོད་པས་རིགས་སང་པར་
ཐལ་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།

འདིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དུ་
གནས་པའི་རིགས་ནི་འཛོག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན། གཞན་གྱི་སྦྱ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་དང་ཤད་ན་
ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཛོག་བྱེད་ཀྱིས་གསར་དུ་བཞག་
པ་མིན་པར་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐོས་པའི་བག་
ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དང་ཤད་ནས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྟ་
བུ་རྣམས་ཐོས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་ཅན་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་དེའི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གཞན་ལས་བྱད་པར་
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་གཞན་

གྱིས་སྐྱོད་དང་ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་དང་ཕྱད་དེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་
 བརྟམ་པར་བྱས་པས་རྩལ་པ་མཐུ་ཅན་རྩུ་མོང་བ་ཉིད་ལ་འཛོག་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་
 རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་
 དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟམ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གསར་རྩུ་བཞག་པ་
 མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབ་པའི་རིགས་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ནི་མི་གནས་ལ་གསར་
 རྩུ་རིགས་འཛོག་པ་ཡང་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་རྩུ། ས་བོན་གྱི་
 བདག་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་རྩུ་གནས་པ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་
 པར་སྐྱངས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་འཇམ།
 རྒྱས་པ་འཇམ། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་
 ས་བོན་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྩལ་པ་མཐུ་ཅན་རྩུ་བསྐྱབས་པ་འཇམ། རྒྱས་
 པར་བྱས་པ་འཇམ། རྒྱུང་རྩུ་ལས་འབྱིང་། འབྱིང་ལས་ཆེན་པོར་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་ས་བོན་དེ་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་རྩུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འཛོག་ལ་
 རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པའི་རིགས་སུ་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་སྐྱར་གྱི་དོན་གསང་གི་ཡུང་དང་། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྤེས་སེམས་ཙམ་པའི་འདྲོད་པ་
 བཛོད་པ་ན། གཞན་དག་རིགས་ནི་སྟེ་མཆེད་རྩུག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱིས་
 ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་དང་། རང་བཞིན་རྩུ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་དང་འགྲིག་པར་ཡང་འཕྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱི་བཞེད་པས་རིགས་
 མཆོན་ཉིད་པ་ནི། སྐར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཡི་གཞུང་འགའ་ཞིག་རྩུ་
 ཆོས་ཉིད་རྟེན་དང་ཆོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁམས་བྱང་རྩུ་ཡོན་
 ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞི་འབྲས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་རྩུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཙམ་རྩུ་འཕྱུར་
 བ་ལ་རིགས་སུ་འདྲོགས་པ་བཞིན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་ལ་འབད་པས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འཕྱུར་བ་ཙམ་ལ་རྟེན་རིགས་གྱི་ཐ་སྟངས་འདྲོགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྩུ་ན་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་རྩུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏན་

ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལྷག་མ་མེད་ཀྱི་ཆོ་ཁྲོག་པར་མི་སྤྲོ་བར་ལྟར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་དེ་ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་པ་ལ་གནས་སྐྱེ་བར་བསྐྱེན་པ་རང་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འཕྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་མང་པོ་འཇུག་གོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱས་རིགས་ཐོབ་ནས་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པའི་རིགས་མེད་པར་འཕྱུར་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱ་འདུས་བྱས་སྤྱུ་འཕྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་དེ་ཉིད་རྟེན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་ཅམ་ཞིག་རྒྱས་རིགས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱར་ཡོད་ལ་འབྲས་བྱར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པའི་རིགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱར་བཤད་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་ཆ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་དང་པོས་གཞོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་རྟེན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་ཆོ་ཡང་ཐོས་པ་ལན་མང་རྒྱ་བྱས་པས་རྒྱུར་བྱ་དང་། དེ་ཉིད་བསམ་པ་ལན་མང་རྒྱ་བྱས་པས་འབྲིང་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལན་མང་རྒྱ་བྱས་པས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ཅམ་ཡིན་ལ་ས་པོན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གསར་རྒྱ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྟེན་དང་། ས་པོན་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལས་རྒྱ་རྟེན་བྱས་པའི་འཕྲས་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བས་ན་དེའི་ཆོ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱར་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བྱར་མེད་པར་གསུངས་ལ་ཡང་རྟེན་དང་མ་སྤང་པའི་དབང་རྒྱ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཉེས་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཐེག་བསྐྱེས་སྤྱུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་པོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་ས་པོན་རྒྱ་གསུངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་སྤྲུབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ལྷོ་བས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱ་ལྟར་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་བཀལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དེར་ཡང་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་དང་། རྟེན་ཐོབ་གཞུགས་སྐྱའི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་གཞན་རྒྱ་ཡང་ཆོགས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་དང་།

རོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱོད་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོད་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་དག་རིགས་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་དགོས་ན། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་ཡོངས་སྤུལ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་གཉིས་ཡོད་པས་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་གཉིས་དགོས་པས་རིགས་གཉིས་སྤུལ་མ་ངེས་
 པར་གསུམ་དུ་ཡང་འཕྱར་རོ། །མི་འཕྱར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱས་རིགས་སྤུལ་གཅིག་པས་
 སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་སྟེ། སྤུལ་མ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ངོ་པོ་
 ཉིད་སྐྱོད་དང་གཟུགས་སྐྱོད་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པའི་དེའི་རིགས་ཀྱང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་
 བྱས་གཉིས་སྤུལ་འདོད་དགོས་ཞེས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་
 རིགས་སྤུལ་འདོད་པ་ཡང་ཉེན་ཆོས་ཀྱིས་ཐ་དང་དུ་འབྱེད་པས་རིགས་ལ་དངོས་པོ་ཐ་དང་
 གསུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འཕྱར་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་གསུམ་
 རྒྱུ་དོན་འདོད་པ་ལ་རུང་གི་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 དག་གི་གཞུང་དུ་ཡང་ཁམས་ཐ་དང་དང་། མོས་པ་ཐ་དང་དང་། ངེས་པར་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་
 དང་། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དང་དག་གསུམ་དམིགས་པས་ན་རིགས་ཐ་དང་པ་གསུམ་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུའི་སྐྱོན་ནས་རྒྱ་ཐ་དང་ཉིད་དཔགས་ཀྱི། ཉེན་ཐ་དང་པས་རིགས་ཐ་
 དང་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 བར་ཡང་བྱང་ས་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནས་
 སྐྱོན་གྱི་ནམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཀུན་གཞིའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས།
 ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོན་གསུམ་གྱིས་ལན་མང་དུ་གསོས་བཏབ་པས་
 ནམ་བུང་གི་ས་བོན་འཕེལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་འགྲིའམ་ནས། ངང་པས་འོ་མ་དང་རྒྱ་ཐ་
 དང་དུ་མི་དམིགས་པ་འོ་མ་རིལ་གྱིས་སྤངས་ནས་རྒྱ་གསལ་བར་འཕྱར་བ་དང་འདྲ་བར་
 ས་བོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དང་ཐ་དང་དུ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་གྱི་ས་བོན་
 འགྲིའམ་ནམ་བུང་གི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱས་ནས་གནས་ཀྱང་ཏེ་སྐྱོད་གསུམ་མདོན་དུ་འཕྱར་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པར། དེ་ལྟ་བུས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ནམ་པར་བྱང་
 བ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ནམ་པར་སྐྱོན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་

ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་ཇི་ལྟར་རུང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པས་དེ་བས་ན་དེའི་བག་ཆགས་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ས་བོན་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་བཟོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་དེ་འབྱུང་རོ། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཇི་ལྟར་དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་རྩ་རུང་། ཅི་ལྟེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཡི་གནས་ཇི་ཞིག་ཡིན་པར་བལྟ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གནས་གང་ལ་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ཅིག་འདུས་པའི་ཆུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་ཤི། འོ་མ་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ས་བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བག་ཆགས་རྒྱུ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་འབྲིང་པོར་འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་འབྲིང་པོ་ལ་བསྟེན་ནས་བག་ཆགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྟོན་པ་ལན་མང་རུ་བྱ་བ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་རྩ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ས་བོན་རྩ་ལྟར་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བསྐྱས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་མ་བྱུང་རུ་ཟིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ངན་སོང་གི་འགྲོ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེངས་

པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མཉམ་པའི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་
ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྐྱུས་པར་ཡང་བཟུང་། །དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་རྒྱ་རྒྱ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡང་འབྲི་ཁྲིང་གནས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །གནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་ས་བོན་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་རྒྱ་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་དང་འོ་མ་བཞིན་རྒྱ་གནས་ལྟན་ཅིག་གནས་
པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངང་པས་རྒྱ་ལ་འོ་མ་འཕྱངས་པ་ལྟ་བུ་
དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་
སའི་བག་ཆགས་འགྲིབས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་བག་ཆགས་འཕེལ་ཏེ་གནས་གྱུར་
པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་དང་། གནས་གྱུར་ལ་དཔེ་གཉིས་སྒྲིམ་པ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བཤད་སྐྱུར་ལས།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོ་བྱུར་གྱི་སྤྲིབ་པ་དང་
བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་ནི་བསྐྱུར་པའི་ཆོས་ཏེ་དེ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ན་འདྲ་
བའི་སྐྱུར་རོ། །དེ་མཉམ་པ་ནི་ཐོས་པའོ། །དེའི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མདོའི་སྟེ་ལ་

སོགས་པ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ནི་འཇུག་གོ། ཁེས་སོ། རྟེན་ཡང་འཕེལ་བའི་གནས་
 བརྟན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་རྟེན་པའི་གནས་ཀུན་གཞིའོ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཏུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གྲོང་
 མི་ཞིག་ལྷགས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པའི་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལོག་པ་ལ།
 འབྲས་བུ་ཙམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དབང་ལྷག་གི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལྟ་བུའོ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་
 པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་ཆར་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཏུ་མས་བརྒྱན་པ་འཕྲོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་རིམ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་རང་
 དབང་མཆོག་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བོ་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་ལྷག་སྤྱན་སྤྱུ་ཆོགས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུའོ། ཁེས་
 སོ། བཞི་པ་ནི། རང་བའི་དཔེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དཔེ་ནི་
 བརྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་མངོན་ནོ། རྟེན་ལྟས་ན་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་ཕྱིངས་པར་མངོན་ཏེ། ལུང་འདི་ལས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲོས་པ་བཏང་ལ་དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་དེ། ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཀུན་གཞི་ཁེས་བྱ་ཞེན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཐམས་ཅད། རྒྱུ་འམ་འབྲས་བུའི་
 དངོས་པོ་རུ། སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། རི་སྐད་ཏུ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཁེས་བྱ་ཞེན། སྤྱི་བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲས་
 བུའི་དངོས་པོར་དེས་སྦྱོར་བའམ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་དག་དེའི་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། རྟེན་ལ་འདིར་ངེས་ཆོག་

གསུམ་ཚོས་གཅིག་གི་ངེས་ཚིག་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་དབྱེ་རྟེན་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འདིར། སྦྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་
 འབྲུང་བའི་དོན་ནི་འདིར་ཚོས་ཀུན་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་
 ཆ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྟུས་པ་འཕ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
 དང་སྦྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་དེ་དག་འདིར་
 འབས་བྱར་འདིར་སྦྱོར་བ་འཕ། ཡང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ཚོས་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་
 འདིར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔའི་སེམས་ཅན་
 ཀུན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེའི་ཕྱོག་ཏུ་ས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཕྱིར་དབང་ཚོབ་དག་བཅོམ་
 ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཛིག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་འི་ཚོས་རྣམས་འབས་བྱའི་དངོས་པོར་རམ། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་དེ་
 ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་
 ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཚོབ་པ་འི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་
 པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་ལ་སྦྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པས་ཀུན་གཞིར་འཛིག་བྱེད་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་
 མིན་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 ཕྱོགས་གཅིག་བཏོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་
 བཞིན་བཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འི་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་བཏོན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་བཏོན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར་ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་ཕྱོག་ཏུ་ས་ནི། དོན་གསང་
 ལས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབས་བྱ་མ་
 བྱང་གི་བར་དུའོ། །འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ས་བོན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོས་པའི་

བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། གཉེན་པོ་མ་བྱུང་གི་བར་དུའོ། །དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་སྒྲིས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་ཡོངས་
སུ་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་བཞིན་བཤེགས་པའི་ནི་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་
རྒྱན་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ཀུན་བཞི་
རྣམ་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་མེད་ན། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་
བརྒྱུད་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །མི་དགོས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པ་ཉམས་
སོ་ཞེ་ན། ཉམས་པ་མེད་དེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཁྲུབ་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་གཉིས་པོ་མི་འབྱུང་ལ། ཚོགས་
བརྒྱུད་དུ་སྟོན་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་ནི་རིགས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྣམས་
ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་དག་བཅོམ་པ་དང་ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་
ལ་ཞུགས་པ་འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཐུར་གསུངས་མི་རིགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཀུན་
གཞིར་འཛོག་པ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིས་པ་ནི་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ས་
བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་དང་། དག་བཅོམ་པ་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟེ་བར་ཡང་ཐུ་བཞི་གསུངས་ཏེ།
ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ་འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་ཐུ་ནི་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལུའོ། །བརྒྱུག་
པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔེ། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་དགུ་ལས་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་སེམས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་
 ལོ། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོག་
 པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཕྱང་པོ་སྟག་མེད་གྱི་ཕྱང་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱུ་ཅུ་པར་
 ཡང་། དག་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་སྟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྤར་ཁོ་བོས་བསྟན་
 པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ས་མཆོམས་མ་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། ཉེས་ན་དབང་ཐོབ་
 པའི་སེམས་དཔལ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པོ་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡོད་པས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 ཟེར་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། ཉེ་ལྟར་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་
 སེམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞེན། ཆོས་གྱི་
 བག་ཆགས་གྱི་ས་པོན་སྤྲ་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ་ཞེན། མི་མཆུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། མདོ་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
 ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་གྱི་ཕུ་གསུམ་པ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་གྱི་དོན་ནི་སྐབས་
 དེར་བསགས་པ་ལ་འཆད་དགོས་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ཡིན་
 ཞིང་དོན་དེ་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་ཆང་བས་སོ་སྟུང་ཏུ་བསམ་པས་ན་ཡིད་དང་རྣམ་
 ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་བག་ཆགས་བསགས་པ་དེ་དག་ན་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དོན་མཐོང་
 རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བའི་སེམས་ནི་ཡོད་དེ། སེམས་གྱི་དོན་བག་ཆགས་
 བསགས་པ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིར་འཇོག་བྱེད་གསུམ་མཐ་གཉིས་
 ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པར། ཀུན་གཞི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་གྱི་ཕུ་གསུམ་པ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅེས་སོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱེད་དེ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཐེག་དམན་གྱི་སྟག་མེད་
 རྣམ་སྟོག་པར་ཐེག་དམན་པ་དག་འདོད་གསུངས། ཅི་གྲུབ་མཐའ་དམན་པ་བྱེ་བྲག་སྟེན་བ་

དང་མདོ་མྱེ་པ་རྣམས་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་པ་དམའ་བ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་གནས་
 པ་རྣམས་བཞེད་བརྟག་གང་། དང་པོ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་བ་དེ་གཉིས་རྣམ་
 ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཡང་མི་
 རྩལ་ཤི། དེ་དག་གིས་ཀུན་གཞིའི་འཇུག་ཕྱོག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་
 པ་བསྟན་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སུའི་ལུགས་ཤེ་ན། འདིའི་འཇུག་པ་
 དང་ཕྱོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་ཟེད་པར་སྤངས་པ་ཞིག་སྤྱིད་དེ།
 དེའི་ལྷག་མེད་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་
 ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་རྣམས་རྩལ་རྩལ་དུ་རིམ་གྱིས་བཏང་བའི་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱོག་པ་ཡོད་དེ། སུང་པོ་ལུའི་རྒྱུན་
 ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་
 བཏང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཤི་བའི་འོག་དུ་རིག་པ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་སྤྱོད་བ་ལེན་དགོས་ན། ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་
 པོ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་བ་ཡང་མེད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་པས་
 ལུས་འབྱུབ་པར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། འདི་ཞི་བ་སྦྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་
 ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདུས་བྱས་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་
 ཆད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་
 མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ན་འདུས་བྱས་
 གྱི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྦྱར་མི་
 ལྡང་ཤི། གཞན་དོན་དུ་ལམ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པར་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། འཇུག་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཐུ། ལྷག་
 མེད་གྱི་ཐུང་འདས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤར་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉན་ཐོས་དང་སྒྲོ་
 བསྟན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི། ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་འདུས་བྱས་རྒྱུ་ཆད་པའི་སོ་སོར་
 བརྟགས་འཁོག་ནི་རྩས་སུ་གྲུབ་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི།
 འདུས་བྱས་འགགས་པའི་མེད་དགག་ཅང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། སུང་པོ་དང་བུལ་
 བར་ནི་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྩས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་གས་ཀྱང་། ལུས་
 ཞིག་ཆོར་བ་བསེལ་བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཏུབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་མཐའ། །ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་སེམས་
 ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པས། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལྟར། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་
 ཐར། །ཞེས་དག་བཅོམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་ནི། བཅ་རིག་གི་
 འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཆོར་བའི་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྲུག་
 བསྐལ་གཏན་བུལ་བའི་བདེ་བ་ཡོད་པ། མེད་དགག་ཅང་མེད་ཀྱང་མིན་ལ། རྩས་སུ་བྱེད་
 ཡོད་པ་ཡང་མིན་པ། རྟག་པ་འཁྱར་མེད་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷག་
 བཅས་པན་ཆད་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་སྲིད་ལ། འདིར་སོན་ནས་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ།
 རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱབ་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བ་ཅི་ཕྱང་
 པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་
 ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅི་ན། སུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་སུང་པོའི་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་
 ཞིང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་
 ཚུལ་རྣམས་མ་བྱེད་པར་དབྱ་སེམས་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཏུ་འགའ་ཞིག་སྡོག་པར་འདོད། འགའ་ཞིག་ལྷག་མེད་ནས་ཀྱང་
 ཐེག་ཆེན་ཏུ་འཇུག་དགོས་པས་མི་སྡོག་ཅིས་ངལ་ཞིང་བུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་

དོ། །འདིར་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྤང་བོ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་བོ་མེད་པའི་རྣམ་
པར་གྱུར་ལ་དབབ་པའི་སྒོམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་ངེས་
པ་དང་བྱབ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བཞོད་པ་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་གཅིག་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་
ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་བ་གཉིས་དྲང་ངེས་སུ་འདོད་
ཚུལ། དེ་དག་གི་རྒྱབ་བྱིད་དང་བཅས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་
སྦྱར་རྒྱས་མོད། ཆོག་མང་ན་དབང་པོ་རྣམས་མགོ་ཚུལ་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་
བཞག་གོ། །དེ་དག་གིས་རྣམ་སྤྲིན་དང་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་
ཅད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

ཉོན་ཡིད་རྣམ་ཤེས།

ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་མཆོན་ཉིད་
ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་ཉིད་ལ། བདག་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན། །རེག་དང་
ཆགས་སོགས་དགུ་ཁོ་ན། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ས་བོན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་
ཕྱི་མ་སྟེ་འདིའི་དམིགས་པ་ལ་བདག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བདག་དུ་རྫོམ་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་གསང་དུ། བདག་གི་
རྣམ་པར་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོ་འཛིག་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་དེ་ཉིད་སྤང་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེའི་མཐུས་རང་ཉིད་ལ་བདག་དུ་འབྱུལ་བ་ཅན་ལ་ཡུལ་དུ་འཛིག་
གོ། །རོ་བོ་ནི་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །བསྐྱབས་པ་དང་མ་བསྐྱབས་པའི་དོན་
གང་ཞེ་ན། བསྐྱབས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་རྟོག་རྟོག་པོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཡིད་
འདི་ཡང་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་རྟོག་རྟོག་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བསྐྱབས་པ་
ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་མ་བྱས་པ་དབང་པོ་ལྟ་དང་དད་པ་སོགས་བརྒྱ་

གཅིག་ལྟ་བུའོ། འདྲི་ལ་འགའ་ཞིག་ཉོན་ཡིད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་མེད་པ་
 དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་མཉམ་གཞག་ལ་བསྐྱབས་མི་བསྐྱབས་ཏུ་འདོད་
 པ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐར་པ་
 ལ་བསྐྱབས་མི་བསྐྱབས་ཏུ་འདོད་པ་ནི། སྐྱབ་པ་དང་མ་སྐྱབ་པའི་རང་གི་རོ་བོ་མ་ཤེས་
 ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པས་ན་བསམ་སྟོན་ཆུང་བར་
 འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆོས་རང་ཉིད་བསྐྱབས་པའམ་མ་བསྐྱབས་པ་
 དཔྱད་པ་ཡིན་ཀྱི་དེས་གཞན་ལ་བསྐྱབས་མི་བསྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་གཡིང་བའི་ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་
 གཞག་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྤྱིད་འཕེན་ངེས་ཀྱི་
 ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐར་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོད་
 རྣམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་སྤྱིད་པ་འཕེན་ངེས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབས་པར་ཐལ་ལོ། འདི་
 དག་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཡིན་པས་བསྐྱབས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བཤེད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། སྐྱབ་པ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པའམ། དེས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ལུས་དག་གི་མི་དགེ་བ་ལ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དགེ་བ་དང་ཆོའི་ཀུན་ཉོན་མ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་སྤྱད་དུ་འང་། ཀུན་ལས་བདུས་སུ། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱབས་ལ་ལུང་
 དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་དུ་
 འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའི་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཆོགས་དང་། མཐར་འཇིན་
 པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་མཆོངས་པར་ལྡན་པའོ། ཞེས་
 དང་། དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པའོ། ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་བརྩས་པར་ཡང་། ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། སྐྱབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་རྟག་དུ་མཆོངས་
 པར་ལྡན་ནོ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་

བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དེ། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་
ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོ། །བསྐྱབས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞིན། ཉོན་ཡིད་
འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དགེ་བ་མིན་ལ། དགེ་བའི་སེམས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
དུས་གཅིག་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་དགེ་བའམ་
མི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་གྱུར་སོ་སྟེ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འདི་འཕགས་ལམ་མ་
སྟེས་བར་དུ་རྟག་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་ནི་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། འདོད་ཆགས། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། བདག་
ལྟ་བཞི་སྟེ་དགུ་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དོན་གསང་དུ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་། སྤར་
བསྟན་པའི་ཀུན་དུ་འགོ་བ་ལྟ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ནི་དགུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་རྩ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་པ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལ་
དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །རྣམ་སེམས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྐྱབས་ལ་ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པའི། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་དུ་འགོགས། །བདག་དུ་ལྟ་དང་བདག་དུ་
མོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་དུ་ཆགས་པ་སྟེ། །གང་དུ་སྟེས་པ་དེའི་འོག་གཞན། །རིག་སོགས་
ཀྱང་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་གང་ཞིན། ཚོར་བ་ནི་བྱང་
སྟོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་བདེ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་བདེ་
མངོན་གྱུར་དུ་རྟག་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་སྟེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་
དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་བའི་སར་འགྱུར་བ་དང་། མནར་
མེད་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བདེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟག་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། འདིའི་འཁོར་ལ་ཁམས་གསུམ་གར་མང་ཉུང་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་འཇུག་ཞེས་གི་དུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་
ཡང་མི་འབྱུང་བ་རིགས་པ་དེས་དཔག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བའི་རྣམ་པ་
ནི་ཚོར་བའི་དགའ་རྣམ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྩ་པ་ལས།

ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་རིག་སྒྲུབ་ལུ་པོ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རུ་འང་བཤད་ཅིང་ཚོར་བ་ལ་
 གྱེ་བྲག་རུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཉིད་ཡིན་ཡང་སེམས་པའི་ཚོར་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོག་ཞན། ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་སྐབས་སུ་འབབ་པ་དག་ཁོ་ན་བསྐྱིས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། འོན་ཏེ་ཚོར་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ནི་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འོ་
 བ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་
 པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་འདིའི་འཁོར་དགུར་ངེས། ངོ་
 སྟོན་པ་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞིར་། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་ལ་བཏགས་པའི་བག་
 མེད། འདོད་ཆགས་ལ་བཏགས་པའི་ཚོད་པ། གཏི་མུག་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་མ་དད་
 པ། ལེ་ལོ། མུགས་པ་སྟེ་རྒྱག་འབྱུང་བས་ན་འཁོར་བཅོ་ལྷར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། དེ་དག་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་དགུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྒྱག་པོ་དེ་དག་གདགས་གཞི་
 ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་དེའི་རྣམ་ཡིན་པས་ན་དེ་བཞི་ལས་གྲུད་ན་མེད་དོ། རྣམ་དགུ་པོ་
 འདི་ལས་སེམས་བྱུང་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱས་པར་དོན་གསང་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བསྐྱས་
 ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པ་དང་། དཀའ་བའི་
 གནས་མ་ཡིན་པས་མ་བྲིས་སོ། ལྷ་པ་ས་དབྱུང་པ་ནི། ཅི་ཉོན་ཡིད་འདི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་རྟེན་དེ་གང་རུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སོ་
 སྟེ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བ་ན་ཉོན་ཡིད་མི་སྟོག་པས་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་མདོན་གྱུར་རུ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞི་
 ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བདག་རུ་སྟེད་པས་ངེས་སུ་བཅད་པས་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་རྣམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་རུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འོག་ཞན། ཞེས་འབྱུང་བ་
 དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ཇི་
 ལྟ་ན་སྟོགས་དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། འདོད་
 པའི་སོ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་ཞེས་པ་ནི། གཙོ་བོ་འབྲིག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་

བྲལ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པས་ཡིད་མི་བདེའི་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། འདྲོད་
ཡོན་ལཱ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པས་རྒྱུད་གདུང་བར་བྱེད་པ་མེད་པས་ན། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་
ཀྱི་ཆགས་སྤང་འགའ་ཞིག་ཙམ་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འདི་ནི་བདག་ལྟ་ལྟོན་སྤྱོད་དང་
མཚུངས་ལྟོན་ཡིན་པས་འདི་གཉེན་པོའི་མཐུས་ལྡོག་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་ཡིད་འདི་འཇུག་ལྡོག་གི་རུས་གང་ཞེ་ན། འགོག་པ་མཉམ་གཞག་གནས་
སྐབས་རུས། །དབང་ཐོབ་དག་བཅོམ་མཐར་ཐུག་གོ། །འདི་ལ་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་
བའི་ལྡོག་རུས་དང་། མཐར་ཐུག་གཏན་ལྡོག་པའི་རུས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་
དང་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་རུས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་དང་། འཕགས་པ་
ནམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྲུང་ཅུ་
པ་ལས། དག་བཅོམ་མེད། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ན་མེད། །འཇིག་རྟེན་འདས་
པའི་ལམ་ན་འང་མེད། །འདི་ནི་གྱུར་པ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ་
ཡང་། ཡིད་གང་ཞེ་ན་གང་རུས་རྟག་རྒྱ་རྒྱུ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་ནམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་པ་
ཆགས་པ་དང་། རའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ལམ་མངོན་རྒྱ་གྱུར་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། མི་སྟོབ་
པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལྷུང་རྒྱ་མ་བཟུན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
འགོ་བ་དང་། གང་ཡང་ནམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་ནམས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ནམ་པར་
ཤེས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཡིད་ནི་གཉིས་ཏེ། རར་སེམས་པའི་
ཡིད་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་ལ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཡིད་
དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡིད་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ནམ་ཤེས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱག་ལས་གུད་ན་གཞག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་

དང་པོས་ནི་ཚྲིགས་དྲུག་མཚན་མ་ལ་འཆིང་བའི་གནས་བྱས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཚྲིགས་དྲུག་གི་དེ་མ་ཐག་ཆེན་བྱས་
 བ་རང་འགགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 ཏུ། དེ་ལ་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆེན་བྱེད་པས་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་
 དང་། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་འཛིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བ་
 དང་། རའོ་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ཅན་ཏུ་
 བཟུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སོ། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་གང་གནས་གཅིག་པོས་ནི་བསྐྱེད་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་
 བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །དེ་མ་ཐག་པ་དང་ངར་
 སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་དབང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་
 བཅུ་གཞག་ན་ཉོན་ཡིད་མེད་ན། དེ་དག་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་
 ཀྱི་བདག་ཆེན་ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དག་བཅོམ་པས་
 བཅུ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་ཏུ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་ལྷུང་
 པས། བཅུ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་ཡིད་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་འཛིག་བྱེད་པའི། གང་ཟག་འཛིན་པ་ལོག་ལྷུང་ཀྱང་། དེ་ཡི་རིགས་
 ཅམ་ཡོད་ཕྱིར་དང་། ཚོས་འཛིན་སྐྱེད་ཅུས་མ་ལོག་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་མེད་དང་བཅུ་
 པ་ཉིད། ཐོབ་པའི་སྟོན་གཉིས་རིང་ཏུ་སྤངས། འདིའི་ལན་ལ། བཅུ་གཞག་ན་ཡིད་
 ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་དེ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུ་
 གཞག་གི་ཆོ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྩལ་རྒྱ་ཆད་པའི་ལོག་པ་ནི་མེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 ཀུན་གཞི་དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིད་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅུ་གཞག་གི་ཆོ་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ཉེ་ཞིང་། རྒྱུ་ཆེན་ཡང་ཀུན་གཞི་ལས་

འབྲུང་ལ་ཚྲིགས་དྲུག་ལྟར་རིས་གཟུགས་ལ་ལྟོ། །རིས་སྐྱ་མཉམ་ནོ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་
བ་རིགས་མི་མཐུན་མེད་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་ཡང་དོན་གསང་དུ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་སློབ་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡང་ཡིད་
ཀྱང་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ནི། རིས་འགའ་
ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཆོ་ཡིད་དང་ཞེས་འབྲུང་བའོ། །རིས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་
ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་ཆོ་
ཀྱང་པ་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་ཀྱང་ན་ནི། འདི་ཡང་ཡིད་མ་ཡིན་པར་འཁྱུར་བ་འདི་
སྐད་ཏུ་རིས་འགའ་ནི་གཅིག་དང་སྟེ་གང་གི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་
བཤད་པར་འབྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཚྲིགས་ལུལ་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་དེ་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འཆད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། རིགས་ནི་ཡིད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཉེ་བ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འབྲུང་བ་གོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་འཆད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དཔུང་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་སློབ་དཔོན་
གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ཆོའི་ཡིད་དེ་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
ལ། ཡིད་རྒྱུ་ཆད་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གསལ་བཞི་དེའི་ཆོ་ས་བོན་ཅམ་གྱི་རོ་
བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། བདག་མེད་པ་མདོན་སྲུང་རྒྱུ་མཐོང་བའི་ཡིད་ཤེས་
མཉམ་གཞག་གི་ཆོ་ཟག་མེད་ཏུ་འབྱུར་བ་ཀུན་གཞི་ལ་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གནས་
པ་ལས་ཀྱང་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་
ལས་ཀུན་གཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟག་མེད་ཏུ་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས། ཟག་བཅས་
ཀྱི་སེམས་པ་དགེ་བ་ལྟ་བུ་མདོན་ཏུ་ཀྱུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་བཞིའི་ས་བོན་ལས་རྩ་ཉོན་བཞི་
མདོན་ཏུ་ཀྱུར་ནས་ཡིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གསང་

ལས། ཡིད་དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་དེ་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པས་རྒྱན་
 ཀྱན་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟག་པ་མེད་
 པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་གི་རིགས་ལ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་པའི་འཕགས་
 པའི་ལམ་བཞིན་དུ། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྱུང་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་
 ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ན་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་མངོན་གྱུར་ཏུ་མེད་པས་དེས་དྲི་མ་
 ཅན་དུ་བརྟོགས་པའི་ཉོན་ཡིད་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་
 འདོད་པས་ན་བདག་རྒྱུན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ན་ཡིད་
 ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན་མེད་དོ། །གཞན་ཏུ་ན་རི་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་ཤེ་ན། བརྟན་ཡིད་འདི་ལ་
 ཀྱན་གཞི་ལ་ང་བདག་ཏུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། ཐ་སྐྱོད་
 ལྷ་ཆོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟོན་བྱས་ནས་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཤེས་
 སྐྱིབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡིད་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཏུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རི་སྤྱིད་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་
 འཇུག་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ན་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཡན་དང་། དག་བཙམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཙུ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ན་གང་ཟག་ཏུ་
 འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལོག་ །དེ་ལོག་པས་དེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡང་
 མེད་པས་ཉོན་ཡིད་ལོག་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་དེ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མ་
 ལོག་པ་དང་། ཡིད་དེའི་གསལ་རིག་གི་རྣམ་ཙམ་ནི་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་
 ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་ཅིང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་མ་བཙམ་པར་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་སོ་སོར་
 དེས་པ་ཆང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་ནི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིའི་

གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྒྱུར་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་འཁོར་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དག་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་པ་ན་ལྟོག་པ་རིགས་ལ་ཡིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་རྒྱལ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་རྒྱུར་གྱི་དོན་སྟོབས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་ལམ་གྱི་མཐུས་ཟད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་རྒྱ་དོན་གསང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་མེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་ལུས་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ལུགས་ཀྱི་མ་འདི་ལ་ཞིབ་རྒྱུ་དབྱད་པ་འདི་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་རྒྱུས་གཅིག་རྒྱུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྤྱི་འཛིན་པ་འབྱུང་ལ་འདས་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཆོ་ཡིད་དེ་གང་ཟག་རྒྱ་སྟོབ་འདོགས་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དོན་ལ་གསལ་བར་འཇུག་ལ། ཆོས་རྣམས་ལ་སྟོབ་འདོགས་དང་མ་བྱལ་ཞིང་མི་གསལ་བར་འཇུག་སོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་དང་འདོད་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཆོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་རྒྱུ་མཐོང་བས་བདག་མེད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་གཤམས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་སྤྱི་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་མངོན་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བས་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དོན་གསང་ལས། ཅིག་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་གཤམས་སྤྱི་རྒྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཐག་པའི་སྲིད་གྱི་དབྱིབས་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་རྒྱུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱལ་རྒྱུ་རབ་རྒྱུ་རྟོག་པ་བཞིན་རྒྱུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་ཆོས་དང་གང་ཟག་རྒྱུ་རབ་རྒྱུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེས་ན་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྒྱ་སྟོབ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་གསལ་བ་དང་། སྟོབ་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཏི་མུག་དང་ལྟ་བུ་

དང་མཚུངས་པར་ལྟར་པར་འབྱུང་ངོ་། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་
 གྱི་འབྲས་བྱུང་གི་གཞུང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲོད་པའི་འབྲས་བྱུང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དམ་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། ཚས་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་ར་རྒྱལ་དག་དང་ཡང་མཚུངས་པར་ལྟར་ལོ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའམ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་གནས་སྐབས་
 དེ་ན་བདག་མེད་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་སོ། །

འོན་ཀྱངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་ཡིད་ཤེས་གྱི་བདག་ཆེན་རི་ལྷ་བྱ་ཞེན། རྟོག་གསར་ཏུ། མི་
 ལོང་ལྷ་བྱུང་ཡི་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་སྟོན་དམ་མི་སྟོན། སྟོན་ན་སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་རྣམས་
 བག་ཆགས་བསྟོར་ཡུན་རིང་བས་དེ་དག་མཐུ་ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཡུན་ཐུང་བས་
 མཐུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆགས་བསྟོར་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་
 འགྱུར་རོ། མི་སྟོན་ན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་ལ། རྟོ་རྟོ་ལྷ་བྱུང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ཆོ་
 ཟག་མེད་གྱི་ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱས་པས་ན་བག་ཆགས་
 གསར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱན་མཐའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཤེས་
 ཟག་མེད་སྦྱིས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སོན་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་
 འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་ཤེས་གང་གནས་གྱུར་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་དག་
 སུན་ཆུན་ཆུན་དང་ཆུན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན།
 ས་དགུ་པར་ཡང་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་སྤང་རྒྱུ་ཏུ་འཁྱུང་
 ཏུ་ཅམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཅམ་ལ་དམོངས་གྱི་ཡིད་ཤེས་མ་ལུས་པར་གནས་གྱུར་ན་
 སྟོས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་བྱངས་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་
 འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་སྦྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། ཤེས་ན་ས་

བརྒྱད་པ་ནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། འབད་ཚྭ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པོ་སྟམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་འབད་ཚྭ་ཞི་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐ་སྟངས་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་གྱི་འགྲུ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དབང་ཐོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡིད་གྱི་གསལ་རིག་གི་རྣམས་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་ཏུ་མི་བརྟེན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཞེས་མི་བརྟེན་པ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མང་ཏུ་ཡོད་མོད་གྱི་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །དེ་དག་གིས་ཉོན་ཡིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལྟེ་ལེའུ་དང་པོ་ལོ། །

ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས།

གཉིས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཡིད་ལས་ལེན་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཤིན། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཡིད་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་གྱི་ལུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མཛོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་གྱི་དབྱིངས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །ལྷ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །དམ་པ་དག་ལ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །ས་བོན་

ཐམས་ཅད་ཆུ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབས། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་
ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཅིས་དང་། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
ཀྱང་། །སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་རྣམ་
པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅིས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུང་ནི། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། །རིས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཡིད་དང་། །རིས་འགའ་
ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ་། །རིས་འགའ་ནི་འཇུག་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྟན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འཇུག་སྟེ་ཞེས་དང་། །གསེར་འོད་དམ་པ་བམ་པོ་
བརྩུ་པ་ལས། །ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྦྱངས་པས་ནི་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་པའི་སྦྱོབ་
པོ་ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་རྒྱན་སྒྲིག་ལང་གཤེགས་སོགས་སུ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་
པ་རྣམས་འདིའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ། །ཀུན་གཞིའི་རིགས་པ་དང་། །ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་
ལས། །དང་པོ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས། །སྦྱབ་བྱེད་རིགས་པ་
མཐའ་ཡས་པ། །གསུངས་ཀྱང་ལེན་དང་དང་པོ་གསལ། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་
དང་། །སྟོན་པ་འཇུག་འཆི་འཕོ་མི་རུང་བ། །བརྒྱད་དུ་འདུས་ཕྱིར་འདི་བཤད་བྱ། །ཐེག་
བསྟུས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། །ལས་ཀྱི་དང་། །སྦྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་རུང་
བ་གསུམ་དང་། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་མི་རུང་བ་
གཉིས་ཏེ་ལྷ་དང་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །ཡུང་པོ་སྤེལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་
རིགས་པ་བཞི་དང་། །སའི་སྟོང་འགྲེལ་དུ་ཡུང་གི་སྦྱབ་བྱེད་བརྩུ་བརྟན་དང་། །རིགས་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ། །ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་འགའ་ཞིག་
དང་། །ཀུན་ལས་བརྟན་བཞེད་ནས་བསྦྱབ་པ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྟུ་བར། །ལེན་དང་
དང་པོ་གསལ་བ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །སེམས་མེད་སྟོན་པར་

འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
ཀྱི་འགྲེལ་བར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་
པར་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་
དང་། །གཞོད་མ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། །གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། །ས་
བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། །ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། །ལུས་ཀྱི་ཚུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། །སེམས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་ཏུ་ཕལ་ཆེར་འདུས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་བརྒྱད་
བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་རི་ལྟར་མི་རུང་
ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་ན་ཚོགས་དྲུག་གིས་ལུས་
ལེན་དགོས་ལ་དེ་ནི་རྒྱ་ལུས་ལུས་ལེན་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། །འདི་ལྟར། ཀུན་གཞི་ནི་ཆོ་
སྲ་མའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་མཐུས་འཇུག་པས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་
ན་ཡང་ཡོད་པས་ལུས་ལེན་པར་རུང་ཡང་། ཚོགས་དྲུག་ནི་མདོ་ལས་ནང་གི་དབང་པོ་
དང་ཕྱིའི་ལུལ་དང་ལྟ་འདོད་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དང་ལུས་ཀྱབ་ཟེན་ཆོ་འདིའི་ད་ལྟ་བའི་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཇུག་ཤེས་ཐོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། །ཡིད་ཤེས་ཉིང་མཆོམས་
སྦྱར་བ་ན་ཡང་ཡོད་པས་ཚོགས་དྲུག་ལུས་ལེན་པར་སྦྱ་བར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། །རྣམ་སྤྲིན་
མཆོན་ཉིད་པ་དང་། །ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་སྦྱེ་གནས་ཀྱི་དང་པོར་
མཆོམས་སྦྱར་བ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ལས།
དེ་དག་དགེ་མི་དགེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། །གལ་ཏེ་དེ་དྲུག་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་
ཀྱང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
ཀྱང་སྦྱ་མི་རུས་ཏེ། །ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆར་ཡུར་པ་ནི་ཆོ་རི་སྲིད་ཀྱི་བར་ཏུ་རྒྱུན་
མི་འཆད་ཏུ་འཇུག་ན་ཚོགས་དྲུག་ནི་རི་སྲིད་ཏུ་བར་མ་ཆད་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཡང་ཚྲིགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་ན་ལུས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱལ་ན་གང་
 མ་བྱལ་པ་དེ་ཤེས་པས་མ་བློན་པས་རྩ་ལྷུང་འབྱུར་བས། ཚྲིགས་དྲུག་གནས་སོ་སོར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་གནས་གང་རུ་རྣམས་ཤེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་བློན་པར་འབྱུར་གྱི་ལུས་ལྷག་མ་མ་བློན་
 པས་དེ་ལྷུང་འབྱུར་ཏེ། འབྱུག་ཤེས་ལ་རུས་གཅིག་རུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པར་སྦྱོབ་པའི་
 ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུས་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་ལ་བྱལ་པས་
 གནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བློན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་རང་ཉིད་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་བློན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་ན་ཆོ་གཅིག་ལ་ལུས་ལན་མང་པོ་ལེན་པའི་
 སྦྱོན་རུ་ཡང་འབྱུར་ཏེ། དེ་དག་ངེས་འབྱུང་ངེས་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་ཀུན་གཞི་
 མེད་ན་ཚྲིགས་དྲུག་གིས་ལུས་ལེན་པར་འདོད་དགོས་ལ་དེ་དག་རྒྱ་ལྷན་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལུས་ལེན་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཁས་སྲུང་བར་
 བྱའོ། །དེ་སྐད་རུ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་རྣམས་པ་ལྷན་
 སྟེ། འདི་ལྷུང་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནི་སྦོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །མིག་
 ལ་སོགས་པ་འབྱུག་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྷུང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་རུ་
 དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འབྱུང་
 བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་པོའོ། །ཡང་
 རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཚྲིགས་དྲུག་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་
 ཚིགས་གཉིས་པའོ། །ཡང་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཚྲིགས་དྲུག་པོ་དག་ལ་ལུང་རུ་མ་བརྟན་པ་
 རྣམས་པར་སྦྱོན་པས་བརྟུས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམས་པ་མི་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་
 ཚིགས་གསུམ་པའོ། །ཡང་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཚྲིགས་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི། གནས་སོ་སོར་ངེས་
 པ་སྟེ། གནས་གང་དང་གང་ལས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ནི་
 དེས་བློན་པར་འབྱུར་གྱི་ལྷག་མ་ནི་མ་བློན་པར་འབྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་། །བློན་པར་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་བཞི་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་
 ལུས་འཛིན་པའི་ཉེས་པར་འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྷུང་མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ངེས་འགའ་ནི་

འབྲུང་རེས་འགའ་ནི་མི་འབྲུང་ངོ་། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་གཏན་ཆོགས་
ལྷ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུན་ཡོད་
དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱུན་དུ་འཇུག་
ལ་འཇུག་ཤེས་ཀྱང་རེས་འགའ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཉེས་
པར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་པོ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་
མི་འབྲུང་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དུག་ལ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བར་དུ་འདོད་པ་སྟེ་ཡུལ་དུག་སོ་སོ་ལ་ཡིད་བྱེད་རིས་སྤྲུལ་མ་ཆད་པར་དུག་ཀ་ལ་ཉེ་
རིང་མེད་པ་ན་ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་བྱེད་བྲག་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་ཤེས་
དེ་དག་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་
འདོད་ཉན་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་དུག་ཀ་ལ་ཡིད་བྱེད་
དུག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རིས་སྤྲུལ་མ་ཆད་པར་ཉེ་རིང་
མེད་པ་གང་ཡང་འབྲུང་དུང་གཅིག་ལ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིས་སྤྲུལ་མ་ཆད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་
སྟེ། ཡུལ་དབང་ཡང་ཉེ་བའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་དུག་ལས་འདི་དང་པོར་སྟོའོ་ཞེས་མི་ངེས་ཀྱང་
གང་དུང་གཅིག་སྟེས་པ་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྟེ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་
གཅིག་གིས་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བའི་སྐབས་འབྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཞུགས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་འདོད་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་ངེས་པར་རྒྱུར་དགོས་ན་
རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་པས་ཁྱོད་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱེན་བཞི་འཆོགས་ན་
འབྲས་དུ་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྲུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོགས་དུག་
ཀའི་རྒྱའི་རྒྱེན་དང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་
ཀྱང་རང་གི་སྤྱོད་པའི་དུ་འགགས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་
ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅིའི་

མྱེར་གཞོན་མའི་འཇུག་པ་མི་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། དེའི་མྱེར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་ཉེས་པར་འདུ་
 ཤེས་སུ་བྱེད་གྱི་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 མྱེར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་འདོད་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
 ཏུ་འདོད་པ་ལ། ཐོག་མར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འབྱུང་དུ་མི་རུང་སྟེ།
 འདི་ལྟར་དེ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་
 མྱེར་རོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་འཇུག་སོ། །དེ་རི་ལྟ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་
 བའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་རྩ་བ་གསལ་བ་ཞིག་ནི་དམིགས་
 ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤར་སྟེང་བྲེལ་པའི་འདས་པའི་ཡུལ་དུ་ན་པའི་ཡིད་གྱི་རྩ་བ་ནི་མི་གསལ་
 བའི་མྱེར་ད་ལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྩ་བ་ཉིད་གསལ་བར་འདོད་དགོས་པས་ཤེས་
 པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་ཡིད་གྱི་རྩ་བ་གསལ་བར་ཡང་རུང་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ན་རྗེས་སུ་རྟོག་པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་དག་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་མི་རུང་དོ། །གལ་ཏེ་
 དབང་ཤེས་དང་རྟུས་མི་མཉམ་པར་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ནི་གསལ་ལ། འདས་པ་ལྟ་
 ཏུ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་ཡིད་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་
 ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་སྤང་ལ་འདས་པ་མེད་ཅིང་རྟུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་
 གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པའི་མྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཅིའི་མྱེར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གང་
 གི་ཆོ་འདས་པའི་ཡུལ་སྟེང་བ་རྗེས་སུ་དུན་པ་དེའི་ཆོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུང་བ་ནི་
 གསལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་རྩ་བའི་ཡིད་ནི་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་

དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བར་ཡང་རུང་
ངོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་བག་ཆགས་སོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོགས་རྒྱག་པོ་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་
ཏེ། ས་བོན་བསྟོན་པ་ལ་སྟོན་བྱེད་དང་བསྟོན་གཞི་སྟེ། འགག་རུས་གཅིག་རུ་བྱེད་དགོས་ན་
དེ་དག་དགེ་བའི་འོག་རུ་མི་དགེ་བ་དང་། བསྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་འཇིག་རྟེན་པའི་
སེམས་ཀྱི་འོག་རུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་ཚོགས་རྒྱག་རྒྱུ་ཆད་པའི་རུས་སུ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཆད་པར་
འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་། ཅིའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྒྱག་པོ་དག་པན་ཚུན་ས་བོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་
དགེ་བའི་འོག་རུ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་ལ། མི་དགེ་བའི་འོག་རུ་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་
འོག་རུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་ངན་པའི་འོག་རུ་ཁམས་བར་མ་དང་། ཁམས་
བར་མའི་འོག་རུ་ཁམས་བཟང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཁམས་བཟང་པོའི་འོག་རུ་ཁམས་
ངན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་རུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
འོག་རུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འོག་རུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འོག་རུ་འཇིག་རྟེན་པ་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་ས་
བོན་ཉིད་རུ་མི་རུང་ངོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་རུ་ལོན་པ་ཡང་ཡུན་རིང་ཞིག་
ནས་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ཐོག་བསྟུན་གྱི་རིགས་པ་ལྔ་
བཤད་དོ། །

རིགས་པ་ལྔ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ན། རྟོན་ལམ་འཕྲང་ལྟ་བུའི་
རྣམ་རིག་དང་། གནས་རྒྱུད་པ་འདེགས་འཛོག་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་ །ངོ་སྟོན་པའི་རྣམ་
རིག་ །ཡུལ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་གི་ས་རྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་རྣམས་རུས་གཅིག་རུ་མི་འབྱུང་བར་

ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་དུག་དམིགས་པས་གསལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རྫོང་གི་རྣམ་རིག་ནི། བརྟན་པ་མྱེད་འཛིག་རྟེན་ཏུ་སྤང་བའོ། །གནས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གཞི་དང་བཅས་པ་གཡོ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་སྤང་བའོ། །འཁོར་སྒྲམ་པའི་རྣམ་རིག་ནི། ཁ་ནང་ཏུ་བལྟས་ཏེ་རྟག་ཏུ་འཁོར་སྒྲམ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྤང་བའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་ཏུ་སྤང་བ་དང་། རར་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་དུག་གང་རུང་ལ་འཛིན་པ་རྣམས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ཏུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པོ་འདི་ལ་ལས་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ལས་སུ་མཛོན་ཏེ། བདག་བདག་གི་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེ་ཀུན་གཞི་མི་འདྲོད་པ་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་ཏུ་སྤང་བ་དོན་དང་སེམས་ཅན་ཏུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་ཀུན་གཞི་ཉིད་དོ། །བདག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་བདག་གི་རྣམ་རིག་ཉོན་ཡིད་དོ། །ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་ནི། གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམས་དུག་པོ་ལ། དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགས་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལས་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་མདོར་བསྟུས་ན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྫོང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། འཁོར་སྒྲམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་སྤང་ཅིག་སྤང་ཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་དམིགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྤང་ཅིག་མ་ནི་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་མི་རུང་དོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་དུག་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡུས་ལ་བྱུང་བར་སྐྱེ་བའི་ཚུང་བ་དེ་མི་སྲིད་པར་འབྱུར་ཏེ། ཚུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུས་ལ་སྐྱེ་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པས་རྒྱུའི་རྟེན་ས་པོན་མེད་པའི་རྫོན་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟས་ཀྱི་མྱོང་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་ནམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སམ། ཟླུ་སྤྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་གམ། སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བརྒྱན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་མེད་ན་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལྟས་པོར་བར་ཐལ། ཚོགས་བྱས་འགགས་ཤིང་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་དང་ཤི་བའི་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟས་ལས་མ་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་བཅས་པས། རྣམ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ། དེ་ཡོད་ན་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པས་འདུ་ཤེས་ཆོར་འགོག་གི་སྟོམས་འཇུག་ཅས་པ་མི་འཐད་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་ཡང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀུན་འགོ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཆོར་འགོག་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཚོགས་བྱས་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་རྒྱ་བ་རགས་པས་མེད་དགོས་ཤིང་། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་འདུ་ནི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་འགོག་སྟོམས་དང་མི་འགལ་བས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལྟས་ལས་འདའ་བར་འཇུར་བའི་རིགས་ན་མ་འདས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་འཆི་བའི་རྒྱས་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་རོ། །རྫི་སྐད་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་བརྒྱན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་ན་འཆི་འཕོ་བ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་

གྲིས་ལྟས་འདྲར་བས་འཆི་བར་ནི་འདྲོད་ན་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཡིད་ཤེས་གྲིས་འདྲར་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྟས་ཀྱི་དྲོད་རིམ་གྲིས་སྤྱད་པ་མི་རུང་སྟེ། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཚུན་
 ཆད་ཏུ་ཡིད་ཤེས་མི་འབྱུང་བ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་སྟོག་འགག་ཚུན་
 ཆད་ཆུན་མི་ཆད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱེ་བཤད་ཏུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 ཁོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་
 བརྟན་པར་གནས་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཀྱི་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ནས་ལྟས་ཀྱི་སྟོགས་
 གང་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་གནས་པར་མི་རུང་བར་གྱུར་པའི་ལྟས་ཀྱི་སྟོགས་དེ་ནས་ཀུན་གཞི་དེ་
 བསྐྱས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །རིམ་པ་འདིས་དབང་པོ་མ་ལྟས་པ་ཐོར་བས་ལྟས་རིམ་དྲོད་ཡལ་བར་འགྱུར་བས་འཆི་
 འཕོ་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ལྟས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་གནས་ཤིང་ལྟས་ཀྱི་སྟོགས་སྟོགས་
 གས་སྤྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འཆི་བ་དྲོད་ཆོར་རིམ་གྲིས་བསྐྱས་པས་
 ལྟས་འཕོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྲིས་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་
 བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་སྟོ་ལའི་ཤེས་པས་
 ནི་ལྟས་འཕོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེ་དག་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པས་ན་ལྟས་ཀྱི་ཆ་
 གང་ན་དེ་དག་མེད་པ་དེར་དྲོད་ཆོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཤི་
 བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཤེས་ནི་ལྟས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ལྟས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱབ་པར་ཀུན་གཞི་ལྟར་ཡང་མི་གནས་ལ་དེ་ཡོད་ཅམ་གྲིས་ལྟས་མི་འཕོར་ན་སྟོག་ཐ་མ་
 ཆད་ཚུན་ཆད་ཏུ་དྲོད་ཆོར་མི་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་གོང་ཏུ་ཡང་དྲོད་ཆོར་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དྲོད་ཆོར་བསྐྱས་ཏེ་ལྟས་འཕོར་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟས་འདྲར་བྱེད་ཀུན་
 གཞི་ཁས་ལྷང་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་
 འཕོ་བ་ཡང་མི་རུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཆི་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟས་ཀྱི་སྟོད་དམ་སྤྱད་ཏུ་
 དྲོད་ཡལ་བར་བྱེད་ཅིང་འདྲར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟས་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་

ལུས་དྲོད་ཡལ་བ་དང་། ལུས་ཚེར་བ་མེད་པར་ཡང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིགས་པ་དང་པོ་དང་། བཞི་པ་དང་། རྩལ་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། བརྟན་པ་སྟེ་ལྷ་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་ནས་ཡོད་པར་སྦྱབ་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་ཚད་སྟོང་དུ་གནས་སོ། །

ཅི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས་གཞན་པ་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལས་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་། ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །འཁོར་བ་རི་སྲིད་ལུང་པོ་དང་། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དག་གིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་། །ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བསྟན་ལ་དེར་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ཡང་འདི་རྣམ་གངས་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞིའི་མདོ་ལས། སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་ཀུན་དུ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལ་དགའ་བ། ཀུན་གཞི་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ། ཀུན་གཞི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དག་ལ་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་ན་ཉན་འདོད་ལ་རྩ་བ་གཏོད་དེ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པར་སེམས་ཉེ་བར་འཛིག་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྦྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་རྩ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་རྩོམ་ཅི་སྟེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་གངས་འདིས་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྟེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རྩ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་སྟོན་སྟེ་བའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་རི་སྲིད་པའི་ལུང་པོ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་གངས་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། །ལ་ལར་རེས་འགའ་གཟུགས་དང་སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་སྤང་ཡང་

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་
 དང་། ཤེས་པ་དང་ནི་གཏོང་བ་དང་། གསོ་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། བརྟན་པ་
 འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་གང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ལེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 དང་། ཅ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། སྲིད་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཀུན་གཞི་
 བསྟན་ན། ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པར། བསྟན་འདི་འདི་ལྟར་གཞན་ན་མ་མཐོང་ལ། འདི་
 དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུ་མཐོང་བས། གནས་བརྟན་བསྟན་པར་བྱང་ཞུགས་གང་ཡིན་
 པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན།
 ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་
 གཞན་གྱིས་བསྟན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས། ཤེས་
 བྱའི་གནས་ཞེས་སོགས་སྟབས་དང་པོར་རྟོགས་པར་བསྟན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་
 བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་དེ་ལྟར་མི་རྟོན་ཞེ་ན། ཐེག་
 ཆེན་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྟོན་དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་ལ་བསྟན་ན་ཉེས་
 པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་མི་དགོས་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྟོན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སྟབས་
 སྟབས་པོ་བརྟོག་བྱར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་
 སྟབས་པོ་ཤེས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་ཀྱང་
 ཉོན་སྤྲོ་སྦྱངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལུས་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཀུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བཙམ་པ་
 ལམ་རྒྱུད་པ་བཞིན་ནོ། བསྟན་ན་ཉེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀུན་གྱི་ས་བོན་
 གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་རྟོན་བརྟུང་ཀུན་གྱི་རྒྱ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཏུ་རྒྱུ་མི་ཆད་ཏུ་འཇུག་པ།
 བཅིང་པ་དང་གྲོལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞིའོ་ཞེས་བསྟན་ན་ཉན་ཐོས་

ཀྱི་རིགས་ཅན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བདག་གོ་སྒྲུ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་ན་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ཟེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ཕྱ་
མོ་ལ་མ་སྦྱངས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་དེ་སྤར་
ལྟར་བསྟན་ཀྱང་མི་རྟག་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་ཙམ་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་མི་
སྦྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། ཟེག་ཆེན་བསྟན་པར། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟེག་པར་
སེམས་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རམ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་
བར་མ་བསྟན་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཕྱ་མོ་བསྟན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ལ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་དེ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་
ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ནོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟེག་པར་བསྟན་པའི་སྦྱི་རྒྱ་ཀུན་གཞི་ལ་ཞེས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
གྱུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲེལ་ཞེན། དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་ཀུན་གཞི་ལ། །དབྱིག་བཤེས་མིའུ་ཐུང་དབྱངས་སྒྲོག་གསུམ། །རིམ་བཞིན་ཐུང་པོ་
ཆོར་བ་དང་། །འཛིག་ལྟ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཞེས་འདོད། །དེ་ལ་བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་
ནི། མདོ་ཡི་དགོངས་པ་ཉར་ལེན་གྱི་ཐུང་པོ་ལྟ་བུ་དགོངས་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱི་རྒྱ་རྣམས་དགའ་
བར་འགྱུར་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཅུན་པ་མིའུ་ཐུང་དང་
བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་གཉིས་ཀྱང་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་འཛིག་ལྟ་དགོངས་གཞིའོ། །ཞེས་
འདོད་དོ། ཟེག་ཆེན་བསྟན་པར། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱི་རྒྱ་
གཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་སྒྲུ་ཆེར་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཐུང་པོ་
ལྟ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་སོ། །གཞན་དག་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་

ལྷ་བ་ཀུན་གཞིའོ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚོངས་ནས་
ལུང་དང་རྟོགས་པས་དེ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཅི་མདོ་དེའི་དོན་གྲུབ་མཐའ་
སྒྲུབ་དེ་དག་གིས་བགལ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་རུང་ངམ་ཞེན། ཐེག་པ་འོག་མའི་
ལུགས་ལ་ནི། རྒྱལ་དེ་མི་རུང་མེད་མོད་གྱི། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལུང་དེའི་དོན། ཀུན་
གཞིར་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། ཤང་ཕྱིར་དབྱིག་བཤེས་སོགས་གྲིས་ནི། བགལ་བ་སྦྱོར་
དང་ལྷན་ཕྱིར་རོ། ཐེག་པ་འོག་མ་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་གཞི་བསྐྱར་པའི་སྦྱོར་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
ལ་ཚོངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་དོན་གཞན་ཏུ་འཆད་པ་མི་རུང་བ་མེད་པ་སྟེ་མཚང་ཆུང་
མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་མ་ཚོངས་པ་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་གྲིས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཆེས་བཟང་སྟེ། བཅུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ནི་
སྦྱོར་དང་ལྷན་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུན་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་སྦྱོར་དང་ཇི་ལྟར་ལྷན་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ། ཉན་ཐོས་
གྱི་ཐེག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱལ་ཏུ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མི་
རུང་བ་མེད་མོད་གྱི། དེ་ལ་མ་ཚོངས་པ་རྣམས་གྲིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཆེས་བཟང་
རོ། །ཇི་ལྟར་ཆེས་བཟང་ཞེན། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་
རྒྱག་བསལ་བའི་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤིན་
ཏུ་འདོད་པ་མེད་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་དེ་དང་འབྲལ་
བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ལ་མེད་དེ། དེ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་
པ་ཡིན་པས་དེར་ཡང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཡང་ཆོས་འདི་
པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་དེ་དག་
སྦྱོར་བ་མི་རིགས་སོ། །མདོའི་དོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་སྦྱོར་མེད་པ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེན། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནང་གི་བདག་གི་དངོས་པོར་ཁས་

སྤངས་པ་ནི། ཤིན་རུ་སྤྱག་བསམ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་པ་སྤྱག་བསམ་གྱི་སྤང་པོ་རྣམ་
 པར་ཞིག་པར་འདྲོད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་རུ་ཆགས་པས་བཅིངས་
 པ་རྣམས། དེ་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདྲོད་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་འཕྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ཡན་ཆད་གོང་མར་སྦྱེས་པ་རྣམས་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་དང་མི་
 མཐུན་རུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཆོས་འདི་པ་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་
 བདག་རུ་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་རུ་ཟིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་དངོས་
 པོར་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཉིད་རུ་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་
 གིས་འདི་བསྟན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་དོན། སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་བདག་རུ་མངོན་
 པར་འདྲོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ན་བར་འགོ་རྣམས་
 དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཆོས་འདི་བ་བདག་
 མེད་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་རུ་མངོན་པར་འདྲོད་པའི་རྣམ་པས་ཀུན་གཞི་ལ་
 སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ། རུ་བསམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉོན་ཡིད་གནས་ཀྱང་ནས་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་འདི་ཡིས་བཞེད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཀུན་གཞི་སྦྱབ་བྱེད་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

ཉོན་ཡིད་ཐུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་གྱི་རིགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །མ་འདྲེས་
 པ་ཡི་མ་རིག་དང་། །ལྟ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་
 དང་། །ངེས་ཚིག་མེད་པའི་སྟོན་རུ་འཕྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྦྱེས་པའི་རྒྱན། །ངར་
 འཛིན་མེད་པའི་སྟོན་རུ་འཕྱུར། །ངར་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་རུ་མི་འཐད་
 ཕྱིར། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་གནོད་པ་རྒྱག་འབབ་པའི་ཕྱིར་

ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་རྒྱུ་། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ངེ་
 ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐེག་བསྐྱེད་སྤྱུ་ ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡི། སེམས་ཀྱི་གཤམ་སྤྱུ་
 ཉག་གྱུར་དང་། རྒྱས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉུ་འབྱུང་བ་དེ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་འདོད། ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་མཛོན་སྤྱུ་ཉུ་མཛོན་བ་ལ་ཉག་ཉུ་
 གཤམ་བྱེད་པ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྒྱུས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཉུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་རྒྱས་ཤེས་གཅིག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་དགོས་ཤིང་འདི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྲིད་འཕགས་ལམ་མ་
 རྒྱས་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་དང་ཚོགས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཅུན་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ན་
 རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་རྟེན་ཉོན་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་མ་
 འདྲེས་པ་ལ་འཆད་ལ། དོན་གསང་མཁན་པོས། འདིའི་མཐུས་ཉོན་མོངས་གཞན་འདྲེན་
 རུས་ཤིང་གཞན་གྱིས་འདི་འདྲེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་འཇམ། མ་བསྟོས་པའི་རང་
 དབང་ཅན་ལ་བཤད་དེ། བཤད་སྒྱུར་དུ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དེ་ལས་གཞན་པ་འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་
 པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནམ། མི་མཐུན་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 གཞན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་
 གྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། དོན་གསང་དུ། མ་འདྲེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་གྱི་ཙམ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྩ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་

བྱུང་བའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་རྣམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་ནི་མ་འདྲེས་
 པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་སོ་ཞེས། འདི་མཚུངས་ལྡན་
 མ་འདྲེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཙྰ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཇོག་ན་ཁྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་མ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། ཙྰ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ཐམས་ཅད་
 དང་མི་ལྡན་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མ་འདྲེས་པ་ནི་
 རྣམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ན། ཙྰ་ཉོན་གཞན་
 དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་མེད་
 གྱུང་རྣམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཙྰ་མ་ལས་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་། འོག་ཏུ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དེ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་
 དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསང་མཁན་པོ་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མཐུ་མ་འདྲེས་པ་
 ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མ་ཉ་མ་ཉི་གཉིས་པ་འཐད་པར་བཞེད་
 ཀྱང་རང་ལྷགས་ལ་རྟེན་མ་འདྲེས་པ་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། ཅི་ཙྰ་ནས་སྒྲོངས་པའི་མཐུས་
 ཆགས་སོགས་གཞན་རྣམས་འབྱུག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མ་རིག་པ་འབྱུག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་དྲང་ཞེས་
 བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ལྟ་པོ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཞེན། ཐེག་
 བསྐྱས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡོད་པར་ཅི་མངོན་ཞེན། དེ་མེད་དུ་ཟིན་ན་མ་
 རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་སྒྲོན་དུ་
 ཡང་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་ཚྭ་གས་དག་གི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་
 ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། དོན་གསང་གི་ལྷགས་ནི་ཡིད་ཤེས་ནི་

རྟེན་འདས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་བཞིན།
 དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་འདས་པའི་རྟེན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་
 རྟེན་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་འཇུག་ཤེས་སུ་བྱང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཤད་སྦྱར་གྱི་ལུགས་ནི། འདི་ནི་རང་ལུགས་ལ་འདོད་པ་
 མིན་གྱི། གཞན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་གནས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅི་
 ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ནི་དེ་སུན་འབྱིན་པའོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོགས་དུག་ལས་མི་
 འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་པས་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་
 ལྷན་ཅིག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ། སླིང་གི་ཚྭ་གས་སུ་
 ག་གཅིག་ནས་དགྲའི་བར་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡིད་ཤེས་དེ་ངེས་པར་རྟོག་
 པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་རྟོག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དབང་ཤེས་བཞིན། གཞན་ཡང་ཡིད་ཤེས་གྱི་
 ཆོར་བ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཆོར་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཡིད་ནི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དེ་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་མདོ་དང་འགལ་(གསུང་)
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། (མཛོད་)ཐ་མའི་རྟེན་འདས་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དོན་
 གསང་ལྟར་སྦྱབ་དགོས་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་རྟེན་སླིང་གི་གཟུགས་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་བཤད་སྦྱར་ལྟར་ཡང་བྱའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྟོམས་འཇུག་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྦྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་(གསུང་
)ན། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོགས་
 དུག་འགག་པར་ནི་འདྲ་ལ་ཉོན་ཡིད་ཡོད་མེད་གྱི་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་
 ལྟར་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ངར་འཛིན་དང་
 བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡོད་པས་མ་ཞེ་ལ་འགོག་སྟོམས་དེ་དག་དང་བལ་བས་ཞེ་བའི་
 ཕྱིར་(གསུང་)རོ། །གལ་(བཤད་)ཏེ་ས་དང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དད་པས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མི་འགྱུར་

རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་མ་ཞིའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་
སོ་ན་གནས་(ལྷར་)སོ། །འོན་(དོན་)ཏེ་འཕགས་པ་དང་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་
དོ་ཞེན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རར་
འཛིན་སོགས་མ་ཞི་བས་ཡིན་གྱི་ཚོགས་དྲུག་འགག་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་ན་འགོག་སྟོམས་ཀྱང་
སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྤྱང་
མི་སྤྱང་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་གྱི། འགོག་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཅི་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྟེས་པ་རྣམས་རར་
འཛིན་མེད་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྟེས་པའི་དང་བོའི་ཆོ་ཡིད་
ཤེས་རར་འཛིན་དང་བཅས་པར་སྟེ་བས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རར་འཛིན་ཡོད་ཏུ་རྒྱག་
ཀྱང་སྟེས་ནས་ངི་སྲིད་འཆི་བའི་སེམས་མ་སྟེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུན་དེ་རར་འཛིན་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཉོན་ཡིད་ནི་མེད་ལ་ཚོགས་དྲུག་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་(བཤད་)ཏེ་དང་པོ་
སྟེས་པའི་ཆོ་རར་འཛིན་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་རར་འཛིན་མངོན་
གྱུར་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ན་རར་འཛིན་དང་བཅས་པའོ་ཞེན། མི་རུང་སྟེ་
རར་འཛིན་གྱི་ཆེན་ཡིད་ཤེས་མེད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྟོག་གཞིར་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་(ལྷར་)རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་ལ་རར་འཛིན་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་(དོན་)འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་དག་
མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་གཟིགས་ནས་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་དྲུག་ནི་ཙམ་གྱིས་མི་
ཁོམ་པར་མཐོང་ནས་སྤྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འགོག་སྟོམས་བཞིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་
ནི་རར་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཚོགས་དྲུག་ཀྱང་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

གིས་བསྐྱལ་ཆེན་ལྷ་བརྒྱ་ཅན་ཏུ་གནས་དགོས་པས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཐེག་ཆེན་བསྐྱུས་པར། གལ་ཏེ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དེ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་། འཁོ་
སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ན་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྦྱེ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་སྦྱོན་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངེས་ཆོག་མེད་པའི་སྦྱོན་ཏུ་ངེ་
ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ཉག་ཏུ་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་
ཆོག་འདི་ནམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཀུན་གཞི་དང་དབང་ཤེས་ལ་ངར་
སེམས་པ་མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཉག་ཏུ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་སུ། ངེས་པའི་ཆོག་མེད་པའི་སྦྱོན་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་ཡིད་མེད་ན་ངར་འཛིན་པ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན།
ང་རྒྱིན་པ་བྱེད་ང་སྟོག་གཅོད་ང་བྱུས་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་དམིགས་ཤིང་དེ་ཡང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་རུང་གི་མེད་ན་
མི་རུང་སྟེ་དེ་མེད་ན་ངར་འཛིན་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ན་དགེ་
བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་རུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་དེའི་
འཁོར་རུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་དང་ལྡན་
ཅིག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགལ་ལོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་ཐེག་བསྐྱུས་སུ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
དང་ལུང་རུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་ཀུན་ཏུ་
འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཏུ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དེ་
མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གི་དགེ་བ་དང་ལུང་
རུ་མ་བསྟན་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངར་འཛིན་
རུས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་མེད་ན་མེད་ཅིང་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རྟེན་ཉོན་
ཡིད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་ལ། དོན་གསང་དུ། ངར་འཛིན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཆ་ཤ་བས་འབྲལ་ནས་དགེ་
བ་དང་ལུང་རུ་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་རུས་མཉམ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་ཡིད་མི་

འདྲོད་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་རར་འཛིན་འབྱུང་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་
ན་འཛིག་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་
ཡང་རར་འཛིན་དང་བཏོ་སྟམ་པའི་ར་རྒྱལ་ལྟར་སྤྱོད་ནས་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཚུད་པ་གཉིས་བཞོད་
ནས་དང་པོའི་ལན་ལ། རར་འཛིན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་ན་སོ་སྤྱིའི་དགེ་བ་དང་
ལུང་མ་བསྟན་རྒྱུ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཡིན། ཟག་པ་ལ་དམིགས་པས་ཟག་པ་རྒྱས་པའི་ཟག་
བཅས་སུ་མི་འབྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་གཉིས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་འགག་
པ་དང་མ་སྤྱོད་ནས་མེད་པས་མེད་པ་ལ་རྒྱས་པར་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཀྱི་ཟག་
པ་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིའི་དམིགས་པ་མི་འདྲོད་པས་སོ། ཟག་པའི་བདག་
པོ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། ཟག་པའི་ས་པོན་དང་འབྲེལ་བས་ཡིན་
ན་ལམ་བདེན་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ། ཉེས་ན་ཉོན་ཡིད་ཡོད་ན་ཟག་པ་མདོན་གྱུར་དང་ལྟན་
ཅིག་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སུ་རུང་ངོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ལ། འབྲས་བུ་མི་
འདྲོད་པ་འབྱིན་པའི་མི་དགེ་བ་མིན་ཀྱི་དགེ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ཅམ་ལ་བྱའོ། ཞེས་
འཆད་དོ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་
དཀའ་བའི་གནས་སྐྱེས་ཆེན་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྤྱོད་
བྱེད་བཤད་པ་ལྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ། །

རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུ་འདྲོད་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དགུར་འདྲོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚྭ་གས་སྤྱོད་པ་
ནི། བདུན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀྱུན་གཞི་གསུམ་དུ་འཆད་པ་དང་། དགུ་པ་
དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སུ། འདྲོད་པ་ཡང་དག་བདེན་པའི་ལྷགས། འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་དུ་འདྲོད་པ་རྣམས་རྒྱའི་སྤྱོད་དཔོན་ཐེན་
ཚོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་དགོད་དོ། ཉེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་དོན་

ལུ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱི་སྡོད་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་འབྱུང་གི་བདུན་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་མི་སྟོན་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་སྦྱར་ན་བཤད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དྲུག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བྱས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་སྟོད་པོའི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུན་ཅེ་ལ་འབྲུག་པའི་ལུ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལས་གུང་ན་གཞན་གྱི་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གཞུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་གཞུང་གིས་ནི། འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྤེལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆང་བར་འཛོག་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་གར་ཡུལ་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྣམས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་པོ་དེ་ལུ་ཅེས་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་ཡང་དམིགས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ཏེ་དང་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགའི་དོན་འཛོག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགའི་ལུ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མིག་

ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ནི་པལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་ལས་བཤད་
པ་དང་མཐུན་ནོ། །བདུན་པ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་ལ་བདག་དང་
བདག་གིར་འཛིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱི་བ་པ་དང་ལུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ནི་
མེད་དེ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མི་འབྱུང་བོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
འདི་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པའི་དོན་དང་
ལུན་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དབྱུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལུང་
བྱས་པ་ལས། (འདིར་བསྐྱར་བ་ལས་མི་སྤྲང་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་འབྱུར་བ་ལ་ཡོད་པར་གསལ།)དབང་པོ་
དོན་དང་བདག་རྣམ་རིག་སྤྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། །དེ་དང་འབྲུ་བར་རབ་ཏུ་
སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་པ་ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་གཞི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་
ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བརྟན་གྱི་
གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤང་ཏུ་འཆད་དོ། །དགུ་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་
དང་ལུན་པས། དང་པོ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དྲི་མ་
མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་མཐོང་མ་ནས་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དགུ་བསྟན་པའི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས། །གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་
དཔོན་བྱན་(འདི་མཁས་པ་གཅིག་བྱང་འདུག)ཅང་གིས་དེ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ཙེལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལུ་ཆེན་པོ་
ལ་ལོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྦྱང་གི་
བརྟན་བཅོས་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལས། བརྟན་མུང་དེ་བཤད་པ་ལས་ངེས་དུ།
མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དུག་གི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་དུག་གོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པ་བརྟན་དོ། །ཅི་
སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མ་བཞག་གམ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ་ཡང་དག་
པར་ན་སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྟན་དང་བརྟན་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མོད་ཀྱི་
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་གསུམ་བཞོན་ནས་མེན་ཆོག་རང་ཉིད་བྱན་ཙམ་གི་རྗེས་སུ་
འབང་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞོན་པ་ནི་ད་ལྟ་བོད་ཏུ་འགྱུར་
བའི་དབྱུང་མ་སྟེང་པོའི་ནང་ན་ཀུན་གཞི་དེ་ལྟར་བཀག་པ་མི་སྤང་ལ་ལེན་པའི་འདོགས་
ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་འདུག་གོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་མེན་ཆོག་གི་མིང་ལ་འཕང་ཐང་གི་དཀར་
ཆག་ཏུ་རྟོགས་གསལ་ཟེར་བ་འདུག་པས་ན་རིག་པའི་རལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་
དགྱུར་འདོད་མཁན་རྟོགས་གསལ་ཏུ་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ་རྟོགས་གསལ་བྱ་ནག་ཡིན་
ཞིང་། དགྱུར་ཡང་དག་བདེན་པ་འདོད་ལ། དེ་བྱ་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྟོགས་དགྱུར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྟོགས་བརྟན་དག་ལས་ལོགས་པ་
ཡི། །གཙུག་པོ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ན། རྟག་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་
དགྱུར་འདོད་ལ་སྤྱོད་བྱེད་མེད། རྟོགས་བརྟན་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཙུག་པོ་རྣམ་ཤེས་
ཡོད་ན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་མ་
ཡིན་ཞིང་ཡུལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྟོགས་བརྟན་
ཏུ་མི་འདུ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ་གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་ཡིན་ན་
དམིགས་བྱེད་ཏུ་འགལ་ཞིང་སེམས་བྱང་ཡང་མིན་ལ་སེམས་སུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། རྟོགས་
བརྟན་ཏུ་མི་འདུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ལྷང་རིགས་ཡང་དག་མེད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་བརྒྱན་པ་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་དང་
རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
སྤྱ་མཆེད་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ལ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པ་སློ་བརྟན་རང་དང་
ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དགྱར་འདོད་པ་དགག་
པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ། །

རྣམ་ཤེས་ཆོགས་གཅིག་འདོད་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་གཅིག་རྒྱ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྣ་མ་བརྗོད་
པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དབང་དུག་
གི། རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་ཆོ། །སོ་སོའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ། བྲམ་ཟེའི་ཆོམས་
དང་སྦྱེ་མཆེད་ནི། བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་སྤར་གསུངས་དང་
རྣམ་ཤེས་དུག ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། ཤེས་ཀུན་ཡིད་ཤེས་གཅིག་སུ་
ལོ། །འདི་བྱང་སེམས་གཅིག་སྤར་སྦྱ་བའི་འདོད་པར་བཤད་སྤྱར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
བྲམ་ཟེའི་ཆོམས་ལས། རིང་དུ་འགོ་བ་གཅིག་སུ་རྒྱ། གཏུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་
བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གཅིག་སུ་རྒྱ་ཞེས་སེམས་དེ་གཅིག་སྤར་གསུངས་
པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཚུང་ཞིང་ཡིད་ནི་འདི་དག་གི་སྟོན་
པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་
སོ་སོ་ལ་རྒྱ་བ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཁང་པ་སུ་ག་མང་པོ་ཡོད་
པ་དུ་མར་མེ་གཅིག་བཏེག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་ཆེན་བསྐྱས་པར། ཁ་ཅིག་ནི་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་དེ་དང་དེ་ནས་འབྱུང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་མིང་འཐོབ་
སྟེ། སེམས་པ་ལ་ལྟས་དང་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་སྟུམ་སོ། །རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་

འབྱུང་བ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་གཉིས་སུ་སྤང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དོན་ཙམ་ཏུ་སྤང་བ་
 དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཟུགས་ཙན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་ལུས་
 ལ་སྤང་བ་བཞིན་ཏུ་གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འང་རེག་བྱ་ལ་འཛིན་པར་སྤང་བའང་འབྱུང་
 རོ། །འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཞིག་ལུས་མེད་སྟག་གནས་ཤིང་། །རིང་ཏུ་འགྲོ་
 ལ་གཅིག་སུ་རྒྱ། །གཏུལ་བར་དགའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །དེ་ནི་བྲམ་བེ་ངས་བཤད་
 རོ། །ཡང་དབང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡིད་གྱིས་ཚུང་སྟེ་ཡིད་ནི་འདི་
 དག་གི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྟེ་མཆེད་བརྩུག་གཉིས་བསྟན་
 པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ནི་ཡིད་གྱི་སྟེ་མཆེད་དོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་ཙན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྤང་བ་ཡང་འབྱུང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་
 དོན་ནི། ཡིད་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཙན་ལྷ་པོ་རྣམས་ལུས་ལ་གནས་
 པ་སྟེ་དབང་པོ་དེ་དག་ལ་མན་པ་དང་གཞོད་པ་བཞིན་གཟུགས་ཙན་གྱི་ཁམས་ན་ཡིད་
 ཤེས་ལུས་ལ་གནས་པས་དེའི་ཚུང་བ་ལུས་ཀྱི་འང་ཡིན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 རེག་བྱ་ལྷུ་ཡང་སོགས་ལ་འཛིན་པར་ཡང་སྤང་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤང་ཞེས་
 པ་ཡིད་ཤེས་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་ཙམ་ཏུ་སྤང་ཞིང་རིག་ལ་ཞེན་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་ལ་ཆ་
 གཅིག་ནི་དོན་ཏུ་སྤང་བ་ལ་ཞེན་ཞིང་རྟོག་པས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་
 ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འཁྱུངས་གཉིས་པར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་པ་ནི། ལྷང་དོན་གཞན་ཏུ་རུས་ཕྱིར་དང་། །དབང་ཤེས་གྱིས་
 ཀྱང་སྟོག་གྱུར་དང་། །འདས་དང་མ་འོངས་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར། །ཆོགས་གཅིག་འདོད་པ་
 ལུན་སྟུལ་ལོ། །རེ་ཞིག་ལྷང་ལས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་སྟེ་འདི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 ཞེས་པ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ཤིང་དབང་པོ་ལྷའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཡིད་རྒྱ་བ་དང་ཡིད་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

འཛིན་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་དབང་ཤེས་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་
 ལུལ་ལ་མི་འཕྲོ་བར་ནང་དུ་སྤྱང་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རུས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚྲིགས་བྱས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་
 མཆེད་གཞན་དུ་གཞན་དུ་མེད་པས་དེར་བཤད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
 དང་ཡིད་ཤེས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཅིག་
 ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་གྱིར་རྟགས་ལས་དཔོག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་འཛིན་
 པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་དེ་གཅིག་ཀྱང་དོན་ཅམ་དུ་
 སྤང་བ་དང་ཞེན་ཞིང་རྟོག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་མ་བཤོད་དམ་ཞེ་ན། ཆ་གཉིས་ཀྱང་
 ཡིན་ལ་རྣམས་གཅིག་སུ་ཡང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྟ་རྒྱུ་ལས་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། ཚྲིགས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་འདི་ཐེག་བསྐྱས་སུ་དངོས་སུ་མ་བཀག་ཀྱང་ཚྲིགས་
 བརྒྱད་བསྐྱབ་པ་ཉིད་འདི་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། བཤད་སྐྱུར་དུ་འདིའི་འགྲེལ་པར་མ་བཀག་
 མོད་འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྦྱིང་གི་གཞུགས་སུ་འདོད་པ་བཀག་པ་འདིའི་
 ཡང་དགག་པའོ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལས་གངས་མང་བ་དང་ཉུང་བར་སྒྲ་བ་ལ་ལུང་རིགས་
 ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ། དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས། གྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཡིན་
 ཕྱིར། གསང་བའི་གནས་ལ་མི་ཁྱུ་པའི། རམས་པས་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་པར་བྱ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མི་
 སྒྲག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚྲིགས་བརྒྱད་ཉིད་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། ཡིད་དང་ཀུན་
 གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
 རྣམ་ཤེས་གཅིག་སུར་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །

གཞན་གྱི་ངལ་བརྒྱས་འབད་ཀྱང་ཤིན་དུ་རྟོགས་དཀའི་གནས། ཇི་བཞིན་རྟོགས་
 མ་རུས་པ་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་གནས། སྐྱེ་མཆེད་གཞུང་དང་དེ་འགྲེལ་དགོངས་པ་ཇི་
 ལྟ་བཞིན། ལྷ་མའི་དྲིན་གྱིས་ངས་འདིར་མ་འདྲེས་རྩོགས་པར་བཞོད། ལན་མང་ཐོས་

པས་ཚོག་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་ཅིང་། །འདྲོད་པ་རིམ་པས་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ཅན། །ཡི་གེ་ཙམ་
 གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་ཡི། །མཁས་པའི་གཙུགས་ཅན་རྣམས་མགྱ་དཀའ་མོད། །ཐུབ་
 པའི་གསུང་དང་ཤིང་ན་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་འབྲེད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་
 ཅིང་། །ཐུན་སྒྲུལ་བརྒྱུ་ཡིས་སློ་གྲོས་མ་དགུགས་པའི། །མཁས་པས་མཁས་པའི་ཡིད་རབ་
 འཛོག་པར་བྱེད། །རྒྱ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡི། །རྣམ་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་པ། །དེ་དག་
 གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་འདི། །གཞུ་སྒོས་རིགས་དང་མི་རིགས་དབྱེད། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ལྟ་ན་
 སྒྲང་། །སྤྲིང་སྤྲིང་ལ་བདག་འདྲའི་སྒོ། །འབྲུལ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་མྱེར། །ཅི་སྟེ་མིན་ན་
 གཞན་ཏུ་གྱིས། །དེ་ལས་སྒོའི་པའི་རབ་དཀར་དགེ་བ་འདི། །འདི་དང་སྤྱི་མ་ཀྱན་ཏུ་མི་
 ཟད་གཏོར། །གཏོར་ཆེན་བུམ་བཞིན་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་དག །དག་དང་མ་དག་འགྲོ་
 ལ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཅིག །གཞན་ཡང་སྟེ་ཁོང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ། །སྒོམ་བཙོན་དམ་པའི་རྒྱུ་
 སྤྲུའུག་པ་དང་། །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་བདུན་ཅི་འབྲུང་བ་དང་། །ཀྱན་ལ་བཞན་བཞིན་
 ཁེངས་དང་བུམ་ཀྱང་ཅིག །

ཡིད་དང་ཀྱན་གཞིའི་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཛོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངའ་
 བས་གདུལ་བྱ་བགྲང་ལས་འདས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་
 མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་རུལ་སྤྱི་པོས་ལེན་ཁོང་། ཆོ་
 རབས་ཏུ་མར་ཚོགས་གཉིས་རྒླབས་པོ་ཆེ་བསྐྱུན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 བལ་མོ་ཆེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སྤྲུལ་ཅིང་། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིས་
 པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཤེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ། ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱན་ལྡན་ཆེན་པོ་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློ་གྲོས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་གུས་པས་བསྟེན་
 པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་སྒྲོགས་རེའི་དོན་ལ་སློའི་འུག་པ་ཅུང་ཞིག་སད་པ། ཤར་མདོ་
 སྒྲིབ་པ་ཕྱི་སྒྲོད་གསུམ་པ་སློ་བཟང་གུགས་པས་མཁས་ལ་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པ་ཏུ་
 མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོ་རྒྱའི་གདན་དཔལ་ལྡན་ས་

སྒྲིའི་ཚོས་གྲུ་ཆེན་པོར་སྒྱུར་བ་འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་པན་
ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། བསམ་གཞུགས་ལྗིད་ན།

ཆེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན།

འཇུག་སྐྱབ་སྦྱིར་བཞུན་པ།

༡༡། འདིའི་སྐབས་སུ་འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྦྱིར་བཞུན་པ། བསམ་གཞུག་གཞུགས་མེད་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ། ཚད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་སོ། འདྲ་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་ཅེ་སྦྱར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཞུག་གཞུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། ལྗིད་སོགས་པར་ལྷན་དུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། ཆེད་རྒྱ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ། རྣམ་མཐུན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་དུ་ཡོད།

ཉེར་བཞུགས།

གཉིས་པ་ལ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ། གང་ཐོབ་པའི་རོ་བོ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ། མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྲད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྦྱིར་བཞུན་པ། བསམ་གཞུག་དང་

པོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེད་བྱས་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལམ་དགུ་
 པོ་གང་ཏུ་གཏོགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་སེལ་བཟུས་ཤིང་། རང་
 གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 ཁམས་གོང་གི་སེལ་བཟུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གོང་སའི་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་ནས་སྤྱི་ཚེའི་ཉེར་
 བཞེགས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་ཚར་བ་ཡིན་ན། ཚར་བ་བཏང་
 སྟོམས་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཉེར་བཞེགས་པལ་ཆེ་བ་དག་པ་བ་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་ལ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་གི་དོས་སྤུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པའི་
 བྱེད་བྱས་སྤྱོད་བ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་ལ་དག་པ་བ། ཟག་མེད།
 ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས། དེ་དག་ལས་ནི་
 ཉེར་བཞེགས་བརྒྱད། །དག་པ་བ་དེ་མིན་སྟུག་བསྟུལ་མིན། །དང་པོའི་འཕགས་པ་འང་ཁ་
 ཅིག་གསུམ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པའི་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་བཞེགས་
 རྣམས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཉེར་བཞེགས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བཞེགས་ཀྱིས་བཟུས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་སེལ་བཟུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་སེལ་བཟུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་
 པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 མེད་ཀྱི་སེལ་བཟུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཡིད་བྱེད་དུག་འཇིག་རྟེན་

པའི་ལམ་བཞིར་བསྐྱས་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་
 ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཚེ་གཅིག་རྒྱ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཇི་སྲིད་རྒྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་གི་བར་རྒྱ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
 སེམས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བརྩམས་
 ཤིང་ལེན་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་
 གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ་པ་སྤོང་རྒྱ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཀྱིས་དོན་གཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཐོབ་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཐོབ་པ་སྤོང་རྒྱ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཉེར་བསྐྱེད་གས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྤོང་རྒྱ་འགྲོ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་རྒྱ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་
 མོངས་རྣམས་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། མཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པར། ཚུལ་བྱིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་

ཐོབ་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ཁེས་དང་། སྒྲོམ་ཅིམ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞི་ལྷག་སྒྲུབ་ཚུལ།

འོ་ན། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀྱན་བརྟུས་དང་མདོ་ལྷའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ལྷའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་པའི་སྒྲོམ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྷ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྷ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྒྱུར་བའི་ཆོ་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ། དངོས་གཞིའི་ཆོ་བྱིང་ཁྲོད། བྱིང་ཁྲོད་བྱུང་བའི་ཆོ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་ཁྲོད་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི། ཉེས་པ་ཕྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤིན་སྤངས་ཐོབ་པ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ལེ་ལོ་ལྷག་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཤིན་སྤངས་སྟེ་དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྟེ་དགོས་ལ། དེ་སྟེ་བ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་པའི་དད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་

[illegible]

གཉིས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྤྱབ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། བར་ཉིད་རྩ་འཛིག་པ་དང་། རྩུན་རྩ་འཛིག་པ་དང་། བསྐྱན་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛིག་པ་དང་། རུལ་བར་བྱང་པ་དང་། ཞི་བར་བྱང་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱང་པ་དང་། ཆེ་གཅིག་རྩ་འཛིག་པ་དང་། བཅའ་པར་འཛིག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནང་ཉིད་རྩ་འཛིག་པ་ནི། དང་པོར་ལྟ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏང་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྗེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛིག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་སྟེང་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏང་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྩུན་རྩ་འཛིག་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་མཐུད་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྗེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛིག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་རྩུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱན་ཏེ་འཛིག་པ་ནི། སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་པའི་ཆོ་སྐྱར་ཡང་སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏང་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྗེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛིག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གཡེང་ལྟར་རྩ་རྟོགས་བྱས་ལ། དེ་ལ་སྤར་ནི་བསྐྱན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ནི། དམིགས་པ་

གོང་འཕེལ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་
 ལ། དེ་ཉིད་ལས། གློ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་ཡང་། སེམས་ནི་ནང་རྒྱ་བཟུ་བར་བྱ། ཁྱེས་
 གསུངས། ལུ་པ་རྒྱ་ལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་བྱིང་བ་བྱུང་བ་ན་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྒྲིམ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་
 དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་རྒྱ་ལོ། ཁྱེས་
 གསུངས། རྒྱ་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་གློང་པ་བྱུང་བ་ན་
 རྣམ་གཡང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྒྲིམ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་
 བར་བྱས་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་
 ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གཡང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་དགའ་
 ཞི་བར་བྱ། ཁྱེས་གསུངས། བརྒྱན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་
 པའི་ཆོ་ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་
 མི་བདེ་ལ་སོགས། ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཁྱེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་སྟེ་གཅིག་
 རྒྱ་འཛོག་པ་ནི། འབད་སྒྲེ་ལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམ་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་
 ལྟར་འདོད་འདོད་རྒྱ་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ནས་སྒྲིམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། རང་གི་
 རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། ཅིས་གསུངས། དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། འབད་མེད་
 ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་རྒྱ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་བྱེད་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་
 བྱེད། ཅིས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ལ་འདོད་སེམས་སྟེ་གཅིག་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་ལ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་
 འདོད་འདོད་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཤིན་ཐུངས་གྱིས་ཟིན་པའི་བདེ་

བ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཐོབ་པ། སྒྲིམ་
བྱུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ། ཞོང་སའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་
ནས་དེ་ཡི་ལྷན་དང་སེམས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་
པ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེའི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་
དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་མ་
ཟེན་པའི་རང་ལྷལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བཞུགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་པ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད།
དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། འཕེལ་བ་རིང་ཏུ་འགྲོ་བ་
ཡིས། ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྟོན་པ་ལ།
དེ་ཉིད་ལས། དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཀུན་བཏུས་
ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་ཤི། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེའི་དོན་
བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་སྐབས་བསྐྱུས་
པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་སྦྱབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སའི་དངོས་གཞིར། ཀང་སྦྱག་བསྐྱེད་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡང་དག་པ་
རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་ཤི། དེ་འདྲུག་མ་
ཐག་ཏུ་སེམས་འཐོབ་ཤི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། རི་ལྷག་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རི་
ལྟར་འདྲིང་འདྲིང་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཏུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན། རི་སྟེང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། རི་ལྟ་

བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སུ་ཡོད། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སེམས་མྱེད་ལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པས་
 ན། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་གྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་
 ལ་དབྱད་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཏུ་ངས་གྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་
 སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྤར་བཞིན་
 གཉིས་ཡོད། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་
 མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ནམ་སྤྱོད་གི་བསམ་གཏན་
 ངང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ལ་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་ངང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་
 རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནས། སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་བར་དུ་གཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟན་གྱིས་བསམ་གཏན་ངང་པོ་ལ་སྟོན་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་བརྟན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་དུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་
 ལས་བྱུང་པ་དང་། རབ་དུ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་མུད་པ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱར་
 བའི་མཐའ་དང་། སྦྱར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་བྱེད་བྱུག་སོ་སོའི་དོན།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་གཏན་ངང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ལས་ངང་པོ་བ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་རི་ལྷར་འདྲོད་འདྲོད་དུ་འཛོག་པའི་ཞི་གནས་རྒྱང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་
 ལ་འཛོག་ལ། ཞི་གནས་དེའི་ངང་ནས་འདྲོད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་མང་ཞིང་མ་ཞི་བ་
 དང་། ཆེ་ཐུང་བ་སོགས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ངང་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཞི་བའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྷར་དབྱད་སྟོབས་ཀྱིས་
 དྲངས་པའི་ཤིན་ཏུ་ངས་གྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྟེན་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་
 གཏན་ངང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་འཛོག་ །དེ་ལྷ་

བྱེ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བཞིན་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་ཏུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛིན། །དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་བྱང་གི་སྟོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་སྤར་དུ་ལྷུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་དུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛིན། །དེ་ལ་བྱག་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤར་བྱར་ལྷུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་སྤར་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུ་སྟོར་གསུམ། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚུང་དུ་སྟོར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པ་ན་དེ་ནས་འདོད་ཉོན་སྤང་བ་དང་། དེས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བར་འཕྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཚུང་དུས་རིག་པ་ན། གཉིད་ཐུགས་དང་ཚྀད་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་དུས་སུ་རབ་དུ་ཞི་བར་འཕྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་སྤུང་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་སྤར་དུ་ལྷུར་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྤུང་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛིན། །དེ་ལ་ཡང་བྱག་དུ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྟོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འབྲིང་སྟོར་གསུམ་

དང་། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤངས་པ་ན་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་གེགས་
 བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཀུན་དགེས་མི་འབྱུང་བ་ན་འདི་སྐྱམ་དུ་ཅི་བདག་ལ་འདི་ཡོད་བཞིན་
 དུ་མི་སྦྱང་བའམ་འོན་ཏེ་མེད་པས་མ་སྦྱང་སྐྱམ་ནས་སྒྲུག་པའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ལས་
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་འབྱུང་བ་ན། བདག་གི་སེམས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་
 ལོ་སྐྱམ་དུ་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞི་རགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་
 བོའི་ཉེར་བསྟོགས་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་
 ཉོན་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་མ་སྤང་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྟག་སྒྲིམ་པས་དེ་
 ཚུང་དུ་འཛིན་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྩམ་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་བོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག །དེ་ལ་ལྟར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
 སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། དེ་
 ཚུང་དུ་འཛིན་པོ་དང་། དེ་ཚུང་དུ་འབྲིང་གཉིས་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཚུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚུང་
 དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་
 གཏན་དང་བོའི་སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་
 ལ་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤང་
 བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོད་
 པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་རྩོམ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །རབ་རྟུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སྦྱུད་པའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་འབྲིང་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །དཔྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་

པས་ནི་མངོན་པའི་ད་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་སེམས་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། སྦྱོར་བ་མཐར་
ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
བར་བྱེད་དོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐར་བཤད་པའི་ཡིད་བྱུག་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་འདུ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་
བྱེད་སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དཔྱེད་པ་
ཡིད་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་སྐྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་འཇིག་
རྟེན་པའི་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། མཚན་ཉིད་སོ་
སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། རབ་
ཏུ་དབེན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་
པ་ཡིན་ནོ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ནི་ལམ་རྣམས་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། རབ་ཏུ་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་གང་ཅུང་ཡིན་པས་
མ་བྱེད་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་དེ་དེ་གང་ཅུང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིད་ཆེད་བར་
ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རི་ལྷ་
བར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྦྱོ་མཆེད་གྱི་བར་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཁྱེད་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྷ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་རགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བལྟས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བར་འཛིག་པ་སོགས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་

འདྲོད་པ་གཉིས་བརྗེས་པ་མ་གཏོགས་སྒར་བཞིན་བྱས་ལ་དེས་གོང་མ་གོང་མ་ལ་རིགས་
འགྲེལ། །བྱད་པར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིམ་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་
ལ་སྒྲིམ་ན་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཚོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྤྱད་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་
གསེར་ཐེང་ལས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལམ་དགུ་པ་གང་ཏུ་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ན་མས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཉེར་བཞེགས་དང་དངོས་
གཞིའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་ཀྱི་
སྦྱར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་བཞེགས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་
དབང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་
ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེར་བཞེགས་དང་དངོས་གཞི། ས་མི་མཚུངས་པས་
ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་
ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྦྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བཞེགས་དང་དངོས་གཞིའི་
ཚོར་བ་གཉིས་ས་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་དབང་རྩལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྦྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འདྲོད་དེ། མངོན་ལས། ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཏན་ནི། ཉེར་བཞེགས་ལས་
མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཤོང་མའི་ཉེར་བཞེགས་ལས་མིན་འཕགས། །བརྒྱུད་ཀྱི་རང་གོང་
ས་ལས་རྒྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་
མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ལ།
དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ་བར་བྱའོ། །

དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག

གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་

ངོ་པོ། སྤྱི་ལུ་རྣམ་གཞག་བསྐྱུས་ཏེ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞིའི་སས་
 བསྐྱུས་ཤིང་ཡན་ལག་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གི་སྒྲིབ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་
 པའི་གོང་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་དང་། གཟུགས་
 མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་ནས་སྤྱི་ཚེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གི་བར་བརྒྱད་
 ཡོད། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒྲིབ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཡན་ལག་གི་སྒྲིབ་ནས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་
 པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དེ་ཙམ་
 པོ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་ཡང་ཡིན།
 ཚེར་བ་བདེ་བའི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན་ཚེར་བ་བཏང་སྒྲིབ་ས་གྱི་ས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
 ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་ལ་ཙམ་བྱད་གཉིས་སུ་བཞག་ནས། དེ་ཡན་ཆད་ལ་མི་
 འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དཔྱུད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོད། གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་དཀའ་སྤྱིའི་བྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མཚན་ཉིད་རིགས་འདྲ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྤྱུག་བསྐྱུས་
 བདེན་པ་སྤྱི་བྱེད་གྱི་འཁོར་པས་བསྐྱུས་པ། རྒྱ་སྒྲིབ་ས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲིབ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་

འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་འོག་
མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་
མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པའི་
སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་རིག་
པ། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད།
དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་གཞིའི་
སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འདྲའོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་
པར་མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གང་
ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པ། རྒྱ་སྒྲོ་མས་
འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།

སྒྲོ་མས་མཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན།

བཞི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་
དག་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་བ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་རྩས་རྒྱན་ཡང་ཡིན། སྤྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་
པ་དེ། སྒྲོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
སྤྱི་ཚེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད། དེས་ན་སྒྲོ་མས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ། གང་ཉོན་
མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་

སར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཉེན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་
 ས་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ས་ན་ཕྱིས་ཉེན་མོངས་
 ས་བཞིས་ཅི་རིགས་པར་ཉེན་མོངས་ཅན་རྩ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འཇིག་
 ཉེན་ས་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་ས་དེ་ནི་དེས་ཐུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ས་
 ནི། སྲིད་པ། ལྟ་བ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་ས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་མིན་བཞི་
 ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྲིད་ལྟ་ར་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ལུང་རྩ་
 མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྲིད་ས་དང་། ལྟ་བ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་
 ས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་དག་ས་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རོ་ཐོངས་པའི་དབང་གིས་
 སར་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེའི་རོ་ཐོངས་པའི་སྲིད་ས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 རྩ་གྱུར་པའི་ཆེ་ནི་སྲིད་ས་ཉེན་མོངས་སར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་ས་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་
 བཞེན་ནས་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐུང་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་འཇིག་
 ཉེན་འདི་ནི་རྟག་པའོ་སྟམ་པའི་ལྟ་བ་རན་པ་སྟེས་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལྟ་བ་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་རྩ་སྟེས་ས་དེ་ལྟ་བས་ཉེན་མོངས་སར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་
 བདག་གིས་འདི་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་སྟེས་ཏེ་
 ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་ར་རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྩ་གྱུར་ས་ནི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཉེན་མོངས་
 སར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་
 ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟམ་རྩ་ལམ་ལ་མོངས་པའི་མཐུས་ཐེ་ཆོམ་སྟེས་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་
 མོངས་ས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྩ་གྱུར་ས་ནི་མ་རིག་ས་ཉེན་མོངས་སར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་མེད་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟ་བས་ཉེན་
 མོངས་སར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སར་ལོག་སར་རྟོག་ས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་

བཞིན་ཏུ་སྒྲུལ་འཇུག་དག་པ་པ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཆོག་སྟེ་འདི་འདྲེ་མཐུས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། ། ཞེས་ལྟ་བ་དན་པ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྒྲུལ་པས་དེ་
 ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་སྒྲུལ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་
 གྱི་སྒྲུལ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་འཇུག་ཡིན་ན། དགེ་བ་ཡིན་དགོས།
 དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས། སྒྲུལ་འཇུག་
 དགེ་བ་ཚེ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཛོད་ཙ་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུལ་
 འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྣམས། རྣམ་པ་བརྒྱུད་བརྟན་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་སྒྲུལ་འཇུག་ཉོན་
 མོངས་ཅན་སྒྲུལ་འཇུག་གི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་
 སྒྲུལ་འཇུག་གི་རྣམས་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་བ་
 དེ་ས་བོན་མིན་ཡང་དེ་ས་བོན་གྱི་རྣམས་རྒྱུན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་
 བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ངེ་ལྟར་བསམ་གཏན་
 ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུར་རོ། ། ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་
 རུལ་བ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲུལ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཛོད་ཙ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྱན་
 པ་དང་། །བཏང་སྒྲུལ་བྱན་པ་དག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུལ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དཔེན་པ་ལས་
 སྒྲུལ་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པས་
 དཔེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བང་རབ་ཏུ་དང་
 བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པས་རྟོངས་པར་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱན་ཤེས་བཞིན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉོན་

མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱང་ནས་མོངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། དྲ་
 བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་མི་ལྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་དྲི་
 མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་
 དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་དེ། འདྲོད་ཉོན་གྱིས་དབེན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ།

གཉིས་པ་ལ། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་པའི་
 དགེ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། མཛོད་ཚ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དབྱེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད། མཆོན་ཉིད་རིགས་འདྲ།
 དེ་ཡང་དང་པོ་བདུན་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཉམས་པ་
 ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་བཞིར་
 ཡོད། སྤིང་ཅེ་ལ་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྤིང་ཅེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 གསུམ་ཡོད། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་གི་འཇུག་
 རྒྱལ་སྤྱི་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྐྱེ་བ་དང་
 རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་རྒྱལ་སྤྱི་རང་
 སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག །རང་གི་འཇུག་རྒྱལ་སྤྱི་རང་གི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་
 བ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་
 གི་མཇུག་རྒྱལ་སྤྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པ། བཞི་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་
 དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་

པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་འོག་ཏུ་སྤྱིད་ཆེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 ཟག་མེད་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་
 ཐོས་དགྲ་བཙུག་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆོ།
 དེས་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་
 ཏུ་སྐྱབ། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཆེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག

གསུམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་
 བཤད་པ། བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར། ཡན་ལག་གི་ངོ་པོ། གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ནི། སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྟོ་ནས་བཙེ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་དེ། དང་
 པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་ལྷ། བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །དེར་
 གྱུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །དེར་གྱུར་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་དྲན་
 ཤེས་བཞིན་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་
 ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་

སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཞིན་པོའི་ཡན་ལག་། ཚཱ་བ་
བཏང་སྟོམས་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ནམས་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ཙ་བ་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་
དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་ནམས། གཞིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། རབ་དང་དང་
ནི་དགའ་ལ་སོགས། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་
དང་གནས། མཐའ་ན་བཞི་བྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་ཉིང་འཛིན་
ནམས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ལ་མཛོད་པ་ལྟར་ན་རྩས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། རྟོག་དཔྱད། དགའ་བདེ།
ཉིང་ངེ་འཛིན། རབ་དང་། དྲན་ཤེས་བཞིན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། ཚཱ་བ་བདེ་བ།
བཏང་སྟོམས་གྱི་རྩས་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་དེ་ནམས་རྩས་
རིགས་གྱི་སྟོན་དགུར་འདུ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གཞིས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཞིས་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཚཱ་བ་དེ་བའི་
དབང་པོ། དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཚཱ་བ་བཏང་སྟོམས། ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གཞིས་པོ་
དེ་རྩས་ཐ་དང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཞིས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དགའ་བ་དེ་གཞིས་ནི་ཡིད་བདེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཀླན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚཱ་བ་དེ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་
པ་དང་བཞི་པའི་ཚཱ་བ་བཏང་སྟོམས། དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་ནམས་
དྲན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བ་དེ་གཞིས་རྩས་གཅིག་ཡིན་
ཡང་། རབ་དང་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྩས་སྤྱུ་
དང་ལྟག་མ་བརྒྱད་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཞིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་

རྟོག་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་ངག་གིས་བརྗོད་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བྱང་ཞིག་ལ་འཛིན། དཔྱད་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་དེ་ལ་བྱེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཕྱིར་བཤོ། དཔྱད་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་པའོ། ཞེས་དང་། མཛོད་ཙ་བ་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འོ་ན་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉ་ཅང་ཕྱིར་བར་མི་བྱེད། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱད་པ་དེས་དེ་ཉ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་གསར་པ་ཆུ་གང་མོར་བཅུག་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བཏང་བའི་ཚོ་ཉི་མས་ཉ་ཅང་རྩོ་བར་མི་བྱེད། རྒྱས་ཉ་ཅང་གང་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་དེ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད། ཅེས་ཟེར། མཛོད་ཙ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལྷང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེའི་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སེམ་པར་ལྗོངས་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལས་རུང་རུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བར་བཞག། དེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོམ་པར་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་སེམས་ལས་རུང་རུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སར། གཞུགས་ཀྱི་ལུས་

དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱད་པར་
བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་བྱ་སྤྱོད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་
རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་ཆ་བ་ལས། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བར། དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཆོས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། སྤྱོད་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་སྤར་བཞིན། ཏིང་ངེ་
འཛིན་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ནི་བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་སྤར་བའི་དམིགས་ཆུང་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་
པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་འཛོག། དེའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་
དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་ཉོན་མོངས་པའི་གུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་མི་མཉམ་པ་
མེད་པར་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་
ནི་དགའ་བདེ་ཉོན་མོངས་པའི་གུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཚར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞིག་ལ་འཛོག། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤར་བཞིན། འོ་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ན། དེའི་ཡན་ལག་

རྒྱ་མི་འཛོག་ །གཉིས་པར་རང་གི་མིང་ནས་མི་སྒྲིལ། གསུམ་པར་རང་གི་མིང་གིས་སྒྲིལ་
 སའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་དེ་གསུམ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་རྟོག་དཔྱད་གྱི་རྟོག་པས་བསྐྱད་པས་དེ་གསུམ་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མ་
 བཞག །བསམ་གཏན་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་ཡང་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་
 སའི་ཀུན་དགྲིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་རང་མིང་གིས་མ་སྒྲིལ་པར་རབ་རྒྱ་དང་བའི་མིང་གིས་
 བསྐྱར། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དེ་གསུམ་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོན་དེ་དག་དང་བལ་བས་
 རང་མིང་གིས་བསྐྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 བློ་བྱ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྒྲིམས་དག་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་དག་གིས་
 མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྒྲིལ་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
 བློ་བྱ་པོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་
 དགྲིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྐྱར་རྟོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལ་བློ་བྱ་པ་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བལ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་
 བས་བསྐྱར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡར་པའི་བློ་བྱ་པ་དང་བཏང་སྒྲིམས་
 གཉིས་ལ་ཡོངས་དག་གི་སྒྲས་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོན་བརྒྱད་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས། དབུགས་
 འབྱུང་རྒྱུ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས། ལྷག་བསྐྱེད་དང་
 ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཅ་བ་ལས། སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་
 བློ་བྱ་པ་ལ་བློ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབུགས་དག་
 དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡར་པའི་བློ་བྱ་པ་དང་བཏང་སྒྲིམས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་
 སྦྱོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་བྱ་པ་དང་བཏང་སྒྲིམས་
 ལ་རིམ་བཞིན་འཛོག་ །དེར་ལྷུང་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ནི་དེའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་

སྒྲིམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་མི་
འཛིག་སྟེ། དེར་བྱིང་ཁོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱད་དང་
དགའ་བདེ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བའི་སྒྲིན་དུ་བཤད་པ་
ཡིན་གྱི་རང་རང་གི་ས་ལ་རྟེན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་བ་ལས། གང་གི་ཆོ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་གཡོ་བའི་སྒྲིན་དུ་བརྟན་ཅེ་ན། ལྷན་པ་གཞན་གྱི་ས་ལ་རྟེན་ཏེ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་
གི་ས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་
རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ལྡ་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ན།
དེ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་སས་བརྟན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྒྲིན་
མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་
རྣམས་ཡན་ལག་ལྡ་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དཔུང་ཚོགས་
ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྟ་པའི་དམག་དེ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་
དམག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དམག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྡ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་བྱད་
པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་
དང་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་
ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་
པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱད་གྱི་རྟོག་མས་དྲངས་པ་དང་མ་དྲངས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དགྲིས་དང་
མ་བུལ་བ་དང་བུལ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་སྦྱོར་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་
བརྩུ་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་མན་འདྲགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
བྱད་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་
པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་
ལྔ་པ་དང་བཞི་པ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
དང་། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས། རྟོན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཙོ་བརྒྱད་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །གནས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་
པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་
སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་
དང་བརྒྱད་དེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་
པའི་དབེན་པ་ལས་སྤྲུལ་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གཉིས་པའི་དེར་ཐུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལས་སྤྲུལ་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་
པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ། བཞི་པའི་དེར་ཐུར་པའི་ཚེར་བ་རྣམས་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
དང་། བཞི་གའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
ཏེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་རང་གི་འག་སའི་ཉོན་

མོངས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཉེར་བཞུགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡན་ལག་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བཙོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དང་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་དགུ་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བསམ་གཏན་དང་པོ། རྟོག་དཔྱད་སྤངས་པས་གཉིས་པ། དགའ་བ་སྤངས་པས་གསུམ་པ། བདེ་བ་སྤངས་པས་བཞི་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚཱ་བ་བདེ་སྤྱག་མངོན་གྱུར་པ་ཤ་རགས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོ་ནས་བསམ་གཏན་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚཱ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལྷ་པ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྟེ་པོས་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགའ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་རྣམ་སྟོན་སྤྱ་མི་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམས།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྤིང་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སྟོན་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྟོག་པའི་ཕྱིར།

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་བུལ་བའི་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་
 ཁོ་ན་སྒྲོམ་པ་ན། སྡེ་མེར་སོགས་སུ་སྤང་བའི་གཟུགས་དང་། བྱང་དང་ཚིག་པ་སོགས་སུ་
 སྤང་བའི་སྒོགས་པ་དང་། གོས་སྒྱུ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་རི་ལ་སོགས་པར་སྤང་
 བའི་སྡེ་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་
 ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲོམས་པར་མི་འཇུག་
 པའི་བར་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དེ། སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་ནི་ནམ་
 མཁའ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། ཉེར་
 བསྒོགས་ཀྱི་ཆོ་ན་ནི་རང་གི་འོག་སའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྟུ་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་དེས་སྦྱོར་བའི་
 ཏུས་སུ་གཟུགས་དང་སྒོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བརྒྱུག་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
 དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་
 མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད། ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་
 པར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པས། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་
 ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་བསྟུས་པའི་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་
 པར་བྱེད། གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ཅན་དང་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཅའ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་ནས་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་
 སྒྲོམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་
 གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་

རང་སེམས་བརྩམས་པའི་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད། བཞི་པ་ནི། སྲིད་ཆེའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་
པར་མཐོང་ནས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་ཕྲ་བ་
ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆོ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་འདུ་
ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སེམས་བརྩམས་པའི་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་
པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མེད་དེ། ཀུན་
བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་སུ་རྟོག་ཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྣམ་
པར་བཞག་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་དམིགས་པའི་སྟོན་སྲོལ་རང་རང་གི་འོག་
ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དམིགས་རྣམས་སྤུ་མ་རྣམས་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་སྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམས་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་
རུང་གིས་བརྩམས་པའི་སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
དཔེར་ན་ཆོངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་
བུ། ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཤིང་བ་ལས་ནི་གཟུགས་ཁམས་པའི་སྟོང་གྱི་འཇིག་
ཉེན་རྣམས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམས་པའི་བདག་འབྲས་དང་། དེའི་བརྒྱུད་
གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་བཤད། ཆོ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་གོམས་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་
རུང་གིས་བརྩམས་པའི་སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་
ལྟ་བུ་སྟེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་
པ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྟོམས་པས་ཆོངས་རིས། ཆོངས་པ་མཐུན་ན་འདོན། ཆོངས་ཆེན་

གསུམ་གྱི་སྒྲི་བ་འབྲུབ་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་
 འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གསུམ་
 པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དག་ཆུང་། ཚད་མེད་དག། དག་རྒྱས་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲི་མེད། བཅོད་ནམས་སྒྲིམ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་
 འབྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་བུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོར་བསྒྲོམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲི་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 རི་ལྷར་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་བ་གསུམ་གསུམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ཆུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྲི་བ་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་འབྲུབ་
 པར་བྱེད། དེས་སྒྲི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ། ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
 བློ་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲི་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ན་ཆུང་བུ་དང་འབྲིང་ཆེན་
 པོར་སྒྲོམ་པས་སྒྲི་བ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲི་བ་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་མེད་པས་
 རྒྱ་འོག་གིས་བྱེ་བའི་གནས་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་བཞི་ལ་ཆོ་རིང་ཐུང་གིས་སྒྲི་བ་མཐོ་དམན་
 དང་ཉོན་མོངས་མང་ཏུང་གིས་སྒྲི་བ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ། །ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་
 དོན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱས་སྒྱུར་དང་རྒྱན་སྒྱུར་གང་ཅུང་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ཆུང་བུ་དང་། གང་
 ཅུང་གཅིག་དང་ལྡན་པར་སྒྲོམ་པ་འབྲིང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པར་སྒྲོམ་པ་ཆེན་
 པོར་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲོམ་ལྟ་བུས་པས་རིམ་བཞིན་
 གནས་གཅོད་གི་སྒྲི་བ་ལྟ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་
 ཕྱིར། །གནས་གཅོད་སྒྲི་བ་ལྟ་ཁོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྷར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་

བའི་རྟགས་འབྱུང་ལ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ནམས་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
བརྒྱུས་ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་ནམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ནམ་སའི་འོག་ཏུ་
བྱིང་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ་། གཞུགས་མེད་པ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའི་ཆོ་ན་ནི། ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐོབ་པ་པོའི་རྟེན།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། འགྲོ་བ་རིགས་ཀྱི་གི་དབང་ཏུ་བྱས་
པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་འཕགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབང་ཏུ་
བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྤྲ་མི་སྟན་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་
གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ནམས་དེ་གསར་
ཏུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྟེན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་སྟན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར། ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཟ་མ་ཞིང་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
ནམས་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་སྤྲུལ་དོག་གི་སྐྱིབ་པ་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ནམས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་འདྲ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྟེན་དང་བྲལ་
ཞིང་མཐུན་རྟེན་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་ཆེའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་ཏུ་སྐྱེ་
བའི་བར་ནམས་སུ་ཡོད་དེ། འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་ཆེའི་ཉེར་བཞེགས་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་གསར་རྒྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྤྱི་ཅེའི་བར་ལ་རིགས་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་རྒྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་གསར་རྒྱ་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་མངོན་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་གསར་རྒྱ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་རྒྱ་ཁྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཚུ་བ་ལས། སྤྱི་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སྲུང་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་མང་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྟོགས་འོས་བསྟོགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུ་འབྲུང་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་རྒྱ། །སྤྱི་པ་དག་ཀྱང་ཕྱོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ཁྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་མངོན་རྒྱུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་

གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་བཟླགས་ཐོབ་
པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཚྲགས་ལམ་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་
ཡིན་ན་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེའི་
ཚོ་ཚོས་གྱི་རྒྱན་ལས་ནི། ཁྲིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པས་བྱབ་
པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རབ་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
ཀུན་བརྟུས་ལས། རྣམ་པར་བཞག་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། རབ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་དག་ལ་རབ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
འཕེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རིམ་གྱིས་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་
ལྷོག་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་རྒྱུད་བྱ། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་སྟེ་ཐོད་ཀྲལ་ལ་ལྷགས་མཐུན་
དུ་ལྷགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་འབྲིང་། དེ་ཉིད་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་ལྷགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རབ་སྤང་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་
འཇུག་གསར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་རྩི་ཆོད་མེད་གསར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག ཆོད་མེད་བཞི་པོ་གང་ཅུང་ཡིན་ན། རབ་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་ལྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་
ལ་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག ཁམ་ཚམས་མེད་བྱས་
པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་

འདྲོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲེལ་དགས་ཆོ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཞོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་
 རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རན་སོང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་བྱང་སྟེ།
 དེ་རྣམས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་
 སྤྲིད་ཆེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བསམ་བཞིན་དུ་
 དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་དེ་དུད་
 འགྲོ་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ལུས་དེ་དུད་འགྲོའི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ལུས་དེ་རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་
 ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེའི་ལུས་དེ་དུད་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་རྟེ། རྒྱད་སྟ་མའི་
 འགྲེལ་བར། འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་བྱང་
 བཞིན་དེ་དུད་འགྲོའི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། བྱང་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
 རྒྱད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
 པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེའི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་མེས་དང་འཆི་མེས་གང་བྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་
 ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དེ་གང་བྱང་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

མངོན་ཆ་བ་ལས། ཆད་དང་མཚམས་སྒྱུར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་
བ་ནམས། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་འོགས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་
གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་དེ།
རང་ས་ན་རང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་
ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། གོང་ས་ན་འོག་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྱིར་བཏང་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་
བསལ་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེད་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་ཆ་བ་ལས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་
སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྲིད་ཅེད་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་
བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་
ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་ན། གོང་ས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་
པར་ཐལ། སྒྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་རྟེ།
བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་རྒྱལ་པ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེས་
ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སེམས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་
པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོན་ལས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོན་ལས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོན་ལས་འཇུག་དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས། དེ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་
ཡང་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོན་ལས་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་
རྣམ་མཁྱེན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྲིད་ཅེའི་
རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེར་བཞུགས་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་དངོས་གཞི་སྟོན་ལས་
འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྟེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཟེར་སྤང་ཡང་། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་རྒྱུའི་
དེ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །སྤྱིར་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་རྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོན་ལས་
འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་ལུས་དུ་རྟོགས་
པའི་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །དེར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་སྟོན་ལས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་
དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་

བཟོད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལས་
 ཉོན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་སྤྱུ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་དེ་གང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བསྐྱུགས་
 འོས་བསྐྱུགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་དག་ཀྱང་ཕྱོག་པར་
 བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་
 ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །སྤང་བྱ་
 ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས་འགལ་
 ལ་སོང་། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་རྗེས་སྤྱུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
 གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉེར་བཞུགས་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉེར་བཞུགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཁྲབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བཞུགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེའི་སྒྱུར་པ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དངོས་གཉེན་
 དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་

ལྷུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་བྱུང་བས་བྱབ་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་
 ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། བྱང་
 སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཆོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་
 ར་ཆོས་རྒྱུ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ཡི་
 དུགས་སུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་
 སོང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་གྱིས་
 འཕྲངས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 བཞི་དང་བྲལ་བའི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་སུ་ལྷུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྟུས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མ་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐོབ་བྱར་ལྷུར་པའི། ཞེས་སོགས།
 ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
 དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེའི་ཐོབ་བྱར་ལྷུར་པའི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ལྷུར་པའི་དགེ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་
 བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀྱི་བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ལྷུར་པའི་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དེ་
 དེའི་མཆོད་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་གཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་ཏུ་དམིགས་རྣམས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་དག་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་སྟགས་ལ་རིགས་འདྲ། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོད་ཉིད་དེར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་ཞུགས་
 ཞུགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མེད་པར་ཐལ།
 མཆོད་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་ཅིང་རང་གི་ཐོབ་
 བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེས་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟགས་ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་
 གླིང་པོའི་རྒྱུ་ལས། དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་པ་དེ་ནི་འོག་ས་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཏུ་
 གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་

ཀྱི་ཐབས་སུ་གུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
 ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག བྱོད་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤངས་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ཁྲུང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། བྱོད་
 སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་
 ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཐེག་
 དམན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག །དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་མི་སྟོས་པར་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་འགྲིག །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་
 བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་
 ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེའི་ཆོ་ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྲིང་པོའི་རྒྱུ་ལས།
 ལྟག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྟོམས་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟག་མཐོང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་
 སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་

དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདྲ་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བསམ་གཏན་ས་བྱག་པོ་གང་ཅུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ། བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཡང་འདྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། ཁོ་ན་རེ། ཉན་སར། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདྲོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་རྟེ། རྒྱལ་པོ་སྤྲས་སུ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདྲོད་པ་ལ་རགས་པ་ལ་སོགས་པར་བཏུ་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱད་པ་ནི་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་བུང་གི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་སེམས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ཅ་བ་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། སྒྲིམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བུང་གི་སྟོ་དང་བསམ་བུང་གི་སྟོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་མའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་

དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་གཞི་
མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ།
དེ་འདྲི་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་སུ་ཐལ། འདྲི་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་
པོ་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་
ཀྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟོ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། བསམ་
གཞུག་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པས་ལྷག་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེར་
བཞུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་རྩ་
དགྲ་ཅིག་ཅར་རྩ་སྤང་བ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པར་དེ་སྤང་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཉེར་བཞུགས་དང་པོ་མི་ལྷོགས་མེད་པ་སྤྱི་དེ་ནི་དག་པ་
བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞིས་གསུངས་པ་མི་འགལ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེར་
བཞུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དེ་ཉེར་བཞུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཞུག་
དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེར་
བཞུགས་ཡིད་བྱེད་རྒྱག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟོ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དེ་བསམ་གཞུག་
དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྤྱིར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་
པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དང་བསམ་གཞུག་དང་པོ་ཉེར་བཞུགས་རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་ན། བྱེད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་

ཟུར་པའི་འཛིན་ཆེན་པའི་སྒྲུབ་སྤང་དུ་ཟུར་པའི་འདོད་ཉེན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཟུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་
 རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱོད་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 སྤང་བྱར་ཟུར་པའི་སྒྲུབ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྩལ་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་མི་
 རྟོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཁྱི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས། དེའི་ཡིད་བྱེད་བྱག་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་བསྟོན་གས་ཟག་མེད་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཁྱི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། འདོད་ན། སྒྲུབ་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་ཉེར་
 བསྟོན་སུ་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟུག་ཀྱན་
 གཉིས་ལ་རགས་པ་དང་འགྲོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཁྱི་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རྩལ་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
 ཐོབ། ཉེན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་མ་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོན་གས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་སྒྲུབ་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་བ་མཐའི་
 འབྲས་སུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་
 ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་སྒྲུབ་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱལ་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུ་འཛིན་ཆེན་པའི་སྒྲུབ་སྤང་

རྩ་མཉམས་པའི་འདོད་ཉེན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཉུགས་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 སྒྲིབ་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། ཅིག་ཤོས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་བྱུང་སྟེ། དེས་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྒྲ་རྩལ་རྩ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་སྤང་རྩ་མཉམས་པའི་འདོད་
 ཉེན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀྱིས་བའི་
 ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩ་མཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་པ། སྒྲིབ་བྱུང་ཐོབ་པ་རྣམས་རྩལ་མཉམས་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིར་པོའི་རྒྱན་
 ལས། ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲིབ་བྱུང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་
 ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རྩལ་མཉམས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་
 ཐོབ་པར་དེའི་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་རྩལ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་བྱུང་རྩ་འཛིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན།
 ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན།
 ཞི་གནས་སུ་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིན་སྤངས་
 ཀྱིས་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷན་སེམས་ཤིན་
 སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སྒྲིབ་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་འཐད་

དེ། གཞུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ལྷན་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལ་ལྷན་ཤིན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ན་རིག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤྱེ། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པར། རིག་བྱའི་བྱུང་པར་དགའ་བས་
 ཟིན་པ་ན་ལྷན་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ན་གཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་
 ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རིག་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཞི་གནས་
 དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོན་མཚོག་སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་
 སེམས་ཆེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 རིམ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཞི་
 གནས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཏུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་
 ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ལྷན་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལྷན་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཞེས་
 སོགས་དང་། དེ་འདྲའི་རང་ལྷན་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཟེར་བ་གཉིས་ལ་
 སྒྲོན་ཡང་སྤར་བཞིན་རིགས་འགྲེལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་
 བྱེད་ཏུག་པོ་དེ་ལམ་བཞིར་འདུ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་
 མས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྒྱུར་ལམ་དང་། དེའི་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྒྱུར་བ་

མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཁྱད་པར་གྱི་
ལམ་དང་། དགའ་བ་མུད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེ་རབ་རྒྱ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་དེ། གསེར་སྤང་ལས། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་མུག་
བསྐྱེད་མིན། །ཞེས་པ་འདི་དྲངས་ནས་འདིས་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་བྱང་སྟོམས་སུ་
བཤད་པ་འདིར་མི་བརྩུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས།
ཆོར་བ་མིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཆོངས་ལྡན་རྒྱ་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྟོམས་
འཇུག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། དེས་གཟུགས་མེད་
ལ་རིགས་འདྲེལ། །ཟེར་ན། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་
པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ཚ་བ་ལས།
དེ་བཞིན་འདྲ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
དེ་གཟུགས་མེད་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། མཛོད་ཚ་བ་ལས། འདི་གནས་དོན་རྒྱ་སྲིད་ཅེར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྟོན་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་འཕེན་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བར་དམིགས་པ་དེ། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆོ་རབས་གཞན་ཏུ་ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུ། བདག་པོའི་འབྲས་སུ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བདེན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་པ་ནི། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུར་གྱུར་པའི་ཕྱད་པོ་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད། གསུམ་པ་ནི། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞུགས་ཐོབ་ཁང་ལྟ་སྤྱོད་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། བསྐལ་པ་འཛིག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱར་བྱང་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། བསྐལ་པ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལྷ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་སྟོམས་མཚན་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། སྤྱག་བདེན་དུ་ཡུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་སྤྱི་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་འདའ་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་
 དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
 རྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་ཡུར་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག སྤྱག་བདེན་དུ་ཡུར་
 པའི་གང་ཟག་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། གྲུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྐྱེད་པ་འཇིག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་
 ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
 ཅན། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཆེའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པ་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ཁ་མའི་དེ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་ཁ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མ་སོགས་ལ་
 རིགས་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱལ། །

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྟོན་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་མས་འཇུག་ལ་རང་གི་འོག་སའི་
 རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཁ་
 ཅིག རྒྱ་སྟོན་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་འགལ་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོན་མས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་
 སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གང་ཞིག ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོར་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 སྟོན་མས་འཇུག་གང་ཞིག རང་འབྲས་སྤྱད་བཅུ་ལ་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེས་
 པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁྲལ་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོན་མས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་
 པར་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོན་མས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲལ་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་མས་འདོད་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་གང་ཞིག གདེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་
 པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོན་མས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རབ་ཏུ་དང་
 བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྟོན་མས་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དེ་གང་ཞིག ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མན་ཡོན་
 གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོན་མས་གསུམ་
 གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྟོན་མས་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་གང་
 ཞིག གདེན་པས་དབེན་པའི་བདེ་བ་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་དེ། གསུམ་པའི་

མཚན་ཉིད། དུན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་
 སྟོན་པ་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་གང་ཞིག །ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་
 པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ན། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་བཏང་བའི་པས་
 བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 དང་ལྷན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་ལྷ་མར། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
 ཉིད་ཀྱི། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ཚུ་བ་ལས། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་
 བྱུང་པར་ཅན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
 པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ཚུ་བ་ལས། རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་རྒྱལ་བསྐྱེད་མིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་རྟོག་དཔྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་དེ་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག །སྟོར་པའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རགས་པར་མཐོང་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟོན་ཏུ་བསྟོམས་པས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་

དེ་མངོན་གྱུར་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཐུར་བའི་དུས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱོད་
ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། ཐུར་བའི་དུས་སྤྱོད་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་
དུ་སྟོམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། ཐུར་བའི་དུས་སྤྱོད་འདུ་ཤེས་
རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་གྲུ་ལོ་པའོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་པ། ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཅེའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་
ཞིག ཁྱོད་ནམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རིགས་འདུའོ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིན་
ན། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་ལྡན་པས་མ་བྱལ་ཏེ། སྤྱོད་འདྲེས་རུང་རུ་
འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་
ཅན་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་དཔྱད་པ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞིག །དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་
ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་སྤྱོད་འདྲེས་རུང་རུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་ཅན། རྟོག་
དཔྱད་གཉེས་ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཏེ།

བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱིས་
 གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་བྱོང་གི་སྤེལ་ཆོས་སུ་ཐལ། བྱོང་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 བྱེད་པ་འགྲིག་ །སོ་ན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་
 པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་བྱུང་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་ཡན་
 ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་པ་བྱུག་མེད་ཏུ་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་པ་དེའི་
 ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུང་། སྤྱིར་སྤྱད་དབང་ཤེས་ཉམས་
 སུ་ཕྱོང་བའི་རང་རིག་བྱུག་མེད་ཏུ་ཐལ། དེ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་
 ཕྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འགྲིག་ །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོང་རང་གི་
 ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་ཐལ། བྱོང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་
 རྟོག་དཔྱད་གཉེས་སུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཛོད་རྩ་བ་ལས། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་སྤོང་བའི་ཞིབ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱོང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉེས་སུ་བྱེད་པའི་
 དཔྱད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་ཐལ། བྱོང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྤྱིར་བཞིན། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་སྤོང་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། སེམས་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གསལ་སྤྱོད། །གཞན་
 ཡང་། མིག་ཤེས་སུ་ཐུར་པའི་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ཐུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་རྒྱ་བྱུང་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་འཁོར་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
གཞུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཞུགས་ཡིད་འོང་གི་
རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྤྱར་
ནས་མཚུངས་པ་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྒྱ་སྤྱེ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་
འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་སོགས་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། མཚན་
ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེའི་འོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཡིན་ན། བྱང་རབ་རྒྱ་དང་བ་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་

ལ་རིགས་འདྲ། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤིང་ཆེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་བྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་བྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་། འདྲོད་པ་ཁམས་དང་སྤིང་ཆེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤིང་ཆེའི་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ལྷང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱལ་བྱིམས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་རྟོག་བཙམ་དཔྱད་བཙམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཙམ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འབྱེད་དེ། བསམ་གཏན་

དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཟག་མེད་ས་དགུ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་
 པོ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གོང་ས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་སྤྱིད་
 ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག ། ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
 འཇུག་ཐོབ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

ཆད་མེད་བཞི།

གསུམ་པ་ཆད་མེད་བཞི་ཕྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་མཁོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་
 རོ་བོ། བྱང་ཆོས། རྒྱ་བཤད་པ། གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མེད་པ་དེ་རྣམས་རང་
 གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་
 སེམས་ཅན་སོགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་
 དང་། བདག་རྒྱུན་ཆད་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་གི་སྣ་
 རོལ་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་རིག་པ་བཞི་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཏོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བདེ་
 དང་སྦྱག་བསྐལ་དེ་རྒྱ་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་སྟེ། རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་
 རང་བཞིན་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་

ནས་བཅེ་བ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་
རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འབྱུང་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་
པའམ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་གོ། ཁྲིས་དང་། མདོ་ལྗེའི་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཅན། སྤང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། ཁྲི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་
པ་ཅན། ལམ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་སྤྱད་འཆའ་ལོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད། སྟིང་རྩེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་ཚད་
མེད། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་དང་བཞི་ཡོད། བཞི་པ་ནི། ཚད་མེད་གང་ཞིག སེམས་
ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་
པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྤང་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་
འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་
ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། དམིགས་
མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་གསུམ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞིག སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། སྟིང་རྩེ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཁྲིས་པ་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་
ནོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སོགས་གསུམ་
ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞིག སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་
རྒྱ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགའ་
བ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་

ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་
ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། ཚད་མེད་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འདོད་པས་རབ་དུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
བཞི་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བཏང་སྟོམས་གང་ཞིན། བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་
འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་བཏང་སྟོམས་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད།

ལྷ་པ་ལ། ཚད་མེད་པ་དེ་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མི་མཐུན་སྦྱགས་སྤོང་བའི་
བྱང་པར། གཉེན་པོའི་བྱང་པར། དམིགས་པའི་བྱང་པར། བྱང་ལས་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་
འཛོད་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་པ་གཞོད་སེམས་སོགས་བཞི་པོ་དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་
གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདེ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟེན་པའི་ཆོངས་པ་མི་མཐུན་སྤངས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྲིན་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
དེ་བཞི་བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྡན་དུ་བསྟན་ཏེ། གནས། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་པོ། སྦྱགས་གྱི་
བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་བདག་
རྒྱུན་དུ་ཡུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དཔོན་གཞི་དག་པ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རྟུག་བསྐྱེད་
དང་ལྡན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཉེ་རིང་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་དང་།

ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏུ། དེ་བཞིས་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར། བདེ་བ་དང་ཐུང་པར་འདོད་པ་དང་། རྟུག་བསྐལ་དང་བུལ་
 བར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་བུལ་
 བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཏུ། དེ་རྣམས་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་ཏུ། དེ་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། རྟུག་པ་ནི། དེ་བཞི་ལ་ཆངས་པའི་གནས་
 པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འདི་དག་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཆངས་པར་
 རྒྱུ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ཆད་མེད་ལ་ཆད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 རྟིང་རྩེ་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་
 རྒྱར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། དེ་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཏང་
 རྟོམས་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་རྩྱད་
 དུལ་རྟུ་རྒྱར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གཞུང་དོན་ནི། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་
 ཅན། རྩོད་ལ་དགུར་ཡོད་དེ། རྩོད་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་
 སྐྱབ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་བར་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཤར་ཕྱིན་སྐྱེས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏིར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྦྱར་བའི་
 ལེགས་བཤད་ཆེ། །ཁྱུ་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཙུན་དགེས། །མད་བྱང་བཤད་
 སྐྱབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་རྒྱར་ཅིག། ॥

༣༡ །རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན།

རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།

༣༡། །སྤྱི་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཆའ་ཡོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་སྤྱི་
བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐོག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྩལ་ལམ་སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་
རྩལ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་རྩལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་མདོར། སར་སྤྱིན་དུག་རེ་རེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལྟ་ལྟ་
འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཤེར་སྤྱིན་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོན་མས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་
ཆོས་རྣམ་པར་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོན་མས་པར་འཇུག་
གོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་མཐུན་
པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་སོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གང་
དག་ཅེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ་སོར་རྟོགས་
སོ། །ཁིས་སོགས་གསུངས། ཉི་མ་དང་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འབྲེལ་ལྟར་ན་
དུག་ཆོན་དུག་གི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དེ་ཉིད་འདིའི་སེལ་རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ལས་དུག་ཆོན་དུག་གི་མདོ་མ་གཏོགས། འདི་ལ་མདོ་སྟར་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དག་ལྟར་ལས་དུག་ཆོན་དུག་གི་ཐ་མ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ལྟ་འཛིན་
པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཆོགས་བཅད་འདིས་བསྟན་པ་དང་། སང་གི་རྣམ་བསྐྱེད་ས་

ནི་དུག་ཚན་དུག་གི་མདོ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་བཤད་པའི་སངས་ཀྱི་
 རྣམ་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དུག་ཚན་དུག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཐུག་དང་ས་པ་དེ་ཉིད་ཚིགས་བཅད་དང་ཚིགས་ལྷགས་པའི་བྱད་པར་མ་
 གཏོགས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞུགས་འབྱུང་ཞིང་། དུག་ཚན་དུག་རྫོགས་རྫེས་སུ་གསུངས་པའི་མཆོ་
 རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནེན་འབྲེལ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་
 ཀྱི་རྣམ་བསྐྱེད་ལ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གཉིས་པ་ཐོད་ཀལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འཇུགས་པ་དང་སྦྱོབ་
 དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྦྱར་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སངས་ཀྱི་རྣམ་བསྐྱེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ནས་དང་པོ་ལྷའི་སྟོམ་པ་རྫོགས་
 པར་གསུངས་པ་དེས་གཞན་ལྟ་བུ་གནས་པ་ཡང་མཚོན་པར་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་
 གྱི་མདོར་སྦྱར་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འབྱུང་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་ལ་བདུད་གྱི་ལས་གང་ཅི་དག་འབྱུང་བར་
 འཇུག་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཆོ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདིའི་མདོ་ལ་ཀུན་སྣང་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་མའི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་དེ་ལ་རྟོགས་པ་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇམ་མས་སྦྱར་བ་ལ། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནས་སངས་ཀྱི་རྣམ་བསྐྱེད་པའི། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིགས་དོན་གྱི་སྟོན་མཆད་པ་ལ། མཐོང་བའི་

ལམ་ཐོབ་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྦྱར་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ཞུགས་ནས། ཞེས་
དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ལ་ཞུགས་
ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལུགས་མཐུན་
དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། ཅིས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྲུང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་
དང་མཐུན་པ་དང་། རྟེན་པ་འགག་པས་རྒྱ་ཤི་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་
མི་མཐུན་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་གཞུང་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐོང་
ལམ་ཅེ་སྦྱར་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཅན། སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་
མཐུན་ལ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཅན། སེང་གེ་རྣམ་པར་
བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟགས་
ཀྱིས་ཐོན་དངོས་སུ་སྤངས་པའི་སྟོན་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་པ་ཚོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིན་གནས་སྒྲུབ་ཁོང་ཏུ་རྟེན་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་
པའི་སེམས་དཔའ་དེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་འཛིགས་
 པ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་རྟེན་
 འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་
 བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་རྟེན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་མཐོང་སྤང་སྤྱི་བ་གཉིས་
 སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཁོང་
 ཏུ་རྟེན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་པའི། ཞེས་པའི་དེ་ནས་
 དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་བསྐྱེད་ཟིན་པ་དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་ཏེ། དེ་ལ་དབང་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱོད་པས་གསུངས་པ་ཞེས་དང་། ཐོད་
 ཀལ་གྱི་འཆོམས་སྒྲོར་ཏུ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བརྗོད་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིལ་བྱེད་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིལ་བྱེད་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲ་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་གས་ལ་སྟོས་ནས་
 གྲུབ་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། གཞི་
 གྲུབ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས། གང་
 ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་
 པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་དབྱེ་ན། རོ་པོ་ལ་སྟོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཐ་སྐྱོད་རྣམ་འཛོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏུ་བ་འབྱུང་བ་དང་། ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་

མུ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཡ་རི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུ་རི་འཛིག་པ་དང་། རིང་པོ་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་བྱང་བྱ་འཛིག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་རྒྱུར་གསུམ་ཀ་ལས་བྱང་བ་གང་
 ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་
 ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས། རྒྱུད་ཀྱི་མ་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་
 གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་རྩོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་
 བུ། རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དཔེར་ན། བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བྱང་རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྣམ་བྱང་
 རྩོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག །རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དཔེར་ན། འཕྱོག་ལམ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རབ་དབྱེ་བརྒྱད་
 ཏུ་ཀུན་བརྒྱས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། རླུ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་དང་། ཕྱིའི་ལོ་རྒྱུད་འབྱུང་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འཛིགས་པ་དང་འཆགས་པའི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་བསྐྱར་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
 པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་
 གཙོ་བོར་རྒྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་
 རྒྱ་གཙོ་བོར་རྒྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་
 རབ་དབྱེ་བརྒྱུད་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བྱང་ཆོས་ལཱའི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་ཟབ། མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ། རླུ་
 བས་ཟབ། གནས་པས་ཟབ། འབྱུང་བས་ཟབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རྒྱ་
 མེད་དང་སྒོ་སྒོར་ཏུ་གཏོང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་སྒོ་བྱར་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་གཞན་ལ་རགས་ལས་ཏེ། མ་འདྲེས་
པར་འབྱུང་ཡང་རྟེན་དེ་དག་གི་སྒོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་
སྟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་ཀྱང་གནས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ལུ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་
རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྟོན་ས་བརྟགས་
ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། གྲུན་བརྒྱུས་ལས། ཟབ་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན།
རྒྱས་ཟབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གྱིས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱེ་བས་ཟབ་པ་དང་། གནས་པས་ཟབ་
པ་དང་། འབྱུང་བས་ཟབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནམས་ཚས་ཅན། བྱོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྟེན་པའམ། འཕྲད་པའམ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད། ག་ཀྱི་ག་ཡ་ས་
ལུད་པ་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ག་ཏ་ག་ཡ་བརྟེན་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་ལྟོས་པ་ལ་འཇུག་
ཅིང་། ས་ལུད་པ་ཏ་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གྲུན་བརྒྱུས་ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་
དོན་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། བྱེད་པ་སོ་མེད་པའི་
དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་དོན་
དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོན་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་
དོན་དང་། མི་རྟག་པའི་དོན་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་
མི་འཆད་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐུན་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྣ་
ཚོགས་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་དོན་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་དོན་བརྒྱ་གཅིག་གསུངས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་
པའི་དོན་བཞི་སྟོན་པར་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་སོས་སྟོང་པའི་དོན་
དང་། གསུམ་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་བསྐལ་བའི་དོན་

དང་། ལྷག་མ་རྒྱག་གིས་མི་རྟག་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲོད་པའི་ལྷགས། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲོད་པའི་ལྷགས། འབྲེལ་བ་ཅན་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲོད་པའི་ལྷགས། རང་ལྷགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཕྱེ་ཁ་ཅིག རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རྩ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྒྲོག་བཅད་པའི་ཚོ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སོ་སོར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་རྒྱག་པོ་དེ་སྟེ་མཆོད་རྒྱག་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་འདུས་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རེག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྲིད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་དེ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷས་ངག་གི་བྱ་བ་དེ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སྟེས་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་སྒྲིན་པ་དགའ་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་ཞིག་པ་ཤི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རྩ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ཆོ་གསུམ་ལ་ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཆོ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་འདྲའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། ཆོ་འདིར་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྷ་པོ་དེ་

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དབང་པོ་དྲུག་ཚར་བར་
 མ་དོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། དབང་པོ་དྲུག་ཚར་
 བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་རང་
 གི་ཡུལ་འཛིན་མི་རྣམས་པའི་བར་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་སྦྱོང་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྦྱོང་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚར་བ་བདེ་ལྷག་
 བཏང་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་རིག་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ཤེས་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་སྦྱོང་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དེ་
 ལྟ་པོ་དེ་ཚར་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྣམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པའི་ཡུལ་བྱུང་མེད་འཚོལ་
 བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་སྦྱོང་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་
 ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེར་འགྲོ་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་
 སྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྦྱོང་བ་ཕྱི་མར་མངལ་དུ་ཉིད་འཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་སྦྱོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ། དེའི་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་སྦྱོང་
 མི་རྣམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལྟ་པོ་དེ་གྲིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩོམ་མ་
 རས་འདིར་འོང་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་མ་རིག་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་
 བས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་འོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་འོན་
 ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བརྗོད་ལས། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་
 སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་འཚམས་སྦྱོར་སྤང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་
 གཟུགས་ནི་དེ་པན་ཆད། །སྦྱོང་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་
 ཆད་དོ། །རིག་པ་བདེ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱ་ཤེས་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་འཁྲིག་
 ཚུན་ཆད་སྟེད་པ་ནི། །ལོངས་སྦྱོང་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྦྱོང་
 རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་རྒྱག་པ། །དེ་སྟེད་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་བྱིར། །ལས་བྱེད་

དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། ཉིང་འཚམས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་པ་ཡིན། ཚེར་བའི་བར་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན། འདི་
 ནི་གནས་སྐབས་བར་འདྲེན་ལོ། གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྒྲགས། ཞེས་གསུངས། དེ་
 ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་
 དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཆོས་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚེར་བའི་བར་
 དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཆོས་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་དང་། སྲིད་ལེན་
 སྲིད་པ་གསུམ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཆ་གཉིས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འདི་
 རྣམ་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྦྱོར་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་ཆོག་སྟེ།
 མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་གྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚེར་བའི་བར་
 འབྲིན་པ་ཡང་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་རག་མ་ལས། དེ་གསུམ་གྱིས་རང་འབྲས་རྣམ་
 སྤྲིན་རྒྱ་ཆ་གཉིས་འབྲིན་པ་ཡང་གཅིག་ཤོས་གཉིས་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོ་
 སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཆོས་མའི་སྲ་མ་ནས་སྲ་མར་འོང་
 སྲ་མ་ནས་འདིར་སྦྱོར་བ་སྒྲངས་པའི་སྲིད་ལེན་གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱེད། དེའི་
 བྱང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པས་ཁྱེད། དེའི་བྱང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱེད། དེའི་བྱང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚེར་བའི་བར་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱེད། དེའི་བྱང་
 ཚན་རུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ལེན་གང་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་ཕྱི་མ་
 རྣམ་ཕྱི་མར་སྦྱོར་བ་སྒྲངས་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱེད། དེའི་བྱང་ཚན་རུ་
 གྱུར་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱེད།
 དེའི་བྱང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པས་ཁྱེད། དེའི་བྱང་ཚན་རུ་གྱུར་པའི་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་མིང་

གཟུགས་ནས་ཚར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བརྩུ་བྱུག་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། ཆོ་སྤྲ་
 མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚར་བའི་བར་ལྡོ་ཡོད་པ་ལྟར། འདི་
 ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། འདི་ནས་སྤྱི་
 མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལ་སྤྱེད་ལེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྲ་མ་ནས་འདིར་
 འོང་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ཆོ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་
 རྒྱ་དེ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དེ་ལ་ལྷ། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པས།
 བརྩུ་བྱུག་ཏུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྩུ་ན་བརྒྱད་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཆོ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་
 སུ་འདུ་བ་བཞིན་ཏུ། ཆོ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྡོ་པོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་
 འདུ་ལ། སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ལྟར་འདུ་བ་
 བཞིན་ཏུ་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྤྱེད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་གཅིག་
 ལྟར་འདུ་བས། ཆོ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལ་གཉིས་འབྲས་བུ་དེ་ལ་གཉིས་འདི་
 ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དེ་བརྒྱད་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྟུན་པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་དེ་རྫོགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་
 བྱེད་གཉིས་ཆོ་སྤྲ་མ་ལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལོགས་བརྒྱད་ཆོ་འདི་དང་། རྐྱེ་ཆ་གཉིས་ཆོ་སྤྲ་
 མ་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་དང་སྤྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་
 ཏུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྟར་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་
 པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་པོ་ལྷའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་
 མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཅིང་། དེ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །དེས་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་སྤྱི་ཏི་སྤྱི་ཡ་ས་མུང་པ་ཏ་ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱི་ཏི་སྤྱི་ཡ་ཞེས་པ་སྐད་པ་
 ལ་འཇུག་ལ་འཕད་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་རྟེན་དང་འཕད་པར་འདོད། ས་མུང་པ་ཏ་ཞེས་པ་
 འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་ལ་འབྲུང་བའི་དོན་སྦྱོར་བ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་
 པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་ཏེ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྲབ་སྟེ། དེས་གཟུགས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་འདུ་མ་བྱས་
 ཀྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 པ་ཁས། གཞན་ཡང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཁྲབ་པ་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ནི། ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་སྤྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
 མཐོང་བ་དེས་ཚོས་མཐོང་རོ། །སྤྱིས་ཚོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྲུང་། འདི་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྦྱོས་ཏེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྦྱོ་མཆེད་
 རྒྱལ་སྦྱོ་མཆེད་རྒྱལ་གི་རྟེན་གྱིས་རིག་པ། རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྟེན་
 གྱིས་སྤྲིད་པ། སྤྲིད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྤྲིད་པ། སྤྲིད་པའི་རྟེན་
 གྱིས་སྦྱོ་བ། སྦྱོ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཁྱ་ཤི། ཁྱ་ཤིའི་རྟེན་གྱིས་ལྷ་ངན་དང་། སྦྱོ་སྤྲུགས་འདོན་པ་
 དང་། རྒྱལ་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྲུང་བར་འཕྱར་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་སྤང་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྲུང་བར་འཕྱར་རོ། །དེ་

ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག། འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 འགག། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག། མིང་དང་གཟུགས་
 འགགས་པས་སྦྱེ་མཆེད་དུག་འགག། སྦྱེ་མཆེད་དུག་འགགས་པས་རིག་པ་འགག། རིག་
 པ་འགགས་པས་ཚཱ་བ་འགག། ཚཱ་བ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་
 པས་ལེན་པ་འགག། ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག། སྲིད་པ་འགགས་པས་སྦྱེ་བ་
 འགག། སྦྱེ་བ་འགག་པས་ཀྱི་ཤི་འགག། ཀྱི་ཤི་འགགས་པས་ཐུང་ན་དང་། ཐྱི་ཐུགས་
 འདོན་པ་དང་། ཐུག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲུགས་པ་རྣམས་འགག་
 པར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐུག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོའི་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་
 འཕྱར་རོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་མདོའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་སྤོང་དག་
 ཅེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 དེ་བསྟན་ནས། འདི་ཡོད་པས། ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལྡོག་
 ལྷགས་ལ་བསྟན། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནས། འགག་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལྡོག་ལྷགས་ལ་
 བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་
 ལས་མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། གང་གི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ལ་མོངས་པ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་
 བལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཀླུ་ནས་ཉེན་མོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་མཆན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྟུ། སོ་རིམ་ས་ཤེས་ཚུལ། བྱངས་ཤེས་
 པའི་ཚུལ། རྟེན་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆོ་དུ་ལ་རྟོགས་པ། ས་མཆོངས་
 པའི་རྣམ་གཞག རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བརྩུ་ལས། དང་
 བོ་ནི། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟེན་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །སྟུག་ཀླུ་གང་ཅུང་ཏུ་
 གྱུར་པའི་འཁོར་བ། ཀླུ་ནས་ཉེན་མོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་འཁོར་བ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་
 དེ་ཀླུ་ནས་ཉེན་མོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་དེ་དེ་ཡིན་པ་བཅད་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀླུ་ནས་ཉེན་
 མོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་གྲུབ་ཤིང་། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀླུ་ནས་ཉེན་མོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ས་ལས། དག་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་ཏུ་ཞིག་
 སྤངས་ཤེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན། ལུས་པའི་རྟེན། མི་རྟག་པའི་རྟེན་རྣམས་
 སྟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོ་གཡོ་བ་
 མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་བརྩུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 རྣམས་དབང་ཕྱག་སོགས་གཞན་གྱི་སྟོའི་གཡོ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་
 རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཀླུ་
 བརྩུས་ལས། མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་མིར། ཡང་དེ་ལྟོན་པ་ན། མི་ཉག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་དང་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱལ་ས་དབང་ཕྱག་ཉག་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་ཉག་པ་སོགས་ཀྱིས་
བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་རྒྱལ་ས་རང་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་མི་ཉག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་
ཅོད་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་མིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་རྒྱུས་པའི་མིར་འདི་རྒྱུ་
སྟེ། ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྒྱས་ལས་མི་ཉག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
མིར། ཡང་དེ་ལྟོན་པ་ན། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་དང་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། དེ་རྒྱལ་ས་རང་གི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བར་མ་བཟང་རྒྱ་ཡིན་
མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་
ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱལ་ས་རང་སྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་
རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་མིར་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་རྒྱ་
སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད། ཅས་དང་། ཀྱན་བརྒྱས་ལས། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་
བྱང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་རྒྱལ་ས་རང་སྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་རང་དང་རིགས་མཐུན་
པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་དཔེ་ནི། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་
ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བརྒྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རྩ་བའི་སློན་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་
ཀྱང་པའི་རྒྱག་ཀུན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སློན་ནས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་གཉིས་
སུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་ཆེན་འབྲེལ་ནས་ཆ་ཤིའི་ཆེན་འབྲེལ་གྱི་བར་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སྟེ། ཆེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི། མ་རིག་
པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སློན་ནས་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་
པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་རིག་པའི་ཆེན་འབྲེལ་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་དག་པའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཏུ་
ཀྱང་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དག་པའི་དེ་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་དེ་

དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་། འདྲོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་
སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། ངན་འགྲོའི་དེ་འཕེན་པར་བྱེད་
པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། ཁམས་གོང་མའི་དེ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་མི་གཡོ་
བའི་ལས་སོགས་རྒྱ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

གཉིས་པ། མ་རིག་པ་ནས་ཀྱི་ཤིང་བར་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་མ་རིག་པ་
ལ། ཁ་ཅིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ། མ་རིག་
པའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱ་འདྲོད་པ་མི་འཐུང་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྒྱ་གྱུར་པའི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་སེམས་བྱུང་རྒྱ་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་
མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་རྒྱ་བྱུང་བའི་
མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྩུས་ལས། འདྲོད་ཆགས་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། འདྲོད་ཆགས་རི་
ལྟ་བར་མ་རིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཡིད་ཤེས་སུ་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཡིན་
དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཚེར་བ་དེ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྫོངས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲུབ་ཤེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཕྱིར་དང་། སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་
 དུ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྲུབ། དེར་ཐལ། ཚེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དུལ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཅ་ཉོན་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་ཤེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག འཇིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཤེ། དེ་མ་རིག་ལྟེ་དེ་ལས་
 ཆགས། དེ་ལས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡན་ལག་བརྩུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་
 ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག འར་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཕེན་བྱེད་

གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕེན་བྱེད་དག་གི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དྲང་ངེས་མ་འབྱེད་ལས། ཆོས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉམ་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་ལྟོག་པ་མིན་པས། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་
པ་དེ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་སྐྱེལ་བ་མི་འགལ་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
ཉམ་ཐོས་དག་བཙམ་པས་འཁོར་བ་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་སྐྱངས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྟག་བསྐལ་སྐྱངས་པ་དང་རྟག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱངས་པ་དུས་
མཉམ་པར་ཐལ། འཁོར་བ་སྐྱངས་པ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྐྱངས་པ་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
རྟག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་བའི་རྩ་
བ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟག་བཅས་ལྷང་
འདས་ལ་གནས་པའི་ཉམ་ཐོས་དག་བཙམ་པས་རིམ་བཞིན་གཤོག ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པས་འཁོར་བ་སྐྱངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྐྱང་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། དེར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་
རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། དེ་

མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་འཁོར་བའི་རྩ་
བ་མི་མཐུན་པར་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་
འཐད་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བརྟགས་མེད། ཡན་ལག་བརྩུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་རྩུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་ལས།
སེམས་ཅན་ནམས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ནི་ལྷན་སྟེན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ། ཁྲིམ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
མཐོང་སྤང་རྩུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། རྩ་ལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ས་ལས། རྟུན་རྩུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་རྩུ་ཞིག་སྤངས་ཤེ་
ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་གང་ཡང་རིལ་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་
ཆོངས་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་རྩུ་གཏོགས་པའི་
འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་བྱེད་པ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་རྩུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་
པའི་ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀུན་
ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་
ནང་འགལ་རྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ཆོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་རྩུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྩུ་དགེ་བ་སྦྱང་པ་ལ་འབྲས་སུ་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཆོངས་པ་
ཡང་ཡིན་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
འདྲའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
ལས། འདོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཟུང་གི་བ་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་སུ་བདེ་བ་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་སྤང་དེས་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་
མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་གསང་རྣམ་བཤད་ལས་ཡན་ལག་བརྟུ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་
ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱ་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱ་མི་
དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རན་སོང་བའི་གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཅན།
སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཐལ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རན་
སོང་བའི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་གསུམ་ཀ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་ལས།
རན་སོང་པའི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་བལྟ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རན་སོང་བའི་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་
མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་
མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་
རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། མཐོང་
སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་སྟོམ་
སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་སྟོམ་
སྤང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་
མ་རིག་པ་དང་། མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྤང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་
པའི་དེ་མེད། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་ལྷུར་པའི་
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་ལྷུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་ལྷུར་པའི་མ་རིག་
 པ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁམས་གོང་
 མའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་
 ལུང་མ་བསྟན། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་
 བསྟུས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད། དེ་
 འདྲའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་དགེ་བའི་ལས་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་གྱི་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཀུན་སྒྲོང་གི་ལུང་མ་
 བསྟན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་རིགས་འགྲེལ་ཟེར་ན། མཛོད་ལས། རབ་
 ཏུ་འཇུག་པ་དགེ་ལོགས་ལས། རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་ནམ་གསུམ་འཇུག། ཁྲིས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྗེའི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་བའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་
 དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྩ་ཀུན་ནས་སྒོང་བྱེད་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སུ་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷན་
 བཞིན་མཚུངས་པར་བྱལ། གཞན་ཡང་། དགེ་བར་ལྷུར་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ཚན་གྱི་མ་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་སྐྱངས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་ལྷུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་
 སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཁ་ཅིག །འཕགས་ཆུད་ལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 ཡོད་ཟེར་ན། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་མ་དོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་
 འཕེན་པ་མེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་ཆུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཡོད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་ཟུང་འདས་པའི་ཆུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་ཆུད་ལ་སྡོན་སོ་
 གླེའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་གྲབ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བའི་གནས་པ་ནི། །བརྟེ་བ་འམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསོག་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཐོབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ཐོབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་
 དེའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་
 འོང་འགའ་ཞིག་གིས་སྡོན་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་འགྱུར་ལས་
 བསགས་པ་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱར་རྒྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཁྲབ་
 ན་འོག་དུ་འགོག །ཉགས་གྲབ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེར་སྐྱེ་བའི་
 མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་མེད། དེར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་
 ཐག་པའི་གཙོ་བོའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་
 སྐྱོམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱར་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་
 འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསགས་
 པས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པར་འགྲོ་བར་ཐལ། བྱོད་དེར་
 སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 བསགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་གང་
 ཡིན་པ་བོང་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟར་
 སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་བོང་བུར་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་སོས་
 བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོང་བུར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བོང་
 བུར་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བོང་བུར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདྲོད་ན། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ་ཟེར་ན། རྟར་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བོང་བུར་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་གཉིས་འགལ་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་འཆོམས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ལྟར་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། དོམ་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་ཡིན་པ་བྱེད་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དོམ་དུ་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་བྱེད་མོར་སྐྱེ་འཁྱུར་གྱི་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་
 གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་མོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་

སོང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་དྲེད་མོའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
རང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་ཏུ་ཡུར་པའི་དྲེད་མོའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
ལྟར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་ཆོ་དྲེད་མོའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན། དེའི་ཆོ་དྲེད་མོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། འདྲོད་ན། རྟོམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་དྲེད་མོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན་དངོས།

ཁ་ཅིག འཛིག་ལྟ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་ཡུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན།
ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་དེ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཡུར་པའི་དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག ཁ་ཅིག གཞན་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་སྤྱི་ཆེར་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་
གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཁ་ཅིག་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀྱང་སྤོང་ཏུ་ཡུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་
ལ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་ཡུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཛིག་ལྟ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཡན་ལག་
བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་ཡུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་
རྒྱུད་ལ་འཛིག་ལྟ་ལྟར་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་
ཐལ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་ཡུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ཡོད། གཅིག་ཤོས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད། དང་པོར་དེར་ཐལ། ཅི་ཡང་མེད་མན་
ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་
ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་
ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ཆེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་ཡུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཞན་ནས་

ཤི་འཕོས་ཏེ་སྤྱི་ཅེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་མཁྱེད་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ། མ་རིག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མ་རིག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྩ་མ་འོངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱི་བས་ནི་མཛའ་བ་བཀག་ཅམ་ལ་མི་མཛའ་བ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་ལ་རྩུན་ཆོག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་རྩ་རིག་པ་བཀག་ཅམ་ལ་མ་རིག་པ་མི་འཛོག་པས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟུགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པར་འཛོག་ལ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དགེ་བ་བརྟུ་གཅིག་གི་ནང་ཆོད་གྱི་གཏི་མུག་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟུགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་མ་རིག་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དང་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགལ་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་རང་ལུལ་ལ་རྫོངས་པས་རང་ལུལ་ལ་དཔྱད་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག འཇིག་རྟེན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་རང་ལུལ་ལ་དཔྱད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། མ་རིག་མི་མཛའ་རྩུན་སོགས་བཞིན། གྲུན་སྦྱར་སོགས་ཆོག་ཕྱིར་གཤམ་ཏེ། ཤེས་རབ་བརྟན་པའི་མིན་རྟེན་ཕྱིར། ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཐེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་མི་མཐུན་སྟུགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པར་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་པའི་སྟུགས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་

ལ་ཤ་དང་ལྷན་པའི་ནགས་ཚལ་བཞིན་ནོ། བྱི་མདོ་གཉིས་ཀས་མ་རིག་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཀུན་
 ལྷན་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས་འཇིག་ལྷ་ལ་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་
 ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ལྷ་ཀ་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་འཇིག་ལྷ་སྤངས་པར་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་
 རྫོངས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་
 བས་དབྱེ་ན། ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
 པ་གཉིས། བདག་སྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་སུ་ཐུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་
 ཐུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། འཛིན་སྤངས་གྱི་སྒོ་ནས་ལོག་ཤེས་སུ་ཐུར་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐུར་པའི་དེ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་
 གསུམ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྤང་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་། སྒོ་མ་སྤང་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་བྱུར་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱུར་པའི་མ་
 རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྩུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཐུར་པའི་མ་རིག་
 པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡིན་ལ་སྤང་མ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱུར་
 ཐུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྩེར་མཐོང་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། ཚླངས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཚླངས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཚླངས་པས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པས་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་པ་དེས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པས། ཞེས་སོགས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་ན་ལས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གང་རུང་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་བསྟན། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་སྒྲོམ་སྤང་། སྤང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན། གང་ཟག་སྤེལ་བྱེད་ལ་ཡོད་ན་སོ་སྤེལ་བྱེད་ལ་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་། ཁ་ཅིག །ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚས་ཅན། ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་

ཀྱི་ལས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ངན་སོང་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 ཚུལ་ཅན། ཟུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་
 ལུ་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ངན་སོང་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་བདེ་འགྲོའི་སྲིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁར་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་རང་གི་འཕང་
 བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག ཁྱོད་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔུལ་བའི་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བུར་གྱུར་པའི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕང་བུར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤང་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་
 གི་ལས། ཁྱེས་དང་། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། འདྲ་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་
 ངག་སྒྲ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལས་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་པའི་ལས་ནི་རང་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལུས་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་
 མོ། ཁས་པའི་ལས་ནི་སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ། དེ་

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་སེལ་
འདོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེ་བཀག་ནས། ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་
མཉམ་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ་ལ་བྱེད་པས་གཉིས་ཀྱི་འདུག་སེམས་པར་བཤད་དོ། །ཞིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་
བའི་ལས་དང་གཟུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མི་དགེ་བའི་ལས་དང་དེའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་དེ་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཆོག་དེ་
མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་གོ། །

རང་ལུགས་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱིས་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་
རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ། ཡན་
ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། དེར་
གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། དེར་གྱུར་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་གསུམ་
ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་། དེར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྟ་རིགས་ཏུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རན་སོང་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩུ་བརྩུན་
དང་། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་
པ་ནི། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡིན་ན།
སྤང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཚུངས་
ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། དག་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་ལྷང་མ་བསྟན་དང་། སྤང་བ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་སྟོན་སྤང་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་སྤྱིར་ངོ་བོའི་སྟོན་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྒྱུས་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་ཏེ། འདི་ནི་ལས་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་དང་། ལྷན་དག་གི་ལས་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལྷན་དང་དག་གི་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སེམས་ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དག་མི་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དང་པོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་ཐོག་མར་ཡིད་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཤིང་ལྷན་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷན་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོན་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། ལྷན་དག་གི་ལས་སུ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། ལྷན་གྱི་ལས་དང་། དག་གི་རིག་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། དག་གི་ལས་སུ་འཛོག་གོ། །ལྷན་གྱི་ལས་ལ་རྒྱག་དུ་ཡོད་དེ། ཐོག་གཙང་པའི་ལས་མ་བྱིན་ལེན་པའི་ལས་མི་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་ལས་ཏེ། ལྷན་གྱི་མི་དག་བའི་ལས་གསུམ། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ལྷན་གྱི་དག་བའི་ལས་གསུམ་སྟེ་རྒྱག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དག་གི་ལས་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ལས་ལ་མའི་ལས་ཆོག་རྩལ་གྱི་ལས་དག་འབྲལ་གྱི་ལས་ཏེ་དག་གི་མི་དག་བའི་ལས་བཞི། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དག་གི་དག་བའི་ལས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས། ལོག་ལྷ་རྣམས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། གསུམ་མམ་བརྟན་ནི་ལས་ཀྱང་
ཡིན། ཁྱིམ་དང་། བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། ཁྱིམ་གསུངས། ཡང་ལས་
ལ་རྒྱུའི་སྒྲི་ནས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྩ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་ལྟ་བུ།

ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲི་ནས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས།
རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་པོ་འབྲིན་རུང་ཅམ་རྟེན་
བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ངོ་པོ་འབྲུབ་ངེས་སུ་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་
བུ། གསུམ་པ་ནི། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་འབྲུབ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་
པའི་རྟེན་དེ་ལ་བདེ་སྤྱད་སོ་སོར་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ། དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་
བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་
རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་
བས་རྫོགས་པ། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཤིང་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ལྟ་དང་མི་པལ་ཆེར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རན་སོང་
བ་པལ་ཆེར་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུང་ཁོང་ཆོ་ལྷང་ལ་ནད་མང་
བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷུའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྲི་ནས། མཐོང་ཆོས་ལ་ལྟོང་འལྱར་གྱི་ལས། ལྟེས་
ནས་ལྟོང་འལྱར་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ལྟོང་འལྱར་གྱི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་
མ་ངེས་པའི་ལས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་
པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆོ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་
འབྲིན་པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལས་བསགས་པའི་ཆོ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ་ནས་
རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་ངེས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྟོང་ཅིག་གཉིས་པར་གཉེན་པོ་
སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་འདག་ངེས་ཀྱི་སྒྲི་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ།

ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མི་དགེ་བའི་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་པ་དགེ་བས་བྱས་ལ་སྒྲུབ་བ་མི་དགེ་བའི་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ། ཡང་ལས་ལ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པ། བསགས་ལ་མ་བྱས་པ། བྱས་བསགས་གཉིས་ཀ་ཆང་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཆང་བའི་ལས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་བྱེད་འདོད་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་ཏུ་བྱེད་ཏུ་བརྟག་པའི་ལས་དང་། མི་ལམ་ཏུ་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བཙུལ་བས་འགྲུབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བསམ་བཞིན་ཏུ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ལས་བྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྟོག་གཙོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིད་ལ་བསམ་སྟེ་དེ་རྗེས་སུ་འདུན་པ་ལོག་པའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལས་ལ། སྟོམ་པའི་ལས། སྟོམ་མིན་གྱི་ལས། བར་མའི་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་ཚུལ་སྒྲོང་གི་སྟོམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ན་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་ཅིང་སྤྱིད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལས་ལྟ་བུ། འདི་བཤན་པ་དང་བཙོན་སྤང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུའོ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག །རྣམ་སྤྲིན་བྱུང་མ་བྱེན་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏུང་འགོ་ལ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཏུང་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་གི་སྤྲོད་ཏུ་མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། ཏུད་འགྲོར་
 སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དེ་གཉིས་ཀ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་སྤྲོད་ཏུ་དགེ་མི་དགའི་
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཉིས་ཀ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 དང་། ཏུད་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 མི་ལུས་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མིར་
 སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཏུད་
 འགྲོར་སྐྱེ་བའི་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་
 པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས།
 དེའི་རྟེན་སྤྱུ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གི་རན་སོང་ཏུ་སྐྱེ་བ་བྲལ་ས། དེའི་རྟེན་སྤྱུ་སྤར་གྱི་ལས་
 དེའི་དབང་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚོང་ན་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྟེན་ལ་མིའི་རྟེན་ལ་བསགས་
 པའི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྟའི་སྤྲོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མདོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་བར་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་གི་བར་ཏུ་
 འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྲོད་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་
 སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དང་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་བསགས་པའི་ས་དེར་
 གཏོགས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་
 སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་རྟེན་སྤྱུ་ལས་གཞན་གྱི་
 དབང་གིས་རན་སོང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རན་སོང་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་
 པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་
 ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སམ་བཟུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དོན་གྱིས་སོང་། འདྲི་ན། རྟེན་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཡོད་པར་
ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གང་ཞེ་
ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་། རྩ་དང་། རྩེ་དང་། ལྷས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཁས། གཞན་
ཡང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེའི་དུས་སུ་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་མི་རྩས་ཏེ།
དེ་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་རྒྱུད་པ་ལ་རྩས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འབྲས་
དུས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་དང་གསེར་བྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་
གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་མ་ཐག་པའི་གཙོ་
བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག །

འཕངས་འབྲས་བཞི།

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་
ཀྱང་ཡིན། རྒྱུ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་འཆོམས་སྒྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་ཞི། དབང་པོ་དྲུག་ཆར་

བར་མ་དོད་གོང་གི་ཕུང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ། རྩུས་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་མིང་གཟུགས་
 ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་
 བང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུར་མཐོང་མ་མལ་བ་མངལ་དུ་
 ཉིང་འཛམས་སྐྱར་མ་ཐག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་མ་དོད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྩམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོར་སོགས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་པོ་
 དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་གཉིས་པ་ཡིན། མིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིར་
 ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩམ་སྒྲིན་གྱི་ཚོར་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི་དང་པོ་དང་། དེའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །མིར་ཆགས་པ་དང་མིའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ།
 མི་ལ་གནས་སྐབས་བརྩ་ཡོད་པའི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྟེང་དང་ལྷ་ཡན་ཆད་མིར་
 ཆགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་བརྩ་ཡང་ཡོད་དེ། མེར་མེར་པོ། ལུར་ལུར་པོ།
 ལྟར་ལྟར་པོ། འཁྲང་འཁྲུང། ཡན་ལག་འཁྱུས་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྡང་དང་། བྱིས་
 པ། གཞོན་ནུ། དར་མ། དར་ཡོལ། ཟན་པོ་སྟེ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་
 ཀྱང་ཡིན། དབང་པོ་དུག་ཚང་བར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལུལ་དབང་རྩམ་ཤེས་གསུམ་
 འདུས་ནས་ལུལ་གྱི་འཁྱུར་བ་སྟོང་མི་རུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོའི་
 རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚྭ་གས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་ན།
 དེར་གྱུར་པའི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་དུག་ཡོད།

རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཕངས་
 འབྲས་ཀྱང་ཡིན། ལུལ་དབང་རྩམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ལུལ་གྱི་འཁྱུར་བ་སྟོང་རུས་པ་
 བཟུང་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་ལྷག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རྩུ་བས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་མི་རུས་

པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱད་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་དེ། རྒྱག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལོགས་རྒྱག་ཡོད། དེ་ཡང་ཡིན། དེ་ཤེས་རུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམ་གསུང་བར་མ་ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱད་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཚར་བ་དེ། བདུན་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོད་ཉིད། དཔྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལོགས་རྒྱག་ཡོད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྟེས་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩས་སྟེས་ལས་གཞན་པའི་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དཔོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། རྩས་ཏེ་སྟེས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་སྟེ་མཆེད་རྒྱག་ཅས་བྱའི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྟེས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེ་མཆེད་རྒྱག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། དེར་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རྩས་སྟེས་ལ་དབང་པོ་རྒྱག་གཅིག་ཅར་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བེར་ན། མངལ་རུ་ཉིང་འཚོམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱད་པོ་ཚོས་ཅན། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གཅིག་ཅར་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕངས་འབྲས་དང་བྱབ་འབྲས་འགལ་བར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྟེ་ག་གཉིས་ཚོས་ཅན། བྱབ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་རུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་པའི་

མྱེར་རྟེ། ཁྱོད་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཁྱོད་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
མྱེར། གཞན་ཡང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། འཕངས་
འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱེར། བྲལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་
མྱེར་རྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཁྱོད་གྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མྱེར།

ཁོ་ན་རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཕངས་
འབྲས་དང་གྲུབ་འབྲས་མི་འགལ་བའི་མྱེར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། འདྲོད་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
དང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་
གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ཚོས་ཅན། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མྱེར་རྟེ། དེ་གཉིས་
གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་པའི་མྱེར། བྲལ་པ་འགྲིག་ཟེར་ན་མི་མཆུངས།
དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་གྱི་འཕེན་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མྱེར་རྟེ། དེ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་འཕངས་འབྲས་ཡིན་
པའི་མྱེར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁོ་ན་རེ། རྩས་སྦྱོས་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན།
རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་
བར་ཐལ། སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། འདྲོད་མི་རུས་
རྟེ། དེ་དང་རུས་མཉམ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཁོ་ན་རེ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་
མེད་པར་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་
ལ། དགོས་པ་ཡོད་པའི་མྱེར་ན་མ་ཁྲུབ། མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཟེར་ན་མ་
ཁྲུབ། འདྲོད་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
ན་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འདྲོད་པའི་མྱེར། དེས་སྦྱེ་

མཆེད་དྲུག་ཅི་རིགས་པ་ལ་རིགས་འགྲེལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མངལ་དུ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་
མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། མངལ་དུ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་ནས་དབང་པོ་དྲུག་ཚད་བར་དོད་མ་ཐག་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་མིག་སྐྱེས་དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་རེ། དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐལ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། མིང་གཟུགས་ཚོས་ཅན། མིང་གི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དེས་གཉིས་པ་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

ཁ་ཅིག མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནས་པའི་ཉམ་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པ་ཡོད་
བེར་ན། མངལ་དུ་ཉིང་འཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་
ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱེ་སྤྲིད་ལ་གནས་
པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྤྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་
ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས་པའི་རྒྱུད་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕངས་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཉོན་
གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་སྤང་དེ་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལྷག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ཁྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་
འགྱུར་བའང་ཡོད། སྤྲིན་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་ཡང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་བེར་ན་མ་ཁུབ།

འབྲུག་གི་ཕྱི་ལྗོངས་ལྷན་ཁག་གི་འབྲུག་གི་ཕྱི་ལྗོངས་ལྷན་ཁག་

དེས་ན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པའི་ཚོར་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ནས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། བརྒྱད་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པ་དོན་གཅིག་། སྲིད་པ་ལ་འདོད་སྲིད། འཇིག་སྲིད། སྲིད་སྲིད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

སྤྱིར་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྷན་པར་འཕེལ་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་རུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་འདོད་པ་ཉི་ལྔ་པར་ལེན་བ། ལྟ་བུ་ཉི་ལྔ་པར་ལེན་པ། ཚུལ་ཞུགས་མཚན་འཛིན་ཉི་ལྔ་པར་ལེན་པ། བདག་རུ་ལྟ་བུ་ཉི་ལྔ་པར་ལེན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་རན་བྱུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཟས་གཙོད་པ་དང་། མེ་ལྡ་བསྐྱེད་པ་དང་། བ་སྐྱང་དང་བྱི་པག་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། །ངོ་སྤྲོམས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ།

སྤྱིར་སྲིད་ལེན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིང་སྲིད་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། བརྒྱ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་སྲིད་པ་དང་འཁོར་པ་དོན་གཅིག་། དབྱེ་ན། བར་སྲིད། སྤྱི་སྲིད། སྤྱི་རུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་སྲིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོ་སྤྲོ་མའི་འཆི་སྲིད་དང་ཆོ་འདིའི་སྤྱི་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་རུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མངལ་རུ་ཉིང་འཚམས་སྤྱིར་

མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྩེ་སྤྱིང་གྲུབ་པའི་
སྤྱང་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྤྱིང་མ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྤྱིང་པ་ལྟ་བུ། རྩེར་སྤྱིན་རུས་གྱི་
སྤྱིང་པ་དང་རྩེ་སྤྱིང་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྩེས་འདེལ་
བ་ལ་གསུམ་གསུངས་པའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདེལ་བ་དེས་གཟུགས་གྱི་
སྤྱིན་རུས་གྱི་སྤྱིང་པའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་རུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་པ་ལ་བཞིར་སྦྱ་
བའི་དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིན་རུས་
གྱི་སྤྱིང་པ་ལ་རུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་ལ། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལ། འཁྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅམ་ལ།
ཁུ་ཁྲག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྱང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་པོ་སྤྱིང་རུས་གྱི་རྩེ་དུ་
སྤྱིན་རུས་གྱི་སྤྱིང་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྩེ་པོ་སྤྱིང་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བར་
ཕྱོགས་མངོན་དགའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་མི་ཐ་མལ་པ་
ལྟ་བུལོ། །འཆི་སྤྱིང་ནི། ཆོ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་ཁ་མའི་སྤྱིང་པ་ལྟ་བུ།

གྲུབ་འབྲས་གཉིས།

སྤྱིང་གྱི་སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་མཐུས་རྩེ་སྤྱིང་རུ་ཉེར་འཆོམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྱང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཀྲཱ་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། བཅུ་གཅིག་པ་རྩེ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་
རྩེས་རྩེས། རྩྱུང་གཤེར་རྩེས། མངལ་རྩེས། རྩྱུང་རྩེས་དང་བཞི་ཡོད། འགོ་བ་གང་ལ་རྩེ་
གནས་རུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དང་རུང་འགོ་ལ་རྩེ་གནས་བཞི་ཀ་ཡོད། དཔུལ་བ་ལྟ་བར་སྤྱིང་
གྱི་ཁེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩེས་རྩེས་ཀྱིས་བྱུང། ཡི་དྲུགས་པལ་ཆེར་རྩེས་རྩེས་གྱི་དང་མངལ་
རྩེས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། དེར་ནི་རྩྱུང་ལས་རྩེས་ལོགས། ཁེམས་
ཅན་རྩེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། མི་དང་རུང་འགོ་རྣམ་པ་བཞི། དཔུལ་བ་པ་དང་ལྟ་རྣམས་
དང་། སྤྱིང་པ་བར་མ་རྩེས་ཏེ་རྩེས། ཡི་དྲུགས་མངལ་ནས་རྩེ་བའང་ཡིན། ཁེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་རྩེས་རྩེས་ཡོད་དེ། བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་རྩེས་རྩེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མི་ལ་དོད་གཤེད་སྐྱེས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་པོ་སྐྱེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་
ལ་སྐོང་སྐྱེས་ཡོད་དེ། བྱ་ཆགས་པའི་ཆོང་པ་ལྷུང་ལྷུང་མོ་དང་འཕྲོགས་པས་སྐོང་གཉིས་
བྱུང་བ་ལས་གནས་བཟན་གྲགས་པ་དང་ཉི་པའི་གྲགས་སུ་ལྷུང་པར་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། རུད་འཕྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཀ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་
མཁའ་ལྗོངས་གིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཟུང་པར་ལྷུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡི་
དུགས་ལ་མངའ་སྐྱེས་ཡོད་དེ། ཡི་དུགས་མོ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷན་
ལ། འཕགས་པ་བདག་རྟེན་མོ་བྲུ་དང་། དེ་བཞིན་མཆོན་མོ་བྲུ་སྐྱེས་ནས་ཟུང་པར་
འལྱར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ཆོམ་པ་མེད། ཅས་བཤད་པ་གང་ཞིག །རྩས་སྐྱེས་ལ་
རོ་ཟ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷ་ལ་རྩས་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྩས་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་ཆོ།
དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཅིག་ཅར་རུ་འལྱུང་བ་དང་ཅིག་ཅར་འགག་
པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གཞུགས་མེད་པའི་ལྷ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་ཏེ། དེ་
ལྷར་བཤད་པ་དེ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་རྩས་སྐྱེས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བར་སྤྱིད་
ཀྱི་མེམས་ཅན་དེ་འཕྲོ་བ་རིགས་རྒྱལ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་
གནས་བཞིའི་འཕྲོ་བ་ལྷ་བསྐྱེས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་ལྷས་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱེས་ཏེ། གང་ཞིག་
མ་བསྐྱེས་ན། སྤྱིད་པ་བར་མཐོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ནའང་། གཞུགས་ཀྱི་བར་
སྤྱིད་པ་དེ་གཞུགས་ཁམས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་བར་དོ་བ་དེ་གཞུགས་ཁམས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་རུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་རུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། བརྒྱ་གཉིས་པ་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། སྐྱེ་སྤྱིད་གྲུབ་པའི་སྤྱིད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
འཆི་སྤྱིད་མ་གྲུབ་པའི་བར་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ན་ཆོད་གཞན་རུ་ལྱུར་པའི་ཆ་ལ། ཆ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་རིགས་མཐུན་དོར་པའི་ཆ་ལ། ཤི་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་རུ་འཛོག་གོ། །

ཆ་ཤི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་འཇིག་
 རྟེན་གསལ་ཆོད་ལྟར་གོ་རིམས་ངེས་མེད་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མ་ཆས་པར་འཆིབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་གསལ་ཆོད་ལྟར་སྒྲིག་དཀར་བ་དང་གཉིར་མ་མང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་པ་མེད་
 པར་འཆིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཆས་པར་འཆིབ་པ་མེད་དེ། ཆ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་སྒྲིལ་བྱེད་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དཔྱད་དང་། སྒྲི་
 རྟེན་འདྲེན་པ་དང་། ལྷ་ག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིལ་ཆེ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་དེ་རྒྱམས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྦྱོར་འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་
 ཏུ་འཆིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱམས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འདྲེན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏུལ་བྱ་རྒྱམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ལྷ་ག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་
 འཇུར་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲི་བ་སྒྲ་ཕྱིར་འགྲོ་འོང་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་བརྟགས་པའི་ངའམ་བདག་ནི་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་བརྟེན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདྲོད་གཟུགས་
 ན་ཆས་ནས་འཆིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་ན་དེ་མེད་དེ། དེ་ན་ཆ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ན་འདུ་བྱེད་རྟིང་པ་དང་དེ་དང་བཅས་པའི་ཆ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན་སྒྲིལ་མེད་དེ། དེ་ན་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིལ་གྱི་སྤྱང་པོ་གནས་སྐབས་གཞན་
 ཏུ་འཇུར་བ་ཡོད་པས་དེ་ན་ཆས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསེར་
 བྱང་ལས། འདྲོད་གཟུགས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆོད་བར་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་རྟིང་པར་
 འདི་དང་བཅས་པའི་ཆ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་ལག་
 བཞི་པའི་བྱེད་དང་ལྷ་པའི་དབང་པོ་དང་པོ་ལྷ་མེད་ཅིང་གཞན་རྒྱམས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་

བྱལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་བརྩ་བ།

གསུམ་པ་བརྩ་བ་ལ། ཡན་ལག་བཞིར་བརྩ་བ། ཉེན་མོངས་གསུམ་དུ་བརྩ་བ། ལྷག་
 ཀུན་གཉིས་སུ་བརྩ་བ། རྩ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་བརྩ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་
 བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་
 བའི་བར་རྣམས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
 ལག རྩི་ཆ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟན་ལས། ཡན་ལག་
 མདོར་བརྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་
 དང་། མདོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་
 ལག་གོ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་བར་
 ཤེས་པའོ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། རྩི་མཆོད་རྒྱག་
 དང་། རིག་པ་དང་། ཚོར་བའོ། མདོན་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་
 ན། སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའོ། མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་
 ན། རྩི་བ་དང་། ཆ་ཤིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 པོ་དེ་ཉེན་མོངས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། སྲིད་པ། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གསུམ། ཉེན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་འདུ། འདུ་བྱེད། སྲིད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གཉིས། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་འདུ། ལྷག་མ་བརྟན་རྩི་བའི་ཀུན་ནས་
 ཉེན་མོངས་པར་འཕ། ཚེད་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པའཕ། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉེན་
 མོངས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིང་པོ་ལས། དང་པོ་བརྟན་པ་དགྲ་
 ཉེན་མོངས། གཉིས་པ་བརྩ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་བརྟན་ནི་ལྷག་བསྐལ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། མཛོད་ལས། ཉེན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། བཞི་བརྟན་དེ་བཞིན་འབྲས་

བྱ་ཡིན། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྒྱུས་ལས། མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་བསྐྱེད། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆོ་ཡི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་བསྐྱེད། ཁྲིམ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་བཤད་པའང་རྒྱ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྲུམ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཙོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱལ་ཀུན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་རྒྱལ་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་ནས་ཚར་བའི་བར་དང་པོ་དང་། སྲིད་པ་ནས་ཁྱ་ཤིའི་བར་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཉེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོར་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྩ་ལོད་དེ། དང་པོར་མ་རིག་པའི་ཉེན་འབྲེལ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་འདུ་བྱེད། དེའི་རྗེས་རྣམ་ཤེས། དེའི་རྗེས་སྲིད་པ། དེའི་རྗེས་ལེན་པ། དེའི་རྗེས་སྲིད་པའི་ཉེན་འབྲེལ་འབྱུང་། དེའི་རྗེས་མིང་གཟུགས། དེའི་རྗེས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ། དེའི་རྗེས་རིག་པ། དེའི་རྗེས་ཚར་བའི་ཉེན་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུས་མཉམ་རྒྱ་འབྱུང་། ཁྱ་ཤིའི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལས་བསགས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་རྒྱ་བཞག་པ་ལས་བག་ཆགས་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དེ་འབྱུང་། འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྲིད་པས་དང་པོར་གསོས་འདེབས་པར་

བྱེད་པས་དེ་རྗེས་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་། སྲིད་པ་དེ་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ལས། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་བས་དེ་རྗེས་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་སྲིད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་དུག་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་མདོ་ལས། ཚཱ་བའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ཚར་བ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པ་དེའི་སྲིད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་གྱི་ཚར་བ་ལས་དེ་དང་ཚར་མི་གཅིག་པའི་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ལྷང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ལས། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། དེ་སྲིད་པའི་ཚར་བ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས། སྲིད་པ་སྲིད་པའི་ཚར་བ་ནི་ཚར་གཞན་གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས།

བཞི་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། འཕངས་པའི་འབྲས་བུ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཞིར་གྲངས་ཤིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་བཞག །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་སོགས་བཞི་བཞག །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་བཞག །བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པོ་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལས་དེའི་ཀུན་སྤོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལས་དེའི་བག་ཆགས་སྒྲོས་པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

འཕེན་པ་ལ་ལྷས་འཕེན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འཕེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ལྷས་དང་
 བོར་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིང་གཟུགས་དང་། ལྷས་རྫོགས་པར་འཕེན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་བྱས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་
 དངོས་གཉིས་ལས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རེག་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་ཚར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པོ་དེར་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་པ་
 དང་། ལས་དེ་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་སོགས་བཞི་པོ་དེར་ངེས་ན། འཕེན་ཚུལ་དང་འགྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་
 རྟེན་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་འཕེན་དང་ངེ་ལྟར་གང་། དེ་འགྲུབ་
 བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་
 གྱིས་བསྟན། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གཅིག་གིས་དང་། རྣམ་པ་བཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་གིས་དང་། རྟོན་བརྒྱན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན། ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་དེ་
 དག་ངོས་འཛིན་པ་ལ། བདེན་པ་ངེ་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། ལས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བསྐྱོས་ཕྱིར་
 དང་། ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། རྟེན་པ་སོན་ཡོངས་ཉུས་ཕྱིར། འཕངས་པ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། ཚེར་བས་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པ་ལས། ལེན་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡིས་
 ལས། བསྐྱོས་པ་མདོན་དུ་ཡུར་པ་ཡིན། གྲུབ་པ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། རྣམ་སོགས་ཉེས་
 དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་
 མེད། ཅིས་གསུངས། རྟོན་ནི། འཕེན་ཚུལ་དང་འགྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གིས་
 འཕེན་དང་། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 གཅིག་གིས་དང་། ཁྱིམ་གསུངས་ཤིང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་ངོས་འཛིན་
 པ་ལ། བདེན་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། ལས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བགོས་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་
 གསུངས། རྟོན་ནི། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་འཕེན་པར་བྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་འོག་མ་གཅིག་
 གྱེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་དེའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མིང་གཟུགས་སོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གང་། ཁྱིམ་པས་གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཁྱིམ་གསུངས་ཤིང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་
 བཞི་ངོས་ཟིན་པ་ལ། ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། རྟེ་ཡིས་ས་བོན་ཡོངས་རྣམ་
 ཕྱིར། འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས། ཁྱིམ་གསུངས། རྟོན་ནི། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གསུམ་པོ་དེས་གང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མིང་གཟུགས་
 སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕངས་པའི་རྟོན་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འཕེན་
 བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིང་ལེན་གྱི་རྟེན་དང་འཕྲད་ན་མིང་གཟུགས་
 སོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ་སྤྱིང་གྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་
 འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་འཕངས་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། དེ་འབྲུབ་བྱེད་དང་། ཁྱིམ་པས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་
 ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཀྱིས་དང་། གཅིག་གིས། ཁྱིམ་གསུངས་ཤིང་། ཡན་
 ལག་གསུམ་པོ་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཚོར་བས་བསྐྱེད་པས་སྤྱིང་པ་ལས། ལེན་པ་འབྱུང་

བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྐྱོས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུ་ཆ་
 སོགས་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚེར་བས་
 བསྐྱེད་པའི་སྲིད་པ་ལས་ལེན་པ་འབྱུང་བས་སྲིད་ལེན་དེ་གཉིས་ཀྱིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིང་
 ཏུ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་དེ་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འབྲུབ་པའི་
 ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་གཅིག་གིས་ཏེ་དེ་དང་གསུམ་པོ་དེ་འབྲུབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་
 རྣམས། །ཞེས་པས་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་མདོར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།
 གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་ནི། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་དོས་འཛིན་པ་ལ།
 གྲུབ་པ་རྒྱེ་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། །ཀླས་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གིས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིང་ཏུ། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་
 བཏབ་པས་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱས་
 པའི་གཅིག་རྒྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱེ་བ་དའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་
 གཅིག་ཆ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་
 ལུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མེད་དེ། འཕགས་པའི་རྟེན་
 ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་ཏུ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་དག་བཙམ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། དག་བཙམ་པས་ཡང་སྲིད་ཏུ་རྒྱེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་ཀྱིས་དབང་གིས་འཁོར་བར་རྒྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་ཚར་གཉིས་སུ་དགོས་ན། གཉིས་པོ་དེ་རྒྱེ་བ་ལེན་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་
 སམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱེད་ཟེར་ན། །ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན། མིང་གཟུགས་ནས་ཚེར་བའི་བར་ལ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆ་
 གཉིས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་པའི་རྒྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་གཟུགས་ནས་

ཚཱ་བའི་བར་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚཱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་པ་གསུམ་
ལས་བྱུང་། རྟེན་གཉིས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚཱ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པ་འདྲ་
བྱེད་ཀླུ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། རྟེན་པ་ལེན་ཐེབས་
གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུས་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་
ཀྱང་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཚུལ་དང་བྱེད་ལས།

ལྷ་པ་ལ། ཡན་ལག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྟེན་བཞི་ཅི་རིགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
དེ། རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྲ་མས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་རྟེན་བཞི་
ཀ་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་རྟེན་གཅིག་སྤྱི་བྱེད་པ་
ཡོད། གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་སྤྲ་མས་གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་
མའི་རྟེན་དང་བདག་རྟེན་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད། དེས་རིག་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་
མའི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མ་གཏོགས་བདག་རྟེན་དང་དམིགས་རྟེན་དང་རྟེན་གསུམ་ཀ་བྱེད་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཀྱན་བཏུས་ལས། ཡན་ལག་རྟེན་ཉིད་དུ་ཀླུ་པར་བཞག་
པ་རྩ་ལྟ་བུ་ཞེན། བག་ཆགས་དང་། རྟེན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་
འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྟེན་ཉིད་དུ་ཀླུ་པར་བཞག་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་
ཅི་རིགས་པར་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན།
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་འདྲ་བྱེད་སྟེ་བས་མ་རིག་པ་དེའི་རྟེན་དང་། དེའི་འཕེན་
པའི་རྟེན་གྱིས་དེ་རྟེན་ཆགས་པར་འཇུག་པས་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དང་། རྟེན་དང་
པའི་དུས་ན་མཚོག་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པས་དེ་དེའི་
དམིགས་རྟེན་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྱུང་བ་རྟེན་དམིགས་པ་
ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བྱེད་པས་དེ་དེའི་བདག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

བྱུག་པ་ལ། ཀྱན་བརྟམས་ལས། མ་རིག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སྲིད་པ་ལས་སེམས་
 ཅན་ཚོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། འདུ་བྱེད་ཅིའི་
 ལས་ཅན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་འཆིང་བ་འཇིན་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། མིང་དང་གཟུགས་
 ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྟེན་མཆེད་བྱུག་གི་
 རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ། རྟེན་མཆེད་བྱུག་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་རྫོགས་
 པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། རིག་པའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། རིག་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་
 ན། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་དང་། ཚོར་བའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་
 ནོ། ཚོར་བ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། རྟེན་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུད་པ་
 དང་། སྲིད་པའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། སྲིད་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་
 བ་འདྲེན་པ་དང་། ལེན་པའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ལེན་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། སྲིད་པའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། སྲིད་པ་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་སྲིད་ལ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་མངོན་པར་སྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་བའི་རྟེན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། རྟེན་བ་ཅིའི་
 ལས་ཅན་ཞེ་ན། མིང་དང་། གཟུགས་དང་། རྟེན་མཆེད་བྱུག་དང་། རིག་པ་དང་། ཚོར་
 བའི་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆ་ཤིའི་རྟེན་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ། ཆ་ཤི་ཅིའི་ལས་ཅན་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྟོག་
 འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ། འདྲ་བའི་བྱེད་
 ལས་དང་། མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་
 བསྐྱེད་པ་ནས། ཚོར་བས་རང་གི་འབྲས་བུར་ལྟར་པའི་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་
 རྩ་མ་སྩ་མས་བྱི་མ་བྱི་མས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མ་
 རིག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་ཚོངས་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་

ཉེན་མོངས་པར་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་སྲི་མའི་ས་ཐོན་འདེབས་པའི་སློ་ནས་འགོ་
 བ་རྒྱལས་ཉེན་མོངས་པར་བྱེད། རྒྱ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཏུ་འབྲིད་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་
 རྒྱལས་ཉེན་མོངས་པར་བྱེད། མིང་གཞུགས་ཀྱི་ལྷས་ཀྱང་འཛིན་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་
 ཉེན་མོངས་པར་བྱེད། རྒྱུ་མཆོད་བྱུག་གིས་ལྷས་རྫོགས་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་ཉེན་
 མོངས་པར་བྱེད། རེག་པས་ལྷ་ལ་གྱི་འལྱར་བ་ལ་སྦྱོད་པའི་འགོ་བ་རྒྱལས་ཉེན་མོངས་པར་
 བྱེད། ཆོར་བས་རྒྱ་མིན་གྱི་འབྲས་ཏུ་ལ་ཐོངས་སྦྱོད་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་ཉེན་
 མོངས་པར་བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ལ་ཆགས་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་ཉེན་མོངས་
 པར་བྱེད། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ཏུ་སྦྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་ཉེན་མོངས་
 པར་བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་ཏུ་སྦྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱགས་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་
 ཉེན་མོངས་པར་བྱེད། རྒྱུ་ག་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་བསྐྱེད་པའི་སློ་ནས་འགོ་བ་རྒྱལས་ཉེན་མོངས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དགུས་མཐའ་ལས། སྦྱིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་
 ཕྱིར། །འབྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀྱང་འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་སྦྱོད་ཕྱིར། །ཉེ་
 བར་སྦྱོད་ཕྱིར་ལྷུང་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་འདུའི་ཕྱིར། །དུ་ཁ་ཕྱིར་ནི་འགོ་
 ཉེན་མོངས། །ཞེས་གསུངས།

མཁའ་ལྷིན་པའི་ཕྱུང་པ་།

བདུན་པ་ལ། ལ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་
 རྫོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་སོགས་རྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་ཆོ་དང་པོ་ལ་རྫོགས། འབྲས་བུ་
 དྲུག་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཆོ་
 རྫོང་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པའི་འཕེན་ཁྱེད་གྱི་ལས་བསགས། ལས་གྱི་བག་
 ཆགས་ནས་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད། ཆོ་དེ་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་གསོས་འདེབས་
 མ་ཅུས་པར་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྒྲེས་རྟེན་དེ་ལ་སྒྲུབ་གྱི་ལས་དེ་སྟེང་
 ལེན་གཉིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྒྲུབ་སྟེ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྲིར་ཏེ། སྒྲུབ་སྟེ་བའི་ལན་

གྲངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཚར་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
 དེ་ཆོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་
 གྱུ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་དེའི་ཆོ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་
 དེ་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་རྒྱུད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 གཞུགས་གཉིས་ན་རི་ལྟར་ལྷུང་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་ཏེ། མི་ནས་ཤི་
 འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཆོ་སྲིད་མའི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་། ཆ་གཅིག་ཆོ་སྲིད་མའི་བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བུལ་ན་ཆོ་བཞི་ཕན་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། འདྲོད་ལྡེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་པོར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ནས་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་
 སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འདྲོད་ལྡེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་
 ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེ་འདྲའི་ལས་
 གསོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་
 ཚུང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་རང་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་
 ཆོ་རབས་གཞན་གྱི་ཆོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲོད་གཞུགས་གཉིས་ན་རི་ལྟར་ལྷུང་ཡང་
 ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་
 གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ།

དེ་འདྲའི་སྤྱི་དཔེ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱི་དཔེ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མི་ནས་ཤི་འཕྲོ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་སྤྱོད་ལེན་སྤྱི་དཔེ་གསུམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཆོ་སྤྱོད་མའི་
འཆི་སྤྱི་དཔེ་གསུམ་སྤྱི་དཔེ་ཡོད་ཅིང་ཆ་གཅིག་ཆོ་སྤྱོད་མའི་བར་སྤྱི་དཔེ་གསུམ་སྤྱི་དཔེ་
ཡོད་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་
ལ་ཆོ་སྤྱོད་ལ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལྟར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས།
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་ཤིས་ཀྱི་སྤྱི་དཔེ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་
གསོས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ལུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དཔེ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་
ལ་ལྟར་སྐྱེས་ཏེ་འབྲས་བྱ་བྱག་པོ་དེ་མཛོན་བྱ་བྱུར་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོ་གསུམ་ལ་
རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་དར་འཁོར་
ལས། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱེ་གནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་
ན། ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་འཕེན་བྱེད་དང་
འཕངས་པའི་འབྲས་བྱའི་བར་བྱ་ཆོ་རབས་གངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་
གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆར་མིན་ནོ། །འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བྱའི་བར་
བྱ་ཆོ་རབས་གཞན་གྱི་ཆོད་པ་མི་སྤྱི་དཔེ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོ་
གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། འཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་
བ་དེ་ལས་བསགས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་མ་དེ་ལ་ངས་པར་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་མཆོམས་
མེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་། ཆོ་གཅིག་ལ་
འཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱ་མ་བསགས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་གཅིག་ལ་འཆོམས་མེད་
ཀྱིས་ལས་བྱ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོ་སྤྱོད་མར་དཔྱལ་བའི་རྟེན་ལ་ཆོ་རིང་ལ་ལུས་ཆེ་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཆེས་ལྷག་པར་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ལས་བྱ་མས་ལུས་གཅིག་
འཕེན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
དང་ཕྱི་མ་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཇི་

ལྷན་ཁྲུལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་ཚོགས་དགོས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་
 ཡང་ཆོ་གཅིག་ལ་ཚོགས། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆོ་གཅིག་ལ་ཚོགས། འབྲས་
 གྲུག་པོ་དེ་ཡང་ཆོ་གཅིག་ལ་ཚོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་
 གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ན་ཆོ་གཅིག་གིས་བརྟུན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དང་
 བར་སྤྱིད་གཉིས་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
 དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཡིན་ན་ཡང་
 ཆོ་གཅིག་གིས་བརྟུན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་མ་
 འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུན་ལས། ལས་གཅིག་གིས་ལྷན་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡང་
 ཡོད། ལས་གཅིག་གི་ལྷན་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག ལས་གཅིག་གིས་ལྷན་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་
 གཅིག་གིས་མིའི་ལྷན་དང་དྲི་ཟེའི་ལྷན་གཉིས་ཀ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་གཅིག་
 གིས་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་གྱི་ལྷན་དང་བར་སྤྱིད་གྱི་ལྷན་གཉིས་ཀ་འཕེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷན་འཕགས་པའི་ལྷན་དང་བ་སྐྱང་སྦྱོད་པའི་ལྷན་
 གཉིས་ཀ་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་ལྷན་དུ་མ་འཕེན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོར་ལྷན་འཕགས་པོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་ཅིང་དེ་རྗེས་སུ་བ་
 སྐྱང་སྦྱོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སྦྱོང་འཁྱར་གྱི་ལས་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་གི་ནམ་སྤྱིན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱིན་པར་ངེས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འཁྱར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་
 ནམ་སྤྱིན་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཕན་ཆད་ལ་འབྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐམས་ཅད་
 ཡོད་སྐྱེའི་མདོ་བསྟུན་བརྟུན་སུ་དྲངས་པ་ལས། དག་སྦྱོང་དག །དག་སྦྱོང་གི་འདི་ལྟ་སྟེ་
 སྐྱོད་དང་ལེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཐུག་འཆལ་ཏེ་སེམས་དང་བར་བྱས་པ་ལ་སྟོས། བཅུན་
 པ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །དག་སྦྱོང་དག །དག་སྦྱོང་འདིས་རྗེ་ཙམ་ནོན་པའི་འོག་དཔག་
 ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུག་གི་བར་བྱེ་མ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་

གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་སྤྱིད་སྤྱིད་འགྱུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་དག་གི་ལས་གཅིག་
 གིས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ཀླུ་པོའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་སྤྱིད་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། གློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 ཚུ་ཐིགས་སྤྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་སྤྱིན་
 གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་
 གི་འབྲས་བྱ་ཆོ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་གི་
 རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལས་རང་ཉིད་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོ་རབས་
 དུ་མའི་བར་དུ་འབྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ནམ་
 སྤྱིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལན་གྲངས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རང་གི་ནམ་སྤྱིན་
 སྐྱེ་བ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་འབྱིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེར་ཐལ། རང་གི་ནམ་
 སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་གཅིག་གིས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་འབྲས་
 བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་དང་། ཀླུ་ཆེན་རིས་བཞིའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་པོ་དེ་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕངས་འབྲས་སུ་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སོང་། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་
 དུ་གཏོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་
 གྱི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་མ་ཤིའི་
 རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་འདྲའི་ཀླུ་ཆེན་རིས་བཞིའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་
 གྱི། དེ་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སོ། །ཁོ་ན་རེ།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་སྤུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱལ་ཆེན་རིས་
 བཞིའི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་
 ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་དེ་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིར་
 སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྤུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 ལྟ་རིགས་དུག་ལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྩོན་
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་ཉིད་
 བསམ་གཏན་བཞི་པར་དག་པ་བ་བསྐྱོམས་པས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པར་
 ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། ཁྱེས་དང་། གསེར་ཕྱང་ལས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་
 འཕེན་པ་མེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་སྟེལ་མ་བསྐྱོམ་པ་དེས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་
 ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ། སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་མ་
 ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པའི་ཆོ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་ཆེ་
 བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ་དེ་སྟེལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་
 བས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དོན་གསང་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་སོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་མཛོད་ལས། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་
 དུ་མ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་
 ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡོད་ཅིང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་དུ་མ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་རེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྲིད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་

འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་རི་ལྷར་བུལ་ཡང་ཆོ་
གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲིད་ལེན་གཉིས་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་སྲིད་
པ་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན།
སྐྱེ་བ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་གྲག་ཤི་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲིད་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་མངོན་ཏུ་མ་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེར་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་བཟུང་ན་མ་བྱལ།

ས་གང་ཏུ་གཏོགས་པ།

བརྒྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག ཁ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་ཏུ་བསགས་པའི་
བསགས་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་
ཤེས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྟེན་གང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་ས་
དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཏུ་པ་ལས། གང་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདུ་བྱེད་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་
རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ཏུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་འབྲས་
བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདུ་བྱེད་དེར་གཏོགས་པ་
གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་
ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གང་གིས་སར་གཏོགས་ཤེ་ན། དོན་གསང་རྣམ་བཤད་པས། སྐྱེ་བའི་
ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྲིད་ལེན་གཉིས་གང་ཏུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སར་གཏོགས་ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲིག་ཀྱང་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་
ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་སྲིད་ལེན་གཉིས་
པོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

ཉེན་ལ་འདོད་ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་སའི་ཉེན་ལ་འདོད་ཉེན་མེད་པ་ཚོས་མངོན་པའི་གྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རེ་ཞིག་ཉེན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་འབྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཉེན་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་ཉེན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བའི་རྒྱད་ལ་འདོད་ཉེན་ཡོད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དཔུལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བརྩས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དཔུལ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་ལས་ཉེན་གྱིས་དཔུལ་བར་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དོ་བའི་ཉེན་ལ་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་མའི་ཉེན་ལ་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་

ཐར་པར་འབྲུལ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་ན། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བཞེན་
 མི་རུང་བའི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་ངན་འགྱོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཡོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་ཁ་
 མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ནས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 བརྩ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་དགེ་བ་ནི་བརྩ་དག་
 ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་
 འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་
 ལ་འདོད་ཉོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ་མ་ཁུབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
 འདོད་ཉོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་
 དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་
 གང་དུ་སྐྱེ་འཁྱར་གྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ལ་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཁོ་ནར་
 གཏོགས་པ། འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པ། དེ་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་སྐྱེས་ཁོ་ནར་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ། དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་དེ་འཆི་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་དེ་འདྲོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 འདྲོད་པ་ནས་འདྲོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་དེ་དགཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་
 ཆོ་དེ་འདྲོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདྲོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་དེ་དགཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཆོ་
 དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདྲོད་པ་ནས་འདྲོད་པར་སྐྱེ་བ་
 དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་རྩ་ལྷུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་
 ཀའི་སར་གཏོགས་པས་བྱུང་བར་ཐུག་པ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྩ་འགྲོ་ནས་
 འདྲོད་ལྷུར་སྐྱེ་བའི་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་དེ་དགཉིས་ཀའི་སར་གཏོགས་པར་ཐུག་པ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་དེ་རྩ་འགྲོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐུག་པ། དེའི་ཆོ་
 དེ་འཆི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཅུས་རྟེ། དེའི་ཆོ་དེ་འདྲོད་ལྷུའི་མ་རིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཆོ་དེ་དེའི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་རིག་པ་དང་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་ལས་གང་རྩ་བསགས་པའི་བསགས་སར་གཏོགས་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོན་འབྲུག་མ་ཐོབ་པར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོན་
 པ་ཡོད་པར་ཐུག་པ། དེ་མ་ཐོབ་པར་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་རྩ་གསོག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དེ་གསར་རྩ་གསོག་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་རྩ་གསོག་
 བཞིན་པའི་འདྲོད་ལྷུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་འདྲོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་
 སྟོང་རྩ་ལྷུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

ཁ་ཅིག ཁ་དགུ་པོ་གང་རྩ་བ་ནས་འདྲོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་འདྲོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་ཡིན་རྟེ། འདྲོད་པའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་རྩ་ལྷུར་པའི་
 ཉོན་མངོན་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དེ་དང་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རྩ་བ་གང་ཞིག གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

འདྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
གང་ཟག་གི་རྟེན་ལ་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་དེའི་རྟེན་
ལ་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
ངན་སོང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་
འཁོར་རྒྱ་བྱུང་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་ན་
འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་མི་
དགེ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདྲོད་ཉོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
ཁྱོད་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཞིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་
གང་ཞིག ཁྱེད་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཉེར་བཞེགས་གྱི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། ཉེར་བཞེགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྒྱུར་པའི་
སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་རྒྱ་བྱུང་བས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་

ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉོན་མོངས་
 ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་། བོང་གི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་
 སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྟེ་ཡིན་ན། འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར་། དེ་བཞིན་རྩ་ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ་བ་དེའི་
 ཆོ་མ་རིག་པ་འདྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་རྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྩ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྩ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག །བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་
 རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དེའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་
 མ་ཡིན། དེ་དེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བསྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་དེ་བསྟོམ་པ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་རྩ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་རུང་གང་
 ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེའི་
 ཉེར་བསྟོགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་མ་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སེམས་

བསྐྱུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་
མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་
ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་སྟོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདྲོད་པའི་
འདྲོད་ཆགས་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་རྣམ་སྟིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན།
འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་
སྟིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
རྟགས་ཀྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྟིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསོག་བཞིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། བོང་གི་རྟགས་གསལ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དོ། །ས་དགུ་ནས་ས་དགུར་
སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲ་གཅིག་ལས། ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནས་འདྲོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་
ཚོ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ས་མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་འདྲོད་པའི་སར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་
པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ས་མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་
འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་
དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་ས་མི་
མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་
པོ་གང་རུང་ནས་སྤིང་ཆེར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་
ཅད་ས་མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤིང་ཆེའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་མ་
རིག་པ་ས་མི་མཚུངས་རྟེ། དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེས་

བར་པ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་
 པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་རུ་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རུ་བྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་
 ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེས་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསོག་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བྲུབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་བཞེགས་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་
 བ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རུ་བྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་སྤངས་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ས་
 དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་
 བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་རུ་
 བྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེར་
 བཞེགས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་བསྐྱུས་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་
 འདོད་པས་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་
 གང་ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་རུ་བྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྟེན་ལ་གསོག་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་ཉོན་
 མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱུས་

ཀྱི་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཉེར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉེར་བཟླས་ཉེན་མོངས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་
 བོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་སྤང་
 ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉེན་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚ་རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དང་
 ཐལ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཉེར་བཟླས་སྐྱོམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐབས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྐབས་བསྐྱེད་གང་རུང་གང་
 ཞིག །གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་སྤང་ཏུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་མ་
 སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་གསོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དང་ཐལ་བའི་སོ་
 སྐྱེས་དེ་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞིའི་སྐྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་
 གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཉེར་བཟླས་སྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མོང་གི་རྟགས་
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཉེར་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཡང་མེད། དེའི་དངོས་གཞིའི་
 དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དངོས་གཞིའི་
 སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་
 སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་དེ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ས་
 དགུ་པོ་གང་རུང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སྐབས་བསྐྱེད་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་
 ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་

དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་གཞིར་
 བྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཚེ་མིང་གཟུགས་སོགས་བཞི་པོ་
 དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་འདྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་འཕངས་འབྲས་གང་
 ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྤྲིད་
 ལེན་གཉིས་པོ་དེ་འདྲོད་པའི་སར་གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་འདྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་པས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་གསོས་འདེབས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྤྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
 འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྤྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་
 བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བྲུབ་འབྲས་གང་ཞིག །ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲུབ་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟག་མ་གཞན་ལ་རིགས་འགྲོལ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ།

དགུ་པ་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པས་
 ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷགས་དང་མི་
 མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷགས་དང་མི་མཐུན་
 པས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་
 པར་བལྟོལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་མཐུན་ཏུ་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་
 པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ནས། ཚོར་བ་ལས་རང་གི་འབྲས་བྱུར་གྱི་ཕྱི་སྤྲིད་པ་
 འབྱུང་བ་སོགས་སུ་སྐྱོམ་པ་ལྷགས་མཐུན་དང་། ཆ་ཤི་བྱང་ཆ་ཤི་གང་ལས་བྱུང་ན་དེ་སྤྲིད་པ་
 ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ནས་སྤྲིད་པ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་

སྒྲིབ་པ་ནི་ལུགས་ཤོག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཤོག་ཏུ་སྒྲིབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་
 སོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལུགས་འབྱུང་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆ་ཤི་འགག་གོ་ཆ་ཤི་གང་འགག་པས་
 འགག་ན་སྐྱེ་བ་འགག་པས་སོ། །སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི་ལུགས་ཤོག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རིམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་འབྲེལ་པར། ཆ་ཤི་ཆ་ཤི་ཀྱན་འབྱུང་ཆ་ཤི་འགོག་པ། ཆ་
 ཤི་འགོག་པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ། ཞེས་སོགས་སུ་སྐྱར་བ་རྣམས་བདེན་པ་རྣམ་གཞག་གི་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ཤོག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་དངོས་
 གཞིར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་ཆ་ཤི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུགས་ལས་ཤོག་
 པའི་གོ་རིམ་དུ་བསྟན་ཅེ་ན། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། ཆ་ཤི་བྱུང་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན་སྐྱེ་བ་ལས་སོ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཆ་ཤི་འགག་ཅེས་སོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟུག་བདེན་
 དང་སྟུག་བདེན་འགག་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐྱེ་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་སྟུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཐར་
 ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་
 འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་འབྱུང་དང་
 ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརུ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་ཤོག་ལ་མཁས་
 ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཤར་ཕྱིན་སྤྲུལ་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འབྲེལ་གསུམ་སྒྱར་བའི་
 ལེགས་བཤད་ཆེ། །སྤྱོད་དབང་རོལ་མཆོ་རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཙོན་དགོས། །མད་བྱུང་བཤད་

སྒྲུབ་དགའ་ཉོན་ཀླས་བྱར་ཅིག། །

༡༡། །རྣམ་འབྲེལ་བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་དང་པོ།

ཟུལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

ཡུང་འགལ།

【ཙ་པ།】

འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ཉི། །མི་མཐུན་ཆོས་པརྟོག་གར་མིན་པ། །གཤ་
ཏེ་མ་མཐོང་འབྲུག་ཅན་དེ། །དེ་མ་མཐོང་བྱང་རྟོག་པ་པོར་འབྲུག། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་མི་
ཆེ་ག་མིས་བྱང་། །དེ་མེད་ཆོན་མིན་གཤ་ཏེ། །ཁི་ལྷུང་མེད་མིག་པ་པོར་བྱང་ན། །དེ་
ཆེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་པ། །གཤ་ཏེ་མ་མཐོང་བར་རྟོག་པ་པོར་བྲུག། །ཁི་ལྷེ་ལྷུག་ལྷན་
འབྲེལ་ཅན་མིན། །རྟོག་པ་ཅན་པར་གཏན་ཆེ་གས་འབྲུག། །མ་བྲུབ་ལྷོས་པ་བརྟོག་བྱ་
མིན། །བྲུག་པར་རྟམ་པར་གཏོང་བ་མི། །གཏན་ཆེ་གས་ལྷེ་འབྲུག་མ་མཐོང་མིར། །ཆད་
མ་གཞན་གྱིས་གཏོང་ཅེ་ན། །དེ་ཉི་མ་མཐོང་ལས་མེད་མིན། །དེ་བཞིན་བྱ་ཉི་གཞན་ལ་
པར། །ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཏོང་བ་མིར། །མ་མཐོང་མིར་མེག་མཐོང་བ་མི། །མི་ལྷན་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན། །ལྷུང་ལ་མེག་པ་མི་བྱང་བར་པོར། །རྟམ་ལ་ལྷན་པ་བྱང་དང་
ལྷན། །དེ་ལ་གཞིག་མཐོང་གཞན་ལ་དེ། །མོད་པར་དེས་པ་མིག་པ་པོར་མིན། །བདག་
དང་མ་ལ་ཕེས་མོད་མོག་པ། །མེད་པར་ར་བཞུབ་བྱེད་མིན་པ་མི། །མ་དམིགས་གར་མིན་
དེ་ཆོན། །གཏན་ཆེ་གས་མེད་ལྷུང་མིན་ནམ་ཅི། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྟོག་པ་འབྲེལ་བར་བལ་བ་དང་། མདོན་སྤུམ་

གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་སྒྲིབ་ཀྱི་འགྲམས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་པོར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་དག་བརྗོད་
 དགོས་པར་རིགས་སྒྲིབ་བཤད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མ་མཐོང་ཅན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་སྒྲིབ་སྟོན་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྟོན་གྲང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤར་ནས་མི་
 མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཞིགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་སྤར་ནས་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་
 ཅིང་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་གྲང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་
 བརྗོད་དགོས་ལ། མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་བྱེད་ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་
 གོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟེགས་བྱ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མདོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། རྟོག་དུ་གྱུར་གྲང་
 དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་ན་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྦྱབ་
 དག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་སྟེགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅས་
 བྱ་བའི་སྦྱབ་པའི་ཆོག་གིས་གྲང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་རྟོ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་བརྗོད་ཅན་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་ཇི་ལྟར་སྦྱབ་དག་དེས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་སྟེགས་
 ལ་མེད་ཅས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་
 འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲེལ་བ་གོ་བ་ཅན་གྱིས་ཞིག་ཁྲབ་གོ་བར་ཐལ། དེ་
 དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། བྱས་པ་གོ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྲེལ་ནི་རྟག་པ་
 གོ་རུས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་
 མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དགག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་མི་
 མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྦྱབ་དག་གིས་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟག་ལྟན་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་

ཚྭ་གསུམ་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་བྱ་བ་ཀྱང་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་
 ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་དང་ལྷན་ཏེ། སྐར་བཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་
 དང་གཟུགས་སྒྲག་པོར་མཆོངས་པ་དང་། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར།
 སྐར་བཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་ལྷག་ལྷན་རྩ་བཤད་པའི་རྟགས་འབྲུལ་པ་ཅན་ཅི་
 ལྟོ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་
 ཕྱག་ལྟེ་ལ་མོགས་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་ཙམ་གྲངས་ནས་
 ཟོས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་མཐོང་ན་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྷན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་
 པ་སྲིད་པས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བས་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། གཞོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་
 ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆང་བར་ཐལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཙོད་གཞི་ཡིན་
 པས་དེ་བྱབ་པའི་སུན་འབྲིན་རྩ་བཙོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་བཙོད་ན་ཡང་
 ཐེ་ཆོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་ངེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་ཟིན་
 པས་རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རྩ་བོ་ན་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་རྩ་མ་སྐྱར་བར་རྟགས་
 འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ཡང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བས་རྟགས་ལྟར་སྐྱང་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་སྔ་མ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །དམ་བཅའ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་
 ཞིང་གཞོད་པར་དོགས་པས་ལྟར་སྐྱང་རྩ་བའུར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ལྟོག་པ་ཅན་ཙམ་རྩ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི། མདོ་མཛད་པས་མ་མཐོང་ཙམ་
 ལ་ལྟོག་པ་ཅན་རྩ་བཤད་པའི་སྟོག་ལྷན་ཡང་ཆོས་ཅན། གཏུན་ཆོགས་ཡང་དག་རྩ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཚྭ་གསུམ་ཆོས་དང་ལྟོག་བྱ་བ་ཀྱང་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་ལྟེ་རྟགས་ཚུལ་
 རྩག་རྩ་འདོད་པས་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་རྩ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྐྱན་མེད་དེ། སྐབས་འདི་
 དག་ཀྱན་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྩ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏུན་ཆོགས་
 འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་བདག་མེད་སུམ་མོགས་ལ་སྟོག་མ་མཐོང་བས་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་

མྱེད། བདག་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་
 རྟོག་བྱུང་མི་འགྲུབ་ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ། །

ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་ནི། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 ཟེ་བའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྲུབ་ན་ལྟོག་
 བྱུང་གྲུབ་པས་བྱུང་བའི་མྱེད། འདོད་ན་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྟེན་པའི་
 ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ཆོས་ལྟུང་བ་བཞི་དང་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་སོགས་ཅི་
 རིགས་སུ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་མྱེད། དེ་ཡང་
 གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བར་
 ཐལ། ཐེ་ཆོམ་མི་ཟེ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མྱེད། གལ་ཏེ་ལྟོག་པ་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟེ་ན། ལྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་
 སྟོས་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་ལ་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་
 པར་ཐལ། བརྟེན་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པའམ། ལུན་འབྱེན་
 པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱེད་རོ། ཁོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་མྱེད་སྟོས་ཤེ་ན། རྒྱབ་རྟགས་ཀྱི་སྟོགས་
 ཆོས་ཀྟོལ་མྱེད་ཀྟོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་དང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་
 གྲུབ་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་
 གི་བྱུང་པ་ཀྟོལ་མྱེད་ཀྟོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟེ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་
 གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་རི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་སྟེ་མ་གསུམ་སྒྱུར་
 ལ། ཐ་མ་མི་སྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་སྒྱུབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་
 བྱས་ན་སྟོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་
 པ་ལ་མི་གནོད་པའི་མྱེད་རོ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་བཅས་ཟེ་ཆེན་པོས་སྟོགས་ཆོས་
 ཅན་དགུ་ལ་སྟེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཀྟོལ་བ་དང་
 མྱེད་ཀྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་རོ། ཁྱེད་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་

དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 རྟོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་རྟོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་ཚུགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཚུགས་ཆོས་
 ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་གཞན་རྟོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ལ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་རྣམས་
 གཞན་རྟོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་རུ་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་མཐུན་ཚུགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་རུ་ཡོད་པ་དང་ཁྲབ་བྱེད་རུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་
 འབྲུག་པའི་ཚུགས་ཆོས་ཅན་དགྲུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི། ཚུགས་ཆོས་ཆོལ་
 ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་རྟོན་རྟགས་ཀྱི་ཚུགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པ་བཞིན་རུ།
 ཚུགས་ཆོས་ཅན་དགྲུའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྲག་གི་ཁྲབ་པ་ཆོལ་ཕྱིར་
 ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པ་མི་འབྲུབ་ཅེས་དཔེ་རྟོན་རུ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 རུ་ཚུགས་ཆོས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཚུགས་ཆོས་ཅན་དགྲུའི་རྗེས་
 སུ་འཕྲོ་ཕྲག་གི་ཁྲབ་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་རྟོན་དང་། ཚུགས་ཆོས་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་དང་དགྲུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དཔེ་རྟོན་རུ་སྦྱར་རིགས་ལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུགས་ཆོས་
 མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགྲུའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་
 དཔེར་བཟུང་ན་ཕྲོག་ཁྲབ་མི་འབྲུབ་པ་ནི་དཔེ་རྟོན་རུ་མི་སྦྱར་བའི་རྟོན་ཏེ། །དགྲུ་པོ་འདི་
 དག་ནི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྲག་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པའི་རྣམ་བཙད་ཀྱི་
 གནས་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་རུ་སྦྱོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གྲང་སྒྲུབ་རྟགས་དང་
 དེ་ཡང་གཞན་རྟོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པར་སེམས་ཏེ། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 བསྟོས་མི་དགོས་པའི་རྟགས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་རུ་བཟུང་དགོས་པའི་དགག་
 རྟགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་རུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་

སྤྱི་འཕྲོ་ཕྱོག་གི་བྱལ་པ་ཡང་སྤར་ཕྱོགས་སྤར་མར་བཞོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྱལ་ན་བྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཆེས་བྱལ་གཞི་མ་
གྱལ་པས་བྱལ་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྱལ་ན། བྱེད་རང་
འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ཕྱོག་བྱལ་མ་གྱལ་པས་མ་བྱལ་པ་ཉམས་སོ། །

བྱང་པར་མཉན་བྱ་ཆགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱང་པར་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱ་ལ་ཆག་པ་དང་མི་ཆག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏུན་ཆོགས་
 ལྷ་འལྱར་བར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚྭགས་ཆོས་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་
 རྟོག་བྲལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱས་སྐྱ་མི་ཆག་པར་བསྐབ་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 མཉན་བྱ་མི་ཆག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་ཆག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་
 རྒྱ་ཡང་མི་ཆག་པར་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་གཏན་ཆོགས་མར་མེ་བཞེན་
 དུ་རུང་བ་ཅམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འལྱར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེས། དང་
 བོ་སྐར་ན་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་སོགས་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐབ་བྱ་གོ་རུས་པར་
 ཐལ། མར་མེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་
 ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་མོངས་པ་མེད་
 པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། བྱི་མ་སྐར་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་ཆག་པར་སྐབ་
 པའི་ཚྭགས་ཆོས་དང་། རྟོག་བྲལ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྐབ་བྱ་མ་གྲུབ་
 པའི་སྐར་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟོན་
 པ་དཔེ་ལ་བརྟེས་པ་ཡིན་གྱི་མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྐར་བྲལ་པ་མངོན་སྲུལ་
 གྱིས་གྲུབ་ནས་ཆགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་དུན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་ལ་མི་ཆག་པ་གོ་
 བས་དཔེ་ལ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་བྲལ་པ་མ་ངེས་ཀྱང་ནང་གི་བྲལ་པ་ངེས་པ་ཡོད་པས་མཉན་
 བྱ་ཆགས་ཡང་དག་དུ་འལྱར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་ཆག་པར་ངེས་ན་སྐྱ་
 ཡང་མི་ཆག་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན། མཉན་བྱ་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་

སྒྲུ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་མ་ཐབས་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་བྱལ་པའི་ཚྭ་གས་ཆོས་
བྱལ་པ་མི་སྤྲིད་པས། ཚྭ་གས་ཆོས་སུ་མ་སོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྲིད་ལ། ཚྭ་གས་ཆོས་
སུ་སོང་བའི་ཆོ་མཉན་བྱ་དེས་ནས་སྒྲུ་མ་དེས་པ་མི་སྤྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱལ་བྱ་གོ་བར་
བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་དེས་ནས་སྒྲུ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་མ་དེས་
པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་དག་མཆོན་བྱ་ལ་ཐ་སྟངས་བྱར་བྱང་དེས་པར་སྒྱུར་དགོས་པར་སྒྲུ་བ་དེ་དག་གིས་
མཉན་བྱ་སྒྲིའི་ཐ་སྟངས་བྱ་བྱང་མི་རྟག་པར་སྒྱལ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
དེའི་ཚྭ་གས་ཆོས་དང་རྗེས་བྱལ་སྒྲུ་ཕྱིར་དེས། དེ་ཡང་རྗེས་བྱལ་སྒྲུར་དེས་ཟིན་མ་བརྟེན་
པའི་དང་ནས་བསྐྱལ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོ་ཆོམ་ཅན་གྱི་ཚྭ་གས་ཆོས་རྗེས་ནས་དེས་པར་
བྱར་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་གཅིག་ཏུ་གདབ་པར་དགའོ། །དེས་
ན་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསུས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཉན་བྱ་དང་སྒྲིའི་མིང་དོན་
གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲུར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་དེས་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས། མི་
རྒྱས་ན་ཁང་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་
དུ་བྱལ་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་རྒྱས་ན། བྱལ་པ་སྒྲུར་དེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་དང་ནས་
མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚྭ་གས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྒྲུ་
མི་རྟག་སྒྲུབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུ་མ་བདེན་མོད་གྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་
གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་དེས་པའི་ཆོད་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་
བྱལ་པ་སྒྲུར་དེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་དེས། དེའི་
རྗེས་སུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་མིན་ནོ། །འོ་
ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་
དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱལ་པ་དེས་པའི་མངོན་སུམ་
དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་

ནོ། །ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་མི་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱབ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་བྱབ་དུ་
འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱོ་མི་རྟག་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བའི་
སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་སྤྱོ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་སྤྱོགས་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་གང་ཟག་དེས་སྤྱོ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་
བྱབ་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་
རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་བྱབ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱོ་མི་རྟག་པར་ངེས་
པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དཔུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱས་སྤྱོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་རུས་
ཏེ། དེ་འགོག་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེ་
ན། འོ་ན། དུ་ནི་ཙ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་
པར་ཐལ། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྡོག་བྱབ་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྡོག་བྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་
པ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡོད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ບིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་
མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྤྱོ་མཚན་འཇལ་བའི་ཆོད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་
བའི་ཆོད་མས་གནོད་སྤྱོམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྣང་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་
སྟོང་འཇལ་བའི་ཆོད་མས་གནོད་པ་དང་རགས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྤྱོ་བའི་ཆོད་མས་
གྲུབ་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཆོད་མས་གནོད་སྤྱོམ་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སྤྱོས་པ་
རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཤིས་བྱ་ཆོས་ཅན། ບགས་རྒྱན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་
ཆོད་མས་རགས་རྒྱན་འཇལ་བའི་སོ་སྤྱོའི་ཆོད་མའི་གཞལ་བྱའི་ལོག་སྤྱོགས་གཞལ་བའི་སྤྱོ་

ནས་ཚད་མ་དེ་ལ་གཞི་དཔེ་ཕྱིར། འདྲི་དཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིག་ཀྱི་
 མི་སྲིད་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་ཉག་གི་ཐ་དད་ལ་སྒྲིག་པའི་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་མ་
 བྱལ་ན། ཉག་ལ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅིང་
 ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱན་མཁྱེན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་རིམ་ཡང་རུང་དེའི་གཞལ་བྱ་འགོག་
 རུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་
 འགྲུལ་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞི་དཔེ་སྲིད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་བྱང་བ་ཞོ་ནར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་རོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲིབ་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་
 པས་མཐོང་བའི་རྒྱས་ས་རྒྱ་མེགས་པོ་ལ་རྟེན་བྱ་བཏང་སྒྲོམས་པ་མི་ལྟོན་ཏེ། ཞེས་བསྐྱབ་
 པ་ལྟོག་ཁྱབ་འཁྱུལ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དཀྱི། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱང་གི་རབ་བྱ་བྱེད་པ་ལས། གལ་ཏེ་
 མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱང་རུང་ལ་མ་མཐོང་
 བས་འགོག་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་རྒྱང་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་
 ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཀྱན་ལས་བརྟན་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་མི་རྒྱང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྤྲེལ་ཀྱན་ལས་བརྟན་སྤྲངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བྱ་བ་དྲངས་པའོ། །བྱེ་བྲག་
 པས་རྒྱང་རུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ཅམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་མཐོང་

བའི་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་གྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་
 བས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་མི་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཙམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་
 འགྲོག་པར་མཐོང་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་མཐོང་
 དོ། །དགག་གཞི་སྒྲུབ་རུང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་ན་ཡང་མ་མཐོང་
 བས་འགྲོག་མི་རུས་ན། གཞིས་ཀ་སྒྲུབ་མི་རུང་ཡིན་ན་འགྲོག་ག་ལ་རུས་སྒྲུབ་ཏུ་དགོངས་
 བས། འདིར་རང་འགྲེལ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགྲོག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྒྲུས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྒྲ་མ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་རུང་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་དགག་
 གཞི་སྒྲུབ་རུང་དོ། །དེ་ཙམ་ལ་འགྲོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་མི་རུང་གི་
 སྦྱི་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྒྲུས་པས་མི་རིགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་མཐའ་གཞན་འགྲོག་པའི་
 རིགས་པས་རིག་བྱ་བར་སྟོམས་པ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་
 སྦྱབ་འདོད་ནས་ཆོས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་འགྲོག་པའི་ཆེད་ཏུ་བཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞིས་པ་ནི། སྦྱ་རུ་རའི་ཁིང་འོ་མས་བརྟུས་པའི་ཁིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རོ་མངར་བར་
 མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྦྱ་རུ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཁིང་ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱ་རུ་
 ར་རོ་མངར་དང་ལྷན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཤོག་བྱལ་འབྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྦྱ་རུ་རའི་རྣམས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་
 རོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་བྱལ་པར་ཆོད་མས་དེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་
 རུས་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྦྱ་རུ་རའི་རྣམས་ལ་རོ་མངར་
 སྦྱར་དང་རུས་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཐུག་དུང་པ་མཐོན་ལུས་ལ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། རོ་སྦྱར་བ་དང་འཇུ་སྒྲ་
 བ་དང་ནད་ཞི་བའི་རུས་པ་སོགས་སོ། །ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མ་མཐོང་ཡང་ཡུལ་གཞན་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བྱལ་པ་འབྲུལ་པོ་ཞེན།
 ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་མ་མཐོང་པ་ཆོད་མས་བྱལ་པས་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་ཤོག་བྱལ་
 གྱི་དོན་ཆོད་མས་བྱལ་པ། དེ་ལྟ་ན། རྟགས་དེའི་ཤོག་བྱལ་བྱལ་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་

ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲི་སྐབས་ཡོད་ན་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ནས་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་
གྲུབ་དགོས་ན་ཉགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། ། ལྷག་ལྟར་འབྲུལ་བ་ཅན་དང་
འདི་མི་འདྲ་ཞེ། དེར་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བས་ཁྲབ་པ་ལ་ཆོད་
མའི་བསལ་བ་བསྟན་མི་རུས་ལ་འདིར་སྐྱུ་རྩ་ར་ཅམ་ཉགས་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་ཚོད་གཞི་
དང་རོ་མངར་བ་ཆོས་སུ་བྱས་པས་ཁྲབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཏུན་ཆོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་རྟ་དེ་
ལ་མེད་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་རྟམ་ཅི་ཞེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལྷུས་ལ་བདག་དྲངས་ལ་
ཤེས་པ་དང་ཐོགས་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རྟམ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
རུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལྷུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་
ཅིང་། སྐྱོག་ལྟར་དེ་སྐབས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་
འགལ་བ་དང་། ཟུང་པན། འབྲུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་
ཆོག་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་མཁྱེན་འགོག་པའི་ཉགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་
པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་
དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། ། ཡང་
ན་གཞུང་འདིའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་རང་སྤེར་བྱས་ནས་གཞན་སྤེས་བཞེད་པའི་ཉགས་དེ་དག་
ལ་ཡང་ཕྱོག་ཁྲབ་འབྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་མི་རུས་པར་
ཐལ་ལོ། །

ཐུབ་དོན།

【ཅ་བ།】

དེ་ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི། ཁོ་རྩ་ཉིད་གྱིས་རྩ་ཉིད། ཁྱོག་པར་འབྲུང་།

[illegible]

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱང་པ་འབྲུག་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་
པ་ལ་བརྟེས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་
དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་རྒྱུག་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བྱང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེས་པར་གྲུབ། མི་རྟེན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་

པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་དགོས་
ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་རུ་ཐལ། འདྲི་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན།
རྟགས་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་ཞེས་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་སྒྱུར་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་
ལ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ལྟོག་བྱབ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདྲི་བ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་
ནས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་འཆད་དོ། ཆོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་རུ་བཟུང་ངོ་། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་
དེ་ཡོད་ཅི་མ་དུང་རང་ཆས་སུ་རྟེན་སུ་འབྱེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་གྱིས་
རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་ཅི་མ་གྱིས་ལྟོག་བྱབ་ཀྱིས་པ་
ཞེས་པ་དེའི་སྒྱུར། འཕ་སྤྲུལ་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བུ་ལྟོག་པར་བྱེད་དེ།
འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་སྒྱུར། གཉིས་པ་ནི། ལྟོག་བྱབ་མི་སྟོང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བ་ནི། གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་རྩི་ལྟར་གཞན་རྟགས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་
དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་སྒྱུར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་བྱབ་གྲུབ་ན་མི་དེ་ལ་
རྩི་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་སྟུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནུམ་ཅི་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་
ལ། རྟེན་འབྲེལ་མི་སྟོང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་རུ་རྟགས་གཅིག་ཅིག་ཉེ་བའི་སྒྱུར་
རྩི་ལྟར་ཆོས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
སྒྱུར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་སྟུགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་རྩི་ཡང་བདོག་གུམ་ཅི་
ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྟེན་བྱབ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་གཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདྲི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་བྱབ་གྲུབ་པ་ཆོས་མི་
མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོན་ཀྱང་ངེས་པར་རྟགས་ལྟོག་པའི་
གཞི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོན་དགོས་པར་མི་འདྲི་དེ་ཅིང་འདྲི་དེ་
དགོས་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་

མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་དེ་དུག་མེད་
 ལྟ་ཉགས་དེ་དག་མེད་ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་མཐུན་
 རྟོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་དེ་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་
 རྟོགས་ཡིན་ན་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་པ་འང་ཡོད་ཅེས་
 པའོ། །སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་རྟོགས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །གཞུང་འདི་གཏུན་ཆོགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྐར་ལྟར་
 དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེར་བཞོན་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་
 བས་དེ་རྩལ་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྩལ་སུ་གྲུབ་
 བ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། རྟོག་བྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་ཉགས་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཏུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་རྒྱ་སྒྲུང་མི་རུང་བར་ཐལ་ཡོ། །མི་
 མཐུན་དཔེ་རྩལ་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཏུན་ཆོགས་སྤྱིའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་གསལ་
 གྱི། དེ་གཅིག་སུ་བཤད་པས་ནི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་
 བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །མ་གྲུབ་སྐྱར་བའི་འཕྲོས་རྒྱུང་པར་སྐྱར་ན་རྒྱུང་ཟད་བཤད་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་
 བོར་བར་འགྱུར་བས་སྐར་ལྟར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་
 ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་ཀྱང་བྱབ་པ་གཉིས་ལ་དུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་དེ་
 ཉགས་དེའི་དོ་བོ་དྲུང་། རྟེན་བྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དུག་མི་ཤེས་པའི་
 རྱིར་ཆོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་
 པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་རྟོགས་ཚས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་གཏུན་ཆོགས་འབྲེལ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་ན་རྟེན་སྲུ་འགོ་ཤོག་གི་བྱལ་པ་གཉིས་ཀ་
 དངོས་སྲུ་བཟོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་བྱལ་པ་གཉིས་ལས་གྲང་ཡང་རྩལ་བ་ཞིག་དངོས་
 སྲུ་སྒྲིམ་པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མ་སྒྲིམ་པ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དུག་སྟེ། བར་འབྱུར་པའི་ཕྱིར། དེར་
 འབྱུར་ཏེ། གཅིག་དངོས་སྲུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དྲོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་
 ལོ། །དེ་གོ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་
 པ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་
 ཚུལ་རྒྱ་བྱུར་པའི་བྱལ་པ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་མེད་པར་དོན་གཅིག་རྒྱ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་འདྲི་
 བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་བྱལ་པ་བཟོད་
 དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་འབྲེལ་པའང་བཟོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 གཞུང་སྒྲ་མའི་དོན་དང་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་བྱལ་པ་གཉིས་ཀ་བཟོད་མི་དགོས་
 ཀྱི་གང་རྩལ་གཅིག་བཟོད་པས་ཚོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་
 འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བཟེད་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཟེད་ན་ཤེས་པར་འགལ་
 ལོ། །འོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་ན་བཟོད་མི་དགོས་ལ། དེ་མ་
 བཟོད་ན། བྱལ་པ་བཟོད་མི་རུས་པར་བྱེད་རང་འདོད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་
 ཉིད་བྱལ་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱ་བསྟན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྱལ་པ་གང་རྩལ་གཅིག་དངོས་
 སྲུ་སྒྲིམ་པས་གཉིས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སྲུ་བཟོད་མི་དགོས་
 པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཚད་མས་ངེས། དགག་ཚོས་དང་
 སྐབ་ཚོས་དངོས་འགལ་རྒྱ་ངེས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལོག་ན་རྟགས་ཤོག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་
 བསྟན་ན་བྱལ་པ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ། དེ་གསུམ་ཚང་ན་བྱལ་པ་རྫོགས་པར་གོ་བས་དེའི་
 ཡན་ལག་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱལ་ཟིན་མ་བཟེད་པ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུར་འགལ་
 ཡང་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་འགར་རྒྱ་དྲུང་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲག་མེད་པ་རྟགས་སུ་
བཀོད་པས་འབྲས་བྱ་དང་བྱུང་བྱ་འགྲུལ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་གཏུན་
ཆོགས་སུ་འབྱུར་རྟེ། བྱུང་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཀྱི་
གཙུག་པོ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རྟགས་པ་དང་
ལྟན་པ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་མེད་དོན་དུ་བུས་ནས་དེ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་
པའི་ཐ་སྟངས་འབྲེལ་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་འབྲེལ་
དུ་བྱུང་ཞེ། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་དུ་མ་དབྱེད་པ་སྟེ་བུམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་ན་
བུམ་མེད་ངེས་ཟིན་པས་སྒྲོའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུབ་དུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲ་མི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས།
སྒྲའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་བརྟེན་ཤེས་པས་སོ། ། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ནི། སྦྱར་
བ་འཆད་པའི་སྒྲ་བས་ཡིན་པས་འགོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ། དགག་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ། དེའི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དགག་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དམིགས་རྩང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་
ཅན་ནི་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་སྒྲོའི་ཐ་སྟངས་དོ། ། དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་དགག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཆོང་གིས་
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བྱུང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འབྲུལ་སོ། །

འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གོང་དུ་བཞེར་བསྟན་པ་
དང་། སྒར་འགལ་དམིགས་གཉིས་རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བྱེད་མ་དམིགས་པ་
མ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་ལྡན་སྟེ་བསྟན་པ་དང་གོང་དུ་མ་དམིགས་པ་སྒར་
བཤད་ཟིན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་འགལ་བ་དང་སྒྲོས་པར་ངེ་ལྟར་མི་འབྱུར་
ཞེ་ན། སྦྱར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་
དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་བྱུང་བ་དང་མི་བྱུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྒར་མ་ནི་རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་བྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་

སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལ་དག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་བྲལ་བྱེད་
མ་དམིགས་པ་གཉིས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལ། འདྲིར་རྒྱ་དང་བྲལ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་
ལ། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་སྤྱི་
བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འདྲིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དགག་
རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཁོང་དུ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་
འབྲས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྟེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། ཡང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལ་སྟོན་སྤྱི་
པའི་དོན་ཏོ། རྟེན་ལྡན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདྲི་བསྟན་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་
ཀྱང་། སྟོན་བའི་སྟོན་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་བྱེད་སྟེ། རྒྱ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པ་གསུམ་པོ་དེ་དུང་། རྒྱ་བྲལ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་འགལ་དམིགས་གསུམ་
དང་ལ་སྟོགས་པས་བསྟན་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་
དུ་དམིགས་པ་སྟོགས་འབྲེལ་ཟླ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་རྟོགས་ཤིང་
དམིགས་པ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་
མཐོང་ཅམ་ལས་བྲལ་པ་གཉིས་འབྲལ་བ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་དངོས་
པོ་འཇམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་ལས། མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངོས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དོན་བསྟན་
ནས། མི་སྟོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྟན་བ་ནི། དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེད་ཀྱང་ངོས་པར་ཡོད་པས་བྲལ་བའི་ངོས་པ་གང་ཡང་མེད་
པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་
བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་
ལུང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་འབྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཆོན་ལ་

བསྟོས་པས་གྲུབ་ཅིང་ནས་དམར་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟག་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་
 རྒྱུས་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚུས་དོན་
 གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཚས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་
 རྩས་གཞན་ཉིད་ཏུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་རྒྱེན་སྤྲི་ལས་སྤྲི་བྱས་རྒྱུས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཚད་
 མས་བསལ་བ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་འཕྲས་བྱའཕྲས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་
 མེད་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། བྱས་པ་ཚས་ཅན། མི་རྟག་པ་བྱིད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། བྱིད་གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིས་
 འབྱུང་བའི་བྱིར། འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། བྱིད་གྱིས་སྤྲི་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་བྱབ་པ་
 ག་ལ་དེས་ཏེ་མ་དེས་པར་ཐལ། བྱིད་གྱིས་དེ་སྦྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཚས་གྲུབ། མི་རྟག་པ་བྱིད་གྱི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚས་དོན་ཞེས་པའི་རྟང་པ་གཉིས་གྱི་འགྲེལ་པར་རིལ་རྩས་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྟན་ཅིག་རྒྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའང་
 མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་ལྷངས་ནས་དེ་སྐད་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 སོགས་གྱི་དོན་ཏུ་བསམས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་རྩས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 ལྷམ་བྱ་དང་ཡང་རྩས་གཅིག་པས་བྱམ་ལྷམ་གཉིས་རྩས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་
 གཉིས་རྒྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བན་འདོགས་པར་འགྱུར་བས། བྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྩས་གཅིག་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 ལ་གཞི་དང་པོ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བཟགས་པ་སྟེ། རིལ་རྩས་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། གངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བྱང་པར་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སྦྱེ་འགག་གྲུང་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་ཏུ། ཡོན་
 ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བྱང་པར་མེད་པའི་བྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་

གྲངས་ཅན་སྒྲིན་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་མེར་པོའི་རང་བཞིན་དང་། མེར་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཆ་གས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ན། གཞོན་པ་དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

ཆད་མ་ལྷན་གསུམ།

【ཙ་ལ།】

མེ་མི་འབྲས་ཏུ་བ་ལྟེ། འབྲས་ཏུ་མེ་ཆས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་ཀྱི་ཡི། དེ་མེད་པར་མེ་དེ་ཡོད་ན། རྒྱ་དང་ཐུན་པ་ལས་འདས་འཇུག། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མེ་རྩོད་ཀྱི་ཡི། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་འཇུག། དེ་རྩོད་པོ་རྩམས་མེ་རྩམ་འགའ་ཞིག་ འཇུག་པ་རྩོད་པ་ལས་ཡིན་ཏོ། གཤམ་ཏེ་བརྒྱ་ཁྱིམ་རྒྱ་མོ་འེ་མེ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། འོན་ཏེ་དེ་མེ་འེ་རང་བཞིན་མིན། ཁྱི་རྩམ་དེ་ལས་ཏུ་བ་འཇུག། ཏུ་བ་འེ་རྒྱ་མི་རང་བཞིན་མེ། དེ་མི་རྩམ་པའི་ཁྱི་ཐག་རྩོན། ཏུ་བ་ཏུ་བ་འེ་རྒྱ་མིན་ལས། འཇུག་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འཇུག། རྒྱུ་ལྷ་འབྱོ་དང་རྒྱུ་པ་ལས། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་འབྱོར་མ་ཆོད། དེ་མི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་ཅན། དེ་ལྟར་མེ་མཐུན་ལས་མེ་འཇུག། འཇུག་པའི་ཆོས་ལྷ་པལ་ཅན་པའོ། །

གཤིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་གཤིས། ལྷན་ཞགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དགས་ཞགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། འད་པོ་ལ་གཤིས། ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། འད་པོ་ལ་གཤིས། འབས་བྱ་དང་། རང་བཞིན་ཞགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། འད་པོ་ལ་ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་

བཤོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཚྲིག་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་
བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་སྤྱགས་གསུམ་དང་ལྡ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ལུམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། ལུམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བར་མདོན་སྤུམ་
གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འོ་ན། མེས་རུ་བ་བསྐྱེད་པར་
བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མདོན་སྤུམ་གཅིག་གིས་
རུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་
མཐོང་ཡང་། བྱ་རྒྱུ་དང་ཏ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་ན་ནུམ་པ་ཀྱུན་
རུ་མི་འབྲལ་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ལུམ་པས་རྒྱ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་
རུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། མེ་རུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མདོན་སྤུམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དག་
འཛིན་མདོན་སྤུམ་ལ་བལྟས་དགོས་ཤེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་ལུམ་པ་དང་རྒྱ་སོ་སོར་འཛིན་
པའི་མདོན་སྤུམ་དང་། ལུམ་པས་དབེན་པའི་གཞི་ལ། དེས་རྒྱ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པས་
སྟོང་པར་ངེས་པའི་དག་འཛིན་མདོན་སྤུམ་ལ་བལྟས་དགོས་སོ། །མེ་རུ་སྐྱེའི་རྒྱ་འབྲས་
ཡིན་ལ། ལུམ་པ་དང་རང་ནང་གི་རྒྱ་རུས་མཉམ་རུ་མདོན་སྤུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་སོ་
ཞེ་ན། ལུམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པར་ཐལ། དེ་དང་རུས་
མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཐུར་རུ་ལྟང་བའི་གེགས་མི་བྱེད་པར་
ཐལ་སྟོ། །དེས་ན་རྒྱ་སྐྱོར་བ་ནི། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱ་མ་རྣམས་དང་གོ་ས་མཚུངས་པར་
གནས་པའི་རྒྱ་དོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། ལུམ་པ་ནི་དོན་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་མེ་རུ་དང་ཀྱུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚད་མ་རུ་མ་བཤད་
པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་
མེད་རུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གོ། །དང་པོ་
ནི། རུ་བ་གསར་སྐྱེར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགོག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་ན་སྟོ་བྱར་རུ་
མདོན་སྤུམ་རུ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་རྒྱལ་ན་རྟག་རུ་ཡོད་པ་དང་རྟག་རུ་མེད་པ་

ལ་གནོད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཟོས་སོ། །ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མེད་ཇེས་ཁོ་ནར་
འབྱུང་བར་མཐོང་གི། དེ་སྟོན་རྩ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་
སྟུང་སྟོན་རྩ་འགྲོ་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྟོན་རྩ་འགྲོ་བའི་མངོན་སྟུང་
ལ་བཟོས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་ནི་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པའི་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་འཁྲུག་ལྷ་གསུམ་ནི་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པའི་བྱེད་པ་
འགྲོ་ཞེས་བྱ་ས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་པའི་ཆེད་རྩ་གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོད་མ་
ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། ལོག་རྟོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་
པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ། ཆོད་མ་
དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བཟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་
མངོན་སྟུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ཤུག་ལྷོས། རྒྱ་འབྲས་ལ་
རྟ་དང་བ་སྐང་གིས་མ་ངེས་པའི་རྩྭ་སྐང་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་། རྟ་དང་བ་སྐང་ལྷལ་
གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྷལ་འདབ་འབྱུང་འཛིན་པའི་མངོན་སྟུང་ཆོད་མས་འབྱུང་བ། རྩ་བ་
མེ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལས་ལྷལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་མངོན་སྟུང་དེས་ཁོགས་པའི་དོན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། རྩ་བ་ཆོས་ཅན། མེད་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
བཟོས་ནས་དེ་ཕན་བྱེད་རྩ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། མེ་དེ་ཕན་བྱེད་རྩ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན།
རྩ་བ་ཆོས་ཅན། རྩ་བ་ལྷན་པ་ལས་འདུས་པར་འཇུག་བར་ཐལ། རྩ་བ་གང་ཞིག །མེ་
མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི། ལྷལ་རྩས་རྟག་རྩ་ཡོད་
པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འཇུག་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རྩ་རྩེག་གཞན་
ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྐངས་ཏེ། རྩ་མེད་རྩ་ཁས་སྐངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་
ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ལྷལ་རྩས་རང་བཞིན་རེས་འགྲུབ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྩ་ལ་
བཟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རེས་འགྲུབ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སྟུང་
ཆོད་མས། དངོས་པོ་རྟག་རྩ་ཡོད་པ་དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གནོད་ལ། དབང་པོ་རྣམས་

ན་དེ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་ཁེགས་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་རིས་འགའ་
བ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་བརྟོས་སོ། །

ཁ་ཅིག རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་ཉག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་
གང་རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ།
ཉག་དུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། ཁྱེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་
དུ་མི་ཐོག་ན། ཉག་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནམ་ཡང་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་ཉགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་དབྱང་
པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ན། ཉག་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་སྟོན་དང་བཅས།
ཕྱི་མའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ཉག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་
མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན། སྤུ་མ་སྟོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་བརྗོད་མི་
རིགས་པར་ཐལ་ལོ། ཉི་ཡིན་ན། ཉག་དུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིད་དུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་
ཡིན་གྱི་ཡ་གྲུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་
ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཡ་གྲུལ་སོ་སོས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་
སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་
མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་
སྐྱེས་ན་ཉག་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས། ཉག་
དུ་མེད་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་སྤུ་མ་འཕེན་མི་རིགས་ལ།
འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ་
དགོས་སོ། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཤེས་པར་ཐེ་ཚོན་བསྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱབ་
པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་

བ་ནི། ཏུ་བ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཏུ་བ་གང་ཞིག་ཏུ་བའི་ལྷ་མིན་
པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསུ་བ་ནི། ཏུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱང་ཞིག་
ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྣ་མ་མེ་གྱང་གི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་ལྷ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཏུ་ཡོད་མེད་གྱི་
རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་དྲུང་དྲྀ་གྱང་ལྷ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། བསུ་ཚོག་ནི། རང་འགྲེལ་གྱི་ཚོག་ཤོར་
བ་ཡིན་པས་ཙུང་ཏུ་བྱི་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་ཏུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པར་
འབྱུང་རོ། །

གཞན་མེལ་རྟོག་།

【རྩ་བ།】

རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། ཡོད་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། རྟེན་མེད་
ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག མེད་འབྱུང་བ་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། གང་ཡིས་དེ་ལྟར་གྲུག་རང་
བཞིན་ཕྱིས། རང་རང་རྟེན་ལ་གནས་ཡིས། མཐུན་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དེ་ལྟར་དག་
ལས། རྩོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། རྟེན་ཡིས་གང་དང་གང་ལས་རྟེན། རྩོག་པ་དེ་ཕྱི་
རྩུ་ཅན་གྱི། རྟེན་པ་དེ་ཕྱི་དེ་ཕྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིས། རྟེན་པ་འབྱུང་བ་དག་རབ་ཏུ་ཁྱེད། རྟེན་
ཡིས་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཚོས། གང་གིས་ཡོ་བཀ་འབྱུང་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་ཕྱིས་
ཀྱས་མ་ཡིན། དེས་ན་ཁ་དང་རྣམ་པར་གནས། རྟེན་ཡིས་གང་གི་རྟེན་གཅིག་ བདག་
ཉིད་མཛོན་ལྷན་ཡིན་པ་ལ། ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྲུ་གང་། མ་མཐོང་ཆ་གཞན་
ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞུགས་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉེ་ཡིས་ལ་དབྱེད་རྣམ་པ་
རྟེན། གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་རྩུ་མཆན་ཕྱིས། ཡོན་ཏན་གཞན་རྩུ་མི་ཁྱེད་ན། རྟེན་
དེ་ལྟར་ཡོ་མཐོང་བ་ཡིས། ཡོན་ཏན་མཐོང་དག་མཐོང་བ་ཉིད། འབྱུང་བས་ལས་

པར་མི་བྱེད་པས། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། རྒྱུ་བའི་ཆོག་མཁན་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རང་བཞིན་ཉག་གསུམ་གྱི་ཚྭ་གསུམ་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཉག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དཔེར་བཞིན་པ་དང་། འབྲེལ་
བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་ཉག་གསུམ་མ་
ཟད་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོག་ལུང་མེད་ན་མི་འཕྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་ཉག་
པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཅུམ་དྲུང་། རང་ཆོས་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་
བའི་རང་ལྟོག་བསྟན་ནས། དོན་ལྟོག་སྟོན་པ་ནི། ཡོད་པའི་བདུག་ཉིད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་མི་ཉག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱུང་
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཅུམ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་
བྱེད་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པས་མི་རྒྱུས་ལ། ཡང་ན། སྤར་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་གསུམ་ངོས་
བཟུང་ནས། འདིར་དེ་ལ་ཚད་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་ལེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་ལྟོག་དོན་ལྟོག་ངོས་
བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་
དབྱེད་པ་དང་། ཆོག་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཉག་གསུམ་ལས་འཕྲོས་པའི་
དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་བའི་
གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལྷགས་གཞན་དཔེར་བཞིན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱས་པའི་རྒྱས་དང་མི་ཉག་པའི་རྒྱས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་ཉག་རྒྱས་ཐ་དད་
མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཆོག་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་
བཏགས་ཅུམ་གྱི་དོན་གཏན་ཆོག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་དོན་གྱི་ཚྭ་གསུམ་

གཅིག་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྩལ་དང་མི་རྟག་པའི་རྩལ་
 ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་
 བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་བྲུབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཁོང་། རྩལ་
 དཔག་གིས་སྒྲིག་གུར་གྱི་དོན་རང་མཆན་གོ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་རྩལ་
 སྤུང་ལ་སོགས་པ་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གྲུབ་ན། རྩལ་དང་རགས་པ་རྟགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་བྱས་མི་སྲིད་
 ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པས་བཏགས་པའི་དོན་
 ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་
 རང་མཆན་ལ་མི་འབྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྤྲ་བྱས་པར་ངེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྲུབ་པ་ངེས་
 བ་སྤྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྤྲ་བ་རིགས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་འགལ་བས་བྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པའི་ངེས་
 པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྟག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
 བྱས་པ་རང་མཆན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཆན་ལ་གྲུབ་
 བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་
 པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རང་མཆན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱང་རང་མཆན་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཆན་རྟགས་སུ་བབྱུང་ན། ཆོས་དང་ཐ་དད་ཉམས་པས་
 འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་རྟགས་སུ་བབྱུང་ན། སྤྲ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བྲུབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེ་མེད་
 བ་རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ཆད་མ་མདོན་སུམ་གཅིག་སྤར་ཟད་པའི་རྒྱང་
 པན་གྱི་ཡུགས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའོ། །རྟག་
 ཅམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཆོམ་པ་དག་ནི། རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་

སྒྲོམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་
ཡིན་པས་བྱལ་པར་སྤྲོ་ཞིང་། དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྲོས་ནས་བྱུང་པན་
གྱི་གཞུང་ལེགས་པར་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་
ཀུན་ལ་སྤྱར་པ་བྱུང་། རྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་
ལེགས་པར་བཀག། མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུར་ཚོས་རྣམས་བསྐྱག་
པར་བྱས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བཞིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་
བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པ་བཀག་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པའི་བྱུང་
པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱུང་
པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱུང་
པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱང་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་གས་པ་ཙམ་རུ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་
འགྱུར། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་
སྤྱབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་རུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་རུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཉིས་གཅིག་
ཚད་མར་བབྱང་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྲིན་པའི་འགལ་འདྲུ་འབའ་ཞིག་རུ་འགྱུར་བ་འདི།
གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙུག་པོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་
པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ལུལ་རུ་ཁས་སྤངས་ན་སྤྱབ་འཇུག་རུ་སོང་ནས་ཚད་མ་གཞན་
དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤྱོད་དང་རྟོགས་ལ་སོགས་པ་སེལ་འཇུག་རུ་ཁས་སྤངས་ན། དེ་
དག་རང་མཚན་ལ་ཡི་མ་རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲུལ་པའི་
ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་རྟོག་པས་བྱུང་གས་ཙམ་གྱི་ཚོས་ལ་ཚད་
མའི་གཞལ་བྱ་སྤྲོད་མེད་རང་མཚན་དང་མཚུངས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན། སྤྱིར་ལུགས་དམ་
པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱུང་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་རུ་ཡོད་པའི་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་གཞི་མཐུན་
ཁས་སྒྲངས་ན་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
རྒྱུ་། ཁྱི་སྐད་བཤད་པའི་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། རྫོའི་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་པས་བྱས་
པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་ཁིང་སྤང་བ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
པ་མ་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཁེགས་
པས་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཁེགས་ན། ཆད་ལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་
པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམས་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། །རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་དག་བདེན་པས་
སྟོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལུགས་
འདིར་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་
ཅུང་པའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཆུལ་ཏུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །ཡང་སྟེ་མཆོན་རྟོག་
པ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་ཁིང་། སྤང་བ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པས། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་
རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་
ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ཅིག་ཤོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་

པར་བརྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ས་སྤེལ་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་
སྒོ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསལ་བས་ལུགས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ན་
མཁས་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀྱི་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པས། གྲུ་ཤེས་པ་རྒྱུད་བ་དག་ད་དུ་ར་ཟོས་པ་མིན་ནམ། མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་
ཕྱིས་ལ་སྟོས་ཤིག །

ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་རོ་བོ་མ་འདྲིས་
པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྟོག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་
མ་འདྲིས་པ་ནི། ཤར་ན་གནས་ན་རྒྱབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་། རྒྱས་མ་འདྲིས་པ་
སྔ་དྲོ་སྟེས་ན་སྔ་དྲོ་སྟེས་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། རོ་བོ་མ་འདྲིས་པ། བྱ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་
རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་
དོ། །གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་མ་བྱུང་པས་གཏན་མཛགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་
པས་དཔེ་ལ་ཐེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་སྟེ་བར་བྱེད་
དོ། །རྒྱས་འདྲིས་པར་འཛིན་པའི་སྔ་སྔ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེས་སྔ་རྒྱས་ན་ཡོད་ན་སྔ་རྒྱས་
ན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་གཟུང་བར་ཐལ། སྔ་དྲོ་སྟེས་ན་སྔ་དྲོ་མ་སྟེས་པས་བྱུང་པ་དེ་རྒྱས་མ་
འདྲིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲིས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེས་ཤར་ན་
ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རོ་བོ་འདྲིས་པར་འཛིན་པ་
དེས། བྱ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་པར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། རྒྱས་
འདྲིས་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་སྔ་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
དང་སྔ་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་རྒྱས་མ་འདྲིས་པ་ཡང་སྔ་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
སྔ་རྒྱས་མེད་པ་དང་། སྔ་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྔ་རྒྱས་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་རྒྱས་ན་མེད་པར་ཐལ། སྔ་རྒྱས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་

ལ་ལན་འདེབས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་གསལ་བས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲས་ན་
མཛེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་ཅུབ་གྱི་
རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་དུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་ཅུབ་ལ་རེག་པར་གཟུང་གི་བྱུང་པ་
གཟུང་བ་མིན་པས། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས། ཅུབ་ལ་རེག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་
དོན་དང་། རོ་པོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་ཁྲ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡུར་པའི་སྒྱི་དེ་ཉིད། སེར་
སྒྱའི་དོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་བས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཁྲ་པོའི་དོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྒྱ་ལ་
མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཁྲ་པོ་ཡི་ནི་དོ་བོ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི། རྩ་
མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་
ཚད་མས་ཁེགས་ན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་
དང་། དུས་དང་། རོ་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཅམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་
པ་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲིའི་
འཛིན་སྐྱངས་དང་། སྒོ་དེས་ཡུལ་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེར་
བཤད་པའི་ཚད་པའི་དོན་བསྟུས་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྟོགས་གཅིག་
རྟགས་སུ་བཤོད་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་དོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅས་
པའོ། །རྒྱུ་ལ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་ཕྱིར་
དང་གསུམ་གྱིས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོབ་དང་གཞན་
སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཀྱང་ཆོས་
ཅན། རིགས་མཐུན་དངོས་པོ་དང་། གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དྲག་ལས། ལྟོག་
པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གྲུང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་གི་དོ་བོ་ལྟ་གནས་པའི་ཕྱིར། བསྟུས་ན། མཉམ་
བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྲ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་སྟུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་བཞུགས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། རིགས་མཐུན་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་སོ། །རིགས་མཐུན་
རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ཕྱོག་པ་དྲེ་ཕྱིར། ལོག་ས་གང་དྲང་གང་ལས་དྲོན་དེ་ཕྱོག་པ་
དྲེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱས་
མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཟུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་
ལ་ཕྱོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ཕྱོག་པར་
རང་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྐྱེ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་
བྱས་སུ་འཕྱར་ལ། སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ་འཕྱར་
བས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་སྐྱེ་ཡིན་
པར་འཕྱར་བས། བྱམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་
པ་དང་། བྱམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོག་པ་དང་ཁྱབ་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་
གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་མཚན་ནས་ཕྱོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་དྲེ་ཡི་ཁྱེད་
པར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་གྱིས། དེ་
དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་
འཕྱར་བྱ་དག་རུབ་དུ་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་ཁྱེད་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཁོ་
ནར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཆོས་གོ་དཀའ་སྐྱེ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱེད་ཆོས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འཕྱར་
བ་དྲེ་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱེད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོའི་ཆོས་གང་
གིས་གོ་བར་འཕྱར་བའི་བྱས་པ་དྲེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་སྒོ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་
རྟུས་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་
ཐ་དྲེད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱུན་དུ་མི་

འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་
 ཚོས་གང་གིས་བྱ་བ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་
 པའི་མིང་ལས་བྱ་བ་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་རྟུག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །སྐུ་ལ་བྱས་པ་
 རྟགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱང་ཚོས་ཀྱང་རྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚོས་དེ་རྣམས་དངོས་
 མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་སྐུ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་དམ་བཅའི་ཚུགས་གཅིག་ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གོ་དཀའ་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྱགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་
 རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་བྱགས་ལ་གྲུབ་པས་སོ། །བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རྟག་
 པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་སོ་སོར་གོའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། ཐ་མ་ལྟར་
 བ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་རྩ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 རིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་བ། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་བ། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་
 བའི་རྟུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་དད་རྩ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་
 གོ་བའི་ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་
 པ་ཡང་བྱགས་ལ་རྟགས་སོ། དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་ཇས་ཐ་དད་མིན་ཡང་བྱས་པའི་ཇས་
 དང་མི་རྟག་པའི་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟག་པས་བཀྲགས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མི་
 རྟག་གི་ཐ་དད་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བཀྲགས་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྟགས་དེའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་
 གི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲེལ་མེད་རྩ་སྐབ་ཟིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྩ་རྒྱས་པར་བསྐབ་པ་དང་།
 དགག་པའི་སྐྱ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྩ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
 བོ་ལ་གསུམ། སྐྱ་རྟོག་བསྐབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་

པར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཚྭ་དང་པ་སྒྲུབ་བཤོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཡང་སྒྲུབ་དང་
 ཉགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་
 རོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲུབ་གཞན་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲུབ་དང་ཉགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅད་གཞན་སེལ་རྟོགས་
 པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པས་རྟེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་
 གི་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉགས་དགོད་
 པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲུབ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་པས་བསྟན་རྟེ། ཚད་མ་
 གཞན་ནི་ཉགས་སོ། །དེས་ན། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་ཉགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་རྟེ། ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་ཉགས་དང་ཡང་སྐྱབ་པ་ཁོ་
 བ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་པའི་དགག་ཉགས་དང་གཉིས་བསྟན་ནས། དེའི་ཉགས་
 བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་ཞེས་
 པ་ནས་སྟོན་རྟེ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲུབ་
 གཞན་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་
 བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་བའི་ཆ་གཞན་ཚད་མ་སྟེ་མ་རྣམས་གྱིས་
 བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གྲང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་
 རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདུག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཞིང་དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་
 རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན། སྒྲུབ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་དྲངས་པའི་སྒྲུབ་ཆོས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྒྲུབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་

དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཞན་
 འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྤྱོད་པའི་དེས་ཤེས་དེས་སྤྱོད་
 དེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། ཁ་གོ་ན་སྤྱོད་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ལྟལ་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྤྱར་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་
 གོ་ན་སྤྱོད་དེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། ཁ་གོ་ན། སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་ལ། གོ་ན།
 དེས་མཚོན་ནས་སྤྱོད་ལ་བཏྲེས་པའི་ཚོས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྤྱོད་ལ་བཏྲེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་གཟུང་བ་ན་སྤྲི་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུང་
 བས་བྱུང་ཤི། དེ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་ཚོགས་ཏེ། དུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་དུམ་
 པའི་ཞབས་གཟུང་བར་ཐལ། དེས་དུམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་བྱུང་མཉམ་ཇས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་དུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ།
 རྟགས་སྒྲ་མ་མ་གྲུབ་ན་དུམ་པའི་རྩལ་ཕྲན་ཀུན་མ་མཐོང་བར་དུམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་
 ལོ། དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ལྟལ་གོ་ས་གནོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་བྱུང་ཆེ་
 རྒྱུར་མེད་པའི་ཇས་གཅིག་པ་དགོས་སོ། འོ་ན་དུམ་འཛིན་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་
 གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གོ་ས་གནོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་བྱུང་ཆེ་རྒྱུར་མེད། དུས་སོགས་
 ལ་བཏྲེས་ནས་ཀྱང་བྱུང་མཉམ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་
 ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདྲོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དཀའ་
 ལ། ཁོ་པོ་ནི་རྟགས་སྒྲ་མ་མ་གྲུབ་པར་འདྲོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་ཆ་ཤས་སུ་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་
 བས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱིས་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་
 པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་བཞོད་པ་དང་ཇེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་

མོགས་དང་། སྐལ་མོ་གཅིག་གིས་བྱའ་ན་ཞེས་མོགས་བྱའ་སྐབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ། །

གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟན་ན། ཐལ་འབྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་
འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱ་རྟོག་མེལ་བའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
མེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ། སྐྱ་རྟོག་གཞན་འཇུག་
པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སྦྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་ལ་
རྟག་པ་མོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་གཞན་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཆོད་མ་གཞན་དོན་
མེད་ན་ཡང་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་མོགས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མཛོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་
ཀྱི་ཆོས་ཁ་དོག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཛོང་བ་ལས། ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་
རྒྱུ་པ་ལྟར་མཛོང་བའི་ཕྱིར། ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དདུལ་ལོ་
སྟམ་དུ་མཛོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་
སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛོང་
བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དང་གྲུབ་སྡེ་
རྣམས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏུན་མཐུའ་དུག་མཛོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་
དུ་བྱས་ནས་མཛོང་བ་ཡིས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཛོང་ཡང་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ངག་རབ་
དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་བའི་རྒྱས་མཛོང་བ་ལྟར་ངེས་པར་མི་བྱེད་
པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ།

༄༅། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ཉམ་ཅག་སྤྱི་ལ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་རུས་གཅིག་ན། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྷན་འདས་བླ་ར་ཅ་སྤྱི་དྲང་སྟོང་སྟོང་བའི་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ན་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ཐེའི་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྟོང་དག །ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། འདི་ནི་སྤྱག་བསུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྒྲེས་སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། སྟོང་དང་། རྟོགས་པ་སྒྲེས་སོ། །དགེ་སྟོང་དག །ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། འདི་ནི་སྤྱག་བསུལ་ལོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསུལ་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསུལ་འཁོག་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསུལ་འཁོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྒྲེས་སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། སྟོང་དང་། རྟོགས་པ་སྒྲེས་སོ། །དགེ་སྟོང་དག །ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྒྲེས་སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། སྟོང་དང་། རྟོགས་པ་སྒྲེས་སོ། །དགེ་སྟོང་དག །ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསུལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྒྲེས་སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། སྟོང་དང་། རྟོགས་པ་སྒྲེས་སོ། །དགེ་སྟོང་དག །ང་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱག་བསུལ་འཁོག་པ་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྒྲེས་སོ། །

བྱ་བར་མ་ཤེས་སོ། །དགེ་སློང་དག །ངས་གང་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་
 རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་རུ་བསྒྲུབ་ཏེ། རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་བའི་མིག་སྒྲུབ་
 ཤིང་ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། སློ་དང་། རྟོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནས་ང་ལྟ་དང་བཅས་
 པའི་འཇིག་རྟེན། བདུད་དང་བཅས། ཚངས་པ་དང་བཅས། དགེ་སློང་དང་། བླ་ཟེར་
 བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། ལྟ་དང་། མིར་བཅས་པ་འདི་ལས་གྲོལ་བ་དང་ངས་པར་འབྱུང་
 བ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རབ་རུ་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 མང་རུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་། དགེ་སློང་དག །ངས་དེ་ནས་སླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གངས་དེ་བཀའ་ལྷུལ་པ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་ཏུ་དང་། ལྟ་བུ་དང་བྲི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ནས་བཙཅ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་ཏུ་ལ་བཀའ་ལྷུལ་པ། རྟོག་ཏུ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་སམ།
 བཙཅ་ལྡན་འདས། ཀྱང་འཆའ་ལགས་སོ། རྟོག་ཏུ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སམ། ཀྱང་
 ཤེས་སམ། བདེ་བར་གཤེགས་པར། ཀྱང་འཆའ་ལོ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་
 ཤེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟོག་ཏུ་ཞེས་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སུ་བཏགས་སོ། ཆོ་དང་
 ལྡན་པ་རྟོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་སོ་ཞེས་ས་སྒྲའི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་སྒྲ་སྟོགས་པར་བྱེད་
 དེ། གྲོགས་པོ་དག །བཙཅ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བླ་ར་ཅ་སྤྱིར་དང་སྤྱིར་སྒྲ་བའི་རི་དྲགས་ཀྱི་
 བགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྒྲུབ་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་
 དགེ་སློང་ངམ། བླ་ཟེར་ལྟམ། བདུད་དམ། ཚངས་པ་འམ། ལྟས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་
 རུ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མ་བསྐྱོར་བ། སྐྱེ་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་པོ་མང་པོ་ལ་
 བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱིད་བཅེ་བ་དང་། ལྟ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕན་
 པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོར་བས་ལྟའི་རིས་མངོན་པར་འཁལ་ཞིང་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ་ཞེས་དབྱངས་བསྒྲགས་སོ། །ས་སྒྲའི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་སོས་
 བས་ནས་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་གནོད་སྦྱིན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོའི་རིས་དང་། ལྟ་མ་རུ་

ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། འཐབ་བུལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་
 དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས། སྐད་ཅིག་དེ་དང་། ཐང་ཅིག་དེ་
 དང་། ཡུད་ཅམ་དེ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་དེ་ལ་ཚངས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་སྒྲུབ་བསྐྱགས་སོ། །ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་
 དེ། སྒྲོགས་པོ་དག །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བླ་ར་ར་ཞིར་དྲང་སྟོང་སྒྲུབ་འི་རི་དྲགས་ཀྱི་
 རྣགས་སུ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚོས་དང་ལྷན་
 པ་དགེ་སྦྱོར་ངམ། བམ་ཟེའམ། ལྷ་འམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ། ལུས་ཀྱང་འཇིག་
 རྟེན་དུ་ཚོས་དང་མཐུན་པར་འགའ་ཡང་མ་བསྟོར་བ། སྒྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་པ་དང་། སྒྱེ་
 བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྒྱིང་བཅེ་བ་དང་། ལྷ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་
 རོན་དང་། པན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་བསྟོར་བས་ལྷའི་རིས་མངོན་པར་འཕེལ་ཞིང་ལྷ་
 མ་ཡིན་གྱི་རིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ་ཞེས་དབྱངས་བསྐྱགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བླ་
 ར་ར་ཞིར་དྲང་སྟོང་སྒྲུབ་འི་རི་དྲགས་ཀྱི་རྣགས་སུ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། རྣམ་པ་བརྩུ་
 གཉིས་སུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚོས་དང་ལྷན་པ་བསྟོར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 འདི་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་ཞེས་ཚིག་སྒྲུབ་དྲགས་སུ་བཏགས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 མདོ་རྒྱགས་སོ། །

༡༡། །མདོ་མེ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ།

དང་པོ། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་གྱི་ལེན།

༡༡། །ཀྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་ཅན་མཁྱིའི་མོ་ཙ་ན་རྣམ་མཁྱེལ་ན་སུ་ཤ། བོད་སྐད་དུ།
འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་འཆོལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་
དུས་གཅིག་ན། བཙམ་ལུན་འདས་གཞལ་མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་མཆོག་དུ་འབར་
བ་བཀོད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་པ་རྒྱས་པར་འགོངས་པའི་འོད་ཟེར་
ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་མངའ་བ། གནས་གྱི་བྱེ་བྱག་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་སྤེལ། མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་
པར་བཞག་པ། དཀྱིལ་ལོ་འཛིན་པ་ཆད་པ། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པའི་སྦྱོད་ལྟལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེའི་སྒྲ་མའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ།
དབང་སྐུར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་གནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་དུ་མེད་པའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དོང་
བ། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། ཁྱི་ཅན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། བཅས་མཁའ་
ལྷིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་
རྣམ་པར་རྒྱུ་བ། ཆོས་གྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྟན་པ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་མཛད་པས་ཉེ་བར་གནས་པ།
ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
སྤངས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀོད་པ་ལས་ལྷག་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་གྱི་ལྷབས་

གྱིས་བཀོད་པ། དུན་པ་དང་། གློ་ཤོས་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོ་བཞོན་པ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ། རིན་པོ་ཆེའི་པད་
 མའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་ལ་རྟེན་པ་
 བ་བཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལེགས་པར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་གློ་དང་ལྷན་པ། གྲུན་
 ཏུ་སྦྱོད་པ། གཉིས་མི་མངའ་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བར་
 མཛད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པས་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་
 ཉིད་བརྟེས་པ། སྤྱིབ་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་
 དང་ལྷན་པ། སྦྱོད་ལུལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ། རྣམ་པར་བཞག་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་
 རྣམ་པར་འཛོག་པ། ཏུས་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཆར་སྤྱིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐུ་ལྔ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་མཁྱེན་
 པ་མངའ་བ། སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་གློ་མངའ་བ། ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ནེམ་རྩར་
 མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐུ་མངའ་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ། དམ་
 པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་མཛད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་སྤྱིན་པ། མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཉམ་པ་
 ཉིད་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པ། བཅོམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
 གཏུགས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཆད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཅད་ཤེས་པ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།
 རྩལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་དང་བདེ་བར་སྤྲད་པ། མང་
 ཏུ་ཐོས་པ། ཐོས་པ་འཛིན་པ། ཐོས་པ་བསགས་པ། ལེགས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ།
 ལེགས་པར་སྦྱོབ་པ་བརྟུན་པ། ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་ལྗུར་བ། ཤེས་
 རབ་མཁྱོགས་པ། ཤེས་རབ་རྣམས་པ། རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། རེས་པར་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཅན། ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་ཡངས་པ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ། ཤེས་རབ་
 མཉམ་པ་མེད་པ། ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པ། རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཆོ་འདི་
 ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ། སྦྱོང་ལམ་རབ་རྒྱ་
 བ་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པ། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དང་པ་ནས་འདུས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 ཤིང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རིས་པར་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་
 པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ། བརྟུང་དང་ཕྱིར་སྐྱོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་རྒྱུར་པ། ཆོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་
 དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྟན་པ། འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ།
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བཞོད་པ་གཅིག་པར་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནོད་པ་
 ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ས་མངོན་རྒྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་རེས་པར་འགྲེལ་དང་། ཚུལ་
 བཞིན་ཀུན་འདྲི་དང་། ཆོས་འཕགས་དང་། གློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་དང་། གློ་གྲོས་
 ཡངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དང་། འཕགས་
 པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་། བྱམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་འདྲིས་ཀྱིས་བརྗོད་རྒྱ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དོན་དམ་པ་ལས་བཟམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་རེས་པར་
 འགྲེལ་པ་ལ་བྲི་བ་བྲིས་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྟེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཇི་ཙམ་

པ་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། རི་ལྷར་ན་འདུས་བྱས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་
 མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན།
 འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྟོན་པས་བཏགས་
 པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་
 བྱང་བ་ཐ་སྟངས་ཏུ་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བ་ཐ་སྟངས་ཏུ་བརྟུན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཏུ་བརྟུན་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་
 བརྟུན་ཀྱང་དེའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་ལྷུང། དེའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་
 རོ། །བརྟུན་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྟུན་ཏུ་མེད་
 པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བརྟུན་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
 དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་མིང་ཏུ་བཏགས་
 སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བ་ཐ་སྟངས་ཏུ་
 བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བ་ཐ་སྟངས་ཏུ་བརྟུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་
 ཏུ་རྟོག་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཏུ་བརྟུན་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་
 བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་བརྟུན་ཀྱང་དེའང་དེ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་ལྷུང། དེའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་རོ། །བརྟུན་པ་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་ཏུ་བཏགས་སོ། ། གྲུ་རྒྱལ་
 བའི་སྤྲུལ། ཇི་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 ཤིང་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ལྟ་
 གྱི། དཔེར་ན། སྤྱི་མ་མཁན་ནམ་སྤྱི་མ་མཁན་གྱི་སློབ་མ་མཁས་པ་ཞིག་ལས་པོ་ཆེའི་བཞི་
 མདོར་འདུག་སྟེ། ལྷ་དག་གས། ལོ་མ་དག་གས། ཤིང་དག་གས། གསེག་མ་དག་གས།
 གྱི་རུམ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་མའི་ལས་སྤྱི་ཆོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་པོ་ཆེའི་ཆོགས་
 དང་། རྟོ་པའི་ཆོགས་དང་། ཤིང་རྟོ་ཆོགས་དང་། དཔྱང་བྱ་རྒྱུད་གི་ཆོགས་དང་། ཞོར་
 བྱ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། བེ་རྩ་བྱ་དང་། རྩུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རྩའི་ཆོགས་
 དང་། ཞོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཐོང་དང་། བང་བའི་ཆོགས་རྣམས་པར་བསྟན་ན། དེ་ལ་
 སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རྟོང་ས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཤེས་རབ་
 འཆལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་མ་དང་། གྱི་རུམ་
 དེ་དག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཏེ། སྤྱི་པོ་ཆེའི་
 ཆོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། ། རྟོ་ཆོགས་དང་། ཤིང་རྟོ་ཆོགས་
 དང་། དཔྱང་བྱ་རྒྱུད་གི་ཆོགས་དང་། ཞོར་བྱ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། བེ་རྩ་བྱ་དང་། རྩུང་
 དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རྩའི་ཆོགས་དང་། ཞོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཐོང་དང་། བང་
 བའི་ཆོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྟུང་ཏུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་
 མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་
 ཞེན་ནས། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུབ་པའོ། ། ཞེས་ཇེས་སུ་བསྟན་འདོགས་པར་ཡང་
 བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཏེ་བར་བཏགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སེམས་

ཅན་གང་དག་གིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་
 པ། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་
 མ་དང་། གྱུ་རུམ་དེ་དག་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྐྱམ་རུ་སེམས་ཏེ།
 གྲང་པོ་ཆེའི་ཆོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་དོ། །རྟ་པའི་ཆོགས་དང་། ཤིང་རྟའི་
 ཆོགས་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་གི་ཆོགས་དང་། རྩ་བུ་དང་། ལུ་ཏིག་དང་། བེ་རུ་དང་།
 རུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་བུའི་ཆོགས་དང་། རྩ་བུ་དང་། འབྲུ་དང་། མཛེད་
 དང་། བང་བའི་ཆོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་གྲང་པོ་ཆེའི་ཆོགས་
 གི་འདུ་ཤེས་དང་། གྲང་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བ་དང་། རྩ་
 དང་། འབྲུ་དང་། མཛེད་དང་། བང་བའི་ཆོགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་དག་གི་
 ནམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བ་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡོད། མིག་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་
 ཡོད་དོ་སྐྱམ་རུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་རི་ལྷར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྷར་ཐོས་པ་བཞིན་རུ་དེ་
 ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་རུ་བབྱང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་
 པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྷར་དོན་ནམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རུ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སོ་སོའི་
 རྒྱུ་པོར་གྱུར་པ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བཛྲེད་རུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་ཏེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན། འདི་སྐྱམ་རུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྐྱམ་རུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་རི་ལྷར་
 མཐོང་བ་དང་། རི་ལྷར་ཐོས་པ་བཞིན་རུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་རུ་བབྱང་ཞིང་མངོན་པར་
 ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་
 དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་
 གང་དག་གིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་བདེན་པ་མཐོང་བ། ཤེས་རབ་འཕགས་པ་

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་རུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་
 ལྷམ་རུ་སེམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི།
 གང་ལ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མ་རྩུ་མ་ལྟ་རུ་འདི་ནི་ཡོད། གློ་རྣམ་པར་མོངས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་ལྷམ་
 རུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་རུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་
 མཚོག་རུ་བབྱུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་པོ་ཞེས་རྗེས་
 ལུ་ཐ་སྐྱད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ལུ་ཐ་སྐྱད་
 འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡིན་
 བོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བཟོད་རུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། བཟོད་རུ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་ཞེས་མིང་རུ་བཏགས་པ་ཡིན་པོ། །

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་རེས་པར་འགྲེལ་གྱིས་དེའི་ཆོ་
 ཚོགས་ལུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྤྱིས་སོ། །ཟབ་མོ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ། །བཟོད་
 མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཏི་མུག་མོངས་པ་འདི་དག་
 བོ། །སྤྱོད་པའི་རྩིས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །མ་རྟོགས་པའམ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 དག །ལུག་དང་བ་ལང་དག་རུ་ཡང་སྤྱེ་ཞིང་། །དེ་དག་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཐོར་ནས། །ཤིན་
 རུ་ལུན་རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འཁྱུར། །དོན་ཟབ་དགོངས་པ་རེས་པར་འགྲེལ་གྱི་ལུ་
 རྟེ་དང་པོ་ལོ། །

གི་རིག་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་པན་ཚུན་རིག་པར་བྱ་བ་ནི།
 རྟོག་གའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་
 རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཆོས་འཕགས། གཞན་ཡང་རོན་དམ་པ་ནི་མཆོན་
 མ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་ནི་མཆོན་མའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་འཕགས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། ཆོས་འཕགས། གཞན་ཡང་རོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་
 ལ། རྟོག་གི་ནི་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་
 ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་ནི། རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཆོས་འཕགས། གཞན་ཡང་རོན་
 དམ་པ་ནི་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་
 ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་
 འདི་ལྟར་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་
 རོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཆོས་འཕགས། གཞན་ཡང་རོན་དམ་པ་ནི་ཚོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གི་ནི་ཚོད་པའི་སྤྱོད་
 ལུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གི་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། ཆོས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱེས་སུ་གང་ཟག་ཅི་སྤྱིད་འཆོ་
 བའི་བར་རུ་ཆ་བ་དང་ཁ་བའི་རོ་བསྟེན་བསྟེན་པས་ནི་སྤྱང་ཆེའི་རོའམ། ཤ་ཁ་འའི་རོ་ལ་
 བརྟག་པའམ། རྩེས་སུ་དཔག་པའམ། མོས་པར་མི་རུས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདྲོད་པའི་
 འདྲོད་ཆགས་ལ་མོས་པ། འདྲོད་པའི་ཡོངས་སུ་གཏུབ་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གཏུངས་པ་
 ནི་ནང་གི་རབ་རུ་དཔེན་པའི་བདེ་བ་གཟུགས་དང་། སྤྱང་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་

བྱའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱད་པའག་པའམ། མོས་པར་
མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་རྒྱ་བ་ལ་མོས་པ། ཀུན་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་
བས་ནི་ནང་གི་མི་སྤྱོད་པ་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱད་པའག་པའམ།
མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མྱེད་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མོས་པ། ཐ་སྙད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་ཐ་
སྙད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ། འཇིག་ཚོགས་འགོག་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱད་པའག་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཚོས་འཕགས། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚྱོད་པ་ལ་བཙོན་
པ། ཚྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་བྱང་གི་སྤྱོད་པ་དག་གི་བདག་གིར་ཡོངས་
སྤྱོད་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྤྱད་པའག་
པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཚོས་འཕགས། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྟོག་གི་ཐ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་བརྟག་
པའམ། རྗེས་སྤྱད་པའག་པའམ། མོས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་
ཏེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་སྦྱོད་ཡུལ་ཏེ། །བརྗོད་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཡོངས་ཆད་
པ། ཚྱོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་མཆོན་
ཉིད། །ཚོས་འཕགས་ཀྱི་ལེན་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ། རྫོགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་ལེན།

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་
འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གི་སྐད་རྒྱ་འདི་
སྐད་ཅེས་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྲ་བ། ཟབ་པ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ།

ཇི་ཙམ་རྩ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་
 མོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། འདི་ལ་བདག་གིས་ས་སྤྱོད་ཤིག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་ཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་
 དང་། རྟོན་དམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། བན་
 རྟོན་ནས་མཆིས་ཤིང་མཆིས་ནས་འདུས་ཏེ་མཆིས་ནས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་
 ཅིག་འདི་སྐད་ཅིག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་
 མ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཐེ་ཚོམ་རྩ་གྱུར་པའི་སློ་གྲོས་ཅན། ཡིད་
 གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་རྩ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི་བ་དང་། གང་དག་དེ་
 སྐད་ཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་
 སོ་ཞེས་མཆིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལས་གང་ནི་མེད་པར་མཆི་བ་ལགས།
 གང་ནི་ཤོབ་ལེ་མཆིས་ལགས། གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་རྩ་ཞུགས་པ་ལགས། གང་ནི་ཚུལ་
 བཞིན་རྩ་མ་ལགས་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་མཆི་བ་དག་ཅིག་མཐོང་ལགས་སོ། །བཙམ་
 ལྡན་འད་མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྟམ་བཞིན་དེ། རིགས་ཀྱི་སུ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 ནི་འདི་ལྟར་རྟོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་
 ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ། བྱིས་པ་རྫོངས་པ། མི་
 གསལ་བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ལགས་པར་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་ལགས་སོ་སྟམ་
 བཞིན་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅས་གསོལ་བ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སློ་གྲོས་ཤིན་རྩ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་རྩ་
 རྣམ་པར་དག་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
 འདི་ལྟར་རྟོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་

ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ། གྱིས་པ་རྒྱུ་ལས་པ། མི་གསལ་
 བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་
 རྟོགས་པ་འཇལ། དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 ན། སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་གྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་
 དང་། བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཐུང་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པར་ཡང་འགྱུར། སྤྲོ་ན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དང་མ་བྲལ་
 བར་འགྱུར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་མཆན་མའི་
 འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། མཆན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་
 མ་གྲོལ་ན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར། འཆིང་
 བ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གྲོལ་ན་བདེན་པ་མཐོང་པས་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
 ཐུང་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའང་མི་འགྱུར། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་བྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 དག །གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་གྱུར་
 བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཐུང་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛང་
 བྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་
 དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱར་མི་ཅུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཟེང་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གྲངས་

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་རུ་
 ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གང་གི་ཕྱིར་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མ་དང་བུལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་
 དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་མཆོན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། འཆིང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་
 གྲོལ་ན་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཛོལ་པར་འཕྱུར་
 བ་དང་། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་
 ཟུ་བར་ཡང་འཕྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཐ་དང་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཞེས་བྱེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་
 ཁྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་རུ་ཞུགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་
 རི་ལྟར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་རུ་གཏོགས་པ་དེ་
 བཞིན་རུ་འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་རུ་གཏོགས་
 པར་འཕྱུར་རོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། འོན་
 དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་འང་། དེས་ན་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་ལ་འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འཕྱུར་
 རོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །གང་གིས་ཕྱིར་འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་རུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ལ་འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱར་ཡང་མི་རུང་

ལ། རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱར་ཡང་མི་རུང་ཤི། དེ་ལ་གང་དག་དེ་
 སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་
 གངས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྷགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་
 རུ་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཁྱོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་
 ནི། དེས་ན་རི་ལྟར་རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་
 བྱག་མེད་པ་དེ་བཞིན་རུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་བྱག་མེད་པ་
 དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་ཐོས་པ་
 དང་། རི་ལྟར་བྱེ་བྱག་བྱེད་པ་དང་། རི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་རུ་རྟོན་དམ་པ་
 ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་
 པ་ཙམ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་
 རུས་གཅིག་ཏུ་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་རུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གང་
 གི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ནི་བྱེ་བྱག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྱག་མེད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་
 དང་། བྱེ་བྱག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་རུ་རྟོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་དམ་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་རབ་རུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རུས་གཅིག་
 ཏུ་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་རུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟོན་
 དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་རོ། རི་ལ་
 གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་

པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་
 ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། ཁྲོ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ནི།
 དུང་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྤྲ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསེར་གྱི་སེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། ཤི་ལང་གི་སྤྲིའི་སྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤི་ལང་གི་སྤྲ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ལམ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་
 སྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་ཀ་རུ་ནག་པོ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྩ་ལེ་ཤམ་གྱི་ཆ་བ་ཉིད་ཀྱང་ན་ལེ་ཤམ་
 དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྤྲ་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། རྩ་ལེ་ཤམ་གྱི་ཆ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལུ་རའི་བསྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 ནོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་བའི་འཇམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་བལ་གྱི་
 འདའ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་
 སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་ལ་མར་གྱི་སྒྲིང་ཁུའང་མར་དང་མཚན་
 ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྡུལ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་བདག་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་
 གདགས་པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲོ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདྲོད་
 ཆགས་གྱི་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འདྲོད་
 ཆགས་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྤྲ་
 བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་གྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལུག་གི་འང་དེ་
 བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། ཁྲོ་གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་

དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་
ཐ་དང་དུ་གདགས་པར་མི་བཟོད་དོ། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ངས་ནི་དེ་ལྟར་དོན་དམ་
པ་ཕྲ་བ། མཚན་ཏུ་ཕྲ་བ། མཚན་ཏུ་ཟབ་བ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཚན་ཏུ་དཀའ་བ།
ཐ་དང་པ་དང་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་
བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་སྟེ། གདགས་པ་བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱལ་
ཏོ། །འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་
ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དང་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་
ཡིན། སྟེ་བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཁྱི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ནི། གནས་ངན་
ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་གི་ལུ་ཉེ་གསུམ་པའོ། །

བཞི་པ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྱལ་བ། རབ་
འབྱོར་བྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་
ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། བྱོད་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་
བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
ལྷན་འདས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་
པར་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བབྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཉུང་ཤས་ཤིག་མཆིས་པར་འཁོལ་
ལགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་
ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བབྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཆོད་མ་

མཆིས། གྲངས་མ་མཆིས། བརྗོད་ཏུ་མ་མཆིས་པར་འཁོལ་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས།
 བདག་ཏུས་གཅིག་ཅིག་ན། དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་མཆིས་པའི་ཆོ། དེ་ན་
 བདག་གི་ཉེ་ལམ་ན་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་ཀྱང་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་
 པོ་ན་ཉེན་ཅིང་གནས་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་སྤྱོད་ཏུས་ཀྱི་ཆོ་དགེ་སློང་པན་ཚུན་ནས་
 མཆིས་ཤིང་མངལ་ནས། ཆོས་རྒྱལ་པ་སྣ་ཆོགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་
 པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད་དེ། དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་ཡུང་པོ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་
 པོའི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་འཇིག་པ་
 དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་འགོག་པ་མངོན་ཏུ་བགྱིད་
 པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ཡུང་པོ་དམིགས་པས་རི་ལྷ་བ་
 དེ་བཞིན་ཏུ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དམིགས་པས། ཁ་ཅིག་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་
 མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་འཇིག་པ་དམིགས་
 པ་དང་། ཟས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་འགོག་པ་མངོན་ཏུ་བགྱི་བ་དམིགས་
 པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་
 མཆོན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་
 པ་སྤངས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་མངོན་ཏུ་བགྱི་བ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་
 པ་སྟོན་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་
 དང་། ཁམས་ཏུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་འགོག་
 པ་མངོན་ཏུ་བགྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པས་བརྗོད་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བྲན་པ་
 ཉེ་བར་བཞག་པ་དམིགས་པ་དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་
 དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་། གཉེན་པོ་དམིགས་པ་
 དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྟོན་པ་དམིགས་པ་དང་། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་

མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སྐར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་
 གྲོད་པར་བཅུད། ཁ་ཅིག་ནི་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ཁ་
 ཅིག་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་། དབང་
 སོ་རྣམས་དང་། ལྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱུད་པའི་མཆོན་མ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་མི་མཐུན་
 པའི་སྤྱོད་པ་གཉེན་སོ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་བསྐྱོན་
 པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དམིགས་
 པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྐར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་གྲོད་པར་
 བཅུད་པ་དག་མཐོང་ལགས་སོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྐྱེས་བཅུད་དེ། ཆོ་དང་
 ལུན་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་
 བརྟེན་གྲོད་པར་བཅུད་ཅིང་། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོག་ཅིག་པའི་མཆོན་
 ཉིད་མ་འཛུལ་བས། ཆོ་དང་ལུན་པ་འདི་དག་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། མངོན་པའི་ང་
 རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟེན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟེན་གྲོད་པར་བཅུད་པ་གསུག་ལགས་སོ་སྐྱེས་བཅུད་
 ལགས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་གང་གི་སྤྱད་དུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་དོན་
 དམ་པ་ནི་སྤྲ་བ། ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཆོག་དུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། ཐམས་
 ཅད་དུ་རྩོག་ཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་ཇི་ཙམ་དུ་བཙམ་ལུན་འདས་
 གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆོར་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལུན་འདས། དོན་དམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྩོག་ཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་
 རྟགས་པ། དགོ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྤྱད་སོལ་པའི་ཕུ་སྤྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅི་འཛུལ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
 དམ་ནི་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་རྩོག་ཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་པ། མཆོག་ཏུ་པ། ཟུང་
 པ། མཆོག་ཏུ་ཟུང་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མདོན་
 པར་རྟོགས་པར་མངས་རྒྱས་ཏེ། མདོན་པར་རྟོགས་པར་མངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱད་ཅིང་
 གསལ་བར་བྱས། རྟམ་པར་སྤྱེ། གདགས་པར་བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། རབ་འབྱོར། སྤང་པོ་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རབ་འབྱོར། རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་
 དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། རྩ་
 འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། རབ་འབྱོར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་རྩ་རྩོག་
 ཅིག་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་
 རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་རྩ་རྩོག་ཅིག་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྩ་རྩོག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། གཞན་
 ཡང་དག་སྤོང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་ནི་སྤང་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
 བདག་མེད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་
 རྣམས་དང་། རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་
 དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་
 བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོགས་རྣམས་

དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པ་སོ་སོ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། བདག་མེད་པ། ཡོངས་སུ་ཚུལ་བར་མི་བྱེད་
 གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དེ། རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་ངེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱུང་། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་རྩོམ་ལྷན་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྲུང་བ་དང་། ཟས་དང་། བདེན་པ་དང་། ཁམས་དང་། དུན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་
 དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ལྟོབས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། རྩོམ་
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 གལ་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་
 དད་པ་ཡིན་པར་ལྟར་ན་ནི། ངེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཆོས་བདག་མེད་པའང་
 རྩུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་རྩུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འཇུག་རོ། རྩུ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་
 བ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འཇུག་རོ། འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་
 མི་འཇུག་རོ། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཅའ་དགོས་
 པར་འཇུག་རོ། རབ་འབྱོར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཆོས་བདག་མེད་
 པ་རྩུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དེའི་དོན་དམ་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་མི་དགོས་
 གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་
 རུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་རུས་སུ་ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར། རྣམ་
 གྲངས་ངེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རྩོམ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་

པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་
མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྩ་མ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྩ་རྩོམ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་རྩ་དོན་དམ་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚོས་རྣམས་
ལ་ཐམས་ཅད་རྩ་རྩོམ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །དོན་དམ་དེ་ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྩ་རྩོམ་གཅིག་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱུ་
གསུང་། །དེ་ལ་གང་དག་ཐ་དད་ཀྱན་རྟོག་པ། །དེ་དག་ང་རྒྱལ་གནས་པ་ཚོངས་པ་
ཡིན། །རབ་འབྱོར་གྱི་ལུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ལྷོ་སྟོན་ཡངས་པའི་ལུ་

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ཡངས་པས་ཁྱུ་བ་ཁྱུས་པ།
བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
གསང་བ་ལ་མཁས་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྱི་ན། བཙམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ལགས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་ཇི་ཙམ་གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་
གསལ་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ཡངས་པ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སྟོན་ཡངས་པ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སྟེ་
སྟོན་པ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བ་དང་། ལྟ་དང་མིར་བཅས་པའི་
སྟེ་དགའི་དོན་དང་། བན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་
དོན་འདི་ཉིད་འདི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །སྟོན་ཡངས་པ། དེའི་ཕྱིར་

ཉོན་ཅིག་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་
 ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ། འགྲོ་བ་རྒྱལ་གི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་ཅན་
 གང་དང་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་གང་རུའང་སློང་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་
 སམ། ཡང་ན་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་བྱོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་རྩལ་
 ཉི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལྷུས་མངོན་པར་འབྱུང་ཅིང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེར་དང་པོར་
 འདི་ལྟར་ལེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལེན་པ་
 དང་། མཚན་མ་དང་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཐ་སྙད་འདྲེན་པའི་སྒྲིབ་པའི་བག་
 ཆགས་ལེན་པ་ལ་རྟེན་ནས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཅིང་འཇུག་
 ལ། རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་དང་ཡངས་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་
 ལེན་པ་གཉི་ག་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་
 རོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་
 གྲེ། འདི་ལྟར་དེས་ལྷུས་འདི་བཟུང་ཞིང་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཞེས་ཀྱང་བྱ་གྲེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྷུས་འདི་ལ་བྱུང་བ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་ཀྱུན་
 ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་གྲེ། འདི་ལྟར་
 དེ་ནི་གཟུགས་དང་། སྤྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚས་ཀྱུན་ཏུ་བསགས་
 པ་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚྭས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་གྲེ། མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ར་བ་དང་། སྤྲ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷུས་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་གྲེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
 དང་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ཏུས་མཚུངས་པ། སྦྱོད་ལུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་འབྱུང་རོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་བཅས་པའི་རྣ་བ་དང་། སྤྲ་དང་། ལྷེ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷུས་

དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ། ཏུས་མཚུངས་པ། སྤྱོད་ལུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་ལུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལྷན་ཅིག་གསུམ་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་ནའང་དེར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་དག་དང་སྤྱོད་ལུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་གཅིག་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །སློ་གྲོས་
 ཡངས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩའི་སྤྱང་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱབས་གཅིག་
 འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། རྒྱབས་ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་
 རྒྱབས་གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་
 ན། རྒྱབས་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་རྩའི་སྤྱང་དེ་རང་གི་རྩུན་གྱིས་རྩུན་འཆད་པར་
 ཡང་མི་འབྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་རོ། །མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་རྩ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལའང་གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་
 གྱུར་ན། གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སམ།
 གལ་ཏེ་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། གཟུགས་བརྟན་
 རབ་རྩ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་
 ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའང་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་ཡང་མི་མངོན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཡངས་
 པ། དེ་བཞིན་རྩ་རྩུང་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་
 རྟེན་ཅིང་གནས་ནས། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལན་གཅིག་འབྱུང་བའི་
 རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་གཅིག་
 འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་ཆར་གྱི་བར་དག་ལན་གཅིག་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་ཆར་ལན་གཅིག་

འབྱུང་ངོ་། ། གྲོ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་ལུགས་ཤེས་པ་
 ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་
 ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྩ་མི་འདོགས་སོ། ། གྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་
 གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་ནང་གི་ལེན་པ་མི་མཐོང་། ལེན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་རྩ་ལ་བཞིན་རྩ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་
 གཞི་ཡང་མི་མཐོང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། བསགས་པའང་མི་
 མཐོང་། སེམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་ཀྱང་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། རྩ་བའང་མི་མཐོང་། སྤྲའང་མི་མཐོང་། རྩ་བའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སྤྲའང་མི་མཐོང་། གྲིའང་མི་མཐོང་། སྤྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའང་མི་མཐོང་། རྩེའང་མི་མཐོང་། རྩེའང་མི་མཐོང་། རྩེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་
 མཐོང་། ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་། རེག་བྱའང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་
 མཐོང་། གྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡིད་
 ཀྱང་མི་མཐོང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ།
 དེའང་ཡང་དག་པ་རྩ་ལ་བཞིན་རྩ་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
 པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་
 པ་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་
 ཡིན་པར་འདོགས་སོ། ། གྲོ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་
 མཁས་པར་འདོགས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་

རྟོ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་སྤྱང་ལྷར་
འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་
བསྟན། །སློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལུ་སྤྱི་ལྟེ་ལཱ་པའོ། །

བྱག་པ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེན།

དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེན་
བ་ལྟས་པ། བཙུག་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་
མཁས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྱིན།
བཙུག་ལྷན་འདས། ཇི་ཅམ་གྱིས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ལ་མཁས་པ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ན་འང་ཇི་ཅམ་གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་
དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཁྱོད་དེ་ལྷར་སྤྱོ་བོ་མང་བོ་ལ་ཕན་པ་
དང་། སྤྱོ་བོ་མང་བོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིར་བཏེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་
བཅས་པའི་སྤྱོད་གཞུང་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་འདི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་
གནས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་
པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་
ཏེ། གསུམ་གང་ཞེན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོན་
ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེན། ཇི་ཅམ་ཏུ་རྩིས་སུ་ཐ་སྦྱད་གངགས་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་

གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་
 པས་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་སྟེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདྲ་
 བྱེད་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྟུག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་
 པོ་འདི་འབྱུང་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས།
 ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱིས་རྟེན་པའི་རྟེན་དང་། ལེགས་པར་ཚུལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྟེན་དེ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་དག་
 པར་གྲུབ་པས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་
 པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟེན་བྱ་
 གང་ཟག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྟོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀྱང་བརྟགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤྲ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་
 ཉིད་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཆོན་མ་སྒྲ་ཤད་འཛིངས་པའམ། སྒྲ་མའམ། ཉིལ་གྱི་འབྲུ་འམ།
 སྟོན་པའི་མཆོན་མའམ། སེར་པའི་མཆོན་མའམ། དམར་པའི་མཆོན་མའམ། དཀར་
 པའི་མཆོན་མ་སྒྲ་བར་བྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤྲ་བར་
 བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྟེན་བྱ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་
 ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྟོན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱུར་པ་ན། མིག་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ནོར་བའི་སྟོན་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་བཤྲ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་
 དུ་གསལ་བ་ནི་གང་གི་ཆོ་ཆོན་སྟོན་པོ་དང་སྤང་པར་བྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡན་ད་རྟེལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་སྤང་པར་འཁྱུར་ཞིང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡན་ད་རྟེལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོར་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྒྱལ་རྒྱལ་
 པར་རྟོངས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོན་དམར་པོ་དང་སྤང་པར་བྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ནོར་
 བུ་རིན་པོ་ཆེ་པསྒྲ་ལྟ་བུར་སྤང་པར་འཁྱུར་ཞིང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པསྒྲ་ལྟ་བུ་

ལོག་པར་འཛིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲོངས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ན་ཆོན་
 ལྷང་ཁུ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཀྱད་ལྟ་བུར་སྤང་བར་འཕྱར་
 ཞིང་། ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཀྱད་བྱ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་
 སྒྲོངས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོན་སེར་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་གསེར་ལྟ་
 བུར་སྤང་བར་འཕྱར་ཞིང་། གསེར་བྱ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་
 པར་སྒྲོངས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བ་ཆོན་དང་ཕྱད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཐ་སྟངས་གྱི་བག་ཆགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྟེལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པརྩ་
 རྩ་ག་དང་། མ་ཀྱད་དང་། གསེར་བྱ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་
 གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་
 ཉིད་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྟེལ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པརྩ་རྩ་ག་དང་། མ་
 ཀྱད་དང་། གསེར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་རུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་
 རུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་རུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་
 ཟུག་གི་རུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 མཆོན་ཉིད་པ་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་མཆོན་མ་དང་འབྲེལ་བའི་
 མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་

པའི་མཆན་ཉིད་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ནས་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་
 གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་སྤོང་ངོ་། །ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་
 དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་
 མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་མཆན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ལ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་
 ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་སྤོང་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་སྤངས་
 ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ན་འང་དེ་ཙམ་གྱིས་
 འདོགས་སོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྒྲུལ་
 ཏོ། །མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མཆན་ཉིད་ཆོས་
 སྤྱོད་འབྱུང། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་ནི་རབ་སྤངས་ན། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མཆན་ཉིད་
 ཆོས་ཐོབ་འབྱུང། །སྐྱེ་བོ་བག་མེད་ཉེས་བཙམ་ལེ་ལོ་ཅན། །འདུ་བྱེད་སྦྱོན་ལ་རྟོག་པར་མི་
 བྱེད་པ། །བརྟན་མེད་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་ཉམས་པས་སྤྱིང་བཅེར་
 བྱ་བ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལུ་ཉེ་དྲུག་པའོ། ། ॥

བརྟན་པ། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ།

དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། འདི་ན་བདག་གཅིག་སུ་དབེན་པ་ཞིག་
 ན་མཆོས་པའི་ཆོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། སྐྱེ་
 བའི་མཆན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་
 བཀའ་སྒྲུལ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྒྲུལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་
 དུ་མར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བ་
 དང་། མངོན་དུ་བཞིན་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའང་བཀའ་སྒྲུལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་
 གྲངས་དུ་མར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་
 ཉིད་དང་། ཁམས་དུ་མ་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའང་བཀའ་སྒྲུལ།
 བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་
 དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུང་པ་
 དང་། སྤང་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕྲུལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། དྲན་པ་ཉེ་

བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕུལ་
 ཀྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྩོམས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ཀྱི་འང་བཀའ་སྒྲུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་
 དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱེས་པ་རྣམས་
 གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་ཡངས་པ་ཉིད་
 ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་མ་མཆིས་པ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་སྒྲུལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ། མ་
 འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 བཀའ་སྒྲུལ་སྐུ་བ་བཀྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩོམ་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་
 ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཀའ་སྒྲུལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་བྱུང་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ། དགེ་བ་
 ཚུལ་བཞིན་སྦྱེས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སྦྱོ་
 བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྦྱོ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་
 དང་། ལྟ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྦྱོ་དགའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཏེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཉིད་བར་སེམས་པ་ནི་ཡང་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ངས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩོམ་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་

བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་
 བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་
 གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཆན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཁྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་གང་དག་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་
 དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། གཞན་ཡང་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་

རབ་རྒྱ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། འོན་དམ་པ་རྩོམ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་
 བྱུར་ནི་མཆོན་ཉིད་རྩོམ་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།
 དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་བྱས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བྱུར་ནི་སྒྱུ་བ་རྩོམ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱ། འོན་དམ་པ་རྩོམ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་གཟུགས་
 གྱི་རྩོམ་མེད་པ་ཉིད་ཅམ་གྱིས་རབ་རྒྱ་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྐྱོང་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་
 ལྟ་བྱུར་ནི་འོན་དམ་པ་རྩོམ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱ་བ་
 དང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྐྱོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་རྩོ་
 བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོ་བ་
 ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་རྩོ་བ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་
 མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྦྱོས་པ་ཡིན། མ་སྦྱོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྦྱོས་
 པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་
 བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་རྩོ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་
 རྣམ་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །འོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།
 ཡང་འོན་དམ་པ་རྩོ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་བྱ་བ་ལས་དགོངས་
 རྣམ་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་

གྲིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་
 དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་ནི་རྟག་པ་རྟག་པའི་རུས་
 དང་། ཐེར་བྱག་གི་རུས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་རྒྱ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་
 རུས་དང་། ཐེར་བྱག་ཐེར་བྱག་གི་རུས་སུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་
 མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 གྲིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱེས་
 མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་རན་ལས་འདས་པའོ་
 ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པར་མཐོང་
 ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཐ་དད་པར་མཐོང་ན། དེའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་མི་འདོགས་
 ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་སྐྱོ་བརྟགས་ནས། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་ལ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཇེས་སུ་ཐ་སྦྱང་འདོགས་ཏེ། ཇི་
 །ལྷ་ཇི་ལྷར་ཇེས་སུ་ཐ་སྦྱང་འདོགས་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ཐ་སྦྱང་བརྟགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་
 པའི་སེམས་ཐ་སྦྱང་བརྟགས་པ་དང་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའམ། ཐ་སྦྱང་བརྟགས་པ་བག་ལ་
 ཉལ་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་རྒྱ་མཛོད་པར་ཞེན་ནོ། །ཇི་ལྷ་ཇི་ལྷར་མཛོད་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྷ་དེ་
 ལྷར་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་མཛོད་པར་ཞེན་
 པའི་རྒྱ་དེ་དང་། རྒྱན་དེས་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀུན་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། གཞི་

དེས་ན། ཉེན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པར་འགྱུར།
 ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་
 ཉེན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུན་རིང་པོ་ཡང་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་
 བ་དུང་འགོ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ཡི་དྲུགས་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་
 ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་སམ། ཡང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀུན་རྒྱ་རྒྱུག་ཅིང་འཁོར་བར་འགྱུར་
 ཏེ། འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་
 ཅན་གང་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ།
 རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ། མོས་པ་མི་མང་བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡང་
 དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ནིང་སྐྱེ་བ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཚས་
 རྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཚས་དེ་ཐོས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་
 དང་། འགྱུར་བའི་ཚས་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་ལྡང་བར་བྱེད།
 སྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ལྡང་བར་བྱས། སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་སྤྲིག་པ་ལས་ཕྱིར་སྒྲོག་སྟེ། དེ་དག་
 སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེད་དོ། །སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་རོ། །རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་འང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་
 དེས་མོས་པ་མང་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཀྱི་
 བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ་མཆོན་
 ཉིད་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱོ་
 བར་མི་འགྱུར། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཡང་དག་པར་རྣམ་
 པར་སྟོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉེན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་

སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་
 འགྱུར། རྒྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བས། ཡང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་
 དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱེད་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བ་
 དང་། རྒྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
 ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་རྒྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་
 ལ་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མོས་པར་
 བྱེད། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ལྟ་
 སྟེ། ཐ་སྙད་བཏགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་། ཇེས་
 སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དེ། ཆོ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུད་ཡང་དག་པར་ཆད་
 པས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཞི་དེས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་
 དང་། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། རྒྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་ཕྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་

དང་། རྒྱལ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཐུང་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འཛམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་ཉི།
 གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ངས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་བྱ་བ་ལྟན་ཏེ།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རུ་ལ་པོ་རྣམས་
 དང་། དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྩོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱ་
 ཚྭ་གས་དག་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
 གང་ཟག་ཞི་བའི་བསྟོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྷན་པར་
 རྒྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་བཞག་ཏེ། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཐུང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲིང་རྩི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་
 དང་། རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཐུང་རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་དཔན་པར་ཁོ་
 བ་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །དེ་རི་ལྟར་སྒྲིང་རྩི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྦྱགས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྦྱགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྦྱགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྦྱགས་པ་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ནོ། །དེ་འདྲི་ཐུང་ཞེ་བའི་བསྟོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་སྤྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་ན། ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་ཐུང་རོ། །དེ་ནི་དང་པོར་བདག་གི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པས་ཉན་ཐོས་པའི་
 སྤྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེ་འདྲི་ཐུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་
 འདོགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་ངའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་

གསུངས་པ། ཤིན་རྒྱ་གྲོ་མ་པ། བསམ་པ་ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ། ཆོས་ལེགས་
 པར་བསྟན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་རིམ་པའང་སྤང་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་
 དེ་དག་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བཟོད་པའི་རྣམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྟེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་
 མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ།
 རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ། མོས་པ་མང་བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་
 དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་སྟོན་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་དེ་ལའང་ཆོས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དེའང་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་
 པས་ཀྱང་ལྷུར་བ་ལྷུར་བ་ཁོ་ནར་ཤིན་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་རྟེན་སུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ལའང་ཨ་ལ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དད་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིབ་
 པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲིན་པ་དང་། མོས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ། དྲང་པོ་དང་དྲང་
 པོའི་རང་བཞིན་ཅན། རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་རུས་པ། རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པར་
 མི་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་སྟོན་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའང་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དད་
 པའང་འཐོབ་སྟེ། མདོ་མེ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཟབ་པ་ཟབ་
 པར་སྤང་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མཐོང་བར་དཀའ་བ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ།
 བརྟག་མི་རུས་པ། རྟོག་གའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ། ཞིབ་མོ་བརྟགས་པའི་མཁས་པ་

མཛངས་པས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་ལྷེ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་
 དག་གི་དོན་བསྟན་པ་དག་ལ་བདག་མི་ཤེས་སོ་སྟུང་ནས་འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟེའ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཟེའ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་ཀྱི་བདག་ཅག་གིས་ནི་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་མཁྱེན་པ་དང་གཟིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅག་གི་
 ཤེས་པ་དང་མཛོང་བ་ནི་བ་ལང་གི་རྒྱུ་ཅུ་མ་སྟུང་ནས། དེ་དག་མདོ་ལྷེ་དེ་རྣམས་ལ་
 གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡི་གེར་འབྲི་བར་ཡང་བྱེད། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འཆང་བར་ཡང་བྱེད།
 གྲོག་པར་ཡང་བྱེད། ཡང་དག་པར་འགེད་པར་ཡང་བྱེད། མཛོད་པར་ཡང་བྱེད། ལུང་
 རྣམས་པར་ཡང་བྱེད། འདོན་པར་ཡང་བྱེད། ཁ་ཏོན་དུ་འང་བྱེད་མོད་གྱི། འདི་ལྟར་ངའི་
 དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་འདི་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་མི་
 རུས་སོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། གོང་དུ་འང་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དག་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་
 བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་
 དྲང་པོ་དང་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་སེལ་བ་ལ། རང་གི་ལྟ་བ་
 མཆོག་དུ་འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་
 ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྟེས་པ་ཁོ་
 བཤོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་བཤོ། །གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་བཤོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཁོ་བཤོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྲོ་རི་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་
 པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་
 མེད་པར་ལྟ་བ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་

ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱར་པ་འདེབས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་
 གྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས། ཆོས་རྣམས་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལའང་སྐྱར་པ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། ཡོངས་
 སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཤེས་པར་
 ཐུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ལའང་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་
 གསུམ་ཆར་ལའང་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ངའི་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པ་དང་། རྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟོན་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངའི་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་
 པ་དང་། རྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟོན་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཆོས་ལའང་ཆོས་སུ་འཛིན། རྟོན་
 མ་ཡིན་པ་ལའང་རྟོན་རྒྱ་འཛིན་ཏོ། །དེ་དག་ཆོས་ལ་མོས་པས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གྱིས་
 འཕེལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 དང་། ཤིན་ཏུ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་
 ལས་གཞན་དག་གིས་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་དང་། རྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟོན་རྒྱ་ཐོས་ནས་གང་དག་
 ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོན་མ་ཡིན་པ་
 ལ་རྟོན་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པས། ཆོས་ལ་ཆོས་སུ་དང་། རྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟོན་རྒྱ་མངོན་པར་
 ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་དེ་བཞིན་རྒྱ་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །གང་དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལས་ཆོས་རྣམས་
 གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་
 དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོས་
 བས་སྐྱག་ཅིང་དངངས་ལ་ཀུན་རྒྱ་དངངས་པར་འགྱུར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ནི་སངས་

[illegible]

ན་ངའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་གྲ་ཞོན་པ། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པ། སྟོན་པ་ཚོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་རིམ་པ་
དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་སྤང་ངོ་། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་དང་། ཚོས་རྣམས་མ་འགགས་ཚོས་
རྣམས་གཞིན་ནས་ཞི་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མུ་ངན་འདས་པར་
ནི། །དགོངས་པ་མེད་པར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྤྲོ་བར་བྱེད། །མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱི་
བ་ངོ་བོ་མེད། །དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ངས་བཤད་དེ། །འདི་ལ་མཁས་པ་
གང་ཞིག་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འལྱར་བའི་ལམ་དུ་དེ་མི་འགྲོ། །ཀྱན་
ཀྱི་རྣམ་དག་ལམ་ནི་གཅིག་སུ་འདི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དག་པའང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་
གང་ཡང་མེད། །དེ་སྤྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་པ་འདི་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རིགས་
ནི་རྣམ་པ་སྤྱི་ཚོགས་མེད་མ་ཡིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་འདི་ན་ནི་གང་བདག་གཅིག་སུ་
པ། །མུ་ངན་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད། །གང་དག་མུ་ངན་འདས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི། །བརྟན་པ་སྤྱིར་རྗེ་ལྷན་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །གང་
སྟོལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། །སྤྲ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཉམ་ཞིང་
བྱེ་བྲག་མེད། །ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ་ཐུག་བསལ་ལྟོན་མོངས་སྤངས་པ་སྟེ། །གཉིས་སུ་
བརྗོད་པ་མ་ཡིན་བདེ་ཞིང་བརྟན་པ་ཡིན། །དེ་ནས་དེའི་ཚོ་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས། ཇི་ཅམ་དུ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ། སྤྲ་བ།
མཚོག་ཏུ་སྤྲ་བ། ཟབ་པ། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་
དཀའ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་
ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་རུ་མིང་དང་བརྟམ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྒྲུའོ་ཞེས། འགག་གོ་ཞེས། གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་
 སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་
 ཉིད་རུ་མིང་དང་བརྟམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་
 དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་
 ངོ་བོ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་
 ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལུན་འདས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཁོལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་
 བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་
 སོ། །གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་སྤང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་རུ་
 སྤྱོད་བར་བཞུགས་སོ། །སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རུ་སྒྲེ་མཆེད་བརྟུག་ཉིས་པོ་
 དག་གི་སྒྲེ་མཆེད་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྟུག་ཉིས་པོ་དེ་
 དག་གི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་བཞུགས་སོ། །ཟས་བཞི་པོ་དག་གི་
 ཟས་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཁམས་ཀྱག་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་
 ཁམས་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལུན་འདས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་ལྷལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཁོལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་

བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་
 དང་། སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དམ། བྱེ་
 བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ཏུ་མིང་དང་བཟུང་ནས་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ལགས་
 པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
 པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་རྟོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆོལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་
 ཉིད་ཆོས་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་
 དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་
 ལགས་སོ། །སྟུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདེན་པ་ལྟག་མ་
 རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་བར་བབྱི་ལགས་སོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 ཏུ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕྲུལ་
 གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་
 བར་བབྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་རྟོན་
 བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆོལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས། ཉིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་དང་གཉིན་པོ་ཞེས། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ཞེས། མ་
 སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱར་ཞིང་འབྱུང་བ་
 དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིང་ཅས་ངོ་བོ་ཉིང་གི་མཆོན་ཉིང་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིང་
 ཏུ་མིང་དང་བརྟུན་ཅན་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིང་
 ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་ངོ་བོ་ཉིང་མ་
 མཆིས་པ་ཉིང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཀུན་
 བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིང་གི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་མཆོན་ཉིང་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 ངོ་བོ་ཉིང་མ་མཆིས་པ་ཉིང་དང་། རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིང་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་
 ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལུན་འདས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཛུལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཆོན་ཉིང་གི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་མ་དེ་ཉིང་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིང་
 དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིང་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིང་མ་མཆིས་པ་ཉིང་ཆོས་བདག་
 མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིང་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིང་མ་མཆིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལུན་
 འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བཞིན། བཅའ་སྤེལ་སྤེལ་མའི་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་དང་། བཅུད་ཀྱིས་
 ལེན་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤེལ་བར་བཞི་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིང་མ་མཆིས་པ་ཉིང་ལས་བརྟུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་
 དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་ཉིང་
 ལས་བརྟུན་ནས། བཅོམ་ལུན་འདས་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་
 མདོ་སྤེལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤེལ་བར་བཞི་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལུན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་བཞིན། རི་མོ་བྱི་བའི་གཞི་ནི་སྤོན་པོ་འཕྲ། སེར་པོ་འཕྲ། དམར་པོ་འཕྲ། དཀར་

སོའམ། རི་མོར་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་ལགས་ཤིང་རི་མོར་གྲིས་པ་དེའང་ཤིན་
 ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་
 ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་
 རས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་མེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་དྲང་བའི་དོན་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་
 སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱི་ན། ཆབ་མར་ནི་རྩོད་རུ་བསྐྱལ་བ་
 དང་། ཤ་གཡོས་དང་། བག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་སྦྲལ་ན་ཤིན་ཏུ་གདའ་བར་
 འཕྱར་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་རས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་མེ་ཐམས་ཅད་རུ་སྦྲལ་ན་
 དགའ་བ་དང་། མཆོག་རུ་དགའ་བ་ཆེན་པོར་འཕྱར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱི་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། བརྩམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འཕྱར་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
 པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་
 རས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་མེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འཕྱར་བ་ལགས་སོ། །དེ་
 རྒྱད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས་ལ་ལེགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ལེགས་
 སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་
 ཏེ་བཤད་པ་ཤེས་ཏེ། དོན་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅའ་སྒྲ་དང་། རི་མོ་འདྲི་བའི་གཞི་
 དང་། མར་གྱིས་གདབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་དཔེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་
 ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་རུ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དེ་བཞིན་རུ་གཟུང་

ཞིག་ །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 གྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟེ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དང་པོར་ཡུལ་བླ་ར་རྒྱ་སི་བྱང་
 སྤོང་སྤྱོད་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་མཐད་དུ་བྱུང་བ།
 རྟོན་ལྟར་གྱུར་བའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་
 བ་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་རྟེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའང་ལྷ་
 ར་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་
 ལ། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། རྩེ་
 བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཆར་མཐད་དུ་བྱུང་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་རྟེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
 བ་དེའང་ལྷ་ར་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
 གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་
 བརྒྱམས། རྩེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས། ཐེག་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ།
 ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་མཐད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་རྟེ། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་ལྷ་ར་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་
 པའི་དོན་ལགས་རྟེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུ་
 ང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྒྱམས་ནས། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེས་པའི་དོན་
 བསྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཐོས་ནས་མོས་པར་བབྱིད་པ་

དང་། ཡི་གེར་འབྲིར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ཀྱང་འཆང་བ་དང་། རྫོག་པ་
 དང་། མཚོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འབྲེད་པ་དང་། ལུང་ནོད་པ་དང་། ལ་ཏོན་
 བཅིད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བཅིད་པ་དེ་བསོད་
 རྣམས་ཇི་ཅུམ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་
 ལུན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་ནི་
 བསོད་རྣམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་དཔེ་བྱ་བར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་མོད་
 གྱི། དོན་ཀྱང་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སེན་མོའི་ཆེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 ས་ལ་གནས་པའི་རྩལ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་སྟོང་གི་
 ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་། གྲངས་དང་། ཆ་དང་། བཟང་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱར་
 ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །བ་ལང་གི་རྩེས་ཀྱི་རྩ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞེད་ཆུང་དང་བསྐྱེད་ན་
 བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་འང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་ངས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་མེ་ལ་མོས་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་བསོད་རྣམས་གང་བཤད་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་
 བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བ་ལས་
 ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་བསོད་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་
 འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་འང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་། བཙམ་
 ལུན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལུན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 འདིར་བསྐྱེད་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་རི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཙམ་ལུན་འདས་
 ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ངེས་པའི་
 དོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་

ཞིག །དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བཟུན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྟོག་ཆགས་བྱག་འབྲུམ་ནི་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱེས་སོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་འབྲུམ་
ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། །ཉན་
ཐོས་འབྲུམ་ལྟ་བུ་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་བདུན་གྱི་ལྟ་སྟངས་ནི་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་ལྷུང་
ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

བཟུང་བ། བྱམས་པའི་ལུང།

དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱམས་པས་ཁྱེ་བ་ཁྱས་པ།
བཙམ་ལྟན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཅི་ལ་གནས། ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པར་བགྱིད་ལགས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱལ་པ། བྱམས་པ། ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་ལམ་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་ནས་
སོ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་
པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་
གང་དག་བཟུན་པ་དེ་ལ། བཙམ་ལྟན་འདས། ཏུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས།
བཀའ་སྤྱལ་པ། གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཏུ་
ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱལ་པ། གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཏུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་
སྤྱལ་པ། གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའོ། །བཙམ་ལྟན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་
དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ཡོངས་

ལུ་ཚྲིལ་བར་བཞུགས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ།
 དཔལ་ཚོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་མེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་
 བསྟན་པའི་མེ་དང་། ལྷ་ཏུ་བསྟན་པའི་མེ་དང་། ཚྲིགས་སུ་བཅད་པའི་མེ་དང་། ཆེད་
 ཏུ་བཞུགས་པའི་མེ་དང་། སྤང་གཞིའི་མེ་དང་། རྟོགས་པ་བཞུགས་པའི་མེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
 བྱང་བའི་མེ་དང་། སྤྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་མེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མེ་དང་། མདོ་ཏུ་བྱང་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་མེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་མེ་གང་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལེགས་པར་ཐོས། ལེགས་བར་
 བཟུང་། ལ་ཏོན་བྱང་བར་བྱས། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས། མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་
 རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་ཤུ་དཔེན་པར་འདུག་སྟེ། རང་ཏུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་རི་
 ལྷར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་སེམས་དེ་རང་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་
 རྟོགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་ཏུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་ལ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚྲིལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
 དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་
 བས་རི་ལྷར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་རང་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལྷལ་གཟུགས་
 བརྟན་ཏུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལྷལ་
 གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པ་དང་། བཞུགས་པ་
 དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་། རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་
 ནོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་
 ཏུ་ཡིད་ལ་བཞུགས་པ་ན། རི་སྤིང་ཏུ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་

མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རི་སྲིད་དུ་ལྷུས་དང་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་རི་ལྷར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་
 དག་ནང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་
 བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྷན་
 འདས། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཐ་དད་ཅེས་བགྱི་འམ། ཐ་དད་པ་
 མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྒྲུལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་
 པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེན། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལྷན་འདས།
 རྣམ་པར་ལྟ་བར་བགྱིད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་བརྟན་གང་ལགས་པ་དེ་
 ཅི་ལགས། སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱི་འམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི།
 བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། གཟུགས་
 བརྟན་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བཙམ་
 ལྷན་འདས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་སེམས་དེ་ལས་
 ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་རི་ལྷར་རྟོག་པར་བགྱིད་
 ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། བྱམས་པ། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཆོས་གང་ལའང་རྟོག་པར་མི་
 བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྷར་སྤྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྷར་སྤྲང་ངོ་། །བྱམས་
 པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་

གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་དོན་ཐ་དད་པར་སྤང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་
 ལྟར་སྦྱོས་པའི་སེམས་དེ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེའང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ངོ་། །བཙམ་ལུན་འདས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱིའམ། བཀའ་
 ལྷལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་ཅན་རྣམས་
 བློ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་
 ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སེམས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རི་ཙམ་
 གྱིས་ན། གཅིག་དུ་ལྷག་མཐོང་སྟོན་པ་ལགས། བཀའ་ལྷལ་པ། གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་ཆགས་སུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཛུགས་ཉིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རི་ཙམ་གྱིས་ན་གཅིག་དུ་ཞི་གནས་
 བསྟོན་པ་ལགས། བཀའ་ལྷལ་པ། གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བར་ཆད་
 མེད་པའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་
 འདྲེས་པར་འཕྱར་ཏེ་མཉམ་པར་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལགས། བཀའ་ལྷལ་པ། གང་གི་ཆོ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། སེམས་ཀྱི་མཛུགས་མ་གང་
 ལགས། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པའོ། །བར་ཆད་མ་མཆིས་པའི་སེམས་གང་
 ལགས། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་གང་
 ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ལགས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་
 བརྟན་དེ་ལ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་ནས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་
 པ་དུ་མཆིས། བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཛུགས་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་
 བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཛུགས་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན།
 དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་
 རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་གནས་ལ་རྣམ་པ་རྟུ་མཆིས། བཀའ་སྤྱུལ་
 ས། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་རྟུ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །བྱམས་ས། ཡང་ཞི་གནས་ནི་རྣམ་པ་བརྟུན་དེ། བསམ་གཏན་དང་སོ་བ་
 དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱམས་
 པ་ཆད་མེད་པ་དང་། རྟིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་
 པའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བཟྱ། ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟྱ།ན། ཚོས་ལ་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། ཚོས་ལ་
 མི་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་ས། ཇི་ལྟར་བརྟུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 ཚོས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་གྱི་
 གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའམ། རྣམ་པར་རྟགས་པའམ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་
 སམ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ལྷག་བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འམ།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་
 ཡིན་པར་རེག་པར་བྱའོ། །བྱམས་ས། དེ་ལ་བཞི་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པའི་ཞི་གནས་

དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲང་བ་དབང་
 པོ་རྣམ་པོར་འདོགས་སོ། ། ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པས་རྗེས་སྤྱོད་འབྲང་བ་
 དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འདོགས་སོ། ། བཙམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་
 འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བགྱི་ན། མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་
 པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་བ་དང་
 བསམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་མདོའི་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་མདོ་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུམ་པ་
 དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་བརྒྱལ་བ་དང་། ལུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞིལ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་འབབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་བབ་
 པ། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བ། བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པ་ལ་འབབ་པ། བྱང་ཆུབ་ལས་
 འདས་པ་ལ་བབ་པ། གནས་ཀྱིས་པ་ལ་གཞིལ་བ། གནས་ཀྱིས་པ་ལ་འབབ་པ། གནས་
 ཀྱིས་པ་ལ་བབ་པ་དག་སྟེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ།
 བྱང་ཆུབ་མེད་པ་དག་མདོར་པར་བརྗོད་པས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྷོ་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི།
 འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། ། བཙམ་ལྷན་འདས།
 ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་པ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི།
 འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། འདྲེས་པ་ཚད་མ་མཆིས་
 པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ན། འདྲེས་པ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་
 ལགས། འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཚད་
 མ་མཆིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། མདོའི་ལྷོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པའི་ལྷོ་དང་། རྒྱ་དུ་བྱང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷོ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་ལྷོ་དེ་

བར་དག་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་
 འདྲེས་པ་རྒྱུ་བྱེད་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་ཉིད་རི་སྟེང་བཟུང་བ་དང་། བསམས་པ་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ནི་འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཆད་མེད་པ་ནམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་
 དང་། ཡི་གེ་ཆད་མེད་པ་ནམས་དང་། ཞོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱོད་པ་ཆད་
 མེད་པ་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ནི་འདྲེས་པ་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཙམ་
 གྱིས་ན་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 ལགས། བྱམས་པ། དེ་ནི་རྒྱ་ལྡན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲིག་ཅིག་སྒྲིག་ཅིག་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་
 པ་དང་། འདྲེས་པ་སྒྲིག་ཆོགས་ནམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་འཛོལ་
 པ་དང་། ཆོས་སྤང་བ་སྟོགས་བཅུར་ཆད་མེད་ཅིང་ནམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་དག་
 པར་ཤེས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ལུན་པ་ནམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པའི་མཆོན་མ་ནམ་པར་མ་བཟགས་པ་ནམས་དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་འཛོལ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་གོང་
 མ་བས་ཆེས་གོང་ལ། བཟང་པོ་བས་ཆེས་བཟང་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཇིན་པར་
 བྱེད་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་དེ་གང་ལ་རྟོགས་ཤིང་གང་ལ་འཛོལ་བར་འཆོལ་བར་བཞི་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ།
 བྱམས་པ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་
 ལ་ནི་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
 དང་པོ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བར་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །བཙམ་
 ལུན་འདས། ཇི་ལྟར་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་

དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་དཔྱད་
 པ་ཙམ་རུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་དཔྱད་པ་མ་མཆིས་པར་
 འགྱུར་བ་ལགས། བྱམས་པ། ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་ཞིང་བརྟགས་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་མཆོད་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱད་པའི་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་
 དཔྱད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་སྤང་བ་འོལ་བྱི་དྲན་པ་ཙམ་སྤྲོ་མོ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་
 དཔྱད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་
 ཙམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཆོད་མ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རུ་ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་
 ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་
 ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །འབྲེས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་
 དང་། དཔྱད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཆོད་ནི་གང་ལགས། རབ་རུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་ནི་གང་ལགས། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཆོད་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། སེམས་ཚིད་པའམ། ཚིད་རུ་དོགས་པ་ན། ཀུན་རྒྱ་སྟོ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོད་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ། སེམས་བྱིང་དམ།
 བྱིང་རུ་དོགས་པ་ན། མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་
 དང་། སེམས་ཀྱི་མཆོད་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་རུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
 མཆོད་ཞེས་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཞི་གནས་ལ་གཅིག་རུ་ངེས་པའམ། ལྷག་མཐོང་ལ་གཅིག་

ཏུ་ངེས་པ་འཇམ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡང་རྒྱ་དྲུག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་མོང་ས་
 བས་ཀྱི་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སེམས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏང་སྟོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་
 འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟོན་པ། ཆོས་སོ་སོར་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་དང་། འོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་ཆོས་སོ་
 སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས།
 བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྡན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་། ཆོག་
 དང་། ཡི་གེ་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། བརྩམས་པས་སོ། མིང་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྱག་གི་མིང་དུ་བྱ་
 བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཆོག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
 པར་བྱང་བ་པའི་དོན་ཇེས་སུ་ཐ་སྐྱད་གདགས་པའི་ཕྱིར་གནས་དང་ཉེན་མིང་དེ་དག་ཉིད་
 གྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཡི་གེ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡིག་
 འབྲུ་གང་ཡིན་པའོ། ཇི་དག་སོ་སོ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་འདྲེས་
 པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བརྩམས་
 པ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཇི་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་
 ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བརྩམས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཛིན་པའི་དོན་
 དང་། གཟུང་བའི་དོན་དང་། གནས་པའི་དོན་དང་། ལོངས་སྟོང་གྱི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཐུག་

བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩི་ལྷོ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གངས་
 ལུས་སོ། །ནང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་གངས་རྒྱལ་གིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་
 ཀྱི་འང་གངས་རྒྱལ་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་རྩི་ལྷོ་བ་བཞིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་
 གང་ཡིན་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་ལོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་
 གང་ཡིན་པ་ལོ། །ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་
 བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་འཁོག་པའི་བདེན་པ་
 བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། རྣམ་པར་
 དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་
 པ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེས་ནི་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲིས་པའི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ཤིང་
 མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འཛིན་པའི་དོན་ནི་སྟེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟ་དང་། སེམས་

དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བྱམས་
 པ། དེ་ལ་གཟུང་བའི་དོན་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་
 འཛིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་དོན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གནས་
 གྱི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 རྣམ་བཤོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་ཆོགས་དང་། གྲོང་ཆོགས་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་
 འབྲུམ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་ས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། འཛམ་གླིང་
 སྤྱིང་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་། དེ་བརྒྱ་
 དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་
 དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། དེ་བྱེ་བ་དང་། དེ་བྱེ་བ་
 ཐག་བརྒྱ་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཐག་སྟོང་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཐག་འབྲུམ་དང་། དེ་གངས་མེད་པ་
 དང་། དེ་གངས་མེད་པ་ཐག་བརྒྱ་དང་། དེ་གངས་མེད་པ་ཐག་སྟོང་དང་། དེ་གངས་
 མེད་པ་ཐག་འབྲུམ་དང་། རྩོགས་བཅུ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་
 མེད་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་ཐག་འབྲུམ་གྱི་
 རུལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རུལ་སྟེད་དག་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སྟོང་གྱི་དོན་ནི་ཡོངས་སྤྱི་དང་
 པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱི་བཟུང་བ་དང་། ཡོ་བྱུང་བསྟན་པ་
 གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་པ་ལ་
 གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་
 ནི་དེ་ལས་བཞློག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་རས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་ཀུན་རས་ཉོན་
 མོངས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་ནི་ཀུན་རས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་
 པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པའི་
 ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པ་བརྩུ་པོ་དེ་དག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་
 བརྩུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཚུབ་མེས་དཔས་རྣམ་པ་ལྷན་དོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཚོ་བ་པ་དང་། དེ་རབ་རྒྱ་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། བྱང་གི་རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྱི་རོལ་གྱི་
 རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་རི་སྟེང་གིས་ཤེས་བྱ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། རྒྱུན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུན་
 དང་། རུས་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། བྱང་ལ་
 སོགས་པ་དང་། རྒྱུག་བསྐྱལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། བརྩུ་བ་དང་། དབྱེ་བ་
 དང་། མགོ་གཅིག་རྒྱ་ལན་གདབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། དྲིས་ཏེ་ལན་གདབ་
 པ་དང་། གཞག་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བསྐྱགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ནི་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་བྱེད་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་
 པ་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་འཚོ་བ་

ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་འདུལ་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་བ་དང་། དག་སྦྱོར་ཉིད་གྱི་
 འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། རས་ཉན་སྤོང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་
 པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་དག་
 བསྟན་པ་དེ་དག་མངོན་རྒྱ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་རབ་རྒྱ་རིག་པར་བྱེད་
 པ་ནི་མངོན་སུམ་རྒྱ་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཤེས་པ་
 དང་། གཞན་དག་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 བྱམས་པ། འོན་ལྟ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་བཞིས་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་འོན་དང་། ཟུང་བའི་
 འོན་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་འོན་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་འོན་གྱིས་ཏེ། བྱམས་པ། འོན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་
 བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འོན་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཆོག་འབྱུང་འོན་
 དང་། འོན་གྱི་འོན་དང་། ཁམས་ཀྱི་འོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཆོག་འབྱུང་འོན་ནི་
 མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འོན་གྱི་འོན་ནི་
 རྣམ་པ་བརྒྱུར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཆན་
 ཉིད་དང་། སྤང་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། མངོན་རྒྱ་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། བསྟོན་པའི་
 མཆན་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་མཆན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་
 བའི་མཆན་ཉིད་དང་། གནས་དང་གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་རྒྱ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སུན་ཡོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་

འོན་ནི་ཁམས་ལྷ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་གྱི་
 ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་གྱི་ཁམས་ཏེ། བྱམས་པ། འོན་
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འོན་ཐམས་ཅད་བཟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་
 ལུན་འདས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་
 ལགས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་གང་ལགས་པ་དང་། བཙམ་ལུན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ལ་ཐ་
 དད་ཏུ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ། དགོངས་པ་
 མེད་པ། མདོན་ཏུ་མ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ། བསམས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་
 པ། དགོངས་པ་ཅན། མདོན་ཏུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཆེས་མཐུན་པ། རྣམ་
 པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་
 དང་། ཆོག་འབྱུང་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་
 དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྦྱོང་ལུལ་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་གྱིས་མདོན་ཏུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ། རྣམ་
 པར་ཐར་པར་བྱེད་པའི་འོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ། དེ་
 དག་གི་ཐ་དད་ཏུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཙམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བཙམ་
 ལུན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱེམས་པ་ཆོས་སོ་སོར་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་ལགས།
 མཐོང་བ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ང་ནི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་རྣམ་གངས་ཏུ་མས་

སྟོན་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདྲེས་པའི་ཚས་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་
 ཅོ། །ཁ་འདྲེས་པའི་ཚས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ཅོ། །བཙམ་ལུན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་སྟོན་པས་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་གང་གིས་མཚན་མ་གང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་
 སེལ་བར་བགྱིད་ལགས། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཚས་ཀྱི་མཚན་མ་
 དང་། རྟོན་གྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ལ། མིང་ལ་མིང་གི་རྩ་བའི་ཉིད་མི་
 དམིགས་ཤིང་དེའི་གནས་མཚན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ།
 མིང་ལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་རུ་ཆོག་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྟོན་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་རུ་
 རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཁམས་ཀྱི་བར་ལ་ཁམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་། དེའི་
 གནས་ཀྱི་མཚན་མའང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཙམ་
 ལུན་འདས། ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་མཚན་མ་
 གང་ལགས་པ་དེའང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ལགས་སམ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་དེ་མི་དམིགས་ན། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་
 རྣམ་པར་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པས་ནི་ཚས་དང་རྟོན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟུལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་
 ཟུལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ང་མི་སྤྲོད། །བཙམ་ལུན་འདས། བཙམ་ལུན་འདས་
 ཀྱིས་ཆབ་སྟོག་པ་ཅན་མཆིས་པའི་སྟོན་གྱི་དཔེ་དང་། མེ་ལོང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་དཔེ་
 དང་། མཚོ་འབྲུགས་པའི་དཔེས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མ་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་
 དེ་ལས་བརྟོག་པ་ནི་རུས་པ་དེ་བཞིན་རུ་མ་བསྟོམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་
 བཞིན་ཤེས་པར་མི་རུས་ཀྱི། བསྟོམས་པས་ནི་རུས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་
 ལ་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་ནི་གང་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ལས་དགོངས་ཏེ་
 བཀའ་སྤྲུལ་པ་ནི་གང་ལགས། བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱམས་པ། སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་

རྒྱལ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། བསམས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 སོ་སོར་བརྟག་པའོ། །རྒྱལ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་དགོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལྟར་ཚོས་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་དང་། མཚན་མ་རྒྱལ་པར་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་མཚན་མ་དུ་ཞིག་ནི་
 རྒྱལ་པར་བསལ་དཀའ་བ་དག་ལགས་ལ། གང་གིས་ནི་དེ་དག་རྒྱལ་པར་སེལ་ལགས།
 བྱམས་པ་བརྟུ་ལྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །བརྟུ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་
 གྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚོག་དང་། ཡི་གའི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །གནས་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་
 དང་། གནས་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་མ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །འཛིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་དང་། རའོ་སྟམ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །གཟུང་བའི་དོན་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྟོན་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་
 མེད་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀྱར་དང་། ཡོ་བྱད་དང་ལྷན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་
 རང་གི་བདེ་བའི་མཚན་མ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱུག་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །གནས་གྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་གི་ཞི་བའི་རྒྱལ་པར་ཐར་
 པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་སེལ་ལོ། །མཚན་

ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བདག་
 མེད་པའི་མཆན་མ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པའི་མཆན་མ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
 ཀྱི་མཆན་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། དངོས་སོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་སོ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་མ་
 དང་། འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །མཆན་མ་དེའི་གཉེན་སོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཙམ་ལུན་འདས། མཆན་མ་རྣམ་བཅུ་རྣམ་པར་
 སེལ་བར་བགྱིད་ན། མཆན་མ་གང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ཅིང་འཆིང་བའི་མཆན་མ་
 གང་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་ལྷལ་
 གཟུགས་བརྟན་ཀྱི་མཆན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་
 མའི་མཆན་མ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེའང་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བྱམས་པ།
 སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ནི་དངོས་སུ་ན་མཆན་མ་དེ་དག་གི་གཉེན་སོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །རེ་རེའང་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་སོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་རིག་པ་ནས་ཆ་ཤིའི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་གྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཉེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་སུ་ན་འདུ་བྱེད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་འདི་ལའང་
 རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་རྟོགས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་
 མཆིས་པར་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟུས་པ་གང་
 ལགས། དེ་ནས་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་

བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། བྱམས་པ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་
 ཏུ་ཉམས་པར་མི་འཇུག་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་དོན་འདི་ཉིད་
 འདྲི་བ་ལགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་
 པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་བསྟུས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྲལ་
 བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
 དག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་ཞིག་བསྟུས་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྩུ་གང་ལས་བྱང་བ་ལགས།
 བྱམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩུ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་
 ལས་བྱང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩུ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་
 དག་གི་འབྲས་བྱ་གང་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱི། བྱམས་པ། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཕམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཕམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་
 གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་
 གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ཅི་ལགས། བྱམས་པ། འཆིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་
 མཆོན་མའི་འཆིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཤམ་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས་པ་གང་
 དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་རུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གཤམ་དག་ལགས། རུ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་
 གཤམ་དག་ལགས། རུ་ནི་གཉིས་ཀའི་གཤམ་དག་ལགས། བྱམས་པ། ལུས་དང་ཡོངས་
 སྤྱོད་ལ་ལྷ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གཤམ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་
 པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གཤམ་ཡིན་ནོ། །འབྲེས་པར་གནས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཚྭ་
 པར་འཛིན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གཤམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྦྱར་བར་མི་
 བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
 སྦྱིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་རུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། རུ་
 ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། རུ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྦྱིབ་པ་དག་ལགས། བྱམས་པ།
 རྟོན་པ་དང་། འབྱོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་
 དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་
 སེམས་ནི་གཉིས་ཀའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་
 ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཚེ་རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་ལེགས་པར་
 རབ་རུ་ཚོམས་པར་གྱུར་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཚེ་རྟོན་པ་དང་། འབྱོད་པ་ལེགས་པར་རབ་
 རུ་ཚོམས་པར་གྱུར་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ལ་ཞུགས་པས་རྣམ་པ་རུ་དག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འཚལ་བར་བགྱི་
 ལགས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྲས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་
 བ་དང་། ཕྱི་རོལ་རུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བྱང་རུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་
 སོ། །བྱམས་པ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་བཏང་ཤེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་རུ་
 ལྷུང་ན་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་པའི་

ཡོན་ཏན་ལྷ་པོ་དག་དང་། འདུ་འཛི་དང་། མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་
 རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་གཏོང་ན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བ་འཕམ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་ཟུང་པ་འཕམ། སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་
 བྱང་རྒྱ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྡོད་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི། མཚན་མའི་རྣམ་
 པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་
 ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ངོ་སྟོམ་རྒྱ་རྩོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ན་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་
 གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་བར་ལ་གང་གི་
 གཉེན་པོ་ལགས། བྱམས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ངན་སོང་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་སྤྲོ་མའི་འབྲུལ་བ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིལ། །གསུམ་པ་ལ་
 ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིལ། །བཞི་པ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟེང་པ་
 དང་། ཆོས་ལ་སྟེང་བའི་ལོ། །ལྷ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་
 གཅིག་རྒྱ་མི་ཚྭགས་པ་ཉིད་དང་། མདོན་རྒྱ་ཚྭགས་པ་ཉིད་ཀྱིལ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་
 མང་པོ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ལོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་སྤྲོ་མོ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་
 ལོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཚོལ་བ་དང་། མཚན་མ་ལ་དབང་རྒྱ་མ་གྱུར་
 པའི་ལོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྩོམ་སྟོན་པ་ལ་དབང་རྒྱ་མ་གྱུར་པའི་
 ལོ། །བརྒྱུ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་འཐོབ་པའི་
 ལོ། །བྱམས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་རྒྱ་སྤྲོ་བ་མཚོག་རྒྱ་ཆེས་ཤིན་རྒྱ་སྤྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལེགས་པར་བཅོམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་ཅིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལུན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་
 གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་བྱ་བར་འགྱུར་ལགས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱང་བ་དང་། ལེགས་པར་བསམས་པ་
 དང་། ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མཆོན་མ་སྤྲོ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་རེ་
 ཞིག་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་ན་རགས་པ་དག་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།
 བྱམས་པ། དེ་ལ་མཆོན་མ་སྤྲོ་མོ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་མཆོན་མའམ།
 མྱོང་བའི་མཆོན་མའམ། རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆོན་མའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆོན་མའམ། ནང་གི་མཆོན་མའམ། སྤྱོད་ལ་གྱི་མཆོན་མའམ། དེ་
 གཉིས་ཀའི་མཆོན་མའམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་
 མཆོན་མའམ། ཤེས་པའི་མཆོན་མའམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། ཀུན་
 འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཆོན་མའམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་མའམ།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་མའམ། རྟག་པའི་མཆོན་མའམ། མི་རྟག་པའི་མཆོན་མའམ།
 སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་མའམ། དེ་མི་འགྱུར་
 བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་མའམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་མཆོན་མའམ།
 དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མའམ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བར་རིག་ནས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མའམ། གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་མཆོན་མའམ། ཆོས་བདག་མེད་
 པའི་མཆོན་མ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་

སྒྲིམས་སྤྱ་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་མང་རུ་གནས་པ་རུས་རུས་སྤྱ་གཞས་
 དང་། སྤྱིལ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤེང་བ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་
 ལ་ནང་གི་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟན་སོ་སོར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྟན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་
 ལོ། །དེ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སྤྱ་སྦྱེས་པ་ཡིན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དེའི་པན་ཡོན་
 ཡང་ཉམས་སྤྱ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་སྤར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པས་ནི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་
 གྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་
 དངོས་པོའི་མཐའི་དམིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སྤྱ་བསྐྱོམ་པའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལ་ལ་ཞིག་ཁྱུ་ཆེས་སྤ་མོས་ཁྱུ་ཆེས་སྤྱོམ་པོ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིན་རུ་དེའང་ཁྱུ་ཆེས་ཁྱུ་ཆེས་འབྱང་བའི་ཚུལ་རུ་ནང་གི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་
 གྱིས་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་
 བར་བྱེད་དེ། མཚན་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སེལ་བ་ན་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་
 སེལ་བར་བྱེད་དོ། །མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་
 རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སྤྱ་གསེར་ལྟ་བུར་སེམས་རྣམ་པར་སྦྱོང་ལ། སྤྱ་ན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་རུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་ཞིང་
 དགོས་པ་ཡོངས་སྤྱ་བྱུང་པའི་དམིགས་པའང་འཐོབ་སྟེ། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱུང་ན་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རི་ལྟར་སྦྱུང་བར་བགྱིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྦྱུང་བ་
 ལགས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་
 པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འགྲིབ་
 པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལོ། ཁྲི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་བརྟན་པ་དང་སྡོད་
 རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཚོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཕྱི་རོལ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་
 པ། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་ཏིང་ལེ་འཛིན་མང་པོ་ལ་
 ལྟོམས་པར་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་
 པོ་མཐོང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ལོ། །དམིགས་པའི་
 མཆོན་མ་ཆུང་དུ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལོ། །དམིགས་
 པའི་མཆོན་མ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་
 ལོ། །དམིགས་པའི་མཆོན་མ་ཆོད་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བླ་མ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དང་ལྡན་པའི་ལོ། །དམིགས་པའི་
 མཆོན་མ་སྤ་མོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་
 ལོ། །དམིགས་པའི་མཆོན་མ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་
 མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་ལོ། །མཆོན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་
 པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོ། །སྐྱག་
 བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་ལོ། །ཚོར་བ་འདྲེན་མ་དང་
 ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལོ། །དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པའི་ལོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་པའི་ལོ། །སྐྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བའང་མ་

ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་པའི་བར་གྱི་ལོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལོ། དགོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་ལ་མོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལོ། །ལུང་རྩ་མ་བཟན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དང་མི་ལྡན་པའི་ལོ། །རྩི་ལྟར་ན་གནས་པ་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྩུ་ཤེས་
 པ་ལོ། །རྩི་ལྟར་ན་བསྐྱང་བ་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ཞེ་བ། གལ་ཏེ་འཆིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ལོ་
 མཆོན་མའི་འཆིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་
 རྩུ་ཤེས་ཏེ། དེ་རབ་རྩུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་སེམས་འདི་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཁུལ་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་འཕེལ་བ་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ཞེ་བ། གལ་ཏེ་མཆོན་མ་དང་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟེ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ཆོ་སྟེ་བ་དང་། འཕེལ་
 ལོ་ཞེས་འཕེལ་བ་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་འགྲིབ་པ་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ཞེ་བ། གལ་
 ཏེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་གྱུར་པ་མཆོན་མ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་རྩུ་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་འགྲིབ་ཅིང་འགྲི་བར་གྱུར་པ་ན་འགྲིབ་ཅིང་འགྲིའོ་
 ཞེས་འགྲིབ་པ་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་ན་ཐམས་ལ་མཁུལ་པ་ཡིན་ཞེ་བ། གལ་ཏེ་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་བློས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་དག་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་
 དག་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མདོན་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། མདོན་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། མདོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 ལུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་
 པར་འགག་གོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས། ཡང་དག་པའི་ཆོར་བ་དེ་
 དག་གང་ལགས། བྱམས་པ། མདོར་བསྐྱས་ན་ཆོར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་འགག་སྟེ། གནས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་གནས་ཀྱི་གནས་

ངན་ལེན་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཡིན་པ་ལོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །ཡུལ་རིག་པ་འང་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་རིག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་རིག་པ་དང་། འོངས་སྟོན་རིག་པ་དང་། ལྟོས་པ་རིག་པ་ལོ། །དེ་འང་ལུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ན་ལོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལྗོངས་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེན་མར་ལྗོངས་པོ་། འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ལྗོངས་པའི་ནི་ཆོར་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགགས་ཏེ། རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་འབའ་ཞིག་ལྗོངས་པོ་། ལུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ན་དེ་འང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་འགག་ཅིས་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅིས་བཀའ་སྒྲུལ་ནས། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། བྱམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་བརྒྱམས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་མཁས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱི་བ་བྱིས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ངས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བརྟན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟན་ཅིང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །

དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྒྲུལ་ཏོ། །ཆོས་རྣམས་གངགས་པ་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བག་ཡོད་དོན་

ཆེན་ཡིན། གང་དག་ཆོས་དེར་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་འདིར། ཡང་དག་བཙོན་པ་དེ་
 དག་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ། གང་དག་སྐྱགས་ལྟ་དེ་སྐད་ཆོལ་བ་ལས། ཐར་པར་ལྟ་བ་ཆོས་
 ཀུན་ཆུབ་བྱེད་པ། བྱམས་པ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལས་ནི། ཐག་རིང་གནམ་ས་རིང་
 བ་ཇི་བཞིན་ནོ། ཁྲོ་ལུ་སེམས་ཅན་དོན་ཞེས་དེ་དག་ལས། ལན་བྱེད་རིག་ནས་སེམས་
 ཅན་དོན་བཙོན་མིན། ལན་དེ་རྟོག་ན་ཀུན་གྱི་དམ་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་དགའ་
 བ་འཕྲོ་བ་མི་འགྱུར། གང་དག་འདོད་མིར་ཆོས་ཀྱི་ལུང་འབོག་པ། འདི་དག་འདོད་པ་
 སྤངས་པ་མིར་ལེན་ཏེ། ཁྲོངས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ། རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་
 ཀྱང་སྤོང་ཞིང་རྒྱ། འདི་མིར་ཙུང་དང་འདྲ་འདྲི་སྤྲོས་ལུན་པ། རྣམ་པར་སྤོངས་ཏེ་བཙོན་
 འགྲུས་མཆོག་གྱོས་ཏེ། ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་མིར། རྣལ་འབྱོར་འདི་
 ལ་རབ་ཏུ་བཙོན་པར་གྱིས། འདི་ནས་བཙོན་ལུན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་
 པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། བཙོན་ལུན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བཞག་
 བཙོན་ལུན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་
 དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག རྣལ་
 འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྟོག་ཆགས་དུག་འབྱུང་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱོས་སོ། ཉན་ཐོས་སྤྲུལ་འབྱུང་ནི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། ཉན་ཐོས་
 འབྱུང་ལྟ་བུ་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་
 ཏོ། བྱམས་པའི་ལུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

དགུ་པ། ཐུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་ལུ་

དེ་ནས་བཙོན་ལུན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་

ཕྱག་གིས་ཁྱབ་ཁྱེས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བརྩ་གང་
 ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཞེས་བསྟེན་བ་
 དང་། སྤི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་རྩ་སྤྱང་
 དཀའ་དང་། མངོན་རྩ་ལྱུར་པ་དང་། རིང་རྩ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལགས་
 པའི་སྒོ་གྲས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་བརྩ་གཅིག་པ་ལགས་ན། ས་
 དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་རྩ་དག་དང་། ཡན་ལག་རྩ་དག་གིས་བསྐྱུས་ལགས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་
 བཞི་དང་། ཡན་ལག་བརྩ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱག་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐྱུས་སོ། ས་གཉིས་པ་ནི་
 ལྷག་པའི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། ས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་རྣམ་པར་
 དག་པས་སོ། ས་བཞི་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་རྩ་གྱ་ལྟོ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་གྱ་ལྟོ་པས་བསྐྱུས་པར་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ། ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། ཡན་ལག་
 བརྩ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཚོས་སྦྱད་པ་རྣམ་པ་བརྩ་པོ་དག་ལ་མོས་པ་ཤིན་རྩ་བསྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་བཟོད་
 པས་ས་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྦྱོན་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཡང་ལྷུང་བ་ཤ་མོའི་
 འབྲུལ་བ་ཀྱང་རྩ་འབྲུང་བ་དག་ལ་ཤེས་བཞིན་རྩ་སྦྱོད་པར་མི་རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་
 ཡོངས་སུ་མ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
 པས་དེའང་འཛོལ་གོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཉིང་རེ་འཇིན་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་
 ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ཆོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་ཐོབ་པ་དག་གིས་དེ་
 ལ་མང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྲིད་པ་
 ལས་སེམས་ལྟག་པར་བྱང་སྟོམས་སུ་འཇུག་མི་རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་
 འཛོལ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་
 དབྱད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཚྭ་གསུམ་པ་ཉིད་
 དང་། མདོར་དུ་ཚྭ་གསུམ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟག་པར་བྱང་སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཐབས་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྟོམ་པར་མི་
 རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཛོལ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་ཡིན་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མདོར་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྦྱོ་བ་མང་
 བ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རུས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་
 མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་
 འཛོལ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
 མི་འཆད་པར་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རུས་པས། དེ་
 ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཛོལ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་
 མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་ཚོལ་བ་ལྟག་པར་བྱང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་
 དང་། མཆོན་མ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཛོལ་
 པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་གྲངས་དང་། མཆོན་ཉིད་
 དང་། རེས་པའི་ཆོག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལའང་
 དབང་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་

དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 འཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་པོ། །དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་
 ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་སྟེ།
 དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་
 ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེ་དག་
 གི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས།
 ཅིའི་སྤང་དུ་ས་དང་པོ་ལ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བགྱི། ཅིའི་སྤང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བགྱི་ལགས། ས་དང་པོ་ནི་དོན་ཆེ་བ། འདྲིས་པ་མ་ཡིན་པ།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོབ་པས་དགའ་བ་དང་མཆོག་དུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་ལྷུང་བ་སྤྲ་མོ་དང་འཆལ་བའི་རྩྭ་ལ་
 བྱིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་
 གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་དེ་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཆད་མེད་པའི་གནས་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་བསྐྱེག་པའི་ཕྱིར་
 བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་འོད་འཕྲོ་བར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྔ་པ་ནི་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དེ་དག་
 ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་དབང་བྱ་བར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་ཞེས་
 བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་
 མེད་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་ཅེས་བྱའོ། །ས་
 བདུན་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་རིང་དུ་

རྩིས་སྤྲོ་ཞུགས་པ་དང་། རྩིས་པར་དག་པའི་ས་དང་རྩིས་སྤྲོ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིང་དུ་
 སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དང་། མཚན་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་དགུ་པ་ནི་རྩིས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་དབང་ལ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་
 པའི་སྒོ་གྲས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་སོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་
 པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྷན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱིན་ཆེན་ལྟ་བུས་བྱབ་
 ཅིང་ཁེབས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 བྱིའི་སྤྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་སྤངས་པས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྟོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་བྱིའི་རྩིས་
 པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་
 བྱའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་
 མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ནི་དུ་མཆིས་ལགས། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་
 མཐུན་པའི་སྟོགས་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་སྤྲོ་མོའི་
 འབྲུལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྩིས་པར་སྤྱིན་པ་རྩིས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་
 སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཞུངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ལ་
 ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་
 རྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤྱིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྤྱིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སོ། །ལྷུ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་
 མི་སྟོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 དང་། ལྷུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྟོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྟོགས་པ་

ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་
 ལོ། །བྱུག་པ་ལ་ནི་འདྲུ་བྱི་འཇུག་པ་མངོན་གྲུམ་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་
 དང་། མཚན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་
 མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ལོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་ཕྱ་ལོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་
 པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་
 དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ལོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་
 ལ་ཚོལ་བ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་
 དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ལོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཚོས་བསྟན་པ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཞོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་
 རབ་དང་སྤྲོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། སྤྲོབས་པའི་དབང་ལ་
 ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ལོ། །བརྒྱ་པ་ལ་ནི་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། གསང་བ་དང་ཕྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་
 ལ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ལོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ས་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་ལོ་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་
 ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཚྱུགས་ལོ། །སྟུན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་
 བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ནི་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། གང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཚྲོངས་པའི་དྲ་བ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་དྲལ་ཞིང་དེའི་གནས་ངན་
 ལེན་ཐིབས་པོ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཇི་ཙམ་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་ལོ། །བཙམ་
 ལྡན་འདས། དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལགས། སྟུན་རས་

གཟིགས་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཐུ་
 རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་པོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ནས་མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་གོང་མ་གོང་མ་
 རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐུ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
 མ་གཏོགས་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་དེའི་གོང་མའི་ས་རྣམས་
 དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་མཉམ་ལ། རང་གི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱང་པར་རྩ་འཕགས་
 པའང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོན་
 ཏན་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤྱད་རྩ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་རབ་རྩ་མཆོག་ཅེས་བཀྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 ཕྱག་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བའི་ཙྰ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱབ་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་རྒློག་པར་བྱེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤྱད་རྩ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོན་ལས་
 རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆི་བ་དང་། སྟོན་ལས་བྱ་ཞོན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟོན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཅན་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་མཁའ་པ་དང་། དེ་

ཐུང་རུ་འཛོལ་པར་ཅུས་པ་དང་། ཐུང་རུ་ཐོབ་པ་དེ་དང་བདེ་བར་གནས་པ་དེ་འང་སྤངས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་བ་མེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ། སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་སྤྲ་ཆོགས་
 ཡུན་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་
 འགོ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཞོན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་རྣམས་
 ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རུ་
 མཆིས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དྲུག་སྟེ། སྤྱན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
 དང་། བཙོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་པོ། །བཙམ་
 ལྡན་འདས། གཞི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་རུ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། རུ་
 ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། རུ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས།
 སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག །དང་པོ་གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་
 ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲུས་ནི་ཀུན་རུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ང་
 རྣམས་ཀྱི་བཙམ་ལྡན་འདས། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་རུ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་ལགས། རུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག །ལྷག་པའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲུས་
 དང་། བསམ་གཏན་ནི་ཀུན་རུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ང་རྣམས་ཀྱི་བཙམ་ལྡན་འདས། བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག །རྣམ་པ་ལུས་ཏེ། ས་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་བརྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་སྟོང་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤིན་རུ་མོས་པ་དང་།
 དེའི་འོག་རུ་ཆོས་སྤྱད་པ་བརྩུ་པོ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྟོམས་པ་
 ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་སྤྱད་པ་དང་། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དགེ་བའི་སྤྱགས་ལ་སྦྱོར་བས་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཅིའི་སྤང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་གངས་རྒྱལ་
 ཏུ་གདགས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་འདོགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱིས་ནི་མོངས་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མཐོ་འཆམ་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱབ་པའི་
 ཕན་འདོགས་པས་ཕན་འདོགས་སོ། །བཟོད་པས་ནི་མོངས་པ་དང་གནོད་པ་དང་རྣམ་
 པར་མཐོ་འཆམ་པ་ལ་ཅི་མི་སྦྱམ་པས་ཕན་འདོགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
 ཕན་འདོགས་སོ། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་ཉེན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བཅེལ་བ་དང་། ཉེན་
 མོངས་པ་ཡང་དག་པར་བཙམ་པའི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཉེན་
 མོངས་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བསྦྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་
 ཉེན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་
 འཛམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་གསུམ་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལུན་
 འདས། ཅིའི་སྤང་དུ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་གཞན་དག་གངས་བཞིར་གདགས་པར་རིག་པར་
 བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་
 གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོས་ཟིན་པའི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པས་དགེ་བ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཐབས་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་
 སྤྱིན་པ་ནི་གསུམ་པོ་དག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱུག །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་འདི་ལ་ཉེན་མོངས་པ་མང་བས་
 ཉག་དུ་སྒྲོམ་མི་རུས་པ་དང་། ཁམས་དང་མོས་པ་དམའ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་ནང་དུ་འཛོག་མི་རུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྡོ་སྟོང་

ཐོས་པའི་དམིགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོམས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ན། དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆུང་དུ་འང་
 ཡང་དག་པར་བྲུངས་ཏེ་གནས་ཤིང་ཕྱི་མ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་
 དང་། བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་རུས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་
 ཡང་དག་པར་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཉིད་ནམ་པར་བརྒྱག་ནས་ཁམས་གྱ་
 རོམ་པ་ལས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ནང་དུ་འཛིག་རུས་པས། དེའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཐོས་པའི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་དེ། དེ་ནི་
 དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
 རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་རུས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟན་ཏོ། །བཙུན་
 ལྷན་འདས། ཅིའི་སྲིད་དུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བརྟན་པར་
 རིག་པར་བགྱིལ་གས། སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག །དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུབ་
 པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་མི་ལྷ་ན་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྩིས་སུ་སྤྱང་ན་བཟོད་པ་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྷན་ན་བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུན་
 འགྲུས་བཙུན་པར་བསམ་གཏན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གྲུབ་ན་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་འཐོབ་པོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ནམ་
 པ་དུར་རབ་དུ་དབྱེལ་གས། སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ནམ་པ་གསུམ་དུ་སྟེ། ཕྱིན་པ་

རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚོས་སྦྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་
 པའོ། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། དགེ་བ་
 ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱིམས་
 ལོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྩག་
 བསྐལ་ལ་ཅི་མི་སྦྱུམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པའོ། །བཙོན་
 འབྲས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གོ་ཆའི་བཙོན་འབྲས་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འབྲས་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འབྲས་ལོ། །བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞི་ལ་རབ་རྒྱ་ཞི་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྩག་བསྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་
 བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྦྱབ་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པར་སྦྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །བཙོན་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤང་རྒྱ་པ་རོལ་
 རྒྱ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་པ་རོལ་རྒྱ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཞེས་བགྱི་ལགས། སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་
 རྩལ་ལྷའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
 ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་སྦྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ལན་རྒྱ་ཕན་འདོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་མེད་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཅན་གྱི་ཚོས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ལ་སྒྲ་རི་བཞིན་རྒྱ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ཉིད་
 ནི་པ་རོལ་རྒྱ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་ཉིད་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བྱར་

སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ས་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་
 པོ་གང་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་དབང་ལྷན་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ལྡན་པ་དང་། ལྷན་དང་རག་དང་ཡིད་ཅི་འདོད་དགུར་ཀྱན་རྒྱ་
 སྤྱོད་པ་དང་། བརྟམ་པ་མི་བཟོད་པ་དང་མི་བཙོན་པས་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་འཛི-
 ད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལས་རྩ་ཆོགས་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་
 བ་དང་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དག་
 ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ལྡན་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ས་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གི་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་ །དེའང་རྣམ་པ་
 དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཁོན་
 མེད་ཅིང་དབྱེན་མེད་ལ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་
 དང་། ལྷན་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ས་
 རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་འདྲེས་པ་གང་ལགས།
 ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟིང་རྟེན་པའི་སྦྱོར་
 བ་དང་། རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལྷན་
 པར་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ས་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ས་རྩ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲིན་པ་
 ཉམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ཐབས་མ་ལགས་པ་གང་ལགས། ལྷན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷན་ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རྩ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ན། གལ་ཏེ་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ཅིང་མི་དགེ་བའི་གནས་ལས་བསྐྱང་སྟེ། དགེ་བའི་གནས་སུ་འཛོག་
 པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིད་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷན་རས་གཟིགས་
 དབང་ལྷན་ །དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན། མི་གཙང་བ་ནི་ཆེའང་བྱང་ཆུང་ཡང་བྱང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་དྲི་
 ཞིམ་པོར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩུག་བསྐལ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་རྩུག་བསྐལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ཟང་གིས་ཕན་གདགས་པ་ཉི་
 བར་སྐབ་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་བདེ་བར་བྱར་མི་རུས་ཀྱི། དགེ་བ་ལ་འཛོག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཆོག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྷན་
 འདས། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྐྱར་རས་
 གཟེགས་དབང་ཕྱུག །ང་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ཡོད་པར་མི་སྒྲིལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་ནས་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བཟུས་པ་དང་། སོ་སོ་བ་ཁྱོད་
 ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བཟུས་པ་ནི་
 རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཆོས་དེ་དག་གིས་གཞན་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཡོངས་སུ་མི་འཛོལ་བ་དང་། ཆོས་དེ་དག་
 ལ་ལྟ་བུས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པར་
 འབྲིན་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་།
 བདག་ལ་མི་བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དྲིགས་པར་མི་
 བྱེད་ཅིང་བག་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་རན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་
 མི་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་གིས་སེར་སྣ་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་ཕྲག་དྲིག་མི་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དེའང་རྣམ་པ་བརྟན་
 ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་བརྟན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱིན་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་རྣམ་པ་བརྟན་པོ་སྐྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱིན་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་། དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད་དོ་

ཞེས་ངས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དག་པར་གྲངས་ཏི་
གནས་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་འཛོམ་པ་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་
བ་ལས་བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་བྱིན་ཅན་དང་། བརྟན་པའི་
ཚུལ་བྱིན་ཅན་དང་། ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཉག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་
རྣམས་ཡང་དག་པར་གྲངས་ཏི་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིན་ཅན་པར་དག་པ་རྣམ་
པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པ་
ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལ་རྟོན་པས་མི་འབྱུག་པ་དང་། ལན་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱར་སྟོབ་དང་། གཤེ་བ་དང་། བརྟེག་པ་དང་། བཞིགས་པ་དང་། མཚང་འབྱུ་བའི་
གཞོད་པ་དག་གིས་སྟོར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁོན་ཀྱི་བསམ་པ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཤད་
ཀྱིས་འཆགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་ལ་
མི་སྟོད་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། བན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་
དང་། བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དེས་བདག་ལ་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོད་པ་
དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྩོ་བ་དང་ལྡན་པ་
དང་། རུལ་བ་བརྟན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་བཙོན་པ་མ་གཏང་བ་དེ་ནི་
བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། རྟུགས་
ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། མི་གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
བསམ་གཏན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱང་བ་བྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛོམ་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་

པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཟུམ་པར་དག་པ་ཟུམ་པ་བརྟན་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་སྟོ་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་སྐར་བ་འདེབས་པའི་
 མཐའ་ཟུམ་པར་སྤངས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དེས་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པའི་ཟུམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 གསུམ་པོ་དག་ལ་ཟུམ་པར་ཐར་པའི་སྟོའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་རབ་རྟུ་
 ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་བཀྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་རབ་རྟུ་ཤེས་པ་
 དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། སྟོ་བ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་རབ་རྟུ་ཤེས་པ་དང་། རིག་
 པའི་གནས་ལྡོ་པོ་དག་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་
 རབ་རྟུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟུམ་པ་བརྟན་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཀྱང་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་རབ་རྟུ་ཤེས་པ་དང་། ཟུམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྟོས་པ་མེད་
 ལ་ཚུལ་གཅིག་རྟུ་དེ་ལ་མང་རྟུ་གནས་པ་དང་། འདྲེས་པ་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཟུམ་པར་དག་པ་ཟུམ་པ་བརྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་
 འདས། ཟུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་གང་ལགས། སྐར་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
 དེ་དག་གི་ལས་ཀྱང་ཟུམ་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆེ་འདི་ལ་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་ཟུམས་ལ་རྟག་རྟུ་བྱེད་པ་དང་། ལྟས་པར་བྱེད་
 པའི་སྟོར་བས་བག་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་མར་དེ་དག་ལ་བག་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་
 པ་ཤིན་རྟུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དག་སྟོན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཟུམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་སྐར་རྟུ་པ་རོལ་རྟུ་
 ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོ་ན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་པར་དུ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་
འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་འཛོལ་པར་བྱེད་
དོ། །བཙམ་ལུན་འདས། པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
བསྡོམ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །སྤངས་པ་ཉིད་གང་
ལགས། སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སར་
རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཁིན་དུ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཉིད་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་བརྟུ་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་
དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་དུ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་
པ་བསམ་མ་འཆོལ་བ་དང་། པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བསམ་མ་འཆོལ་བ་དང་ལུན་པ་ལགས། སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ན་སར་བྱལ་བ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
རོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་
རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་
དད་པས་གནས་པ་མ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་ལུའི་སྤྱིར་ཏེ། པ་རོལ་དུ་
སྤྱིན་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མ་ལ་དེའི་རྣམ་
པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་འཕྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལུན་
འདས། པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
ཕྱུག་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བསྐྱོམ་པ་
ན་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་འཕྲུག་པ་

དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡིང་བ་དང་། ལྷ་བའི་རྣམ་པ་རབ་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
 འབྲས་བྱ་འདྲོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།
 བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་གང་དང་ལྡན་པ་
 དང་། དོན་གང་དང་ལྡན་པ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྦྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཕྱག །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་
 པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་འདྲོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་
 ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་པས་མ་
 འཛུལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱིར་རྗེ་ཅན་ལགས་ན་ཅིའི་སྤྱད་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་དབུལ་པོ་
 གང་ལ་ལགས། སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཉེས་བྱས་དེའི་
 གེགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ན། དེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་
 དང་། ཡོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐལ་བ་ལྟར་སྤང་བར་
 ག་ལ་འགྱུར། སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡི་དྲུགས་ལྷན་སྟོམ་
 པས་གདུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བསྐྱམས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་
 ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡི་དྲུགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་ཉེས་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྦྱན་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་གི་
 ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡི་དྲུགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་གང་གིས་འཛིན་ལགས། སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་

པས་འཛིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་
མ་མཆིས་པ་ཉིད་འཛིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་སྤང་དུ་མི་འཛིན་
ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ར་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
འཛིན་པར་མི་སྤྲོ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གེས་བསྟན་པ་མེད་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གེ་
མེད་པ། སོ་སོ་རང་རིག་པ་དེ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་དེའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
འཛིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྤང་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི།
ཉེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ལགས་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ལགས། ཉེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གང་
ལགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དག་གའི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྷན་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཀུན་
འབྱུང་ཞིང་དེ་བྱེད་ཀྱིས་གནོན་པར་ནི་མི་རུས་ཀྱི། དེས་བྱེད་ཀྱིས་གནོན་པར་འཇུག་བ་
འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་མོས་པ་རྒྱུད་དང་འབྲིང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་རུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་པའི་དག་
གའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་བྱེད་
ཀྱིས་གནོན་ཅིང་དེས་བྱེད་ཀྱིས་གནོན་པར་མི་འཇུག་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་
བ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་རུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེམས་པའི་དག་གའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་
བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་
དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །སོགས་ཡང་དག་པར་
བཅོམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ལྟ་པོ་དག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པ། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་

པའི་གྲོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་
 མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་
 གི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བྱག་པ་དང་། བརྟན་པ་ལ་ཆ་ཤ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་
 དང་། བསྐྱེམས་པས་མནན་པས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་མོ་གི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
 ཅད་ཏུ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཚམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བག་ལ་ཉལ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་རྣམ་པ་རྟུས་རབ་
 ཏུ་སྤྱོད་བ་ལགས། རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་
 པགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པས་ནི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་
 རོ། །ཁྲི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་སྤྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡིན་པར་ངས་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
 གནས་ངན་ལེན་དེ་དག་བསྐལ་པ་གངས་མ་མཆིས་པ་རུ་དག་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་ལགས།
 རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སམ། རུས་ཆོགས་དང་། རླ་
 བ་དང་། རླ་བ་སྤེད་དང་། ཞག་དང་། ཉི་མ་དང་། ཐུན་དང་། ཐུན་སྤེད་དང་། སྐད་
 ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་དང་། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་སྤོང་
 རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གང་ལགས། སྐྱོན་ནི་གང་ལགས། ཡོན་ཏན་ནི་གང་ལགས་པར་
 རིག་པར་བགྱི། རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་
 ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཤེས་
 བཞིན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་

མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པར་མི་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས་པར་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། གང་ལ་དེ་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དེ་ཅུང་དུ་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བགྱིད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་
 འཆའ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ཅུང་དུ་དོན་ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཆར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ལྷན། །རས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་རྣམས་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ལུང་པོ་ལྟ་དང་། བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། དེ་དག་
 ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་རས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆུ་ལ་
 གཅིག་པར་བསྟན་པས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ང་ནི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་
 གང་དག་དོན་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་ཁོ་ནར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད།
 ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམས་པར་རྟོག་པར་
 ཡང་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་མི་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་ཕན་ཚུན་ཚད་པར་ཟད་དེ། དེ་ལས་
 དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་
 ཏོ། །ཐེག་པ་ཆེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་བཞིན་སྐྱེ་ཆོགས་ཆོས་རྣམས་གང་
 བསྟན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ཆུ་ལ་གཅིག་ཡང་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་མི་
 སྒྲ། །དོན་ལ་སྐྱེ་བཞིན་རྣམས་པར་རྟོག་བྱེད་པ། །སྐྱོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་སྐྱར་པ་བཏབ་བྱས་
 བས། །དེ་དག་འགལ་བ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ན། །རྣམས་པར་མོངས་ནས་སྐྱོ་གྲས་སྐྱེ་ཆོགས་
 འཁྱུར། །ས་རྣམས་བསྐྱུས་དང་མིང་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །བྱང་པར་སྐྱོ་དང་སྐྱོན་དང་

བསྐྱབ་པ་རྣམས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཤད། །འདི་ལ་གང་བཙོན་
 དེ་དག་སངས་རྒྱས་འཕྱུར། །དེ་ནས་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱན་
 རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། དགོངས་པ་
 རེས་པར་འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་
 ལྟར་གཟུང་བར་བཀྱ། བཙོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། སྦྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཕྱག །འདི་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ས་
 དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག །ས་དང་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་རེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་གྱི་
 ལྷ་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤང་བ་ཐོབ་པར་ལྟར་
 ཏོ། །སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་ལུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

བརྩ་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལུ་

དེ་ནས་བཙོན་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལུ་བ་ལུས་པ།
 བཙོན་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཞེས་བཀྱ། བཙོན་ལྡན་
 འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཙོན་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམས་པའི་རེས་པར་འབྱུང་བའི་
 གནས་ལྟར་པ་ཡང་དག་པར་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱོས་པ་མེད་ཅིང་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྦྱོས་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་མདོན་
 པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྟར་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལགས་པར་བརྟོན་
 པར་བཀྱའམ། འཇམ་དཔལ། བརྟོན་པར་མི་བྱའོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། འོ་ན་ཅི་ལགས་

པར་བརྗོད་པར་བཅུ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། རྣམ་གྱི་སྒྲིབ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ།
 རྣམ་གྱི་སྒྲིབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དཔེ་བྱ་བར་ཡང་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་མོ། །བཙམ་ལུན་འདས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བུར་རིག་པར་བཅུ་
 ལགས། འཇམ་དཔལ། སྒྲུལ་པའི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་
 འདྲའོ། སྒྲུལ་པའི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཀོད་
 པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་
 བྱའོ། རྣམ་གྱི་སྒྲུལ་པ་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བཙམ་ལུན་འདས། སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་སྟོན་
 པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ལགས་པར་བལྟ་བར་བཅུ་ལགས། འཇམ་དཔལ། སྒྲུལ་པའི་
 སྒྲ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་
 ཅད་དུ་བདག་པོར་གྲགས་པའམ། རྒྱན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྱིས་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། བཙམ་པ་དང་། སྒྲིབ་དང་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་
 བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཅིག་ཅར་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙམ་
 ལུན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསུང་
 གང་དག་བརྗོད་པས་འདུལ་བའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་
 ལ། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་
 བརྗོད་པ་དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་མཛད་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གསུང་བརྗོད་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། འདུལ་བ་བརྗོད་
 པ་དང་། མ་མོ་བརྗོད་པའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། མདོ་སྡེ་ནི་གང་ལགས། འདུལ་བ་ནི་
 གང་ལགས། མ་མོ་ནི་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་བཞི་འམ།

དགུའམ། ཉི་ཤུ་ཙ་དགུའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ངས་
 གང་རུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མདོ་ཐེ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དངོས་པོ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཙན་རུ་གདགས་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྱུང་བ་
 གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། དེའི་རྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རྟོན་པའི་དངོས་པོ་དང་། བསྟན་
 པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དངོས་པོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་གང་ཞེ་ན།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། འདུ་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། དེའི་གོ་རིམ་རྒྱུ་ལྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་
 རུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མིང་རུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་
 འབྱུར་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྤྱོད་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། དམིགས་
 པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྩལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་
 གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྟུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་
 ཙན་རུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་
 གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསྟོན་པའི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མངོན་རུ་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། བསྟོན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་སྟོང་པོར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་
 རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་
 པ་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་མཁུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་
 དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་མི་གཡེང་བ་གནས་ཀྱི་

དངོས་པོ་དང་། བསྐྱེལ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྱུར་བ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་
 དང་། བསྐྱེལ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་བཟན་པའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་
 པའི་དབང་ཕྱག་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་སྒྲིགས་དང་འཁོར་བསྟུ་བའི་
 དངོས་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་རབ་རྒྱ་རྒྱུགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡང་
 དག་པར་འཐོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལས་སྤྱི་རྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་
 སྤྱི་ལོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མི་བསྐྱེལ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་དངོས་པོ་
 རྟེ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་ནི་མི་སྐྱེལ་པས་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། ལྟ་བའི་ཉེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་
 གང་རྒྱ་ཉན་ཐོས་ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའམ། སོ་
 སོར་ཐར་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་
 བསྟུས་པར་རིག་པར་བགྱིལ་གས། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་
 གྲང་བའི་ཆོ་ག་བསྟན་པ་དང་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་
 བའི་གནས་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་བ་ལས་དབྱང་བ་བསྟན་པ་དང་། མེས་
 པ་གཏོང་བ་བསྟན་པས་སོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་གང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་
 བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་། བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་དམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟོང་བ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་
 བར་རྒྱ་གཙང་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ནོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀང་ཟག་བསྟན་
 པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་
 དང་། ཀལ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དམིགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་
 སྟེ། ཉག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེན། བདེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྫོན་དང་། ཡོན་
 ཏན་དང་། ཚུལ་དང་། འཕྱག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་། རྒྱས་པས་
 སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པར་
 བཞག་པའམ། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གཅིག་དང་། རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་དང་། སྤྱི་ཉི་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གཞག་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་པའམ། གསང་བ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །རྫོན་རྣམས་ནི་ངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 རྣམ་གངས་རྒྱ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ངས་རྣམ་པར་
 བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཕན་ཡོན་རྣམ་གངས་རྒྱ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ། །ཚུལ་
 ནི་རྣམ་པ་རྒྱག་རྒྱ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་། འཛོལ་པའི་ཚུལ་
 དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། བཤའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །འཕྱག་པ་ནི་རྒྱས་གསུམ་
 དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྫོན་བཞི་པོ་དག་གོ། །རིགས་པ་ནི་རྣམ་
 པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྫོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་
 དང་། འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དེ་ལ་རྫོས་པའི་
 རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྫོས་སྤྱི་ཐ་སྣང་གདགས་པའི་རྒྱ་གང་དག་

ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་རྣམས་
འཛོལ་པའམ། འགྲུབ་པའམ། རྒྱུས་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་
པ་དང་། རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་ཤེས་པ་
དང་། བཤད་པ་དང་། རྒྱས་པའི་དོན་རྒྱབ་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་
བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་རྒྱབ་པའི་རིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མདོར་བསྟུན་ན་ལྷན་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྟོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་
མཚན་ཉིད་བརྟན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་
མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་
པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མདོན་
སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་
དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆུད་མི་བྱ་བ་དེ་ལ་གནས་
པའི་མི་རྟག་པར་རིགས་པ་ཉིད་མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་
ཅན་སྣ་ཚོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་པ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་
མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གིས་མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་
སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་། མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་
མདོན་སྤྱུལ་ཏུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་

དང་། རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་བསྐལ་དམིགས་པ་ཉི་ཤེར་སྐྱར་བ་དང་། རང་དབང་
 མེད་པའི་དམིགས་པ་ཉི་ཤེར་སྐྱར་བ་དང་། ས་རོལ་དག་ནང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 ལ་གྲགས་པའི་འབྱོར་བ་དང་། རྒྱུ་བ་དམིགས་པ་ཉི་ཤེར་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་
 མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་ཤེར་སྐྱར་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་
 པ་མངོན་སུམ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉི་ཤེར་སྐྱར་བའི་
 མཆོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་རྒྱུ་རེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། གྲུན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
 གྲུན་ལ་ཐབ་པར་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཆོན་
 ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་རིགས་པ་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་
 པ་རྒྱས་རྟོགས་པར་བཞི་ལགས། འཇམ་དཔལ། ལྷས་ཏེ། གང་སྤྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་
 བ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དང་། རྒྱུ་བུ་
 ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་རྒྱུ་ཙ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྟོབས་བརྩས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་དེའི་ཆོག་
 ལ་པས་ཀྱི་ཀློང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀལ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་བརྟན་རྒྱུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དང་། ལྷའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྤྱང་ཞིང་དག་སྦྱོང་
 བཞི་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཆོན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པ་
 དང་། བཀལ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་བརྟན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དག་སྦྱོང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཐད་པའི་སྐབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་གི་

མཛད་མས་མཛན་ཉིད་ལྟ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་
 མཛན་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་
 མཛན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཛན་ཉིད་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཛན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་
 དམིགས་པའི་མཛན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཛན་ཉིད་
 དང་། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཛན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་བསྟན་
 པའི་མཛན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཛན་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །རྟགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་། ཆོས་དང་། རྩུ་དང་། འབྲས་སུ་མཛན་
 ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཕན་ཚུན་མཛན་
 ཉིད་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་
 པའི་མཛན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇུག་དཔལ་། དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་
 པའི་མཛན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཛན་
 ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་
 གྲུབ་པའི་མཛན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཛན་
 ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་འང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཛན་ཉིད་ཡོད་པས་
 དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་
 མཛན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་པས་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་
 དག་པ་བསྟན་པའི་མཛན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ།
 ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟུན་པ་དང་རྒྱས་པ་ནི་མདོར་བསྟུ་སྟེ། ཆོག་གཅིག་གིས་

བསྟན་པའི་ཚོས་ཚོག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་གིས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །ངས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
 མཐུན་པའི་ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བཅས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་དེའི་འབྲས་བྱ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྤྱབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་
 གཞན་དག་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོགས་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་
 དེ་ལྟར་བ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ཚོས་དེ་དག་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནས་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་
 གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བར་རྒྱ་གཅོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་
 ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བར་རྒྱ་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
 ལུན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལུན་འདས། གཟུངས་ཀྱི་དོན་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལྡེས་པོར་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་མྱེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་
 མོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འདི་ལས་སྤང་རོལ་པ་རྣམས་དང་། ཐུན་མོང་
 མ་ལགས་པ་བཤད་རྒྱ་གསོལ། འཇམ་དཔལ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། འདི་ལྟར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ངའི་ལྡེས་པོ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་
 ལུས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་གང་

དག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་
བ་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་གྲུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་
བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སྟོན་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་
པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟས་ལ་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་བའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་གསུམ་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་། དེས་ན་མཐོང་ངོ་། ། མོས་སོ། ། རྩོམ་སོ། ། རྩུང་
ངོ་། ། རིག་སོ། ། རྣམ་པར་ཤེས་སོ། ། ཟུལ། བྱེད་དོ། ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། ། རྣམ་
པར་བྱང་ངོ་ཞེས་ལོག་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། ། གང་ལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟས་རབ་དུ་སྟོང་
ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ། ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ། སྟོས་
པ་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ལྟས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ།
འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལྟས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱལོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྒྲུལ་
ཏོ། ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཆོས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་
ཅིང་གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན། ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བྱེད་པ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། ། དེ་
དག་སྟེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་དང་ཉོན་མོངས་མིན། ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟས་ལ་བག་ལ་
ཉལ་བ་ཡི། ། ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱེད་དེ། ། དེས་ན་མཐོང་
ངོ་ཟེ་འོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའང་
འབྱུང་། ། གང་གིས་ད་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རབ་ཤེས་པ། ། དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་
ལྟས་རབ་དུ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་གནས་མིན་ཤིན་དུ་དག་པའི་ལྟས། ། སྟོས་པ་
མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གསེགས་

པའི་སེམས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རབ་རྒྱ་སྤྱི་
 བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ་ལགས་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པར་སེམས་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ལགས། འཇམ་དཔལ། སྤྲོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུས་
 བྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཉིད་ལོག་པ་སེམས་མེད་
 པ་ལ་སྤྱིར་སད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྲོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་
 དབང་གིས་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྤྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལྡང་བར་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྲོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་ལྡང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྤྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དག་གི་སེམས་
 འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའང་སྤྲོན་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།
 ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱལ་པའི་སེམས་མཆིས་སམ། མ་མཆིས་ཞེས་བགྱི།
 འཇམ་དཔལ། སེམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། སེམས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་
 དབང་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་གང་
 ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་རྒྱ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ། ཡོན་ཏན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
 སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྷ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཁམས་

དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་ཏུ་བྱ་བ་
 གི་དེ་ཡོད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
 རྒྱུ་པ་གང་ལགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་
 པར་བཀྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་འང་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་མ་རྒྱུ་པ་འང་མ་
 ཡིན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འང་མ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱར་བ་འང་མ་
 ཡིན། ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་།
 སྤུལ་པའི་སྐྱེ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྤུལ་པའི་སྐྱེ་ལ་བལྟ་
 བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བཅིང་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་
 བློ་མས་བསྟེན་པ་དེ་ཅིའི་སྤྲད་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལས་བྱང་བར་རིག་པར་བཀྱི་
 ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྤུལ་པའི་སྐྱེ་འདྲ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་གྱི་ལྷབས་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། མངོན་པར་འདུ་བཀྱི་བ་མ་མཆིས་པར་འདྲ་བ་ལགས་ན།
 ཅིའི་སྤྲད་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ལྷང་བ་ཆེན་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་། སྤུལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དག་
 ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྷན་ལས་ནི་མི་
 འབྱུང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་
 འདྲའང་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱི་ལྷབས་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 ལས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུ་ཤེལ་དང་། མེ་ཤེལ་
 ཁོ་ན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུ་ཤེལ་
 དང་། མེ་ཤེལ་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དང་། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་དང་ལྡན་པ་

དང་། ལས་ཀྱི་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་སྐྱའི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་བྱི་དོར་མ་བྱས་པ་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་རུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དཔག་རུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་བསྐྱོན་པས་ཤིན་རུ་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 དཔག་རུ་མེད་པ་དག་འབྱུང་གི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྷན་འབའ་ཞིག་དག་ལས་ནི་མི་
 འབྱུང་རོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཕྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མིའི་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྦྱལ་རིགས་
 དང་། བྱམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་མ་མཆིས་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གངའོ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ལ་བཙུན་ལྷན་འདས་དགོངས་པ་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ།
 འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། ལམ་
 གང་དང་། སྦྱབ་པ་གང་གིས་ཐམས་ཅད་རུ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་
 པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་དང་། སྦྱབ་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་རུ་ཉོན་ཏེ། གང་དག་ལམ་
 དེ་དང་། སྦྱབ་པ་དེ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་རུ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་འཛོལ་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་། སྦྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ཞིང་
 མི་སྟོན་པར་བརྗོད་ལ། དེ་ལའང་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པའི་
 སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་འཆི་བས་རུས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་རུ་ལྷན་དན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཁོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ལྷན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་འབའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་དན་པར་སྦྱོབ་པའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ་ལས་
 འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་

བ་དག་ན་གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་
 གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། འཇམ་དཔལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དག་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་མོད་ལ་གཉིས་ནི་དགོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
 ལུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་བ་རྣམས་དང་། རིགས་དང་། ལུས་
 དང་། ཆོ་རིགས་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱུད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་
 རྣམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་དམན་
 པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབས་པ་དང་སྦྱོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་མོད་
 པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འབས་པ་དང་སྦྱོར་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྦྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་
 དགོན་ལ། གཉིས་ནི་མོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དགོངས་
 པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་
 རི་ལྟར་གཟུང་བར་བཟུ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ།
 འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱངས་ཤིག། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱུར་
 ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་
 བྱུར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་
 དང་། གྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། ། ॥

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

ཆོགས་ནམ་པར་ངེས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།། །།སྐད་གསར་བཅད་གྱིས་ཀྱང་
བཙོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པ།

ཐོན་བཟུངས་པ།
བྱུར་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྒྲིང་སློབ་གཉེར་ཁང་གིས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
གཙོ་སྒྲིག་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་ལྷོ་ཤེས།

*

གཙུག་ལག་ཁྲེང་བ་པར་སྒྲིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བསྒྲིགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16
དཔར་ཤིག་ 127.75 དཔར་གྲངས། 0001—1000
2017ལཱི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
2017ལཱི་ཟླ་2པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-6) སྒྲར། 198.00

第七册

新旁设论典班教材

色须寺高级佛学院 编纂

主编：拉然格西降巴洛西

*

宗拉昌瓦排版工作室排版

*

开本：787mm×1092mm 1/16 印张：127.75
2017年2月第1版第1次印刷 印数：0001-1000册

定价（全6册）：198.00元

版权所有 侵权必究

11 རྒྱལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་།
འཕྲིག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་སྤྱི་ལེ་ཆེན་ལྟོང་ཆ།

12 རྒྱལ་ཞུ་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་།
འཕྲིག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་སྤྱི་ལེ་ཆེན་ལྟོང་ཆ།

13 རྒྱལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་། ཞུ་ཤིང་།
མཆོག་སྤྱི་ལེ་ཆེན་ལྟོང་ཆ།

14 རྒྱལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་། ཞུ་ཤིང་།
མཆོག་སྤྱི་ལེ་ཆེན་ལྟོང་ཆ།

15 རྒྱལ་ཞུ་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་།
མཆོག་སྤྱི་ལེ་ཆེན་ལྟོང་ཆ།

16 མཆོག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་། ཞུ་ཤིང་།
མཆོག་མཆོག་གསར་དང་པོ་གསུམ།

17 མཆོག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་། ཞུ་ཤིང་།
མཆོག་མཆོག་གསར་པའི་ཤིང་།

18 མཆོག་ཞུ་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་།
མཆོག་མཆོག་ལྟོང་ཆ།

19 ཞུ་ཤིང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཞུ་ཤིང་།
ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་དང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་། ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་།

20 ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་།
ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་།
ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་ཞུ་ཤིང་།



定价：198.00 元（全 6 册）